

မန္တလေးတိုင်း
ပုသိမ်ကြီးမြို့နယ်၊ ရန်ကင်းထောင်ခြေ
ရန်ကင်းအေးငြိမ်းရိပ်သာ

(မောင်းထောင်မြေရင်းတောရတိုက်ခွဲ)

မောင်းထောင်မြေရင်းတောရဆရာတော်ဘုရားကြီး ၏

ကနိနည်း
ဝေဖထ-ဝိပဝေသာနာကျင့်စဉ်ကျမ်း

ဝိစင်ရေးသားပြုစုသူ

အရှင်ကောသ

(သာသနဓလေ့စရိယ) ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ

ကနိနည်း သမထ-ဝိပဝေသာနာကျင့်စဉ်ကျမ်း - အရှင်ကောသ

အမတ် ဒဒေါ စ သော ဟောတိ၊
ယော ဓမ္မ မနုသာသတိ။
တရားအလှူ ပေးလှူသူသည်
အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို ပေးလှူသည်မည်၏။

ဓမ္မဒါနကုသိုလ်ရှင်

ဦးမြင့်နိုင် + ဒေါ်နီနီနိုင်
ကံ့ကော်မြိုင်မိသားစု
မန္တလေး။

မောင်ပြည့်ဖြိုးအောင်
ကျောက်မြောင်း၊ တာမေ့
ရန်ကုန်။
ကောင်းမှု

မန္တလေးတိုင်း
 ဝုသိမ်ကြီးမြို့နယ် ရန်ကင်းထောင်ခြေ
ရန်ကင်းစေးငြိမ်းရိပ်သာ
 (မောင်းထောင်မြေစင်းတောရတိုက်ခွဲ)
 မောင်းထောင်
 မြေစင်းတောရဆရာတော်ဘုရားကြီး
 ၏

ကနိနည်း
သမထဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း

မောင်းထောင်မြေစင်းတောရဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ တပည့်
 အရှင်ကေလာသ (ကဗ္ဗဋ္ဌာနာစရိယ)
 စုစည်းစီစဉ်ရေးသားသည်။

၅၇
 ၂
 ၂

ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေမှတ်တမ်း

ရန်ကုန်မြို့

ကမ္ဘာအေး-သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန
သာသနာရေးဦးစီးဌာနပုံနှိပ်တိုက်အတွက်

ဦးလှစို၊ (၀၄၈၂၉)

တိုက်ဂါးအောင်ဆက်

၁၆၁၊ နှင်းဆီလမ်း၊ ၃၁-ရပ်ကွက်

သုဝဏ္ဏ၊ သယံဇာတကျွန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်- က
ပုံနှိပ်ပြီး၊

သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး
ဦးစာနည်ဝင်း (မှတ်ပုံတင်အမှတ်-၀၃၈၄၃/၀၂၄၀၅)က
တာဝန်ယူထုတ်ဝေသည်။

ကနိနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း က

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
အပါယ်မကျရှိခိုးကြ (မြေစင်းတောရဆရာတော်)	၁
သြဝါဒကထာ (မြေစင်းတောရဆရာတော်)	၈
အမှာစာ (ဗန်းမော်ဆရာတော်)	၂၃
ကျမ်းပြုသူ၏ စကားဦး	၆
ကျေးဇူးတင်လွှာ	၁

သမထ(ပထမပိုင်း)

ကနိနည်း တရားအားထုတ်ပုံ	၁
ဘုရားဂုဏ်တော်ပွားသူတို့ ရရှိနိုင်သော အကျိုးများ	၅
အမျှဝေပုံ	၉
မေတ္တာ	၁၀
မြေစင်းတောရဆရာတော်၏ မေတ္တာပွားပို့ပုံ	၁၁
မရဏသမတိဘာဝနာ	၁၅
အာနာပါနတရား	၂၃
သတိမြိရာ ပထမာ မှတ်ပုံ (ပထမနည်း)	၂၈
စိတ်မိုက်နွားသိုး သတိကြီး	၄၁
တရားကောင်းရန်	၄၃
တရားမှတ်တယ်ဆိုတာ	၄၄
သတိပေးဦးမှပဲ	၄၇
ဒါမှ ဘုရားအကြိုက်ပူဇော်နည်း	၄၉

ကနိကနည်း သဓထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း

ဝိရိယနှင့်သမာ ညီမျှစွာ	၅၁
စေတနာ-ကံ အဆက်ဆက်ကျေးဇူးပြု	၅၃
သတိမမေ့ပုံ	၅၇
သေမည့်နေ့သိတဲ့ ဦးလူမောင်	၅၈
အရဟတ္တဖိုလ်ညွှတ်ရမူပြီး	၅၈
မကောင်းမှုရှင်း ကောင်းမှုသွင်း စိတ်ရင်းဖြူပါစေ	၆၀
နိဝရဏအညစ်အကြေး အာနာပါနုရေဖြင့်ဆေး	၆၂
တရားကြီးစား လွန်ကြီးပွား	၆၄
နိမိတ်ဆိုတာဘာလဲ	၆၇
'ဒုမ္မာတိုရှည်သိ' ဝင်လယ်ထူး (၁)	၆၇
နိမိတ်ပို့လွှတ်ပုံ	၆၈
ဝင်လယ်ထူး (၂) ဒုတိယနည်း	၇၁
ဝင်လယ်ထူး (၃)	၇၃
ဝင်လယ်ထူး (၄)	၇၆
အထိုင် ၃-မျိုးနှင့် မန္တလေးတောင်ဘုရားဖူးခန်း	၈၁
ဦးမှိုင်းကြီးလေးမျိုးနှင့် ကြီးစေ၊သေးစေ	၈၃
ဧနပဒကလျာထီနှင့် မန္တလေးတောင်ဘုရားဖူးခန်း	၈၅
သပ္ပာယ်စုနစ်ပါးနှင့် အမရပူရ-စစ်ကိုင်းဘုရားဖူးခန်း	၈၈
ခေတုနစ်ချက်နှင့်မုံရွာ-ပုဂံ-အင်းလေးဘုရားဖူးခန်း	၈၉
ရွှေတိဂုံဘုရားသမိုင်းနှင့် ရန်ကုန်ဘုရားဖူးခန်း	၉၁
အိန္ဒိယနှင့် သီဟိုဠ်(သီရိလင်္ကာ)ဘုရားဖူးခန်း	၉၅
ခွယ်တော် (အောက်လက်ဝဲခွယ်တော်)	၉၇
ထူပါရုံစေတီ	၁၂၀
မဟာစေတီ	၁၂၁
တာဝတိံသာ ခုဋ္ဌာမထိစေတီ	၁၂၆
ပင်လယ်ကသစ်ပင်နှင့် မြကျောက်ဖျာ	၁၃၁
ကမ္ဘာဦးသစ်ပင်ကြီး ၇-ပင်	၁၃၆
သုဓမ္မာစရပ်နှင့်ဝေယန္တရပမာဏ	၁၃၈
ဗြဟ္မာပြည် အကနိဋ္ဌဘုံရှိ ဒုဿစေတီ	၁၄၀

ရွာအဝင်လမ်း(ဒေါက်တာအောင်စော်မြင့်)	၁၄၃
သံသရာခရီးတိုစေလို တရားရိပ်ခို(ဒေါ်ခန်းစန်းဝင်း)	၁၄၈
ဤခရီးဝေးသလား.....(ဦးဖေသိန်း)	၁၅၁
လုံးစုံလင်းရာ တ-၌သာ (တတိယနည်း)	၁၆၀
စွယ်တော်လေးဆူ	၁၆၃
ပါးထွက်-နားထွက်	၁၆၄
လှီးစား-ဖြတ်စား	၁၆၅
ရောဂါပျောက်ပုံသာကေ	၁၆၆
စ,မှာ ငြိမ်းစေဘိ (စတုတ္ထနည်း)	၁၆၈
ငါ့ဘက်က ခင်သိန်းရှိတယ်	၁၇၃
ဝင်လေ-ထွက်လေ အကြိမ်အရေအတွက်ယေား	၁၇၇
ဝိမုတ္တိစေတီ လူလာဖြစ်....	၁၇၉

ဝိပဿနာ (ဒုတိယပိုင်း)	၁၈၁
ရူပပရိဂ္ဂဟ	၁၈၄
နာမပရိဂ္ဂဟ	၁၈၉
ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့၏ များခြင်းအကြောင်း	၁၉၁
နာမ်နှင့်ရုပ်စပ်မှ လိုရာပြီးသလို	၁၉၂
စောင်းသံပမာ ရုပ်နာမ်နှစ်ဖြာ ဖြစ်ပျက်ဟန်	၁၉၉
ပစ္စယပရိဂ္ဂဟ	၂၀၀
အတိတ်ဘဝများစွာနဲ့ တောင်ကြီးက မငယ်ငယ်ထွေး	၂၀၆
အဒ္ဓါနပရိဂ္ဂဟ	၂၁၀
ဉာဏ်စဉ်များ	၂၁၂
သမ္မသနဉာဏ်	၂၁၃
မန္တလေးမြို့က မသီတာ	၂၁၆
ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ပွားပုံ	၂၁၈
နိမိတ်သုံးပါး	၂၂၁
စကြာမင်းစည်းစိမ်နှင့် ရဟန်းစည်းစိမ်	၂၂၅
ဘင်္ဂါဉာဏ်ပွားပုံ	၂၂၈

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း

ကိုယ်အသက်ကို ငဲ့ကွက်မညှာသော အရှင်တိဿ	၂၃၃
ဘာဝနာတက်ကြွ မူဆယ်မြို့က ဦးဘအေး	၂၃၆
ကြောင့်ကြပယ်စွန့်တဲ့ မန္တလေးမြို့က ဦးမြင့်နိုင်	၂၃၈
ကြောက်ရွံ့မသိတဲ့ မန္တလေးမြို့က မခင်မျိုးချစ်	၂၃၈
ခန္တီအားဖြည့် တရားမွေ့ မန်းမြို့က ဦးမြင့်သန်း	၂၃၉
အာရုံကို မခံမင်တဲ့ ရန်ကုန်မြို့က ဒေါ်အေးကြိုင်	၂၄၁
ဘယဉာဏ်ပွားပုံ	၂၄၃
ဘယဉာဏ်နှင့် ဘုတလင်မြို့က မဝင်းမာ	၂၄၅
သည်ပုပ်ထဲက သည်ပဲ	၂၄၅
အာဒီနဝဉာဏ်ပွားပုံ	၂၄၆
နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ်ပွားပုံ	၂၅၁
ရန်ကုန်မြို့က ပါမောက္ခတစ်ဦး	၂၅၃
မုဉ္ဇိတုကမျတာဉာဏ်ပွားပုံ	၂၅၄
မုဉ္ဇိတုကမျတာဉာဏ်နှင့် မန္တလေးကဦးညွန့်စံ	၂၅၆
ပဋိသင်္ခါဉာဏ်ပွားပုံ	၂၅၆
သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်	၂၆၁
အနိစ္စနှင့် ဧကဓမ္မဿဝနိယထေရ်	၂၆၉
အနုလောမဉာဏ်ပွားပုံ	၂၇၀
မဂ္ဂင်ဖောင်နှင့်သွားမှ နိဗ္ဗာန်ရောက်ပုံ	၂၇၃
ရဟန္တာတို့ မဆိတ်သုဉ်း	၂၇၅
ရှေးပညာရှင်ရေးသားသော ပြန်ခါနီးမှာတမ်း	၂၇၇
ဖူးမြင်ရသူ ကြည့်ရသူများ စာရင်းချုပ်	၂၇၉
ရိပ်သာခရီးလမ်းညွှန်.....	၂၈၀

မာတိကာပြီး၏။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

=====

အပါယ်မကျ ရှိခိုးကြ

ယောဂီတို့ နေ့စဉ်မှန်မှန် ဘုရားရှိခိုး ကန်တော့ကြရဲ့လား။

ဘုန်းကြီးအမြဲရှိခိုးကန်တော့တဲ့ နေရာတွေ ပြောပြမယ်။

ဘုန်းကြီး ၁၃၂၅-ခုနှစ်ကစပြီး ယနေ့အထိ မိမိနေတဲ့နေရာ

ရောက်တဲ့နေရာကနေ-

၁။ အနောက်မြောက်ထောင့် ရာဟုထောင့်ရှိ အိန္ဒိယ မဇ္ဈိမဒေသသည် ဂင်္ဂါဝါဠုသဲစုမက ပွင့်တော်မူကြတဲ့ ဘုရား အဆူဆူတို့၏

- (က) ဇွား= မွေးဖွားတော်မူရာဌာန၊
- (ခ) ပွင့် = ဘုရားဖြစ်ရာဌာန၊
- (ဂ) ဟော= ဓမ္မစကြာဟောကြားရာဌာန၊
- (ဃ) စံ= ပရိနိဗ္ဗာန်စံရာဌာနတို့ကိုလည်းကောင်း၊

၂။ အနောက်တောင်ထောင့် စနေထောင့်ရှိ (သီဟိုဠ်) သီရိလင်္ကာသည် ဂေါတမမြတ်ဘုရား၏ သာသနာ ထွန်းကားရာ ဒေသဖြစ်သည်။

ထိုအရပ်တွင် မြတ်စွာဘုရား၏-

- (က) စွယ်တော်တိုက်ထဲက စွယ်တော်၊
- (ခ) ထူပါရုံစေတီတော်ထဲက ညှပ်ရိုးတော်၊
- (ဂ) မဟာစေတီထဲက ဓာတ်တော်၊
- (ဃ) ဒက္ခိဏသာခါ ဇောဓိပင်တို့ကိုလည်းကောင်း၊

၃။ တောင်အရပ်ရှိ ရန်ကုန်ရွှေတိဂုံသည် ဘဒ္ဒကမ္ဘာတွင် ပွင့်တော်မူကြသော-

- (က) ကကုသန်ဘုရား၏ တောင်ဌေးတော်၊
- (ခ) ကောထဂုံဘုရား၏ ဓမ္မကရိုဏ်ရေစစ်တော်၊
- (ဂ) ကဿပဘုရား၏ ရေသနပ်တော်၊
- (ဃ) ဂေါတမဘုရား၏ ဆံတော်ရွှစ်ဆူ-

တို့ကိုလည်းကောင်း အဲဒီဌာနတွေကို ဘုန်းကြီး အမြဲတမ်းမှန်းပြီး ရှိခိုးကန်တော့တယ်။

ဘုရားရှိခိုး ပူဇော်ရသော အကျိုး(၈)မျိုး

၁၁၅။ ဒိသာသု ပုစိတော ဟောမိ၊ တိက္ခပညော ဘဝါမဟံ။
သဗ္ဗေ ဒေဝါ နုဝတ္တန္တိ၊ အမိတဘောဂံ လဘာမဟံ။

၁၁၆။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော သဗ္ဗတ္ထ၊ ပဋိကန္တော ဘဝါမဟံ။
မိတ္တာနံ အစလော ဟောမိ၊ ယသော အဗ္ဗုဂ္ဂတော မမံ။

(တိသရထဂမနိယတ္ထရအပဒါန်) (ခု၊ ၃၊ ၈၃)

ဘုရားရှိခိုးပူဇော်ရသော မိမိ၏ ကုသိုလ်စေတနာ တန်ခိုး တေဇော်အာနုဘော်ကြောင့် ယခုမျက်မှောက်ဘဝမှာပင် ဘေးဒဏ် ရန်မာန်တို့မှ ကင်းဝေလျက် နောက်နောင်ဘဝတို့၌ ဆုတောင်း ပတ္တနာ မပြုရဘဲ၊ ဆုမတောင်းရဘဲ အကျိုး(၈)-ပါး ရနိုင်သည်။

ရနိုင်သည့် အကျိုး(၈)ပါးတား-

၁။ သွားလေရာရာ ရောက်လေရာ အရပ် (၁၀) မျက်နှာ တို့၌ အပူဇော်အမျိုးမြောက်ကို ခံရခြင်း။

၂။ သွက်သွက်လက်လက်နှင့် ထက်မြက်သော ဉာဏ်ပညာ ကို ရရှိခြင်း။

၃။ ကိုယ့်အလိုလိုက်ပြီး ကိုယ့်အကြိုက်ကိုသာ လုပ်ကိုင်ပေး ကြသော အခြွေအရံပရိသတ်နှင့် ပြည့်စုံရခြင်း။

၄။ မရေမတွက်နိုင်သော စည်းစိမ်ချမ်းသာနှင့် ပြည့်စုံရခြင်း။

မြေင်းတောရ ဆရာတော်တရားကြီးအား
 အရှင်ကေလာသ (ကမ္မဋ္ဌာနာဇိယ) တော်ပြု ခေဇ်။

မန်းမော် ဆရာတော်တရားကြီးအား ကန်တော့၍
 အရှင်ကေလာသ (ကမ္မဋ္ဌာနာဇိယ) ဩဝါဒံယူ ခေဇ်။

၅။ ဘဝတိုင်းဘဝတိုင်း အဆင်းရပ်ရည် လှပခြင်း၊

၆။ ကိုယ်လှ စိတ်လှ အတွင်းအပြင် လှပသည့်အတွက် အများ၏ နှစ်သက်ခြင်းကို ခံယူရခြင်း။

၇။ မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းတို့၏ ချစ်ခင်ရိုသေလေးစားမှု ခိုင်မြဲခြင်း။

၈။ ကောင်းမြတ်သော သီတင်းကျော်စော ပျံ့နှံ့ခြင်း။

ဤ(၈)ပါးသော အကျိုးတို့ကို ဆုတောင်း ပတ္တနာ မပြုရဘဲ ဆုမတောင်းရဘဲ ပြည့်စုံရသည်ဟု (တိသရဏ ဂမနိယတ္ထေရ အပဒါန်) ပါဠိတော်မှာ လာသည်။ ယုံယုံကြည်ကြည်နှင့် နေ့စဉ် မှန်မှန် ကြိုးစား၍ ရှိခိုးကြပါ။ ပူဇော်ကြပါ။)

ရှိခိုးကန်တော့တဲ့ အခါလည်း 'နမော တဿ'သုံးကြိမ်ရွတ်ဆိုပြီး ကန်တော့ကြ။

မြတ်စွာဘုရားက အပါဒါန်ပါဠိတော်၌ ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားကို ရဟန်းတစ်ပါးသည် ကြည်ညိုဝမ်းမြောက်လျက် တစ်ကြိမ် ရှိခိုး၏။ ရှိခိုးတဲ့ ကုသိုလ်ကံစေတနာကြောင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း အပါယ်လေးပါးမကျရောက်ပေ၊ ဂေါတမဘုရားလက်ထက် ရောက်တော့ 'ဓကဉ္စလိကမထေရ်' ဟု အမည်တွင်သည်။

'တစ်ကြိမ်ဦးချ၊ ဘုရားကိုကွယ်၊
ကမ္ဘာတစ်သိန်း ကျွတ်ကိန်းရေဘွယ်၊
အပါယဘေး လွတ်အေးလေတယ်၊
မြတ်ဘုရား ကြိုးစားရှိခိုးကြကွယ်။'

(မြေစင်းတောရဆရာတော်ဘုရားကြီး)

● ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း

မောင်းထောင်မြေစင်းတောရဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
သြဝါဒကထာ

ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားက သတ္တဝါတွေကို သနားလို့ သာသနာ (၅၀၀၀)ထားခဲ့တာ။ အခု (၂၅၀၀) ကျော်သွားပြီ။ အကုန်များပြီး အကျန်နည်းသွားပြီ။ ကျန်တဲ့ဟာလဲ ကိုယ့်ဥစ္စာလို့ ပြောမရဘူး။ ကိုယ်လုပ်သလောက် ကိုယ်ရမှာပဲ။ ဆုတ်ကပ်ကြီး ဆိုတော့ အစစအရာရာ ဆုတ်ကုန်တာပဲ။ သိလို့ရှိရင် နှမြောစရာ အလွန်ကောင်းလှတယ်။

နှမြောတယ်ဆိုတာ တန်ဖိုးသိမှ နှမြောတာ။ ဘုရားရှင်က သတ္တဝါတွေကို သနားတော်မူလို့ လေးအသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း ကျင့်ကြံအားထုတ်ပြီး ဘဝပေါင်းများစွာ စတေးပြီးမှ ပေးခဲ့ရတဲ့ တရားတွေကို အခုလူတွေ မယုံကြတော့ဘူး။

‘စေံ ဗုဒ္ဓါ အစိန္တိယျာ’ ကြံစည်လို့ မရနိုင်ဘူး။ ဒီတော့ လူတွေ အားမထုတ်ကြဘူး။ အားမထုတ်တော့ မသိတော့ဘူး။ မသိတော့ မယုံကြည်ဘူး။ ကြည့်လေ- ကိုယ့်ကို သနားလို့ ပေးခဲ့တဲ့ တရားကိုပဲ သာသနာပရယ်၊ သာသနာတွင်းရယ်လို့ ဝေဖန်နေ ကြတာ မခက်ဖူးလား။

ဘုရားရှင်က သမထတရားတွေဟာ သာသနာပမှာပဲ

အရှင်ကေလာသ (ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ)

ကျင့်ရမယ်။ သာသနာတော်တွင်းမှာ မကျင့်ရဘူးလို့ မဟောခဲ့ဘူးဗျ။
 ဘုရားအဆူဆူဟာ ဒီအာနာပါနကို ကျင့်ပြီးမှ ပွင့်ကြတာပါဗျ။
 မြေလျှိုးမိုးပျံနိုင်တဲ့ ရဟန္တာတွေလည်း အာနာပါန သမထ-
 ဝိပဿနာကျင့်လို့ ဖြစ်ကြတာဗျ။ သမထမပါတဲ့ရဟန္တာတွေ ဒီလိုမရ
 ကြဘူး။

ဒီတော့ သူများပြောတိုင်း နားမယောင်ကြနဲ့။

သာသနာဆုတ်တယ်ဆိုတာ ဒီလိုပဲ။

ဒီလိုနဲ့ ဗုဒ္ဓရဲ့တရားတော်တွေ ကွယ်ပျောက်သွားမှာ

နှမြောစရာကောင်းလှတယ်။

**ဗန်းမော်သရာတော်ဘုရားကြီး၏
အမှာစာ**

အရှင်ကေလာသပြုစုသည့် ကနီနည်း သမထဝိပဿနာ ကျင့်စဉ်စာအုပ်ကို ဖတ်ရှုကြည့်ရာ တရားအားမထုတ်ဘူးသူများ တရားအားထုတ်ချင်စိတ် ဖြစ်ပေါ်လာကြပါလိမ့်မည်။ အားထုတ်ဖူး သူများလည်း ထပ်ခါထပ်ခါ ဖတ်ရှုခြင်းဖြင့် အားထက်ပြီး ဝီရိယ ဇွဲကောင်းကောင်းဖြင့် အားထုတ်ပါက လိုအပ်သော အကျိုးများကို ရကြပါလိမ့်မည်။

သိပ္ပံပညာရှင် အချို့သည် သင်ပြပေးသူ ဆရာမရှိပါဘဲ ဇွဲကောင်းကောင်းဖြင့် ကြိုးစားအားထုတ်ကြရာ အမျိုးမျိုးသော မီးရထား၊ မီးသင်္ဘော၊ လေယာဉ်ပျံ၊ ဂြိုဟ်တု အာကာသယာဉ် စသည့် အံ့မခန်းပစ္စည်းဝတ္ထုများကို တီထွင်ပြုလုပ်နိုင်ကြပေသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်များသည် ဗုဒ္ဓနှင့် ဗုဒ္ဓ၏ တပည့်ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့ လက်တွေ့ရရှိသိမြင်ပြီး တရားတွေကို သေသေချာချာ ကျကျနန ရေးသားထားခဲ့သော စာပေပရိယတ္တိ များရှိသည်။ ၎င်းစာပေများအတိုင်း ကျင့်ကြံကြိုးကုတ်အားထုတ်ပြီး လက်တွေ့ပြသပေးသည့် ဆရာသမားများလည်း ရှိနေပေပြီ။

စာရှုသူသည် သူများ တွေ့ရလျှင် ငါလည်းပဲ ရရမှာပေါ့- ဟု
အားခဲပြီး ကြိုးစားနိုင်ပါစေ၊ လိုသလောက်မရသော်လည်းပဲ
အားထုတ် သလောက်တော့ ရပါလိမ့်မည်။

ဝီရိယဝတော ကိနာမ ကမ္မံ နသိဇ္ဈတိ?

ဝီရိယရှိသူအား အဘယ်မည်သော အမှုကိစ္စသည် မပြီးဘဲ
ရှိအံ့နည်း၊ မုချမသွေ ပြီးရမည်သာ။

ဒေါက်တာဦးကုမာရာဘိဝံသ
ဒုတိယပါမောက္ခချုပ်
ထေရဝါဒတက္ကသိုလ်၊ရန်ကုန်
၃၀- ၈- ၀၅

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ကျမ်းပြုသူ၏ စကားခွဲ

မျက်မှောက်ခေတ်ဟာ တရားရှာ တရားအားထုတ်သူတို့ အတွက် ကြုံတောင့်ကြုံခဲ အခွင့်အရေးကြီး တစ်ရပ်ပါ။ အထူးသဖြင့် ပရိယတ္တိ၊ ပဋိပတ္တိ နှစ်ဖြာသော ဌာနတွေနဲ့ ပြည့်စုံကြွယ်ဝနေတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ နေထိုင်ကြတဲ့ တရားရှာ တရားအားထုတ်သူတို့ အဖို့ ရွှေဘုံကြီးပေါ်မှာ စံနေရသလိုပါပဲ။

ဓမ္မကထိကအကျော်အမော်တွေဆီက နာကြားရတဲ့ မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ တရားတော်တွေ၊ ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယအသီးသီး တွေဆီက သင်ယူခွင့်ရတဲ့ မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ အကျင့်မြတ်တွေဟာဖြင့် နာကြားလို့ မကုန် သင်ယူလို့ မကုန်နိုင်ပါဘူး။

မိဒိယာလို့ ခေါ်တဲ့ လူထုဆက်သွယ်ရေး ယန္တရားကြီး အတွင်းမှာ ခေတ်မီတီထွင်ဖန်တီးပြုလုပ်လိုက်တဲ့ တရားစာအုပ် တွေ၊ ကက်ဆက်ခွေတွေ၊ စီဒီ၊ ဗီဒီယို၊ ဒီဗီဒီ၊ ဗီစီဒီ စတာတွေဟာ

လည်း တရားရှာ တရားအားထုတ်သူကို တဖက်တလမ်းက အထောက်အပံ့ပေးနိုင်တာ တွေ့ရပါတယ်။

တရားပွဲကျင်းပနေချိန်မှာ မအားလပ်လို့ သွားပြီးမနာနိုင်ရင် ခေတ်ပေါ် စီဒီတစ်ခွေဝယ်ပြီး(ငှါးပြီး) နာလိုက်ရုံဖြင့် ရုပ်ရော အသံပါ မြင်ရ၊ ကြားရလို့ ဓမ္မကထိက ကိုယ်တိုင် အိမ်တိုင်ရာရောက် လာဟောနေသလို ကြည်ညိုကြားနာခွင့် ရနေပြီ၊ စာအုပ်ကို ဖတ်လိုက်ရုံဖြင့် ဘာဟောတယ်ဆိုတာသိရ၊ ဘယ်လိုကျင့်ရမယ် ဆိုတာ သိရပြီ၊ အဲဒီစာအုပ်တွေထဲမှာ မောင်းထောင်မြေစင်းတောရ အာနာပါနသမထဝိပဿနာကလည်း သင့်ထံအရောက်လာပြီ။ ကောင်း မကောင်း ကျင့်ကြည့်ပါ။

ယနေ့ခေတ်မှာ လူလာဖြစ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီး သာသနာတော်နှစ်ပေါင်း (၅၀၀) အတွင်း လူဖြစ် လာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့ အတူတူပါပဲ။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ ဝိမုတ္တိယုဂခေတ် တပတ်ပြန်လည်လာလို့ပါ။ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် ရနိုင်တဲ့ခေတ်ကြီး တပတ်ပြန်လည်လာလို့ပါ။

ITနည်းပညာရဲ့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနဲ့အတူ ဝိမုတ္တိယုဂ ခေတ်မှာ ပေါ်ပေါက်လာတဲ့ တရားဟောဓမ္မကထိက၊ တရားပြ ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယတွေရဲ့ တရားတော်များကို လူအများလိုက်နာပြီး ကျင့်ကြံအားထုတ်နေကြတာတွေ့ရတာ ဝမ်းသာ ကျေနပ်စရာပါပဲ။

အဲဒီလိုများပြားတဲ့ တရားတော်တွေထဲက ကိုယ်အားထုတ် ကျင့်ကြံရာ ဝိပဿနာဉာဏ်လမ်းကြောင်းမှာ ခန္ဓာရဲ့ ဖြစ်ပျက်ကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းမြင်ဖို့ အတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမယ့် တရား ကို ရွေးချယ်တတ်ဖို့ လိုပါတယ်။ သုတမယ- စိန္တာမယဉာဏ်တွေနဲ့ ရပ်တန့် အချိန်ကုန်သွားမှာစိုးလို့ပါ။ ကိုယ်လေ့လာသိရှိသလောက်

၂ ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း

သုတမယ- စိန္တာမယဉာဏ် အရိုက်နဲ့ ဘာဝနာမယဉာဏ်ထိ တက်လှမ်းနိုင်ဖို့ရာ အဓိကလိုအပ်ချက် ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီလိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဖို့ရာ မဟာကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ မောင်းထောင်မြေစင်းတောရ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ တရားက လည်း သာသနာတော်မှာ ကူညီခွင့်၊ ဖြည့်ကျင့်ခွင့်၊ ပေါ်ပေါက်ခွင့် ရလာတာဟာ ယောဂီတို့ရဲ့ ကုသိုလ်ကံ စေတနာတွေကြောင့်ပါပဲ။

နဂိုက ဤတရားသည် ကျင့်ရတာနှစ်ကြာတဲ့အတွက် ရဟန်းတော်တွေပဲ ကျင့်ကြတယ်။ လူတွေကျင့်တာနည်းတယ်။ ဤတရားကလည်း တိမ်မြုပ်ပျောက်ကွယ်နေတာပါ။ မောင်းထောင် မြေစင်းတောရ ဆရာတော်ကြီး ထိန်းထားလို့ကျန်တာပါ။ အပြည် ပြည်ဆိုင်ရာ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာပြုတက္ကသိုလ် ဒုတိယ ပါမောက္ခချုပ် ဗန်းမော်ဆရာတော် ဒေါက်တာ ဘဒ္ဒန္တကုမာရာ ဘိဝံသ က “ဤတရားကို ကျင့်ချင်လို့စောင့်ရတာ ၅၁- နှစ်ကြာ တယ်” လို့ ပထမအကြိမ် ရန်ကင်းအေးငြိမ်း တရားစခန်းသိမ်းပွဲ (၂၀၀၂)မှာ သြဝါဒ မိန့်ကြားခဲ့ပါတယ်။

မြေစင်းတောရ ဆရာတော်ကြီးက လူတွေကျင့်ခွင့်ရအောင် အတိုချုပ်ပြီး ရက်(၆၀) သတ်မှတ်ထားတာပါ။ ရက်(၆၀)ကလည်း အိမ်မှာနေတဲ့ရက်နဲ့ ကျောင်းမှာနေတဲ့ရက်နှိုင်းစားလျှင် အိမ်မှာနေတဲ့ ရက်က များပါတယ်။ ကျောင်း မှာနေတဲ့ရက် မပြောပလောက်ပါ။

အတန်းကျောင်းမှာ သူ့အတန်းနှင့်သူ တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် စာသင်ရသလို ဤတရားကလည်း ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ မေတ္တာ၊ အသုဘ၊ မရဏဿတိ၊ အာနာပါနဝိပဿနာ- အဲဒီလို အဆင့်ဆင့်ကျင့်ရ တာပါ။

အနာထပိဏ်၏နည်းဈေးဟာ

- ၁။ သားသမီးများ ချစ်အားပိုလျှင်
 နာထပိဏ်လား စံထားစေချင်
 ကာဠုချစ်သား စေစားသွန်သင်
 တစ်ထောင်ပေး စောင့်ရေးဥပုသ်ဝင်။
- ၂။ သားသမီးများ ချစ်အားပိုလျှင်
 နာထပိဏ်လား စံထားစေချင်
 ကာဠုချစ်သား စေစားသွန်သင်
 နှစ်ထောင်ပေး နာရေးတရားဝင်။
- ၃။ ကာဠုချစ်သား တရားနာလျှင်
 ပြောပြနိုင်က မွေးဖသခင်
 သုံးထောင်ကျပ်မျှ ဆုချပဲ့သွင်
 ပမာထား ချစ်အားပိုစေချင်။

မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်က အနာထပိဏ်သူဌေးကြီးသည် သူရဲ့သား မောင်ကာဠုကို 'ငါ့သား စေတဝန်ကျောင်းသွားပြီး ဥပုသ်စောင့်ပါ။ တစ်နေ့တာ ဥပုသ်စောင့်ရင် ငွေတစ်ထောင်ပေးမယ်' လို့ပြောတယ်။ သားတော် မောင်ကာဠုဟာ ငွေလိုချင်တာနဲ့ ကျောင်းသွား၊ သီလယူ၊ စားသောက်ပြီးရင် ဥပုသ်သီလမပျက်အောင် ကျောင်းသွားချောင်ထိုးပြီး အိပ်နေတယ်။ နေဝင်မှ အိမ်ပြန်သွားတယ်။ ညနေကျ အဖေဆီက ငွေတစ်ထောင်ယူပြီး အရက်ဆိုင်သွားတာပဲ။

သူ့သားဆိုးမှာ ငွေလိုချင်တဲ့လောဘစော အကုသိုလ်ဖြစ်တာက တစ်ချိန်၊ ကျောင်းသွားဥပုသ်စောင့်တာက တစ်ချိန်ပဲ။ အနာထပိဏ်သူဌေးဟာ သူ့သားဆိုးကို ဥပုသ်မစောင့်ရင်လည်း

တ ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း

ငွေပေးရမှာပဲ။ တစ်ထောင်မပေးတောင်မှ တစ်ရာပေးရမှာပေါ့။ အရင်တုန်းက သူ့သားဟာ ကုသိုလ်နည်းနည်းမှ မရဘူး။ ငွေတစ်ထောင်နဲ့မျှားပြီး ဥပုသ်စောင့် ခိုင်းလိုက်တော့ ကုသိုလ်ရသွားတာ ဖြစ်တယ်။ ကုသိုလ်လည်းရ၊ အရက်လည်း ဝတာပေါ့။

အဖေနှင့်သား ကိုယ်စီရည်မှန်းချက်အောင်မြင်ကြလို့ နှစ်ယောက်စလုံး စိတ်ချမ်းသာ ကိုယ်ချမ်းသာ ပြုံးပျော်ရွှင်နေတာပေါ့။

‘ငါ့သား၊ ဥပုသ်စောင့်ရင်း တရားနာလျှင် နောက်ထပ်ငွေတစ်ထောင်ပိုပေးမယ်’ လို့ အနာထပိဏ်သူဌေးကြီးက ပြန်ပြောတယ်။ သားကကောဠလည်း ငွေတစ်ထောင်ပိုလိုချင်တာနဲ့ တရားနာတယ်။ ဒါပေမယ့် မှတ်မိအောင် စိတ်ပါ လက်ပါ တရားနာတာ မဟုတ်ဘူး။ ငွေတစ်ထောင်ရချင်တာနဲ့ တရားနာသူတွေအကြားထဲ ဝင်ထိုင်တာဖြစ်တယ်။

‘ငါ့သား၊ တရားနာပြီးတော့ ဂါထာတစ်ပုဒ်လောက် ပြန်ပြောနိုင်ရင် နောက်ထပ် ငွေတစ်ထောင်ပိုပေးဦးမယ်’ လို့ အနာထပိဏ်သူဌေးက ပြောပြန်တယ်။

သူ့သား ကောဠက ‘ဂါထာတစ်ပုဒ် စာလုံး(၃၂)လုံးပဲရှိတာ၊ ငါမှတ်လိုက်ရင် ခဏအတွင်း ရမှာသေချာတယ်။ တစ်ထောင်ပိုပြီး အရချောင်တယ်’ လို့ ဆုံးဖြတ်ပြီး၊ “စိတ်ချပါအဖေ၊ ညနေကျ ပြန်ရွတ်ပြပေးမယ်” လို့ ဝန်ခံတယ်။

ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင် ဟောတဲ့တရားကို မောင်ကောဠ မှတ်မိရေးအတွက် စိတ်ဝင်တစား နာကြားတာကြောင့် တရားသဘော ပေါက်ပြီး သောတာပန်ဖြစ်သွားတယ်။

အရက်လည်းပြတ်ရော၊ ဥပုသ်စောင့်ခ တရားနာခ ငွေတွေ မလိုချင်တော့ဘူးတဲ့။

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၀၀

အနာထပိဏ်သူဌေးဟာ သူသားကာဠုကို ငွေနှင့်မျှားပြီး တရားနှင့် သွန်သင်ဆုံးမသလို ယနေ့ခေတ် မိဘများလည်း ကိုယ့် သားသမီးကို လိမ္မာအောင်၊ ယဉ်ကျေးအောင် ဘယ်လိုဆုံးမရမယ် ဆိုတာ သဘောပေါက်သင့်ပါတယ်။

မြေစင်းတောရ တရားနည်းဗျူဟာ

- (က) ရှင်လူအများ တရားဝင်လျှင်
 မြေစင်းတောရ နည်းပြသွန်သင်
 နိမိတ်များပြား ရငြားသင့်တွင်
 ဘုရားများ ဖူးသွားကုန်အစင်။
- (ခ) ရှင်လူအများ တရားဝင်လျှင်
 မြေစင်းတောရ နည်းပြသွန်သင်
 နိမိတ်များပြား ရထားချိန်တွင်
 ဓန္ဒာညစ် ဖြစ်ပျက်ကုန်အမြင်။

မြေစင်းတောရ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် လူအများ တရားထိုင်ချင်လာအောင် နည်းပြသွန်သင်တာက တရားထိုင်တဲ့ ရက်အတော်ကြာလျှင် နိမိတ်တွေရလာမယ်။

ရလာတဲ့နိမိတ်ကို စုဆောင်းပြီး တစ်တောင်နှစ်တောင် ပို့ရာမှစပြီး၊ နေမပူ၊ မိုးမရွာ၊ လူမပင်ပန်း၊ ငွေမကုန်ဘဲနဲ့ ဘုရားတွေ ကို ကိုယ့်အခန်း၊ ကိုယ့်ကျောင်းထဲက လူကိုယ်တိုင်ရောက်သွား သကဲ့သို့ ဖူးလို့ရတယ်။ နတ်ပြည်၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်က ဘုရားတွေကို ဖူးလို့ရတယ်ဆိုတော့ ရဟန်းရှင်လူ၊ ယောဂီတွေ တရား ထိုင်ချင် လာကြတာပေါ့။

အရင်က နတ်ပြည်၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်ကို သေသွားမှ ရောက်
တယ်လို့ အောက်မေ့တာ၊ အဘိညာဉ်ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှ နတ်ပြည်၊
ဗြဟ္မာ့ပြည်ကို မြင်ရတယ်လို့ အောက်မေ့တာ၊ စုတော့ နိမိတ်ရလျှင်
ဘုရားဖူးလို့ရတယ်ဆိုတော့ လူတွေ တရားထိုင်ချင်လာတာပေါ့၊
အင်မတန် ကောင်းတဲ့ နည်းဗျူဟာပါပဲ။ သိပ္ပံခေတ်ကြီးကိုး။

ဘုရားတွေဖူးရတော့ ဆရာတော်ကြီးလဲ စိတ်ချမ်းသာ၊
ယောဂီတွေလဲ စိတ်ချမ်းသာ ဆရာဒကာ ပြုံးရွှင်လို့ ပေါ့။
ဝိပဿနာရောက်တော့ ဓန္ဒာရဲ့ဖြစ်ပျက်ကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း
မြင်ကြရတယ်။

ဤတရားတော်တွေကို အိမ်မှာဖြစ်စေ၊ ကျောင်းမှာဖြစ်စေ
ကျင့်နိုင်ဖို့ရန်အတွက် ရေးသားလိုက်ရပါတယ်။

ဦးပဉ္စင်းသည် စာရေးဆရာမဟုတ်ပါ။ အကျော်အမော်
ဓမ္မကထိကလည်း မဟုတ်ပါ။ တရားပြချင်သော သံဃာတော်များ၊
ကနီနည်းဥပနိသျှကို သေချာဂန လေ့လာအားထုတ်လိုသူများ၊
မြေစင်းယောဂီများရဲ့ တောင်းဆိုမှုကြောင့် ကနီနည်း သမထ
ဝိပဿနာကျင့်စဉ် တရားကို လက်လှမ်းမီသမျှ မြေစင်းတောရ
ဆရာတော် လက်တွေ့ပြသ ဟောပြောမှု၊ ဗန်းမော်ဆရာတော်၊
ဆရာကြီးဓမ္မာစရိယ ဦးဌေးလှိုင်ဟောပြောမှု၊ ညောင်လွန်၊
ဝိပဿနာကျင့်စဉ်၊ ဗုဒ္ဓဝင် ပထမတွဲ-ပဉ္စမတွဲ၊ မဟာစည် ဉာဏ်စဉ်
တရားစသည်များနှင့် ညှိနှိုင်းကိုးကားပြီး ရေးသားလိုက်ရပါတယ်။

[သတိမြို့စွာ ပထမ၊ ဒုမာ တို-ရှည်သိ၊
သုံးချက်သိမှာ တတိယာ၊ လေး'မှာ ငြိမ်းစေဘိ။
(ကနီဆရာတော်)

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း

သတိမြဲရာ ပထမာဒုမှာ တို-ရှည်သိ၊
 လုံးစုံလင်းရာ တဋ္ဌိသာ၊ စ'မှာ ငြိမ်းစေဘိ။
 (လယ်တီဆရာတော်)

ဆရာတော်တို့အလိုကျ စာတမ်းပြုစုသည် ရေးသားခြင်း
 ဖြစ်ပါသည်။

သော သတောဝ အဿသတိ၊
 သော သတောဝ ပဿသတိ-သည် သင်္ခေပဝါကျဖြစ်၏။
 ဒီဃံ ဝါ အဿသန္တော ဒီဃံ အဿဿာမိတိ ပဇာနာတိ။
 ဒီဃံ ဝါ ပဿသန္တော ဒီဃံ ပဿဿာမိတိ ပဇာနာတိ။
 ရဿံ ဝါ အဿသန္တော ရဿံ အဿဿာမိတိ ပဇာနာတိ။
 ရဿံ ဝါ ပဿသန္တော ရဿံ ပဿဿာမိတိ ပဇာနာတိ။
 သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ အဿာသိဿာမိတိ သိက္ခတိ၊
 သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ ပဿာသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။
 ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿာသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။
 ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿာသိဿာမိတိ သိက္ခတိ-
 ဟူသော နည်းလေးနည်းတို့သည် ဝိတ္ထာရဝါကျ ဖြစ်ကုန်၏။

(မဟာစည် ဆရာတော်)

တစ်စုံတစ်ရာ ချွတ်ယွင်းမှုရှိခဲ့သော် ကျေးဇူးရှင် ကမ္မဋ္ဌာန်းပြ
 ဆရာများ၏ အပြစ်မဟုတ်ဘဲ၊ မိမိအပြစ်သာ လျှင် ဖြစ်ပါကြောင်း

န ကနိနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း

ကြိုတင်အစီရင်ခံ တောင်းပန်စကား ပြောကြားအပ်ပါတယ်။

‘နိုင်ငံခပ်သိမ်း တရားကိန်း အေးငြိမ်းကြပါစေ။’

အရှင်ပေမာသာ

(ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ)

သာသနဓဇဓမ္မာစရိယ

ရန်ကင်းအေးငြိမ်းရိပ်သာ

ပုသိမ်ကြီးမြို့နယ်

မန္တလေးတိုင်း

ဖုန်း- ၀၂-၅၇၂၅၃

၃၀- ၈- ၀၅

ကျေးဇူးတင်လွှာ

ကမ္မီနည်းကိုပြသပေးသော ဘကြီးဘုန်းကြီး မောင်းထောင်
 မြေစင်းတောရ ဆရာတော်ဘုရားကြီးအားလည်းကောင်း၊ ယခုလို
 သမထ-ဝိပဿနာ တရားတော်များ ဟောတတ်၊ ရေးတတ်အောင်
 သင်ကြားပေးကြသော မဟာစည် နာယကများနှင့် ညော့ကန်အေး
 ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဣန္ဒက၊ ဘဒ္ဒန္တစက္ကိန္ဒ (အမေရိကန်)၊ ဘဒ္ဒန္တဝိစာရ
 တို့အားလည်းကောင်း။ ဤကမ္မီနည်းကို အားထုတ်ဖြစ်အောင်
 တိုက်တွန်းပေးသော မောင်းထောင် ယွန်းဆက်ကျောင်း ဆရာတော်
 ဦးဣန္ဒာစာရနှင့် ဓမ္မာစရိယ ဦးဌေးလှိုင်တို့အားလည်းကောင်း။
 တရားပြရာတွင် လိုအပ်သည်ကို ဖြည့်စွက်ဟောကြား၍ နိဒါန်း
 ရေးသားချီးမြှင့်ပေးသော ဗန်းမော်ဆရာတော် ဒေါက်တာ ဘဒ္ဒန္တ
 ကုမာရာဘိဝံသအားလည်းကောင်း။ တရားအား ထုတ်စဉ်
 ကူညီပံ့ပိုးပေးသော ဦးမဏ္ဍလ၊ ဦးဥတ္တမ၊ ဦးပုဦးလူစင်၊ ဦးသန်း
 အောင်၊ ဦးဆွေတို့အားလည်းကောင်း။ စာအုပ်ဖြစ် မြောက်အောင်
 တိုက်တွန်းအားပေးသော သာသနာရေး ဦးစီးဌာန ဒုတိယ
 ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးထွန်းရွှေအားလည်း ကောင်း။ စာအုပ်ဖြစ်မြောက်
 အောင် အစစကူညီပံ့ပိုးပေးသော ဒေါ်ကြင်မြင့် (ဗုဒ္ဓအသံစာပေ)
 နှင့် စာရေးဆရာစိတြတို့အားလည်းကောင်း။ ဦးဉာဏ်ဝင်း၊
 မောင်နိုင်ဝင်းတို့အားလည်းကောင်း။ ဓမ္မဒါန စာအုပ်အလှူရှင်

၆ ကနိနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း

ဦးမြင့်နိုင် + ဒေါ်နီနီနိုင် (တုံ့ထော်မြိုင်မိသားစု) နှင့်
မောင်ပြည့်ဖြိုးအောင် တို့အားလည်းကောင်း၊ ဦးသိန်းအောင်...
အစရှိသော ရန်ကင်းအေးငြိမ်းရိပ်သာ ဂေါပကအဖွဲ့ဝင် တို့အား
လည်းကောင်း၊ ရန်ကင်း အေးငြိမ်းရိပ်သာ အလှူရှင်များနှင့်
ဤစာအုပ်နှင့်ပတ်သက်၍ ကျေးဇူးတင်ထိုက်သူအပေါင်းတို့အား
လည်းကောင်း အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း မှတ်တမ်းပြုအပ်ပါ
သည်။

စုဆောင်း စီစဉ် ရေးသားသူ
အရှင်ကေလာ
(ကပ္ပဋ္ဌာနာစရိယ)

သမထ(ဝထမဂိုဏ်း)

ကနီနည်း တရားအားထုတ်ပုံ

၂

အရှင်ကေလာသ (ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ)

**နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။**

တရားမထိုင်မီ -

၁။ ဘုရားကို ပန်း၊ ဆီမီး၊ သောက်တော်ရေ ကပ်လှူပါ။

၂။ ကိုးပါးသီလ ဆောက်တည်ပါ။

၃။ ပရိကံ ပြုပါ။

**ဘုရားအစရှိသော သူတော်ကောင်းတို့အား
တောင်းပန်ပုံ**

အရှင်ဘုရား၊ ဘုရားတပည့်တော်တို့သည် ဘုရား၊
ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ ရဟန္တာ၊ အရိယာအပေါင်း သူတော်ကောင်း တို့၏
အပေါ်၌ အစမထင် သံသရာခွင်မှစ၍ ယနေ့အချိန်ကျအောင်
ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံတို့ဖြင့် ပြစ်မှားမိသော အပြစ်များရှိပါက
သည်းခံတော်မူကြပါ အရှင်ဘုရား။

(၃) ကြိမ်။

ငါးမိနစ် ရှိခိုးပါ။

၅။ မေတ္တာပို့ပါ။ ဓာတ်ပုံရိုက်တဲ့အခါ ကိုယ်ရိုက်မယ့် လူရဲ့ ရုပ်ပုံလွှာကို ကြည့်ပြီးမှ ခလုပန်နိပ်ချလိုက်သလို မေတ္တာပို့တဲ့ အခါကိုယ်ပို့မယ့် သတ္တဝါတွေကို မြင်အောင်ကြည့်ပြီးမှ ပို့ပါ။

မေတ္တာပို့ပုံ

ငါ၏ ကိုယ်စောင့်နတ်သည်လည်းကောင်း၊ ဤကျောင်း ဝင်းထဲရှိ သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဤတောင်ပေါ်ရှိ သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း ကျန်းမာကြပါစေ၊ ချမ်းသာကြပါစေ။

မိဆိုင်၊ ဖဆိုင်၊ ဘိုးဆိုင်၊ ဘွားဆိုင်၊ နယ်ဆိုင်၊ ပယ်ဆိုင်၊ နတ်အပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း နတ်မင်းကြီးလေးပါး တို့သည်လည်းကောင်း၊ သာသနာတော်စောင့်နတ်၊ လောက စောင့်နတ်တို့သည်လည်းကောင်း ကျန်းမာကြပါစေ၊ ချမ်းသာကြ ပါစေ။

ငရဲသနင်း ယမမင်းသည်လည်းကောင်း၊ နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်းသည်လည်းကောင်း၊ (၃၁)ဘုံ ကျင်လည်ကြတဲ့ သတ္တဝါ အပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း ကျန်းမာကြပါစေ၊ ချမ်းသာ ကြပါစေ။

- တရားထိုင်ခါနီးတိုင်း၊ တရားထိုင်တိုင်း မေတ္တာပို့ပါ။ မေတ္တာပို့ပြီး စတုရဂရက္ခကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို စပွားရသည်။

ဗုဒ္ဓါ နုဿတိ မေတ္တာစ၊
အသုဘ မရဏဿတိ။

(ဓုဒ္ဓကသိက္ခာ)

ကန္တိနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း

ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို (၃) ရက်၊

မေတ္တာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို (၁) ရက်၊

အသုဘနှင့် မရုဏဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းကို (၁)ရက် ပွားများ
ရသည်။

တရားထိုင်ပုံ အစီအစဉ်

၁။ တင်ပလ္လင်ရွှေကာ၊ ထိုင်နေပါ။ ခါးမှာဖြောင့်စွာထား၊

၂။ မလှုပ်ထူခြေ၊ ငြိမ်ငြိမ်နေ၊ စိတ်တွေမလွင့်ပါး၊

၃။ တဘက်စီးကာ၊ ခေါင်းတည့်ခါ၊ အရဟံကို ဦးစွာပွား။

တရားထိုင်သောအခါမိမိမျက်နှာကိုယောဂီတဘက်စည်း
၍ ထိုင်ရမည်။ မျက်လုံးဖွင့်လို့ ပိတ်လို့ ရအောင် အသာစည်းပါ။
ယောဂီတဘက်ကပါးလွန်းလျှင် လက်ကိုင်ပဝါအပါးတစ်ထည်ကို
အတွင်းကခေါက်ထည့်၍ ယောဂီတဘက်ကိုစည်းရမည်။

ကမ္မဋ္ဌာန်း ရှုတယ်၊ ပွားများတယ်ဆိုတာ ကာယကံအလုပ်။
ဝစီကံအလုပ်မဟုတ်ဘူး။ မနောကံအလုပ်။ စိတ်ထဲက ပွားရမည့်
အလုပ် ဖြစ်သည်။

‘အရဟံ- အရဟံ- အရဟံ’ ပါဠိလို ကိုယ်အာရုံပြုနေကျ
ဘုရားကို မှန်းပြီးပွားပါ။

(သို့မဟုတ်) စိတ်တွေ အပြင်ထွက်တာ များလျှင်လည်း
ကောင်း၊ အရဟံရဲ့ အနက်တစ်ခုခု ရခဲ့လျှင်လည်းကောင်း ပါဠိ
အနက်တွဲပြီး ပွားလို့လဲရသည်။

ဝစသာ မနုဿာ စေဝ၊ ဝန္တာမေတေ တထာဂတေ။
သယနေ အာသနေဋ္ဌာနေ၊ ဂမနေ စာပိ သဗ္ဗဒါ။

ဘုရားရှိခိုးပြီး အရဟံ ဂုဏ်တော်ကို ပွားရမှာက လျောင်း

အရှင်ကေလာသ (ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ)

နေတဲ့အချိန်၊ တရားထိုင်နေတဲ့အချိန်၊ ရပ်နေတဲ့အချိန်၊ သွားနေတဲ့ အချိန် ဣရိယာပုထ် လေးပါးလုံး အရဟံ ဂုဏ်တော်ကို စိတ်ထဲက နေ ပွားနေပါ။

ဗုဒ္ဓဂုဏာနုဿတိယာ အဇ္ဈောဂုတ္တဿ သရီရန္တိ
စေတိယဗရမိဝ ပူဇာရဟံ ဟောတိ။

ဗုဒ္ဓ ဂုဏာနုဿတိယာ၊ ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်တော်ကို အဖန် တလဲလဲ နှလုံးသွင်းအောက်မေ့ခြင်းသည်။ အဇ္ဈောဂုတ္တဿ၊ အဖန် တလဲလဲ နှလုံးသွင်း အောက်မေ့သောထိုသူ၏။ သရီရန္တိ၊ ဓန္ဒာကိုယ် သည်လည်း။ စေတိယဗရမိဝ၊ စေတီအလား ကျောင်းကန်၊ ဘုရား၊ ကဲ့သို့ (ဝါ) ကျောင်းကန်၊ ဘုရားစေတီများနှင့်အတူ။ ပူဇာရဟံ၊ ပူဇော် ခံထိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဗုဒ္ဓ ဂုဏာ၊ ပွားသူမှာ၊ ဓန္ဒာစေတီထိုက်။

အရဟံဂုဏ်၊ ပွားများထုံ၊ လုံးစုံဘေးကင်း၊ လာဘ်ပေါ်ခြင်း။

ဘုရားဂုဏ်တော် ပွားများသူတို့ ရရှိနိုင်သောအကျိုး

ယခုအခါ ဘုရားဂုဏ်တော်ကို ပွားများအားထုတ်သော သူတို့ ရသင့်ရထိုက်သော အကျိုးအာနိသင်တို့ကို ပြဆိုပေအံ့။

ထိုဆိုအပ်ပြီးသော ဘုရားမြတ်၏ ဆယ်ပါးသောဂုဏ်၊ ကိုးပါးသောဂုဏ်တော် အလုံးစုံကိုလည်းကောင်း၊ ထိုဆယ်ပါးသော ဂုဏ်တို့တွင် တစ်ပါးပါးသော ဂုဏ်တော်ကိုလည်းကောင်း နှုတ်တက် ရအောင်ကျက်မှတ်ဆောင်၍ နှစ်သက်ရွှင်လန်းဝမ်းမြောက်စွာ ပွားများအားထုတ်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အောက်ပါ အကျိုးတို့ကို ရ၏။

- (က) ဘုရားမြတ်၌ ရိသေလေးမြတ် တုပ်ဝပ်ကျိုးနွံမှုရှိခြင်း အကျိုး တရားကို ရခြင်းတစ်ပါး၊
- (ခ) သဒ္ဓါပြန့်ပြော ပေါများသည်၏ အဖြစ်ကိုရခြင်း အကျိုးတရား တစ်ပါး၊
- (ဂ) သတိပြန့်ပြော ပေါများသည်၏ အဖြစ်ကိုရခြင်း အကျိုးတရား

၆ ကနိနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း

တစ်ပါး၊

(ဃ) ပညာပြန့်ပြော ပေါများသည်၏ အဖြစ်ကိုရခြင်း အကျိုးတရား တစ်ပါး၊

(င) ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြန့်ပြောပေါများသည်၏ အဖြစ်ကိုရခြင်း အကျိုးတရားတစ်ပါး

(စ) ပီတိ-ပါမောဇ္ဇများစွာရခြင်း အကျိုးတရားကိုရခြင်းတစ်ပါး၊

(ဆ) ၎င်းပီတိဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းအကျိုးအဆက်ဆက်က ရသော အကျိုးတရားကို ရခြင်းရှစ်ပါး၊

(ဇ) ဘေးငယ်၊ ဘေးကြီးတို့ကို ဖိစီးနှိမ်နင်းနိုင်ခြင်း အကျိုးတရားကိုရခြင်း တစ်ပါး၊

(ဈ) ဆင်းရဲသည်ကို သည်းခံခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ခြင်းစာညီဟူသော အကျိုးတရားကို ရခြင်းတစ်ပါး၊

(ည) မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူတကွ နေရသညီဟူသော အမှတ် သညာကို ရခြင်းတစ်ပါး၊

(ဋ) ဘုရားဂုဏ်ကို ယုံကြည်လေးမြတ် အထပ်ထပ်ပွားများအားထုတ် သောသူ၏ ကိုယ်သည်စေတီအိမ်နှင့်အတူပူဇော်ထိုက်ခြင်းဟူသော အကျိုးတရားကိုရခြင်းတစ်ပါး၊

(ဌ) ဘုရားအရာသို့ စိတ်ညွတ်ကိုင်းရှိုင်းခြင်းဟူသော အကျိုးတရားကို ရခြင်းတစ်ပါး

(။) လွန်ကျူးအပ်သော ဝတ္ထုနှင့်တွေ့ကြုံဆုံရောက်က မျက်မှောက် ထင်ရှား ဘုရားရှင်ကို မြင်ရသကဲ့သို့ ဟိရိ-ဩတ္တပ္ပတရား ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာရခြင်း တစ်ပါး၊

(ဍ) ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ မဂ်ဖိုလ် မရသေးက သုဂတိဘဝလျှင် လဲလျောင်းရာရှိခြင်း အကျိုးတရားကို ရခြင်းတစ်ပါး၊

ဤကား- ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ စသည်တို့၌လာသော အကျိုးတရား

(၂၁) ပါးတည်း။

(ဗ) ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ မဂ်ဖိုလ် မရသေးက သုဂတိဘဝလျှင် လဲ
လျောင်းရာရှိခြင်း အကျိုးတရားကို ရခြင်းတစ်ပါး၊

ဤကား- ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ စသည်တို့၌လာသော အကျိုးတရား
(၂၁) ပါးတည်း။

တနည်း-ဂုဏ်တော်ပွားရကျိုးများ

၁။ သံသရာဝဋ်၌ ငြီးငွေ့ခြင်း၊ ဆန့်ကျင်ခြင်း အကျိုးတရား
ကို ရခြင်းတစ်ပါး၊

၂။ သံသရာဝဋ်၌ တပ်ခြင်းကင်းခြင်း အကျိုးတရား
ကိုရခြင်းတစ်ပါး၊

၃။ မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ရာဂအစရှိသည်တို့၏ ချုပ်ခြင်း အကျိုး
တရားကို ရခြင်းတစ်ပါး၊

၄။ ကိလေသဝဋ်ငြိမ်းခြင်း အကျိုးတရားကိုရခြင်း တစ်ပါး၊

၅။ သင်္ခတ တရားတို့ကို အနိစ္စအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်
လက္ခဏာယာဉ်သုံးပါးသို့တင်၍ သိလွယ်ခြင်း အကျိုးတရားကို
ရခြင်းတစ်ပါး၊

၆။ လေးပါးသော မဂ်ဉာဏ်တို့ကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်း
အကျိုးတရားကို ရခြင်းတစ်ပါး၊

၇။ အကြောင်းကင်းသော အမတဓာတ်နိဗ္ဗာန်ကို
မျက်မှောက်ပြုရခြင်း အကျိုးတရားကို ရခြင်းတစ်ပါး၊

ဤကား ဧကနိပါတ်အင်္ဂုတ္တရပါဠိတော်လာ အကျိုးတရား
(၇) ပါးတည်း။

တနည်းဂုဏ်တော်ပွားရကျိုး(၂)ပါး

၁။ ဘာဝနာစိတ်ကို ရွှင်ပြန့်သက်စေခြင်း အကျိုး
တရားကို ရခြင်းတစ်ပါး၊

၂။ ဝိပဿနာ လွယ်ကူစွာဖြစ်ခြင်း အကျိုးတရားကို ရခြင်း တစ်ပါး၊

ဤကား ဧကဂုံတ္တရ အဋ္ဌကထာ-ဋီကာတို့၌ လာသော အကျိုးတရား(၂) ပါးတည်း။

တနည်း ရုထံတော်ပွားရကျိုး(၁၃)ပါး

၁။နတ်ပြည်၌ မွေ့လျော်ရခြင်းဟူသော အကျိုးတရားကို ရခြင်းတစ်ပါး၊

၂။ အကြိမ်ပေါင်းရှစ်ဆယ် သိကြားမင်းဖြစ်ရခြင်း ဟူသော အကျိုးတရားကို ရခြင်းတစ်ပါး၊

၃။ အကြိမ်ပေါင်းတစ်သောင်း စကြာမင်း ဖြစ်ရခြင်း ဟူသော အကျိုးတရားကို ရခြင်းတစ်ပါး၊

၄။ဂဏန်းသင်္ချာအားဖြင့် မရေမတွက်နိုင်အောင် ပဒေ- သရာဇ်မင်း ဖြစ်ရခြင်းဟူသောအကျိုးတရားကို ရခြင်းတစ်ပါး၊

၅။ များစွာသော စည်းစိမ်ချမ်းသာကိုရခြင်းဟူသော အကျိုး တရားကိုရခြင်းတစ်ပါး၊

၆။ ရပြီးသောစည်းစိမ်ချမ်းသာ ဆုတ်ယုတ်ပျက်ပြား သွားသောမည်သည် မရှိခြင်း အကျိုးတရားကို ရခြင်းတစ်ပါး၊

၇။ အဆုံးဘဝ၌ များလှသော ကျေးကျွန်အမှုလုပ်တို့နှင့် တကွ ကုဋေရှစ်ဆယ် ကြွယ်ဝသောဥစ္စာ၊ ရတနာကို ငဲ့ကွက်ညှာတာ တွယ်တာခြင်းမရှိ စွန့်ပစ်၍ ဘုရားသာသနာ၌ ရဟန်းပြုနိုင်ခြင်း ဟူသောအကျိုးတရားကို ရခြင်းတစ်ပါး၊

၈။ သုဘူတိဟူသောအမည်ဖြင့် ဘုရားတပည့်သား ဖြစ်ရ ခြင်း အကျိုးတရားကို ရခြင်းတစ်ပါး၊

၉။ လိုအပ်သောဆု အလိုအတိုင်း ပြည့်စုံစွာရရှိခြင်း ဟူသော အကျိုးတရားကို ရခြင်းတစ်ပါး၊

၁၀။ ကမ္ဘာပေါင်းတစ်သိန်း အပါယ်လေးပါး မလားရခြင်း
အကျိုးတရားကို ရခြင်းတစ်ပါး။

၁၁။ ပဋိသမ္ဘိဒါလေးပါးကို ရခြင်းတစ်ပါး။

၁၂။ ဝိမောက္ခရှစ်ပါးကို ရခြင်းတစ်ပါး။

၁၃။ အဘိညာဉ် ခြောက်ပါးကို ရခြင်းတစ်ပါး။

ဤကား အပါဒါန်ပါဠိတော်လာ အကျိုးတရား(၁၃) ပါး
တည်း။ ပေါင်း(၄၃) ပါးအကျိုးတရား ဖြစ်သတည်း။

မှတ်ချက်။ ။မြေဇင်းတောရဆရာတော်မှတ်သား
ထားသည့် ဂုဏတ္ထဒီပကကျမ်းမှ။

တရားထိုင်ပြီး နိဗ္ဗာန်ဆုတောင်း၍ အမျှဝေပုံ

ငါ၏ကိုယ်စောင့်နတ်အားလည်းကောင်း၊ ဤကျောင်းဝင်း
ထဲရှိ သတ္တဝါအပေါင်းတို့အားလည်းကောင်း၊ ရန်ကင်းတောင်ပေါ်
ရှိ သတ္တဝါအပေါင်းတို့အားလည်းကောင်း တရားထိုင်ရတဲ့ကုသိုလ်
အဖို့ဘာဂကို အမျှပေးဝေပါတယ်၊ အမျှပေးဝေပါတယ်၊ အမျှပေး
ဝေပါတယ်။

မိဆိုင်ဖဆိုင် ဘိုးဆိုင်ဘွားဆိုင် နယ်ဆိုင်ပယ်ဆိုင် နတ်
အပေါင်းတို့အားလည်းကောင်း၊ နတ်မင်းကြီးလေးပါးတို့အားလည်း
ကောင်း၊ သာသနာတော်စောင့်နတ် လောကစောင့်နတ် အပေါင်း
တို့အားလည်းကောင်း တရားထိုင်ရတဲ့ ကုသိုလ်အဖို့ဘာဂကို အမျှ
ပေးဝေပါတယ်၊ အမျှပေးဝေပါတယ်၊ အမျှပေးဝေပါတယ်။

ငရဲသနင်း ယမမင်းအားလည်းကောင်း၊ နတ်တို့သနင်း
သိကြားမင်းအားလည်းကောင်း၊ (၃၁) ဘုံကျင်လည်ကြကုန်သော
သတ္တဝါအပေါင်းတို့အားလည်းကောင်း တရားထိုင်ရတဲ့ကုသိုလ်

အဖို့ဘာကို အမျှပေးဝေပါတယ်၊ အမျှပေးဝေပါတယ်၊အမျှပေးဝေ
ပါတယ်။

တရားထိုင်ပြီးတိုင်း ဤသို့အမျှပေးဝေပါ။

မှတ်ချက် - ဤကျောင်းဝင်းထဲရှိ သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း၊
ရန်ကင်းတောင်ပေါ်ရှိ သတ္တဝါ အပေါင်းတို့အား လည်းကောင်း
ဆိုတာ ဤရိပ်သာထဲသာ မေတ္တာပို့ရ၊ အမျှဝေရ၏။ ကိုယ့်ကျောင်း၊
ကိုယ့် အိမ်ရောက်တဲ့အခါ မိမိနေတဲ့ ကျောင်း၊ မိမိနေတဲ့
အိမ်မှာရှိကြတဲ့ သတ္တဝါတွေကို မေတ္တာပို့ရ၊ အမျှဝေရ၏။ တောထဲ
မှာနေတဲ့အခါ တောထဲကသတ္တဝါတွေကို ဦးစားပေး မေတ္တာပို့ရ၊
အမျှပေးဝေရ၏။ နေရာဒေသအလိုက် မေတ္တာပို့ရ၊ အမျှပေးဝေ
ရ၏။ ဉာဏ်လွှာပြီး အသုံးပြုပါ။

မေတ္တာ

မေတ္တာဆိုတာ အဓိကအားဖြင့် ဒေါသအာယာတကို
နေရာမပေးဘဲ တိုက်ဖျက်ရတာဖြစ်လို့ ဒေါသရဲ့အပြစ်ကို
မကြာမကြာ ဆင်ခြင်ပေးရ၏။

မေတ္တာဆိုတာ ရေလိုအေးမြတာ၊

ဒေါသဆိုတာ မီးလိုပူလောင်တာ။

ဒေါသဆိုတာ ခန္ဓာကိုယ်ရဲ့ အတွင်းသူပုန်ပဲ၊ မိမိတို့မြို့
ရွာအတွင်း သူပုန်ဝင်လာလျှင် အိမ်ကိုလည်းမီးရှို့၏။ အိမ်ရှင်
ကိုလည်း ရိုက်နှိပ်စက်၏။ ပစ္စည်းဥစ္စာကိုလည်း လုယူသွား၏။

ဒီလိုပါပဲ စိတ်အတွင်း(ခန္ဓာကိုယ်တွင်း)မှာ ဒေါသသူပုန်ဝင်
လာလျှင် နှလုံးနှင့်တကွ ခန္ဓာအိမ်ကိုလည်း မီးရှို့၏။ စိတ်ဆိုတဲ့
အိမ်ရှင်ကိုလည်း မီးရှို့၏။ သူတော်ကောင်းဥစ္စာ ၇ -ပါးကိုလည်း
လုယူသွား၏။ ဒေါသရဲ့အပြစ်ကို စဉ်းစားဆင်ခြင်မိမှ မကောင်း

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၁၁

ပါလားလို့သိရ၏။ မကောင်းတဲ့ ဒေါသနေရာမှာ ကောင်းတဲ့ မေတ္တာကို အစားသွင်းမှ ဖြစ်လိမ့်မယ်လို့သိ၏။

မာတာယထာ နိယံပုတ္တ၊ မာယုသာ ဧကပုတ္တ မနုရက္ခေ။

ဝေဓိံ သဗ္ဗဘူတေသု၊ မာနသံ ဘာဝယေ အပရိမာဏံ။

မိခင်ဖြစ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိရင်၌ဖြစ်သော တစ်ယောက်တည်းသောသားကို အသက်ထက်ဆုံး အဖန်တလဲလဲ စောင့်ရှောက်သလို ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတွေကိုလည်း ကိုယ့်ရဲ့သားလိုသဘောထားပြီး ဘေးရန်ကင်းစေလိုတဲ့စိတ်၊ ချမ်းသာစေလိုတဲ့စိတ်နဲ့ အတိုင်းမသိသော မေတ္တာစိတ်ကို ပို့လွှတ်ရမည်။ စိတ်ထဲကပွားရမည်။

လူတစ်ယောက်ကတော့ နံနက်ခင်းမှာလည်း အိုးတစ်ရာ၊ နေ့လယ်ခင်းမှာလည်း အိုးတစ်ရာ၊ ညနေခင်းမှာလည်း အိုးတစ်ရာ ချက်ပြုတ်ပြီး လူများကိုကျွေးမွေး၏။

လူတစ်ယောက်ကတော့ နံနက်ခင်းမှာလည်း နို့တစ်ညစ်စာ၊ နေ့လည်ခင်းမှာလည်း နို့တစ်ညစ်စာ၊ ညနေခင်းမှာလည်း နို့တစ်ညစ်စာ စိတ်ထဲကနေ မေတ္တာပွား၏။ အဲဒီလူနှစ်ယောက်တွင် ဘယ်သူသာတုံးဆိုတော့ မေတ္တာပွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က သာ၏။

ဒါ့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက -

‘တစ်နေ့သုံးခါ၊ အိုးတစ်ရာဖြင့်၊ ချက်ကာထမင်း၊ ကျွေးမွေးခြင်းထက်၊ မယွင်းစင်စစ်၊ နို့တစ်ညစ်စာ၊ ကြိမ်သုံးခါမျှ၊ မေတ္တာပွားများ၊ ကျိုးကြီးမားသည်၊ ဘုရားမြတ်စွာ မိန့်ခွန်းတည်း။’

မြေခင်းတောရဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ မေတ္တာပွားပို့ပုံ ဘုန်းကြီးတို့ကျေးဇူးရှင် ကျောက်ဂူတောရဆရာတော်ကြီး တောင်တွင်းကြီး စခန်းမအလယ်ရွာဇာတိ၊ မန်လည်ဆရာတော်

၁၂-၁၃ အရှင်ကေလာသ(ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ)

ဘုရားကြီးတပည့်ပေါ့၊ အဲဒီဆရာတော်ကြီးကတော့ အဟံ-
အဝေရာ- ဟောမိ ဦးပဉ္စင်းတို့ ရတဲ့အတိုင်း ပါဠိလို ရွတ်ပို့တာပါပဲ။

ဒါပေမယ့် ဆရာတော်ကြီး မေတ္တာတစ်ခါပွားရင် အကြာ
ကြီး၊ 'အ..... ဝေ..... ရာ..... ဟောဇ္ဈ...' ဆိုပြီး အသံတိုးတိုးနှင့်
အရှည်ကြီးဆွဲပြီး ရွတ်ပို့တယ်။ အာရုံညွတ်ပို့တာပေါ့လေ။

အင်ချောင်ဆရာတော်ကတော့ မိမိရှေ့မှာ စကောလောကံ
ဗန်းလောက် ကသိုက်ဝန်း ရည်မှန်းထားပြီး ရှိသမျှသတ္တဝါတွေအား
လုံးကို အဲဒီကသိုက်ဝန်းထဲမှာ စုထည့်ပြီး အာရုံညွတ်ပို့၏။

ဘယ်လိုပဲပို့ပို့ မေတ္တာဘာဝနာရဲ့ ထုံးစံအတိုင်း ပထမဆုံး
ကိုယ်ချင်းစာ သက်သေထားတဲ့အနေနဲ့ မိမိကိုယ်က စပို့ရ၏။ ပြီးမှ
သူတစ်ပါးပို့ရ၏။

'ဥပမာ။ ။ငါသည် ဘေးရန်ကင်းရပါလို၏၊ ချမ်းသာရပါလို
၏၊ ငါ ဘေးရန်ကင်းကွာ ချမ်းသာသကဲ့သို့ အသက်နှင့်ခန္ဓာကိုယ်
ထင်ရှားရှိကြကုန်သော သတ္တဝါအားလုံးတို့သည် ဘေးရန်ကင်းကြပါစေ၊
ချမ်းသာကြပါစေ။'

ဩဒိဿလဲပို့၊ အနောဒိဿလဲပို့၊ အရပ်(၁၀) မျက်နှာလဲပို့၊
အထူးသဖြင့် ဘုန်းကြီးပို့ပုံပြောရရင် ဘုန်းကြီးက သောကြာသား
ဆိုတော့ မြောက်အရပ်ကစပြီးပို့တယ်၊ လက်ျာရစ်ပေါ့၊ ရှင်းအောင်
ပြောရရင် အရှေ့အရပ်ကစပြီး ပို့မယ်ဆိုပါတော့။

အရှေ့အရပ်၌ ရှိကြကုန်သော ကုန်းနေ၊ ရေနေ၊
ကောင်းကင်နေ အသက်နှင့်ခန္ဓာကိုယ် ထင်ရှားရှိကြကုန်သော
သတ္တဝါတွေအားလုံး ဘေးရန်ကင်းကြပါစေ--။

တိဋ္ဌံ စရံ နိသိန္နောဝ၊ သယာနော ယာဝတဿ ဝိတမိဒ္ဓေါ၊
ဧတံသတိံ အဓိဋ္ဌေယျ၊ ဗြဟ္မမေတံ ဝိဟာရ မိမောဟု။
ဗြဟ္မဝိဟာရတရား လေးပါးတွင် မေတ္တာလည်းပါဝင်

သည်။ ဒါကြောင့် မေတ္တာဆိုတဲ့ ဗြဟ္မဝိဟာရတရားကို ရပ်နေတဲ့ အချိန်၊ သွားနေတဲ့အချိန်၊ တရားထိုင်နေတဲ့အချိန်၊ လျောင်းနေတဲ့ အချိန် ဣရိယာပုတ်လေးပါးလုံး မေတ္တာပွားရမည်။

မေတ္တာယ ဘိက္ခဝေ စေတောဝိမုတ္တိယာ အာသေဝိတာယ ဘာဝိတာယ ဗဟုလိကတာယ ယာနိကတာယ ဝတ္တကတာယ အနု-
ဋ္ဌိတာယ ပရိစိတာယ သုသမာရဒ္ဒါယ ဧကာဒသာနိသံသာ ပါဠိကခါ။

ကတမေ ဧကာဒသ-

၁။ သုခံ သုပတိ၊

၂။ သုခံ ပဋိဗုဇ္ဈတိ၊

၃။ န ပါပကံ သုပိနံ ပဿတိ၊

၄။ မနဿာနံ ပိယော ဟောတိ၊

၅။ အမနဿာနံ ပိယော ဟောတိ၊

၆။ ဒေဝတာ ရက္ခန္တိ၊

၇။ နာဿ အဂ္ဂိဝါ ဝိသံဝါ သတ္တံဝါ ကမတိ၊

၈။ တုဝဠံ စိတ္တံ သမာဓိယတိ၊

၉။ မုခဝဏ္ဏော ဝိပုသီဒတိ၊

၁၀။ အသမ္မုဠော ကာလံ ကရောတိ၊

၁၁။ ဥတ္တရိ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈန္တော ဗြဟ္မလောကုပဂေါ ဟောတိ။

(အံ- ၃၊ စာ- ၅၄၂)

ရဟန်းတို့၊ ဆန့်ကျင်ဘက်မှ လွတ်မြောက်သော မေတ္တာ စိတ်ကို မှီဝဲအပ်သည်ရှိသော်၊ ပွားများအပ်သည်ရှိသော်၊ ကြိမ်ဖန် များစွာပြုအပ်သည်ရှိသော်၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ပြုအပ်သည်ရှိသော်၊ တည်ရာရှေ့ရှု တည်စေအပ်သည်ရှိသော်၊ လေ့လာအပ်သည်ရှိ သော်၊ ကောင်းစွာအားထုတ်အပ်သည်ရှိသော် အကျိုး ၁၁-မျိုးကို 'မဇ္ဈိတ်ရလိမ့်မည်' ဟု မျှော်လင့်နိုင်ကုန်၏။

အဘယ် ၁၁-မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

၁။ ချမ်းသာစွာ အိပ်ရ၏။

၂။ ချမ်းသာစွာ နိုးရ၏။

၃။ အိပ်မက်ဆိုးကို မမြင်မက်။

၄။ လူတို့ ချစ်မြတ်နိုးခြင်းကို ခံရ၏။

၅။ သားရဲ၊ ဘီလူးတို့၏ ချစ်မြတ်နိုးခြင်းကို ခံရ၏။

၆။ နတ်တို့ စောင့်ရှောက်ကုန်၏။

၇။ ထိုမေတ္တာပွားသူအား မီး၊ အဆိပ်၊ လက်နက်တို့ မစွဲ
မကျ၊ မဖျက်ဆီးနိုင်။

၈။ လျင်မြန်စွာ စိတ်တည်ကြည်ရာ၏။

၉။ မျက်နှာအဆင်း အထူးကြည်လင်၏။

၁၀။ မတွေမဝေ သေရ၏။

၁၁။ အလွန်မြတ်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' တရားကို ထိုးထွင်း
၍ မသိနိုင်သော် ဗြဟ္မာ့ပြည်လားရ၏။

(အံ- မြန် ၃- စာ- ၅၂၉)

'အိပ်သော်ချမ်းသာ၊ နိုးခါသုခ၊မြတ်လှအိမ်မက်၊နှစ်သက် လူတို့၊
နတ်တို့ချစ်ခင်၊ နတ်ပင်စောင့်နေ၊ မီး - ရေ မဖျက်၊ ငြိမ်သက်
တည်ကြည်၊ ရွှင်ကြည်မျက်နှာ၊သေခါမမိုင့်၊ ဗြဟ္မာတိုင်သား၊
ဆယ့်တစ်ပါးကို၊ မှတ်သားစေလို၊ ကျမ်းဂန်ဆိုသည်၊ ဗိုလ်လူ
အများ၊ မေတ္တာပွား။'

မရဏသတိ ဘာဝနာ

သဗ္ဗေ သတ္တာ မရဏဓမ္မာ မရဏဓမ္မံ အနတိတာ မရဏပရိ
ယောသာနာ။

သတ္တဝါမှန်သမျှ သေရခြင်းသဘောရှိ၏။ သေခြင်းသဘော
တရားကို မလွန်ဆန်နိုင်၊ သေရခြင်းလျှင်အဆုံး အပိုင်းအခြားရှိ၏။

၁၆ ကနိနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း

သေခြင်းတရားကို မပြတ်ပွားများအပ်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ခဲ့၏။

'သေခြင်းဆိုတဲ့ သူ့လက်တွင်းမှ
 ဘယ်သူရှောင်ကွင်း လွတ်နိုင်မှာ။
 ဇွတ်တရွတ်သာ ခေါ်ဆောင်ဆွဲတော့
 မပြောဘဲနဲ့ လိုက်ရရှာ။
 ပစ္စည်းဥစ္စာ လယ်ယာနွားတို့
 ဘယ်ဟာကမျှ သူမပါ။
 ဆိုင်ခန်း၊ တိုက်တာ၊ ဆိုင်ကယ်၊ ကားတို့
 ဘယ်ဟာကမျှ သူမပါ။
 ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် စေ့စေ့ရှုတော့
 မိမိပြုရာ ပါလိမ့်မှာ။
 အဲဒါကြောင့် သတိတရား လက်ကိုင်ထား
 မမှား တရား ကျင့်ရမှာ။'

မှတ်ကာစွဲယူ၊ များစိုလ်လူတို့၊ နိဗ္ဗာမရ၊ ဆင်းရဲကြလိမ့်၊
 လောကသုံးခွင်၊ ဘုံအပြင်ဝယ်၊ ဖြစ်လျှင်ပျက်မြဲ၊ မှန်မလွဲတည်း၊
 သုံးစွဲဖို့ရာ၊ မြတ်ဥစ္စာကို၊ ကံကြမ္မာပေး၊ ရပြန်သေးလည်း၊
 ပျက်ရေးတစ်ဖန်၊ ကြုံခဲ့ပြန်၏၊ ချစ်လျှံဝေဝေ၊ ချစ်သူတွေနှင့်၊
 ချစ်လေသမျှ၊ ပေါင်းဆုံကြလည်း၊ ခွဲရမည်မှာ၊ မလွဲသာတည်း၊
 ရှည်ကြာအသက်၊ တည်ရှိလျက်နှင့်၊ ပုခက်နှင့်ပေ၊ ဝေးခဲ့လေ၍၊
 နီးလေပျဉ်ခေါင်း၊ အမှန်အောင်းလိမ့်၊ အကြောင်းမလျော်၊
 သုံးရက်ကျော်က၊ ပုပ်စော်ညှိနံ၊ ရန်တွေ့ပြန်သို့၊ အမှန်ချစ်သူ၊
 မကပ်မူဘဲ၊ လျစ်လျူရှုထုံး၊ တကယ် မုန်း၏၊ နောက်ဆုံးရောက်ခါ၊
 မြို့ပြည်ရွာနှင့်၊ ဆွေညာအများ၊ စွန့်ပယ်ထား၍၊ သွားရအပြီး၊
 လူမနီးသည်၊ တောကြီးမြိုင်ရန်၊ မြေသုသာန်၌၊ ရောက်ပြန်မရှိ၊

မြုပ်နှံဘိခြင်း၊ ခြောက်ပေတွင်းဝယ်၊ ဝပ်စင်းအိပ်ခါ၊ မလွဲသာပဲ၊
နေရနည်းကို၊ စွဲမြဲမှတ်ခါ၊ ဆင်ခြင်ပါလော၊ သင်္ခါရခြံ၊ လောကီ
ဘုံ၌၊ ခိုလှုံဝင်စံ၊ ပုထုဇဉ်တို့၊ လောကဓံလွတ်ကြောင်း၊ ဆုပန်
တောင်းလည်း၊ လမ်းကောင်းမဂ္ဂင်၊ ရှစ်အင်ဓမ္မ၊ အဝဝကို၊ နေ့ည
မကွာ၊ ကြိုးစားရာသည်၊ ခေမာရောက်မှ အေးမည်တည်း။

(မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော်)

သေခြင်းတရားပွားများပုံ

ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့သည် တဖွဲဖွဲသေနေကြသလို
ငါလည်းပဲ သေရဦးမှာပါတကား။

ငါ့အား ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းသည် သေရခြင်းလျှင် အဆုံး
ရှိပါတကား။

သေရချည်သေး---သေရချည်သေး။

မရဏဿတိပွားသဖြင့် ရသောအကျိုး

၁။ အနေသန ပဟာယ-မရဏဿတိပွား၍ သေဘေးမြင်
နေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မတရားသော ပစ္စည်းရှာမှီးခြင်းကို မရှာတော့
ဘဲ ပယ်ဖျက်လိုက်နိုင်ပါသည်။

၂။ ဥပရူပရိဝဗ္ဗမာန သံဝေဂ္ဂေါ- မရဏဿတိကို အဖန်ဖန်
ပွားလျှင် သေဘေးမြင်လာမယ်၊ သေဘေးမြင်လာလျှင် ထိတ်လန့်
တဲ့စိတ်တွေ တစ်ခုပြီးတစ်ခု အဆင့်ဆင့်ပေါ်ထွက်လာသဖြင့် မသေ
တရားကို ရှာလိုတဲ့စိတ်တွေ ပေါ်နိုင်ပါသည်။

၃။ အနောလိန ဝုတ္တိကော-မသေတရားကိုရှာရာ၌ နောက်
မဆုတ် မတွန့်သောစိတ်များ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ပါသည်။

(ဤကား အာနာပါန အခန်းကပြသော အကျိုးသုံးပါး
တည်း။)

မိမိသေရမည်အရေးကိုသာ တွေးတောလျက် တရားနာ၊ တရားအားထုတ်မှုကိုသာ ကြောင့်ကြစိုက်ပြီး မရဏဿတိပွားများအားထုတ်နေ၏။

ထိုအခါ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားက “ဒါယကာ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာနှင့်ပြည့်စုံသူကား ဤအရပ်၌တစ်လနေဦးမယ်၊ နှစ်လနေဦးမယ်၊ နွေဥတုနေဦးမယ်၊ ဆောင်းဥတုနေဦးမယ်၊ မိုးဥတုနေဦးမယ်၊ တစ်နှစ်နေဦးမယ် စသည်ဖြင့်မကြံစည်ကောင်းပါ၊ မကြံစည်သင့်ပါ။ လယ်ထွန်ဦးမယ်၊ ကုန်ရောင်းဦးမယ်၊ စီးပွားရှာဦးမယ်၊ ပညာသင်ဦးမယ်၊ အိမ်က ကလေးတွေက မကြီးသေးဘူး၊ အိမ်မှာ ငါမရှိမဖြစ်ဘူး၊ ဆိုင်မှာ ငါမရှိမဖြစ်ဘူး၊ ထိုထိုအမှုကိုပြု ဦးမယ် စသည်ဖြင့် မကြံစည်သင့်ပါ၊ မကြံစည်ကောင်းပါ။ မိမိ အသက်အန္တရာယ် အချိန်မရွေး သေဘေးဆိုက်ရောက်လာနိုင် သည်ကိုသာလျှင် ကြံစည်အားထုတ် မဆုတ်မနစ်ပြုလုပ်သင့် ပေ၏။

၁။ယနေ့ နက်ဖြန် ပြုလုပ်ရန် အမှန်မကြံသင့်ပြီ။

၂။ယနေ့ နက်ဖြန် သေမင်းထံ ကိုယ်တွင်လွှတ်ရုံးမည်။

၃။သေမင်းကိုမြင် မဆင်ခြင် ကိုယ်တွင်လွှတ်ရုံးမည်။

၄။မဟာဓန ဝါဏီဇ ပုံပြ သက်သေမို့။

အဲဒီလိုဟောလိုက်တော့ ကုန်သည်ကြီး သောတာပန်တည် သွား၏။ မြတ်စွာဘုရားကို လိုက်ပို့ပြီးပြန်အလာ ခေါင်းခဲတယ် ဆိုပြီးညအိပ်တယ်။ အိပ်ရင်းပင်မထတော့ဘဲ တခါထဲသေပြီး တုသိတာ နတ်ပြည် မဟာဓန ဝါဏီဇ နတ်သားဖြစ်၍ နတ်စည်းစိမ် နတ်ချမ်းသာ အစစ်အမှန်ကို ခံစားလျက် ချမ်းသာစွာနေသွား ရ၏။

ဤဝတ္ထုသွား လိုရင်းထုတ် အဆီကိုနုတ်လိုက်လျှင် ကုန်သည်ကြီး ခုနစ်ရက်မြောက် သေမှာကိုသိတော့ သားသမီးနှင့် ရတနာ၊ ကျောက်သံပတ္တမြားစတဲ့ သက်မဲ့ဥစ္စာ၊ ဆင်၊ မြင်း၊ နွား၊ ကျွဲ စသောသက်ရှိ ဥစ္စာတို့၌ တွယ်တာခင်မင်ခြင်း မရှိတော့ဘဲ “ငါသေရလိမ့်မယ်၊ ငါသေရလိမ့်မယ်”ဟု အဖန်ဖန် ပွားလျက် မနားမနေကြိုးစားလျက် ဒါနများပြုလုပ်ပုံ၊ တရားနာ၍ တရားရပုံ၊ မတွေမဝေသေရပုံ၊ နတ်ပြည်၌ နတ်စည်းစိမ်တွေခံစား၍ နိဗ္ဗာန် သို့ဝင်သွားရပုံတို့ကို သက်သေထားပြီး “ငါတို့လဲ သေရချည်သေး၊ ငါတို့လဲ သေရလိမ့်ဦးမယ်၊ ငါတို့လဲ သေရလိမ့်ဦးမယ်” လို့ အဖန်ဖန်ပွားများရင်း တရားထူးတရားမြတ် ရရှိနိုင်ကြပါစေ သတည်း။

(ဆရာတော်ဦးကောဝိဒ ဓမ္မဂုဏ်ရည်ကျမ်း မရဏသုတ်အခန်းမှ)

အာနာပါန တရား

သဗ္ဗညု ရှင်တော်ဘုရား ရွှေလက်ထက်တော်က သာသနာ့ ဝန်ထမ်း ရဟန်းတော်များ အများဆုံး အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်း ပွားများ အားထုတ်ကြပုံကို ပြခြင်း။

နိကာယ်ငါးရပ်တွင် မဇ္ဈိမနိကာယ် ဥပရိပဏ္ဍာသပါဠိတော် ၌ အာနာပါနသုတ် သုတ်တော်ကို ဟောတော်မူရန် အခွင့်ဆုံကာ ကြံကြိုက်လာပုံကား သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း၌ ဝါဆိုဝါကပ်တော်မူ၏။

ထိုဝါသည်ကား အခြားအခြားသောဝါတို့ထက် သာဝတ္ထိ ပြည်တွင် ဝါကပ်တော်မူကြသော အလွန်ထင်ရှားကျော်ကြား တန်ခိုး ဣဒ္ဓိပါဒ်ကြီးမားတော်မူကြသော အရှင်သာရိပုတြာ၊ အရှင်

မောဂ္ဂလာန်၊ အရှင်မဟာကဿပ၊ အရှင်မဟာကစ္ဆည်း၊ အရှင်
ကောဠိက၊ အရှင်မဟာကပ္ပိန၊ အရှင်မဟာစုန္ဒ စသော သာဝက
တပည့်ကြီးတွေ စုံစုံလင်လင် ပေါင်းဆုံ၍ အခြား ကျော်ကြား
ထင်ရှားသော သံဃာတော်အရှင်မြတ်များ အများဆုံး ဝါကပ်တော်
မူကြသော ဝါတော်မြတ်ဖြစ်သည်။

သံဃာဘယ်လောက်များသလဲဆိုတော့-

‘တဒါ ကိရ မဟာဘိက္ခုသံဃော အဟောသိ အပရိစ္ဆိန္ဒ-
ဂဏော။’

သံဃာများတာ မရေမတွက်နိုင်ဘူးတဲ့၊ ထိုသံဃာတော်
အပေါင်းသည် သုပ္ပဋိပ္ပန္နောစသော သံဃာဂုဏ်ကိုးပါးနှင့် ပြည့်စုံနေ
သောကြောင့် ထိုသံဃာတော်အပေါင်းအားလှူရာ၌-

အပွဲ ဒိန္နံ ဗဟု ဟောတိ = နည်းနည်းအလှူသည် အကျိုး
များ၏။

ဗဟု ဒိန္နံ ဗဟု ဟောတိ = များများအလှူသည် ပို၍အကျိုး
များ၏။

ဒုလ္လဘော ဒဿနာယ လောကဿ၊ ထိုဝါဆိုသံဃာတော်
အပေါင်းအား ဖူးမြင်ဖို့ရန် အလွန်ရခဲ၏။

‘အလံ ယောဇနဂဏနာနိ ဒဿနာယ ဂန္တံ ပုဋေ ဝသေနာပိ’

ယူဇနာတစ်ရာ၊ တစ်ထောင်ကပင် ရိက္ခာထုပ် လက်စွဲကာ
ထမ်းပိုးလွယ်ကာ ဖူးမြင်ကန်တော့ ဆည်းကပ်ရန် ရောက်သင့်
ရောက်ထိုက်၏။

ဤမျှများပြားလှသော သံဃာတော် ပရိသတ်အပေါင်းတွင်
အလွန်ထင်ရှားသော တပည့်ကြီးတွေပါနေခြင်း၊ ဗောဓိပက္ခိယ
တရား ၃၇-ပါးကို ကျင့်ကြံသော ရဟန်းများပါနေခြင်း၊ အသုဘ
သညာ သမထဘာဝနာကို ကျင့်ကြံနေသော ရဟန်းများပါနေခြင်း၊

ထို့ထက် များများစားစား အများဆုံး ပါဝင်နေသည်ကား အနှစ်သာရနှင့်ပြည့်စုံမှန်း၊ အဖိုးအနုဏ္ဍထိုက်တန်မှန်း သဘောမှန်ကို လေးလေးနက်နက် ထိထိမိမိ မသိသူတို့က “သမထ” ပဲဟု အထင် သေးနေသော၊ သာသနာပမှာသာ ပွားရသည်ဟု အမြင်လွဲနေသော၊ မလေးမခန့်ပြုနေသော၊ “အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်း”ကို ပွားများ အားထုတ်ကြသော ရဟန်းတော်တွေ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းလောက် ပါနေခြင်း၊

ထို့ကြောင့် ထိုမျှလောက် လွန်ကဲထူးချွန်စွာ ချီးမွမ်းမြောက် စားတော်မူခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်း ပွားများအားထုတ်ကြသော ရဟန်း တော်များစွာ ပါဝင်နေခြင်းကြောင့် အခြားသော သမထကမ္မဋ္ဌာန်း နှင့် ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းတွေကို တို့ရုံ၊ တို့ရုံသာ၊ တို့ကာ တို့ကာသာ အမည်မျှ ခေါင်းစဉ်မျှဟောလျက်-

“သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ အာနာပါန သ္မတိ ဘာဝနာနယောဂ မနယုတ္တာ ဝိဟရန္တိ၊ အာနာပါနသ္မတိ ဘိက္ခ ဝေ ဘာဝိတော ဗဟုလိကတာ မဟပ္ပလာ ဟောတိ မဟာနိသံသာ။

အာနာပါနသ္မတိ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတော ဗဟုလိကတာ စတ္တာ ရော သတိပဋ္ဌာနေ ပရိပူရတိ။

စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ပရိပူရေန္တိ။

သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိ ပရိပူရေန္တိ။
-----စသော အာနာပါနသ္မတိ သုတ်တော်ကို ကျယ်ကျယ် ဝင့်ဝင့် စုံစုံလင်လင် ဟောကြားတော်မူ၏။

ထို့ကြောင့် ဥပရိပဏ္ဍာသ အဋ္ဌကထာ (၉၈) ၌-
'ယသ္မာ အာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာနာ ဝသေန အဘိနိဝိဋ္ဌောဝ ဗဟူ

အရှင်ကောလံသ (ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ)

ဘိက္ခု။ တသ္မာသေသ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝိတ္ထာရေန ကထေန္တော
အာနာပါနဿတိ ဘိက္ခဝေတိ အာဒိမာဟ'ဟုဟောတော်မူ၏။

ပဝါရဏာ အစည်းအဝေး၌ အာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံး
သွင်းကြသော ရဟန်းတော်တို့သည် (၉၀) ရာခိုင်နှုန်းရှိ၏။ များပြား
လှကုန်၏။

ထို့ကြောင့် ကြွင်းသောကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို အကျဉ်းအားဖြင့်
ဟောပြီး၊ အာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အကျယ်အားဖြင့် ဟောတော်
မူသည်။

မဟာဝဂ္ဂသံယုတ် အာနာပါနသံယုတ် ဧကဓမ္မသုတ်မှာ
အာနာပါနကို အောက်ပါအတိုင်းဟောခဲ့သည်။

ဧကော ဓမ္မော ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော မဟပ္ပ-
လော မဟာနိသံသော၊ ကတမော ဧကောဓမ္မော အာနာပါနဿတိ။

မြတ်စွာဘုရား သာဝတ္ထိပြည် သီတင်းသုံးစဉ်က-

ချစ်သားတို့ အာနာပါနတစ်ခုမျှကိုပင် သွားရင်း၊ လာရင်း၊
ထိုင်ရင်း၊ ရပ်ရင်း၊ လျောင်းရင်း ပွားများပါ။ တစ်ကြိမ်မက အကြိမ်
ကြိမ် မီးထွက်အောင် ပွတ်သလိုသာ ပွားများပါ။

ဤသို့သာ ငါ့ခိုင်းသလိုပွားရင်-

မဟပ္ပလော၊ မဂ်ကိုရခြင်း အကျိုးရှိ၏။

မဟာနိသံသော၊ ဖိုလ်ကိုရခြင်း အကျိုးရှိ၏။

ချစ်သားတို့ ဆိတ်ငြိမ်ရာ ဝိဝေကကို ဖြစ်စေလျက်၊
ကိလေသာတို့ စွန့်လွှတ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကိုဖြစ်စေလျက် အာနာပါနကို
မှတ်နေပါ။

ငါဘုရားလည်း ဤတရားကို ဗောဓိပင်အောက် မြက်ခင်း
ပြင်ပေါ်ထိုင်ပြီးလျှင် မှတ်နေတာ ကိုယ်ရော စိတ်ပါချမ်းသာတယ်၊
ထွက်လေ ဝင်လေ (ဝါ) ဝင်သည်တစ် အမှတ်မှတစ်ပါး မစွဲလမ်း

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း

တော့ဘဲ ကိလေသာတွေ ကုန်စေတယ်၊ ဘုရားဖြစ်တယ်။

ချစ်သားတို့ သင်တို့လည်း ဤအာနာပါနကို ပွားများက ကိလေသာတွေ ကုန်စေခြင်း၊ အပါယ်လေးပါးသို့မကျစေခြင်း၊ သော တာပန်ဖြစ်စေခြင်း၊ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ ချမ်းသာစေခြင်း အကျိုးတို့ ကိုရအံ့၊ ယုတ်မာသော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုခဏ၌ ကွယ် စေအံ့။

ငါဘုရား ဥပမာပြရလျှင် နွေလအခါ ထကြွနေကြသော မြူမှုန်တို့သည် မိုးဦးကျအခါမှာ မိုးကြီးရွာချလိုက်ခဲ့သည်ရှိသော် တစ်ခဏချင်း ကွယ်ပျောက်ငြိမ်းအေးသွားသလို ဤအာနာပါန သတိသာ ပွားများလျှင် ကိလေသာမြူခိုးတွေ ငြိမ်းအေးသွားမယ်။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဣစ္ဆာနင်္ဂလ တောအုပ်မှာ ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်ပြုစုသော ရဟန်းမှတစ်ပါး အခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်တွေ မလာ စေဘဲ တစ်ပါးတည်း ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး ကိန်းအောင်းနေထိုင် ပြီး ဘာလုပ်နေတာလဲဟု မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အယူရှိသော ပရိဗိုဇ်တို့က မေးလာ လျှင် အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွားများအားထုတ်နေတာပါဟုဖြေပါ။

အာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုပွားများအားထုတ်ပြီး နေခြင်း သည်-

- အရိယာ၏ နေခြင်းဖြင့် နေသည်မည်၏။
- ဗြဟ္မာ၏ နေခြင်းဖြင့် နေသည်မည်၏။
- ဘုရား၏ နေခြင်းဖြင့် နေသည်မည်၏။

ချစ်သားတို့ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကိလေသာ မကုန်သေး ၍ ကျင့်တုန်း ကျင့်ဆဲရှိကြကုန်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် နိဗ္ဗာန်ကို တောင့်တလျက် အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းကိုသာ အကြိမ်ကြိမ် အဖန် ဖန်ပွားများလေ့လာပါမူ ညစ်ပတ်နေသော လက်နှီးသုတ်ပုဝါသည် အကြိမ်ကြိမ်လျှော်က ဖြူဖွေးရသကဲ့သို့၊

၂၈ အရှင်ကေလာသ(ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ)

တေသံ အာနာပါနဿတိံ သမာဓိံ ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော
အာသဝါနံ ဓယာယ သံဝတ္တတိ။

ယောဂီသည် အာနာပါနဿတိကို ပွားများအားထုတ်သည်
ရှိသော် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ဖို့ရာ အကြောင်းဖြစ်တယ်။

‘အာနာပါနဿတိ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ စတ္တာရော
သတိပဋ္ဌာနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဘာဝနာ
ပါရိပုရိံ ဂစ္ဆန္တိ။’

‘သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိ ပါရိပုရိံ
ဂစ္ဆန္တိ။’

အို..အာနန္ဒာ တစ်ခုတည်းသော အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းကို
ပွားသည်ရှိသော်၊ အကြိမ်များစွာ လေ့လာသည်ရှိသော်၊ သတိပဋ္ဌာန်
လေးပါးလုံးကို ပွားသည်မည်၏။ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးကို ပွားသည်
မည်၏။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ (ဝါ)အရဟတ္တမဂ်၊
အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရနိုင်၏။

(ထောဂီဝါရု ထျင့်စဉ်ထျမ်းမှ)

သတိမြဲရာ ပထမာ မှတ်ပုံ (ပထမနည်း)

သော သတောဝ အဿသတိ၊ ထွက်တိုင်း ထွက်တဲ့ လေကို
သိပါ။

သတောဝ ပဿသတိ၊ ဝင်တိုင်း ဝင်တဲ့လေကို သိပါ။

ထွက်လေ ဝင်လေ ထွက်တိုင်း ဝင်တိုင်း တိုးထိသွားတဲ့
နေရာလေ နှာသီးဖျားမှ စိတ်ကိုစူးစိုက်ထားပြီး သိနေရုံပါပဲ။

ဝင်သည် တစ်မှ ရှစ်ထိရေတွက်ပါ။ ငါးပါးအောက်လည်း
မလျော့ရ၊ ဆယ်ပါးထက်လည်းမတိုးရ၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကို ရည်ရွယ်ပြီး
ဝင်သည်တစ်မှ ရှစ်ထိရေတွက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

- ဝင်သည်တစ်
- ဝင်သည်နှစ်
- ဝင်သည်သုံး
- ဝင်သည်လေး
- ဝင်သည်ငါး
- ဝင်သည်ခြောက်
- ဝင်သည်ခုနစ်

ဝင်သည်ရှစ်...အထိရေတွက်ပါ။ စိတ်ဘယ်မှ မထွက်မှ တစ်ဝါရ တစ်ကြိမ် တစ်ခု လက်ချိုးပါ။ မှတ်နေရင်းနဲ့ စိတ်အပြင် ထွက်သွားလျှင် ဝါကျိုး ဝါပေါက် 'သံသယဝါရ' ခေါ်သည်။ ဝင်သည်တစ်မှ ရှစ်အထိမှတ်တဲ့အခါ စိတ်အပြင်မထွက်တာကို 'သန္တိဋ္ဌာနဝါရ' ဟုခေါ်သည်။

စိတ်အပြင်ထွက်တဲ့ လောလောဆယ် ရေတွက်နေတာကို သော်လည်းကောင်း၊ ဝင်သည်တစ်မှ ရှစ်ထိကျော်လွန်သွားတဲ့ ပိုလွန် သွားတဲ့ အမှတ်ကိုသော်လည်းကောင်း ပယ်ဖျက်ရမည်။ နှာသီးဖျား ထိတာကပဓာန၊ လက်ချိုးတာက အပဓာန။

ဝင်သည်တစ်မှရှစ်ထိ စိတ်ဘယ်မှမထွက်မှ တစ်ဝါရတစ် ကြိမ် လက်တစ်ချောင်းချိုးပါ။ ဆယ်ခုပြည့်က ညာလက်ကောက် ဝတ်သို့ စိတ်ဖြင့်မှန်းပို့ပါ။

- နောက်တစ်ခါ ဆယ်ခုပြည့်က ညာလက်တစ်တောင်ဆစ်၊
- နောက်တစ်ခါ ဆယ်ခုပြည့်က ညာဘက်ပုခုံး၊
- နောက်တစ်ခါ ဆယ်ခုပြည့်က ညာဘက်နားရွက်၊
- နောက်တစ်ခါ ဆယ်ခုပြည့်က ညာဘက်ချိုစောင်း၊
- အမှာ။ ။ ဘယ်ဘက်လည်း နည်းတူပါပဲ။
- ထမင်းစားတဲ့အခါ ပန်းကန်ခွက်များကို ရေဆေးပြီးမှ သန့်

မှစားသလို မြတ်စွာဘုရား တရားကလည်း သန့်မှကြိုက်ပါသည်။
ဝင်သည်တစ်မှ ရှစ်အထိရေတွက်တဲ့အခါ သားသွီး လင်သား ဇနီး
မယား ဆွေမျိုး မိတ်ဆွေတွေ နီဝရဏတွေ ပိတက်တွေ မရောက်မှ
စိတ်ဘယ်မှမထွက်မှ တစ်ဝါရ တစ်ကြိမ်လက်ချိုးပါ။ ဆယ်ခုပြည့်က
အထက်ပါအတိုင်းပို့ပါ။

သင်တစ်နာရီထိုင်တာ (သို့မဟုတ်) သင်တခါထိုင် ဘယ်
လောက်ရသလဲမှတ်ထားပါ။ ထိုင်တဲ့အချိန်ပဲ ရေတွက်ပါ။ ကျန်တဲ့
အချိန်လည်း မှတ်ပါ။ အရေအတွက်ထဲ မထည့်ပါနဲ့။ ယောဂီ
ထိုင်မှတ် သမျှအမှတ်တွေကို တရားစစ်ခါနီးစုပေါင်းပြီး ဆရာသမား
ထံ လျှောက်ပါ။

တစ်မြို့နှင့်တစ်မြို့ သွားတဲ့အခါ များသင်္ကေတများသည်
'ရှေ့သို့' ဟုပြသကဲ့သို့ ယောဂီသည် ယနေ့ (၁၀၀) အပ်လျှင် နောက်
ရက် (၁၀၀) ထက်တစ်မှတ်ပိုပို နှစ်မှတ်ပိုပို ငါးမှတ်ပိုပို
ပိုချင်သလောက်ပိုအပ်ပါ။ (၁၀၀) အောက်မလျော့ပါစေနဲ့။
ဒါမှရှေ့သို့အင်္ဂါ နှင့်ညီပါမယ်။ တရားအားထုတ်တဲ့အခါမှာ
မှတ်စိတ်ဟာ ရှေ့ကိုသာ တိုးတိုးပြီး လာရမယ်။ မလျော့စေရဘူး။
အဲဒါအဓိကအချက်ပဲ။

အထဲကို ဝင်သွားတဲ့ လေနောက်ကိုဖြစ်စေ၊ အပြင်ထွက်
သွားတဲ့ လေနောက်ကိုဖြစ်စေ၊ စိတ်မလိုက်ရဘူး။ 'တံခါးစောင့်
တံခါးမှူးလို၊ 'လယ်ကတွတ်က ငါးစောင့်ဖမ်းတဲ့ ဗျိုင်းလို' လေထိ
ရာနာသီးဖျားမှာ စိတ်ကိုထားရမယ်။ ထိတာကိုလည်း သိရမယ်။
'ထွက်ဝင် ထိုင်ထိ ထိတိုင်းသိ သတိမြဲစေသား'အရ ဝင်တာထွက်
တာသိရမယ်။ အရေအတွက်ကိုလည်း မှတ်ရမယ်။

မထွက်ခင်လည်း မမှတ်ရဘူး၊
မဝင်ခင်လည်း မမှတ်ရဘူး၊

ပစ္စုပ္ပန်တည့်တည့်မှာ မှတ်ရမယ်၊

မမှတ်ခင်စိတ်ကလေး အေးအေးဆေးဆေးထားပြီး

မျက်လုံးနှင့် တစ်စိမ်းဆံဆံ ကြည့်ပါ။ ဝင်တဲ့လေက နှာသီးဖျားမှာ အေးပြီး၊ ထွက်တဲ့လေက နွေးလာပါလိမ့်မယ်။ ဝင်လာတဲ့လေကို ချော်လဲရောထိုင်သလို ရေစုန်မှာမျောလိုက်သလို ဝင်သည်တစ်စသည်ဖြင့် မှတ်ပါ။

ဘာလေကိုမှ ရှာမရဘူးဆိုရင် စိတ်မပျက်နှင့်၊ ဝင်သည်ဆိုမှ လေက အလိုလို အော်တိုဝင်လာပြီးသား၊ တစ်ဆိုမှ ထွက်သွားပြီးသားဖြစ်ပါသည်။

ဝင်သည်တစ်မှ ရှစ်အထိမှတ်နေတာသည် ဂဏနာနည်း၊ နှာသီးဖျား လေထိရာနေရာကို စိတ်စိုက်ပြီး ဝင်သည်တစ်စသည်ဖြင့် မှတ်နေတာသည် ဖုသနနည်း ဖြစ်သည်။

(လေထိရာနှာသီးဖျားသည် ဖုသနနည်းဖြစ်သည်။)

ဘုရားချီးမွမ်း အာနာပါန

အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းကို ထူးထူးချွန်ချွန် လွန်လွန်ကဲကဲ လွန်မင်းစွာ အမွန်းတင်၍ ချီးမွမ်းတော်မူသော သဗ္ဗညုဂြိုဟ်တော် ဘုရား သဗ္ဗညုတရွှေဉာဏ်တော် အမြော်အမြင် နှလုံးသွင်း အဇ္ဈာသယ အလိုဆန္ဒတော်ကိုလည်း မဟာဋီကာ၌ ဤသို့ပြ၏။
'တဦ သုတွာ ဘိက္ခူ ဘဂဝါ ဣမံသမာဓိံ အနေကေဟိ အာကာရေ ဟိ ပသံသတိ၊ သန္တော ကိရာယံ သမာဓိံ ပဏီတောစ ဌာနသော အန္တရဓာပေတီတိ သဗ္ဗာတာဘိရူစယော ဥဿာဟဇာတ သက္ကန္တံ အနုယုဉ္ဇိတဗ္ဗံ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ မညန္တိ။'

(မြန်မာပြန်) သဗ္ဗညုဂြိုဟ်တော်ဘုရားသည် ဤအာနာပါန သမာဓိသည် ငြိမ်လည်း ငြိမ်သက် တစ်စုံတစ်ခုထည့်လောင်းဖြည့်

စွက်စရာလည်းမရှိ၊ ချမ်းချမ်းသာသာလည်းနေရာ၊ ဆိုးဝါးယုတ်မာ လှစွာသော အကုသိုလ်တရားတို့ကိုလည်း တခဏချင်း လက်ငင်း သာလျှင် ခါတွက်ကွယ်ပျောက်စေနိုင် ဟူ၍ ဤအာနာပါနသမာဓိ ကို တစ်ပါးမက များလှစွာသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ဘုရားချီးမွမ်း တော်မူသတဲ့ဟူသော ထိုချီးမွမ်းတော်မူသံကို ကြားကုန်သော ရဟန်း တို့သည် ကောင်းစွာဖြစ်သော အလိုဆန္ဒရှိသည်ဖြစ်၍ တိုက်တွန်း ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဤအာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းကို ရိုရိုသေသေ လေးလေးစားစား လေးလေးပင်ပင်ကြီး အားထုတ်အပ်၊ နှလုံးသွင်း ပွားများကျင့်အပ်၏ဟူ၍ အောက်မေ့မှတ်ထင်ကြကုန်လတ္တံ့။

ထို့ပြင် ဘခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးသည် လယ်ထွန် မင်္ဂလာပြုရာ လယ်တော ဓမ္မူသပြေပင်အောက်၌ တစ်ယောက် ထည်းတည်းသာနေရသော၊ ခုနစ်ရက်သား ဖွားခါစကလေးသာဖြစ် သေးသော အလောင်းတော် သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားငယ်ကလေး နှာခေါင်း ပေါက်နှာသီးဖျားမှ 'ထွက်ဝင်' လာသော ထွက်သက်ဝင်သက်လေ ကို နှာသီးဖျား၌ စူးစူးစိုက်စိုက် စိတ်ကိုထား၍ အာရုံထား၍ အာရုံပြု ၍ နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်ပွားများ အားထုတ်ခြင်းကြောင့် အာနာပါန စတုတ္ထဈာန်ကိုရ ၊ ထိုအာနာပါန စတုတ္ထဈာန် တန်ခိုးရှိန်စော် အာနု ဘော်တော်ကြောင့် မွန်းတိမ်၊ မွန်းယိမ်းသော်လည်း၊ နေလွဲနေစောင်း သော်လည်း ဓမ္မူသပြေပင်ရိပ် မတိမ်းမယိမ်းဘဲ စောင်းမသွားဘဲ လွဲမသွားဘဲ ဓမ္မူသပြေပင်ရိပ် ပြကတေ့အတိုင်း တန်းတန်း မတ် မတ်ရပ်တန့်၍ ရပ်တန့်၍ ရပ်တည်၍နေနိုင်ခြင်း၊ ခုနစ်ရက်သား အရွယ် အလောင်းတော်သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားကလေးကို ဘခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး လယ်ထွန်မင်္ဂလာပြုစဉ် နှစ်ကြိမ်မြောက်ရှိခိုး ရခြင်းသည်လည်း ထိုအာနာပါန စတုတ္ထဈာန် တန်ခိုးရှိန်စော် အာနုဘော်တော်ကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

ဤအာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်ကား ခုနစ်ရက်သားမျှသာ ဖြစ်သော အလောင်းတော်သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားကလေး နှလုံးသွင်းဆင် ခြင် ပွားများအားထုတ်၍ စတုတ္ထဈာန်ရသော အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်း လည်းဖြစ်ပေသည်။

ထိုမျှမကသေး၊ ဂင်္ဂါဝါဠသဲစုမက ပွင့်တော်မူကြကုန်သော သဗ္ဗညုတဘုရားရှင်တို့ သဗ္ဗညုတ ရွှေဉာဏ်တော်ကို ရဖို့ရန် 'ဘုရားဖြစ်ရန်' နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်ပွားများ အားထုတ်သော 'အခြေ ခံကမ္မဋ္ဌာန်းသည်'လည်း ဤ 'အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်း'ပင် ဖြစ် ပေသည်။

အခြားတစ်ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုသာ နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင် ပွားများ အားထုတ်ခြင်းကို မပြုဘဲ ဤအာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုသာ နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်ပွားများ အားထုတ်၍ သဗ္ဗညုတရွှေဉာဏ်တော် ကိုရ၍ သဗ္ဗညုတဘုရားဖြစ်ပုံ ဖြစ်ဟန်တို့ကို ဤသို့မဟာဋီကာ၌ ပြတော်မူပြန်သေး၏။

'ဣမမေဝဟိ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဘာဝေတွာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဓိဂစ္ဆန္တိ။'

မြန်မာပြန်။ ။ ဤအာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုသာလျှင် ပွားစေ၍ ဘုရားလောင်းတော်တို့သည် သဗ္ဗညုတ ရွှေဉာဏ်တော် ကိုရကြကုန်၏။

(ဝိပဿနာ ဝါရုဓု)

**မဟာရာဟုလောဝါဒသုတ်လာ
အာနာပါနအကျိုးငါးမျိုး**

၁။ အာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းခဲ့ပါမို့ ယခုခေတ်၊ ယခုကာလ၊ ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်နိုင်၏။

၂။ အကယ်၍ အသက်ရှိစဉ် ရဟန္တာအဖြစ်သို့ မရောက်သေးပါမူ သေခါနီးကာလ၌ သမသီသိ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်နိုင်သေး၏။

၃။ အကယ်၍ သမသီသိ ရဟန္တာ မဖြစ်နိုင်သေးပါမူ နတ်ပြည်သို့ ရောက်သောအခါဓမ္မကထိက နတ်သား တရားသံကိုကြားရ၍ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိနိုင်၏။

၄။ အကယ်၍ နတ်ပြည်၌ ရဟန္တာ မဖြစ်သေးပါမူ အရိမေတ္တယျဘုရား မပွင့်မီ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအဖြစ်သို့ ရောက်နိုင်သေး၏။

၅။ အကယ်၍ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ မဖြစ်သေးပါမူ ပွင့်တော်မူလတ္တံ့ ကုန်သော အရိမေတ္တယျ အစရှိကုန်သော ဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ် ခြေတော်ရင်း၌ ဒါရုစိရိယမထေရ်ကဲ့သို့ ခိပ္ပါဘိည ရဟန္တာဖြစ်ရတော့သည်။

(အကျဉ်း)

အကျယ်။ ။ အာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ရှုမှတ်လျှင် ဒီဘဝတွင် ရဟန္တာ ဖြစ်နိုင်သည်။ အကယ်၍ ဒီဘဝ ရဟန္တာ မဖြစ်သေးပါမူ ဂေါဓိက မထေရ်ကဲ့သို့ သမသီသိ ရဟန္တာ ဖြစ်ရသည်။ ဘယ်လို ရဟန္တာ ဖြစ်လဲဆိုတော့-

ဂေါဓိကဆိုတဲ့ ရဟန်းတစ်ပါးဟာ ဈာန်ကိုရသတဲ့။ ၎င်းဂေါဓိကမှာ သူရသော ဈာန်ဟာ ခုနစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် လျှောလျှောကျ၍ ခဏခဏ ဈာန်ကိုပြန်ပြီးရအောင် အားထုတ်ရလေသည်။

တစ်နေ့သောအခါ ဂေါဓိကမထေရ်စိတ်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသည်မှာ 'ဈာန်လျောပြီး သေရပါမူ ဂတိမမြဲ၊ ငရဲသို့ပင် သွားမည်စိုးရိမ်လှ၍ ၎င်းဈာန်ရဆဲမှာပင် ငါ့သေတော့အံ့'ဟု အကြံအစီဖြစ်ကာ ဈာန်တန်းလန်းနှင့် မိမိလည်မျိုကို ထက်လှစွာသော သားလှီးဓားဖြင့် လှီးဖြတ်၍ သတ်ကာသေလေသည်။ အမြဲတရား

လက်ကိုင်ရှိပြီး ဖြစ်လေသောကြောင့် ရဟန္တာလည်းဖြစ်၊ သေလည်း သေ နှစ်ချက် တစ်ပြိုင်နက်တူညီကာ သမသီသိရဟန္တာဖြစ်ကာ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရရှာသည်။

အကယ်၍ သမသီသိ ရဟန္တာ မဖြစ်ခဲ့လျှင် နတ်ပြည် ရောက်သောအခါ တာတီးသာ၌ သုဓမ္မာဇရပ်ရှိ ၊ ထိုဇရပ်၌ တစ်လ ရှစ်ကြိမ်တရားပွဲရှိ ၊ သိကြားမင်း နတ်မင်းကြီးလေးပါး ဓမ္မကထိက နတ်သားများ တစ်ခါတစ်ရံ ဗြဟ္မာ့ပြည်မှ ဗြဟ္မာကြီးများလာ ရောက်၍ တရားဟော ၊ ထိုတရားသံများကို ကြားရ၍ ရဟန္တာ ဖြစ်နိုင်သည်။

အကယ်၍ နတ်ပြည်၌ ရဟန္တာမဖြစ်ခဲ့လျှင် အရိမေတ္တေယျ ဘုရားမပွင့်မီ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဖြစ်နိုင်သည်။

အကယ်၍ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ မဖြစ်ခဲ့လျှင် ဗာဟိရဒါရုစိရိယ ကဲ့သို့ ခိပ္ပါဘိညာ ရဟန္တာဖြစ်နိုင်သည်။

ခုနစ်ရက်မျှ ဝိပဿနာ အားထုတ်ခဲ့၍ မဂ်ဖိုလ် တရားထူး ရကြသောမထေရ်ငါးဦးတွင် ဗာဟိရဒါရုစိရိယ ခိပ္ပါဘိညာ ရဟန္တာ ဖြစ်ပုံမှာ-

ကဿပမြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်က ငါးဦးသော သူငယ်ချင်း မထေရ်တို့သည် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ဝိမုတ္တိ အရသာကို အလွန်အလိုရှိလှ သည်ဖြစ်၍ ကတိကဝတ် ထားကြ သည်မှာ “ အရှင်အပေါင်းတို့ ငါတို့သည် သံသရာကြီးထဲမှာပျော်မွေ့ ဖွယ်ရာဟူ၍ တစ်ချက်ကမှ မရှိ၊ ဒုက္ခတွေသာ ပြည့်လျက်နေသည်၊ ၎င်းဒုက္ခမှ ကင်းလွတ်ကြရ အောင် ဝိပဿနာ တရားအားထုတ်ရန် သွားကြစို့” ဟု ပြောဆိုကာ ထွက်ကြလေ၏။

မထေရ်တို့သည် အလွန်မြင့်သော တောင်ကြီးပေါ်သို့ လှေ ကားဖြင့် တက်ကြ၍ တောင်ထိပ်ပေါ်သို့ ရောက်သောအခါ ပြန်မ

ဆင်းနိုင်အောင် လှေကားကြီးကို ဖြုတ်ချဖျက်ချလိုက်ကာ တရားထူး မရက ဆွမ်းမစားကြစတမ်း၊ စကားမပြောဆိုကြစတမ်းဆိုပြီး ကတိ ကဝတ်ထားကာ ဝိပဿနာတရားအားထုတ်ကြလေသော် 'သံဃာ ထေရော တတိယဒီဝသေ အရဟတ္တပတ္တော၊ အနုထေရော စတုတ္ထ ဒီဝသေ အနာဂါမိ အဟောသိ 'ဟု ဆိုသောကြောင့် အကြီးဆုံး မထေရ်သည် သုံးရက်မြောက်သောနေ့မှာ ရဟန္တာဖြစ်လေသည်။ ဒုတိယ အနုမထေရ်တစ်ပါးက လေးရက်မြောက်သောနေ့မှာ အနာဂါမိဖြစ်လေသည်။

၎င်းတရားထူးရသော မထေရ်များသည် အဘိညာဉ်ရကြ သည်ဖြစ်၍ တရားထူးမရသော ကျန်သုံးပါးကို ပြောသည်မှာ "အရှင်တို့ မစားရသော ရက်များလာ၍ အားနည်းလှပါပြီ၊ တပည့် တော်တို့နှစ်ပါး မြောက်ကျွန်းသွားဆွမ်းခံပြီး ကျွေးပါရစေ" ဟု ပြော သော်လည်းမရ၊ တရားသာ ဆက်လက်အားထုတ်၍ ခုနစ်ရက်စေ့ သောနေ့မှာပင် အစာပြတ်၍သေကြရာ နတ်ပြည်သို့ သွား၍ဖြစ် ကြရသည်။

ခုနစ်ရက်သော ဝိပဿနာ တရားတန်ခိုးကြောင့် ကဿပ ဘုရားရှင်နှင့် ဂေါတမဘုရားရှင်တို့အကြား အပါယ်မလားဘဲ လူ့ စည်းစိမ်၊ နတ်စည်းစိမ် ခံစားရပြီး အဆုံး၌ ငါတို့ ဂေါတမဘုရားရှင် ပွင့်သောအခါ ဒါရုစိရိယအလောင်းသည် တစ်ခုသော အမျိုးအိမ်၌ ဖြစ်၍ ကြီးပြင်းလာလေသော် ပင်လယ်ရပ်ခြား လှေသင်္ဘောဖြင့် ကုန်ရောင်း သွားရလေသည်။

၎င်းဒါရုစိရိယတို့ လှေကြီးသည် ပင်လယ်တွင်းမှာပင် ဘေး ရန်ကြောင့် လှေသင်္ဘောပျက်ကာ သေသူသေ ကျေသူကျေဖြစ်ကာ ဒါရုစိရိယ အလောင်းမှာကား တုံးကိုရင်မှာခုပြီး ရေယာဉ်ကြောမျော လိုက်သွားကာ မသေဘဲ အဝတ်မပါ ဗလာချည်းနီး ကမ်းသို့ရောက်

လေက အမြင်မကောင်းသည်ဖြစ်၍ သစ်သားတွေကို ကြိုးဖြင့် ယင်းစည်းသကဲ့သို့စည်းကာ ကိုယ်မှာ အဝတ်သဖွယ်ဝတ်၍ ရွာတစ် ရွာကိုဝင်လေလျှင် ပညာနည်းသော ၎င်းရွာသားတို့သည် သစ်သားတွေ ဝတ်လာသော ဒါရုစီရိယကို မြင်ကြတွေ့ကြရသော အခါ “ ဒါမှ ရဟန္တာ၊ အလိုနည်းလို့ အဝတ်တောင်မဝတ်ဘူး” ဟု ပြောကြကာ ဆည်းကပ်ကြပြီးလျှင် အလွန်နူးညံ့သော ပိုးဖဲအဝတ် တို့ကိုဝတ်ဆင်ရန် လှူကြလေသည်။

ဒါရုစီရိယ အကြံဖြစ်သည်မှာ ‘ဒီလူတွေ ငါ့ကို ကြည်ညိုတာ မဟုတ်၊ ပျဉ်ချပ်တွေဝတ်လာလို့ ဤကဲ့သို့ ငါ့ကို ရဟန္တာထင်ကြတာ၊ အဲသည်တော့ ပျဉ်ချပ်တွေကို ကြည်ညို တာဖြစ်တယ်၊ ငါတော့ အဝတ်ကို ဝတ်လို့မတော်ဘူး’ဟု စိတ်ကူးပြီး အဝတ်တွေပယ်ကာ မဝတ်ဘဲ နေမြဲအတိုင်း ရဟန္တာလုပ်ကာ နေ လေသည်။

ဤကဲ့သို့ မဟုတ်တယုတ် ညာဖြန်းနေသည်ကို တရားအား ထုတ်ဖက် အနာဂါမ်မြဟွာကြီးက လာ၍ သတိပေးရလေတော့ သည်။ “ ဟယ် ဒါရုစီရိယ၊ မဟုတ်တာတွေ လုပ်နေသလား၊ ဦးခေါင်းရှစ်စိတ်ကွဲပြီး အဝိစိင်ရဲကျချင်သလား၊ သာဝတ္ထိပြည်မှာ ဘုရားပွင့်နေသည်” ဟုပြောလိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ကြောက် လန့်ပြီး သွားလိုက်တာ ယူဇနာ (၂၀၀) ဝေးတဲ့ခရီးကို ညချင်းပေါက် ရောက်သွားသည်။ တွေ့တဲ့လူကို ဘုရားဘယ်မှာလဲမေးသည်။ ဘုရားဆွမ်းခံဝင်နေကြောင်း ပြောကြရာ မဆိုင်းဘဲ တရားထူးလို ချင်လှ၍ လိုက်လေရာ ဆွမ်းခံရာမရောက်ခင် လမ်းမှာပင် ဘုရားနှင့် တွေ့၍ “တရားဟောပါဘုရား၊ တရားဟောပါဘုရား” ဟုလျှောက် ပါငြားလည်း ခရီးပန်းကာ မောလာ၍ တရားဘာဝနာ မနာနိုင်သေး မှန်းသိသဖြင့် ဘုရားက တရားမဟောသေးဘဲ သွားမြဲသွားနေ ၊ရွာ

တွင်း၌ ဟောပါ ဟောပါတောင်းပန် ၊ ရွာမှထွက်၍ အမောပြေသော အခါ ရှင်တော်ဘုရားသည် သတိပဋ္ဌာန်တရား ဟောကြားလိုက်ရာ ချက်ချင်းရုတ်ချည်း ခိပ္ပါဘိညာ ရဟန္တာဖြစ်သွားသည်။

တစ်ယောက်သောသူကား တက္ကသိုလ်မှာ ပက္ကုသာတိမင်း ဖြစ်လာလေသည်။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဘုရားပွင့်ကြောင်း သတင်းကြား ၍ ဘုရားကိုအာရုံပြုကာ သင်္ကန်းဝတ်ပြီး တရားထူးလိုချင်ဇော၊ ဘုရားနှင့်တွေ့ချင်ဇောဖြင့် လိုက်သွားရာ သုံးယူဇနာခရီးကို နေ့ချင်း ပေါက်သွားလေသည်။ ဘုရားသည် အိုးထိန်းသည်အိမ်မှာပင် တရား ဟော၍ ၎င်းတရားပွဲတွင် ပက္ကုသာတိမင်း အနာဂါမ် ဖြစ်သည်။

တစ်ယောက်သောသူက ဘိက္ခုနီမသား ကုမာရကဿပ ပင်တည်း၊ ကုမာရပဿပလည်း ရဟန္တာဖြစ်သည်။

အာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်းသည် အလွန်တန်ခိုး သတ္တိကြီးမား၍ အင်အားအကောင်းဆုံး ပြည့်ဝစေနိုင်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းဖြစ်သည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ဆရာကြီးက-

‘ဣဒံ ပန အာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန ဂရက်၊ ဂရကဘာဝနံ ဗုဒ္ဓ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ ဗုဒ္ဓပုတ္တာနံ မဟာပုရိသာနယေဝ မနသိကာရဘူမိဘူတံ၊ နစေဝ ဣတ္ထရံ၊ နစ ဣတ္ထရသတ္တ သမာသေဝိတံ။’

‘ဤအာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်းကား လေးလေးပင်ပင် လေး လေးစားစား အားကြီးသန္တံ ဂရုတစိုက် လုပ်မှရသော ကမ္မဋ္ဌာန်း ဖြစ်သည်။ ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ သာဝကကြီးများဖြစ်ကြသော ဘုန်းနှင့်သမ္ဘာ ထက်ကြပ်ပါသည့် မဟာပုရိသ လူ့အာဇာနည်ကြီး တို့သာလျှင် နှလုံးသွင်းရာကမ္မဋ္ဌာန်းဖြစ်သည်။ ထိုလူ့အာဇာနည် ကြီးများပင်သော်မှ ခဏတဖြုတ်လုပ်၍ ရသောကမ္မဋ္ဌာန်းမဟုတ်၊ ဘုန်းကံနည်းပါးသော သတ္တဝါအညံ့စားတို့ အရာလည်းမဟုတ်၊’ ဟု မိန့်မှာတော်မူခဲ့သည်။

အလုပ်ဟူသမျှ စခါစ မုချခက်ခဲစွ

ဘယ်လုပ်ငန်းမဆို ကိုယ်မလုပ်ဘူးတဲ့ အလုပ်တစ်ခုကို စတင်လုပ်ရရင် အခက်အခဲတော့ ရှိတာပေါ့။

တောင်သူလုပ်တဲ့အခါမှာ မြေရိုင်းတစ်ခုကို လယ်ယာမြေ လုပ်လျှင် အစဦးဆုံးသစ်ပင်ခုတ်ရ၊ သစ်မြစ်တူးရ၊ ထယ်ထိုးရ၊ ထွန်ရ၊ ဂျုတ်ဆွဲရ၊ ထယ်ရေးညက်၊ ပေါင်းမြက်တွေရှင်းပြီးမှ ကိုယ် စိုက်ချင်တာစိုက်လို့ရသလို ဝင်သည်တစ်မှရှစ်ထိမှတ်နေရင်း ဇနီး၊ မယား၊ သားသမီး၊ မိတ်ဆွေသင်္ဂဟ၊ စီးပွားရေးပေါင်းမြက်တွေဆီ အစပိုင်းတော့ ကပ်ရောက်၏။ နောက်ပိုင်းကျတော့ တဖြည်းဖြည်း ရောက်မှုပါးသွား၊ နည်းသွား၏။

ရေတို့မည်သည် မြင့်ရာအရပ်မှ နိမ့်ရာအရပ်သို့ စီးဆင်း မြဲပဲ၊ အသက်မရှိတဲ့ရေကိုတောင်မှ ကိုယ်လိုချင်တဲ့ဘက်ကို ရအောင် ရောက်အောင် မြောင်းသွယ်ယူလို့ရသလို-

သတ္တဝါတွေရဲ့စိတ်သည်လည်း 'ပါပသ္မိ' ရမတိ မနော' ဆိုတဲ့အတိုင်း မကောင်းတဲ့ အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်တရားတွေမှာ မွေ့လျော်မြဲပဲ၊ သတ္တဝါတွေရဲ့စိတ်ကို ဒီအတိုင်း လွတ်ပစ်ထားလျှင် မကောင်းတဲ့နေရာမှာ မွေ့လျော်ပြီး မကောင်းတဲ့ အပါယ်လေးဘုံ ရောက်သွား၊ စီးသွားနိုင်၏။

မိမိရဲ့စိတ်ကိုလည်း အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်တရားဆိုတဲ့ ကာမစ္ဆန္ဒနိဝရဏ အခက်အခဲမှ လွတ်အောင်၊ နိဗ္ဗာန်ဘက်ကို ရောက်အောင် အာနာပါနု သမထမြောင်းတူးပြီး ဝင်သည်တစ် စသည် ကုသိုလ်မြောင်း သွယ်ပေးဖို့လိုပါသည်။

တရားထိုင်တဲ့အခါမှာ ဝေဒနာ အခက်အခဲတွေ့တတ်ပါ သည်။ ဝေဒနာအခက်အခဲတွေ့တဲ့အခါ ကိုယ့်ကိုယ်ကို စိတ်ဆိုးတာ

၄၀ အရှင်ကေလာသ(ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ)

အမျက်ထွက်တာ ဗျာပါဒနီဝရဏ ဖြစ်တတ်ပါသည်။

အဲဒီဝေဒနာ အခက်အခဲကို လမ်းလျှောက်တာနဲ့ ကျော်
လွှားလို့ရပါသည်။

‘ခရီးရှည်ကြာ သွားနိုင်ကြလို့၊

ကြံ့ခိုင်မှုလည်း ဖြစ်နိုင်သည်၊

အနာရောဂါ ကင်းစင်ဝေးလို့၊

စားသမျှလည်း ကြေနိုင်သည်၊

စင်္ကြံလျှောက်ရာ သမာဓိတရားက၊

ကြာရှည်စွာလည်း တည်နိုင်သည်၊

အကျိုးငါးပါး ရလိုငြား

မမှား စင်္ကြံ လျှောက်ရမည်။’

တစ်ခါတစ်ရံ တရားထိုင်နေရင်း ပုတ်သင်ညှိုကို ဆွေမျိုး
တော်စပ်ပြီး အိပ်ငိုက်တတ်တဲ့ ထိနမိဒ္ဓနီဝရဏ အခက်အခဲကို တွေ့
လာကြုံလာလျှင် အိပ်ငိုက်တာဖျောက်နည်း ခုနစ်ပါး ဘုရားဟော
ထား၏။

+သညာပြောင်းပေး၊ စာကြံတွေး၊ ရွတ်ရေး နားဆွဲလိမ့်။

+မျက်စိဖွင့်ရန်၊ အလင်းကြုံ၊စင်္ကြံလျှောက်ပါလေ။

+ငိုက်နည်းပယ်ရှား ခုနစ်ပါး ဘုရားဟောခဲ့ပေ။

တစ်ခါတစ်ရံ တရားထိုင်ရင် ဝိစိကိစ္ဆာနီဝရဏ အခက်အခဲ
တွေ ရှိတတ်ပါသည်။တရားအားထုတ်ရင် တရားရမှရပါမလား၊ သူ
များတွေ့ရလျက်သားနဲ့ ငါ့ကျမှ မရရင် ရှက်စရာကြီးဆိုပြီး သံသယ
ဝိစိကိစ္ဆာ အခက်အခဲတွေ ဝင်တတ်ပါသည်။ ငါသည်ဉာဏ်ကောင်း
တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်လား၊ ဉာဏ်မကောင်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်လား ဆိုတာဘေးချိတ်ထား၊
တရားအားထုတ်ရင် တရားရမယ်လို့ ယုံကြည်မှု အပြည့်အဝသာ
ထားပါ။

‘ဒွိဟိတ် တိဟိတ်၊ ဝိစိကိတ်၊ ချိတ်၍ထားပါဘိ။
 ကိုယ်တိုင်သိရန်၊ ကိုယ်တိုင်ကြံ၊ သည်းခံအားထုတ်ကြည့်။
 ပဋိဘာဂါ၊ သမထာ၊ ထင်လာတိဟိတ်သိ။
 ဥဒယဗ္ဗယာ၊ ဝိပဿနာ၊ ထင်လာတိဟိတ်သိ။’

(လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးလင်္ကာ)

စိတ်မိုက်နွားသိုး သတိကြီး

ယထာ ထမ္ဘေ နိဗန္ဓေယျ။ ဝစ္ဆံ ဒမံ နရော ဣဓ၊
 ဗန္ဓေယျေဝံ သကံ စိတ္တံ၊ သတိယာ ရမ္မဏေ ဒဠံ။
 ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဝစ္ဆံ၊ ရိုင်းသောနွားကို။ ဒမံ-ဒမန္တော၊
 ဆုံးမလိုသော။ နရော၊ တောင်သူယောက်ျားသည်။ ဝစ္ဆံ၊ ရိုင်းသော
 နွားကို။ ထမ္ဘေ၊ တိုင်၌။ နိဗန္ဓေယျယထာ၊ ဖွဲ့ချည်ရာသကဲ့သို့။
 ဧဝံတထာ၊ ထိုအတူ။ ဣဿာသနေ၊ ဤဘုရားသခင် သာသနာ
 တော်၌။ သကံစိတ္တံ၊ အာရုံခြောက်ပါး ကျက်စားလေ့လာ
 ယုတ်မာစွာသော မိမိစိတ်ကို။ ဒမံ-ဒမန္တော၊ ဆုံးမလိုသော။ နရော၊
 သူတော်ကောင်းပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာရမ္မဏေ၊ အာရုံအမျိုးမျိုးကို သွား
 တတ်သော။ သကံစိတ္တံ၊ မိမိရဲ့စိတ်ကို။ သတိယာ၊ သတိတည်းဟူ
 သောကြီးဖြင့်။ ဒဠံ၊ မြဲစွာ။ ဗန္ဓေယျ၊ ထွက်လေဝင်လေတို့၏ထိရာ၊
 ဝင်သည်တစ်စသည်တို့ ထိရာ နှာသီးဖျားတည်းဟူသော ချည်တိုင်၌
 ချာချာမလည် ငြိမ်သက်တည်အောင် ဖွဲ့ချည်ရာ၏။

* စိတ်မိုက်နွားသိုး၊ သတိကြီးနဲ့၊
 မတိုးရုန်းနိုင်၊ အာရုံတိုင်၊
 ခိုင်ခိုင်ချည်လေဘိ။
 ခိုင်ခိုင်ချည်ထား၊ စိတ်မိုက်နွား၊
 ပြေးသွားရုန်း၍ကြည့်။

ရုန်းမရတာ၊ ချည်တိုင်မှာ၊

မောကာငြိမ်သက်၏။

မောကာငြိမ်သက်၊ စိတ်မထွက်၊

တိုးတက်သမာဓိ။

သမာဓိရ၊ စိတ်ငြိမ်က၊

စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ။

မိမိရဲ့စိတ်သည် ရိုင်းသောနွားသိုးနှင့်တူ၏။

တောင်သူလုပ်တဲ့အခါမှာ မိမိရဲ့နွားကို သူတပါးပဲခင်းတွေ စပါးခင်းတွေ မစားမိအောင် ထိန်းကျောင်းရပါသည်။ ကံမကောင်း လို့စားမိမယ်ဆိုရင် သီးနှံဖိုးလျော်ရမည်။ အသတ်ခံရမည်။ ဤနှစ်မျိုး ရင်ဆိုင်ရတတ်ပါသည်။

ဒါကြောင့် ကိုယ့်ရဲ့နွားကို သူတစ်ပါး အခင်းတွေ မစားမိ အောင် တိုင်မှာ မြဲမြံချည်ထားဖို့ရာ လိုသလို-

ဤအတူ ယောဂီသည် အာရုံအမျိုးမျိုးကို သွားတတ်သော မိမိရဲ့စိတ်ကို ကာယဒုစရိုက် အခင်းတွေ၊ ဝစီဒုစရိုက်အခင်းတွေ မစားမိအောင် မလွန်ကျူးမိအောင် ထိန်းကျောင်းဖို့ရာလိုအပ်ပါ သည်။

ရိုင်းသောနွားကို တိုင်မှာချည်ပါများသည့်အခါ ရုန်းမရဘဲ မောပြီးငြိမ်သက်သွားသလို၊ မိမိစိတ်ကိုလည်း နီဝရဏအာရုံတွေ ဝိတက်တွေ သားသွီး စီးပွား ဇနီး မယား ခင်ပွန်း မိတ်ဆွေသင်္ဂဟ အာရုံတိုင်တွေ မတိုးမိအောင် မသွားမိအောင် နှာသီးဖျားမှာ သတိ ကြီးနဲ့ မြဲမြံချည်ထားဖို့ရာ လိုအပ်၏။ ချည်ပါများတော့ စိတ်ကငြိမ် သွား၏။ နှာသီးဖျားကနေ ဘယ်မှမသွားတော့ဘူး။

စိတ်ဘယ်မှ မသွားဘဲ နှာသီးဖျားမှာတည်နေပြီး သမာဓိ ရနေပြီဆိုလျှင် စိတ်ကလေးသည် စင်ကြယ်လာ၏။

‘သမာဓိဿ နိမိတ္တဂ္ဂဟေန သမ္မာဒေတိ။’

‘စိတ်တည်ငြိမ်ကြောင်း၊ နိမိတ်ကောင်း၊ ကောင်းကောင်းသိရမည်’- ဆိုတဲ့အတိုင်း သင်ယောဂီရဲ့စိတ်ကလေး နှာသီးဖျားမှာ တည်ငြိမ်လာလျှင် မိမိအလိုရှိတဲ့ နိမိတ်ကလည်း လာတော့တာပဲ။

ဒါကြောင့် မိမိရဲ့စိတ်ကို သတိကြီးနဲ့ နှာသီးဖျားမှာ မြဲမြံချည်ဖို့ရာ လိုပါသည်။

တရားကောင်းရန်

၁။ ကမ္မာရာမတာ၊ အမှုကြီးငယ်၌ မွေ့လျော်ခြင်း၊

၂။ ဘဿာရာမတာ၊ စကားပြောခြင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်း၊

၃။ နိဒ္ဒါရာမတာ၊ အိပ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်း၊

၄။ သင်္ဂဏီကာရာမတာ၊ အပေါင်းအဖော်၌မွေ့လျော်ခြင်း၊

၅။ သံသဂ္ဂါရာမတာ၊ ရောနှောခြင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်း၊

၆။ ပပဉ္စာရာမတာ၊ လုပ်ငန်းကိစ္စချဲ့ခြင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်း၊

တရားအားထုတ်တဲ့ ယောဂီတွေဟာ အဲဒီမွေ့လျော်ခြင်း

(၆) ပါးကို ရှောင်ကြည်ရမယ်။

လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ တို့ကြောင့် မငြိမ်မသက်ဖြစ်နေတဲ့ကိုယ်၊ မငြိမ်မသက် ဖြစ်နေတဲ့ နှုတ်၊ မငြိမ်မသက်ဖြစ်နေတဲ့ စိတ်၊ ဒီလိုမငြိမ်မသက်ဖြစ်နေတဲ့ မိမိတို့ ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ်တွေလည်း ငြိမ်သက်အေးချမ်း သွားစေနိုင်တယ်။

ဒါကြောင့် တရားနှင့်မွေ့လျော်ရတာဟာ အင်မတန် ကောင်းပါတယ်။ အခြားမွေ့လျော်ဖွယ်ဆိုတာတွေက ဒီလိုငြိမ်သက်အေးချမ်းနိုင်တာ မဟုတ်ဘူး။ တရားအားထုတ်တဲ့ ယောဂီဆိုတာ ဒီလိုမွေ့လျော်ခြင်းခြောက်ပါးကို ရှောင်ကျဉ်ရတယ်။ ဤခြောက်ပါးဟာ တရားအားထုတ်တဲ့ ယောဂီအတွက် တရားရဲ့အန္တရာယ်လည်း ဖြစ်တယ်။

မြတ်စွာဘုရားက ဒီမွေ့လျော်တာတွေနဲ့ မွေ့လျော်နေသူ
 ဟာ အနေကောင်း အသေကောင်း မဖြစ်ဘူးတဲ့။ ဒီမွေ့လျော်မှုတွေ
 ကိုရှောင်ကျဉ်မှ အနေကောင်း အသေကောင်းဖြစ်တယ်။ မိမိတို့
 လိုလားကြတဲ့ တရားထူး တရားမြတ်တွေကို အသီးသီး ရရှိခံစားနိုင်
 စေရန် မွေ့လျော်ခြင်းခြောက်ပါးကို ရှောင်ကြဉ်၍ သမထ-
 ဝိပဿနာ တရားတို့ကို ကြိုးစားအားထုတ်နိုင်ကြပါစေ။

ကိစ္စမများ စကားနည်းစေ၊
 အအိပ်မကြီး ကိုယ်တည်းပျော်နေ၊
 ရောနှောမှုကင်း ချဲ့ခြင်းရှောင်လေ၊
 အနေကောင်း အကြောင်းဂုဏ်ခြောက်ထွေ၊
 အသေကောင်း အကြောင်းဂုဏ်ခြောက်ထွေ၊
 တရားကောင်း အကြောင်းဂုဏ်ခြောက်ထွေ။

(မဟာဇဉ်)

တရားမှတ်တယ်ဆိုတာ

ဝမ်းမြောက်နှစ်သက်၊ ပွားနေလျက်၊ ကျင့်လျက်နေနိုင်
 ကြပါစေ။

တရားမှန်များ၊ ကျင့်ပွားသူဟာ၊
 တရားတော်က၊ အေးမြချမ်းသာ၊
 တရားအထူး၊ ကြည်နူးဝမ်းသာ၊
 ဆောင်ယူပေး၊ ကင်းဝေးပါယ်ဒုက္ခာ။

တရားမှတ်တယ်ဆိုတာ စိတ်ကိုထိမ်းကျောင်းရတဲ့ အလုပ်
 ဖြစ်သည်။ နိမိတ်ကိုလိုချင်တဲ့ လောဘနဲ့မမှတ်ရဘူး။ ‘လောဘလွန်
 ကျွန်ဖြစ်’ ဆိုတဲ့အတိုင်း လောဘအားကြီးလျှင်လည်း မရတတ်ဘူး။

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၄၅

သူများတွေရလို့ ကိုယ်မရတော့ ဒေါသဖြစ်ရလေခြင်း၊ ဝေဒနာနှိပ်စက်လို့ ဒေါသဖြစ်ရလေခြင်း၊ နိမိတ်မလာလို့ ဒေါသဖြစ်ရလေခြင်း၊ ငါဟာသူဌေးပဲ၊ ငါဟာပညာတတ်ပဲ၊ ငါဟာရုပ်ချောတာပဲ၊ ဘယ်သူ့မှထည့်တွက်စရာမလိုဘူး၊ ငါထိုင်တာလည်း အတော်ကြာပြီ၊ ဘာမှလည်းမတွေ့ဘူး။ တရားက မှတ်လို့သာ မှတ်နေရတာ၊ ရမှရပါ့မလား၊ နိမိတ်က လာမှလာပါ့မလား၊ ဒီလိုလောဘ၊ ဒေါသ၊ မာန၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကိလေသာ အပူတွေနဲ့ မမှတ်နဲ့။

ဥပမာ။ ။လောကမှာ လူတွေသည် ဓာတ်တူသူ အချင်းချင်းသာ ပေါင်းသင်းနေထိုင်၏။ အဲဒီလိုဓာတ်တူသူအချင်းချင်းသာ ပေါင်းသင်းနေထိုင်ကြသလို မြတ်စွာဘုရားရဲ့ တရားကို ကျင့်ကြံတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘုရားရဲ့ တရားတော်က အအေးဖြစ်သည်။ အေးမြချမ်းသာသည်။ အေးမြချမ်းသာတဲ့ တရားကို လောဘစတဲ့ ကိလေသာ အပူတွေနဲ့ မှတ်မယ်ဆိုရင် မရတတ်ပါဘူး။

မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်က သာဝတ္ထိမြို့မှာနေတဲ့ ကျောင်းဒကာဖြစ်မယ့် သုဒတ္တခေါ် အနာထပိဏ်သူဌေးကြီးသည် ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ်ကိစ္စနဲ့ ရာဇဂြိုဟ်မြို့ သူ့ယောက်ဖအိမ်ရောက်လာ၏။ လူတွေချက်ပြုတ်နေတာတွေတော့ ဘာကိစ္စရှိလို့တုန်းဟု မေး၏။

သူ့ယောက်ဖက “ မြတ်စွာဘုရား ငါတို့မြို့ကို ကြွလာပြီး သီတင်းသုံးတာ၊ ဘုရားကြွလာတုန်း ဘုရားအမှူးရှိ သံဃာတော်တွေ ဆွမ်းကပ်မလို့ပြင်ဆင်နေတာ ” ဟုပြန်ဖြေ၏။

အနာထပိဏ်သူဌေးကြီးသည် “ ဘုရား ” ဆိုတဲ့ အသံကလေးကြားလျှင် နှစ်သက်ရွှင်လန်း ဝမ်းမြောက်စွာ ဘုရားဖူးလိုတဲ့ စိတ်တွေ တဖွားဖွား ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ညအိပ်တော့လည်း အိပ်မရ၊ ခန္ဓာကိုယ်က အလင်းနိမိတ်တွေ ထွက်လာ၏။ လက်နှိပ်ဓာတ်

မီးမလိုဘဲနဲ့ သွားလို့ရ၏။ မိုးလင်းပြီဆိုပြီး အိမ်ပေါ်က ဆင်းသွား တာနတ်တွေက တံခါးဖွင့်ပေး၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် သီတင်းသုံးတာ ရာဇဂြိုဟ်မြို့နှင့် မလှမ်း မကမ်း သီတဝန်တောထဲမှာ ဖြစ်သည်။ ရာဇဂြိုဟ်မြို့နှင့် သီတဝန် တောအကြား သုသာန်ရှိသည်။ အနာထပိဏ်သူဌေးသုသာန်ထဲ လည်းရောက် လူသေကောင် အလောင်းတွေလည်းတွေ့ရော၊ အလောင်းတွေကို ကြောက်တဲ့စိတ် ဒေါသအပူလည်းရောက်၊ ရထား တဲ့ နိမိတ်ကလည်း ပျောက်သွားသည်။ အလင်းရောင်က အအေး၊ ကြောက်တဲ့စိတ်က အပူ၊ တစ်ညလုံး တစ်လမ်းလုံး လင်းလာတဲ့ နိမိတ်ဟာ ကြောက်တဲ့စိတ်ဒေါသဝင်ရော ပျောက်တာပဲ၊ ဘယ်တော့ မှ နှစ်ခုမတွဲဘူး။

ဒီလိုနဲ့ ရှေ့ဆက်သွားရင် ကောင်းမလားလို့ အကြံဖြစ် တော့ တောစိုးနတ်တွေက “အဘိက္ကမ မဟာသေဋ္ဌိ” = သူဌေးကြီး ရှေ့ဆက် သွားပါလို့ သတိပေး၏။

‘ဝမ်းမြောက်နှစ်သက်၊ ပွားနေလျက်၊ ကျင့်လျက်နေနိုင်ကြ ပါစေ’ အရ လူ့ဘဝ ရောက်လာတဲ့အချိန်၊ သူတော်ကောင်း တရား နာကြားရတဲ့အချိန်၊ အကျင့်ပဋိပတ် ထွန်းကားနေတဲ့အချိန်မှာ ‘ယခု ငါကျင့်သည့် အကျင့်သည် ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ ရဟန္တာ၊ အရိယာ သူတော်ကောင်းတို့ အကျင့်ကို ငါကျင့်နေရပေသည်။ ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ ရဟန္တာ၊ အရိယာသူတော်ကောင်းတို့၏ သွား ရာလမ်းကို ငါလိုက်နေရပေသည်’ -ဟု ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာစွာ၊ နှစ်သက်ရွှင်လန်းစွာ၊ သောမနဿပီတိ အအေးနှစ်ပါးနှင့် မှတ် မယ်၊ ဆောင်ယူပေးမယ်ဆိုလျှင် အားလုံးအဆင်ပြေပြီး အပါယ် လေးဘုံကျရောက်မည့်ဘေးမှ ကင်းဝေးစေပါသည်။

သတိပေးဦးမှပဲ

ရပ်ကွက်ထဲမှာ အစစအရာရာ သတိမထားရင် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး ဆုံးရှုံးတတ်သည်။

ပစ္စည်းကိုင်တာတောင် “ဟဲ့ကောင်ကလေး မကွဲစေနဲ့၊ သတိထားကိုင်း၊ ဟဲ့ကောင်မလေး မဖိတ်စေနဲ့၊ သတိထားယူ၊” လို့ပြောကြသည်။ ဒါဘာကြောင့် သတိပေးရတာလည်းဆိုတော့ သတိမထားဘဲနဲ့ကိုင်းရင် ကွဲမယ့်ဟာဆို အောက်ကိုလွတ်ကျပြီး ကွဲမှာ၊ ဖိတ်မယ့်ဟာဆို ဖိတ်သွားမှာ၊ မကွဲအောင် မဖိတ်အောင်လို့ သတိ အရေးကြီးလို့ သတိပေးရတာဖြစ်သည်။

အိမ်တစ်အိမ်မှာပျင်းလို့ သတိဝီရိယမရှိလျှင် ထမင်းမချက် ဘဲထားလျှင် တစ်အိမ်လုံးငတ်နိုင်၊ ဒုက္ခရောက်နိုင်၏။

သီဟိုဠ် (သီရိလင်္ကာ) ခေတ်က ရဟန်းတစ်ပါးသည် သံဃာစေတီ ထီးအောက် ပျက်စီးယိုယွင်းနေသည်ကို တက်ပြင်၏။ အောက်ကသံဃာတွေသည် ဘုရားပေါ်က ကိုယ်တော်ကို “ငါ့ရှင် သတိထားကိုင်း” ဟု သတိပေး၏။

ဘုရားပေါ်က ကိုယ်တော်သည် မထင်မှတ်ဘဲ ပြုတ်ကျလာ ၏။ စေတီအလယ်အုတ် (၂) ချပ်က အပေါ်ကကျလာသော မထေရ် ကို အောက်မကျအောင်ထွက်ခံ၏။ အုတ်ခဲ (၂) ချပ်ကို အောက်က ဒေါက်တွေ၊ ခဲတွေနဲ့ ခုမထားပါ။ မထေရ်ဘာမှ မဖြစ်ပါ။ အုတ်ခဲ သည်နဂိုက အင်္ဂါတေနဲ့ ကပ်နေ၏။ မထေရ်ကျလာမှ ထွက်ခံ၏။ အောက်ကသံဃာထုက မထေရ်ပျံလွန်တော်မူပြီဟု အောက်မေ့နေ ၏။ မထေရ်သည် အုတ်ခဲနှစ်ချပ်ပေါ်မှာ ဘာမှမဖြစ် အံ့အားသင့်၏။ မထေရ်လည်းအောက်ရောက်ရော အုတ်ခဲနှစ်ချပ်သည် ဘုရားထဲ ပြန်ဝင်သွား၏။

အရှင်ကေလာသ (ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ)

ဝေ အစိန္တိယာ ဗုဒ္ဓါ၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ အစိန္တိယာ။ ဘုရားရှင်ရဲ့ တရားတော်များသည် မကြံစည်အပ် မကြံစည်နိုင်ကုန်။

လောကမှာ ခြေရာဟူသမျှတို့တွင် ဆင်ခြေရာသည် အကြီးဆုံးဖြစ်သလို ကုသိုလ်ကောင်းမှု မှန်သမျှတို့တွင်လည်း သတိသည် အရေးအကြီးဆုံးဖြစ်၏။

သတိမတော သဒါ ဘဒ္ဒံ၊ သတိမာ သုခ မေဓတိ၊

သတိမတော သုဝေ သေယျော၊ ဝေရာစ ပရိမုစ္စတိ။

သတိမတော၊ သတိရှိသောသူအား။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ဘဒ္ဒံ၊ ကောင်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သတိမာ၊ သတိရှိသော သူသည်။ သုခံ၊ လူနတ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သောချမ်းသာကို။ ဓေတိ၊ ရ၏။ သတိမတော၊ သတိရှိသောသူအား။ သုဝေ၊ အမြဲသာလျှင်။ သေယျော၊ မြတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝေရာစ၊ ဘေးရန်မှ လည်း။ ပရိမုစ္စတိ၊ လွတ်ရာ၏။

သတိသည် လောကီ လောကုတ္တရာ နှစ်ဖြာတို့၌ ချမ်းသာကြီးပွားကြောင်း ဘေးရန်လွတ်ကြောင်းဟု ဘုရားကဟောတော်မူ၏။

သတိဉ္စ ခွါဟံ ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗတ္ထိကံ ဝဒါမိ၊

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ခေါ၊ အမှန်စင်စစ်။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ သတိဉ္စ၊ သတိတရားကိုသာလျှင်။ သဗ္ဗတ္ထိကံ၊ အလုံးစုံသော လောကီ၊ လောကုတ္တရာ အဖြာဖြာသော အရာဌာန၌ ကျေးဇူးများ၏ဟူ၍။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။

‘နေ့စဉ်စဉ်းစား၊ သတိထား၊ မှတ်သားမြဲစေ၊ ရှိကြလေ။

လုံ့လ ဝီရိယ၊ အားထုတ်ကာ၊ သုခဖြိုးဝေ၊ အေးမြလေ။

သတိတစ်လုံး၊ အရှိသုံး၊ အဆုံးနိဗ္ဗာန်သာ။’

သင့်မှာဝင်လေ၊ ထွက်လေကရှိပြီးသား၊ ကိုယ်မှာဝင်လေ ထွက်လေမရှိလို့ သူများဆီက ချေးငှားနေရတာလည်း ‘ဟုတ်ဘူး။ ကိုယ်မှာရှိတဲ့ ဝင်လေထွက်လေလေးကို သတိလေးနဲ့ တန်ဖိုးရှိစွာ အသုံးချမယ်၊ အရှိသုံးမယ် မှတ်မယ်ဆိုရင် နောက်ပိတ်ဆုံး နိဗ္ဗာန် ရောက်စေနိုင်၏။

ကဲ--ကြိုးစားကြဗျာ။

ဒါမှဘုရား အကြိုက်ပူဇော်ခြင်း

တစ်နာရီလောက် တရားမမှတ်ဘဲ စကားထိုင်ပြောနေမယ် ဆိုရင် ဝင်လေထွက်လေ (၇၂၀) လွတ်သွားတာပဲ၊ နှမြောစရာသိပ် ကောင်းတာ၊ လူတွေသည် များသောအားဖြင့် ကိုယ့်နာခေါင်းကလေး ကို တန်ဖိုးရှိမှန်း မသိကြဘူး။ ထွက်ချင်ထွက်၊ မထွက်ချင်နေ ပစ်ထား ကြတယ်။ ကိုယ်နာခေါင်းကလေးကို တန်ဖိုးရှိစွာ အသုံးချမယ်ဆို ရင် လူ့ပြည်၊ နတ်ပြည်၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်၊ နဂါးပြည်ရှိ ဘုရားတွေကို ဖူးလို့ရသည်၊ ရောဂါလည်းကင်းသည်၊ ဝိပဿနာရောက်တော့ ခန္ဓာရဲ့ ဖြစ်ပျက်ကို ကွဲကွဲပြားပြား တိဗ္ဗိကြည့်သလို မြင်ရ၏။

ခုလို တစ်ရှုတစ်ရှိုက် တရားရှုမှတ်ပြီး နေရတာသည် ဘုရား ကို ကျေးဇူးဆပ်ရာရောက်၏။ ပူဇော်ရာရောက်၏။ သာသနာတော်ကြီးကို စောင့်ရှောက် ထိန်းသိမ်းရာရောက်၏။ မိမိကိုယ်ကို အပါယ်လေးဘုံ မကျရောက်အောင် ကယ်ဆယ်ရာ လည်းရောက်၏။ သာသနာပြုတယ်၊ သာသနာပြုတယ်ဆိုတာ တရားမှတ်နေ တာလည်း သာသနာပြုတာပါပဲ။

လူတိုင်း၊ လူတိုင်း ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ကျောင်း၊ ဆေး၊ ပစ္စည်း လေးပါး၊ ပန်း၊ ရေချမ်း၊ ဆီမီး၊ အမွှေးနံသာ စသည်ဖြင့် ကိုယ်နှင့်

တန်သလောက် ပူဇော်ဖူးကြတဲ့ လူချည်းပဲ။ ခုလိုတရားရှုပွားပြီး ပူဇော်တာမျိုးတော့ ပူဇော်ရဖို့မလွယ်ဘူး။ လွယ်လွယ်နဲ့ရပါ့မလား။

ကိုယ့်မှာဘုန်းထူး၊ ကံထူး၊ ပါရမီထူး ရှိလို့ ဘုရားသာသနာ နှင့်ကြုံလို့ လူအဖြစ်ကိုရလို့ အခုလို တရားနှင့်ပူဇော်ခွင့်ရသည်၊ အခါလည်းကောင်းသည်၊ ဘဝလည်းကောင်းသည်၊ ကံလည်းကောင်းသည်။

မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကလည်း ဟိုဟာ ဒီဟာတွေနဲ့ ပူဇော်ကြတာကို လိုလားနှစ်သက်တော်မမူဘူး။ သူ့ကို မြတ်နိုးရင် ခုလိုတရားနဲ့ပူဇော်မှ ကြိုက်တာဗျာ။

ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူခါနီးလေး လူတွေ၊ နတ်တွေ၊ ဗြဟ္မာတွေအားလုံး အတီးအမှုတ် သီဆိုကျူးရင့်တာတွေ ပန်းနံသာအမွှေး အကြိုင်တွေ လိုလေသေးမရှိ တစ်လောကလုံး အခါမဲ့ ပန်းတွေပွင့်လို့ သက်မဲ့သစ်ပင်တွေကတောင် ပူဇော်ကြ၏။

အင်ကြင်းပင်ပျိုနှစ်ပင်ကြားမှာ မြောက်ဘက်သို့ ဦးခေါင်းထားပြီး လျောင်းတော်မူနေတော့ အင်ကြင်းပန်းဝတ်မှုန်တွေ၊ မနှာ-ဝရနတ်ပန်းတွေ၊ အမွှေးအထုံတွေ၊ ကိုယ်တော်ပေါ်မှာရော၊ မလ္လာမင်းဥယျဉ်ကြီး တစ်ခုလုံး မွမ်းထုံပူဇော်ကြ၏။

ဧဝံ အစိန္တိယာ ဗုဒ္ဓါ = ဘုရားရှင်တို့ရဲ့ ဘုန်းတန်ခိုးတော်တွေ အံ့ဩလို့ ကုန်နိုင်စရာမရှိဘူး။

ဒီလို ပူဇော်ကြတာတွေကိုကြည့်ပြီး ပရိနိဗ္ဗာန်စံခါနီး ဆဲဆဲမှာ သူ့ရဲ့နှုတ်ခမ်းတော်လေးကို အသာဖွင့်ပြီး အရှင်အာနန္ဒာကို နောက်ဆုံးမှာသွားတယ်။

နခေါ အာနန္ဒာ ဧတ္ထာဝတာ တထာဂတော သက္ကတောဝါ ဟောတိ ဂရုကတောဝါ မာနိတောဝါ ပုဗ္ဗိတောဝါ အပစိတောဝါ။

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၅၁

မြတ်စွာဘုရားက- ရျစ်သားအာနန္ဒာ၊ ဒီလိုပစ္စည်းဝတ္ထုတွေ နှင့် ပူဇော်ကြတာ ငါ့ကို ရိုသေလေးစားရာ မရောက်ဘူး၊ မြစ်နိုး ကော်ရော် ပူဇော်ရာမရောက်ဘူးတဲ့။

ဒါနဲ့ အရှင်အာနန္ဒာ မထေရ်မြတ်က- ဘုန်းတော်ကြီးတော် မူသောမြတ်စွာဘုရား၊ ဘယ်လိုပူဇော်မှ ပူဇော်ရာရောက်ပါသလဲ ဘုရားလို့ ပြန်လည် လျှောက်ထားတော်မူတယ်။

ဒါနဲ့ မြတ်စွာဘုရားက-

“ယော ခေါ် အာနန္ဒ ဘိက္ခုဝါ ဘိက္ခုနီဝါ ဥပါသကောဝါ ဥပါသိကာဝါ ဓမ္မာန ဓမ္မပ္ပဋိပ္ပန္နော ဝိဟာရတိ သာမိစိပ္ပဋိပ္ပန္နော အန ဓမ္မစာရိ သော တထာဂတံ သက္ကရောတိ ဂရုံကရောတိ မာနေတိ ပူဇေတိ အပစိယတိ ပရမာယ ပူဇာယ။”

ရဟန်းဖြစ်စေ လူဖြစ်စေ ယခုလို တစ်ရှုတစ်ရွိုက် တရား ရှုမှတ်ပွားပြီး ပူဇော်တာကမှ-

ပရမာယ ပူဇာယ = အကောင်းဆုံး ပူဇော်ခြင်းတဲ့ဗျာ။

နိဗ္ဗာန်ပြည်ကြီး၊ စံနိုးမြတ်ရှင်၊

နတ်များကော်ရော်၊ ပူဇော်တာမြင်၊

ပစ္စည်းဖြင့်သော်၊ ပူဇော်မထင်၊

ငါတရား၊ မှတ်သားကျင့်ကြံလျှင်၊

ဤနည်းသော်၊ ပူဇော်အစစ်ပင်။

ဝီရိနှင့်သမာ ညီမျှစွာ

တရားအားထုတ်တဲ့ ယောဂီသည် ဝီရိယနှင့်သမာဓိတို့ သည် ညီမျှရမည်၊ ဝီရိယနည်းပါး၍ သမာဓိကြီးမားနေလျှင် ထကြွ အားထုတ်မှုမရှိဘဲ သမာဓိရအောင် ငြိမ်သက်စွာနေသည့် အနေဖြင့် ကောသဇ္ဇခေါ်သော အပျင်းဓာတ် လွှမ်းမိုးဖိစီးခြင်းခံရတတ်သည်။

ဝီရိယကြီးမား၍သမာဓိနည်းပါးနေလျှင်လည်း တည်ကြည်

မူမရှိတော့ဘဲ အမြဲထကြွ လုံ့လပြုနေသူမှာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း အကျိုးမဖြစ်ခဲ့သော်၊ ဤအလုပ်သည် အကျိုးဖြစ်စေနိုင်မည့် အလုပ် မဟုတ်၊ သို့ဖြစ်၍ ဤအလုပ်ကို စွန့်ပစ်ကာ အခြားအလုပ်တစ်ခုခုကို ပြုလုပ်မှ သင့်လျော်မည် စသည်ဖြင့် စိတ်ပျံ့လွင့်ခြင်း ဥဒ္ဓစ္စတရား လွမ်းမိုးဖိစီးခြင်းကို ခံရတတ်သည်။

ဝီရိယကြီးမား၍ သမာဓိတို့ကို ညီမျှအောင်အားထုတ်လျှင် ပျင်းရိခြင်း ကောသစ္စတရားလည်း ဝင်ခွင့်မရ။ စိတ်ပျံ့လွင့်ခြင်း ဥဒ္ဓစ္စတရားလည်း ဝင်ခွင့်မရ။ နှစ်ပါးစုံညီမျှသည့်အတွက် အပ္ပနာ ခေါ်သော ဈာန်သမာဓိတရားကို လျင်မြန်စွာ ရနိုင်သည်။

သတိန္ဒြေမှုကား ပိုလွန်သောဟူ၍မရှိ၊ လိုလျှင်သာလိုမည် ထို့ကြောင့် 'သတိသည် စားဖွယ်ဟင်းလျာဟူသမျှတို့၌ ပါဝင်ရသော ဆားနှင့်တူ၏ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အလုံးစုံသော မင်းအရေးကိစ္စ တို့၌ ပါဝင်ရသော အမတ်ချုပ်ကြီးနှင့်တူ၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း' ကျမ်းဂန်တို့၌ ပြဆိုထား၏။

သို့ဖြစ်၍ သတိကို အစွမ်းကုန်ထား၍ သဒ္ဓါနှင့် ပညာ၊ ဝီရိယနှင့်သမာဓိတို့ကို အညီအမျှ ပွားများအားထုတ်ရာ၏။ တစ်ခုခု ပိုနေလျှင် အပြစ်ရှိသည်။

ဤအကြောင်းကို ညောင်ကန်ဆရာတော် ဦးဗုဓ်က-
'ဝီရိယလွန်လျှင် ပြန့်သည်၊

သမာဓိလွန်လျှင် တွန့်သည်၊

သတိမူကား လွန်သည်မရှိ' - ဟုရေးသား ဆုံးမတော်မူသည်။

မြတ်စွာဘုရားအလောင်းတော် ဒုက္ကရစရိယာ ကျင့်တော်မူ ခဲ့ရပုံကို ပဏ္ဍာသပါဠိတော်ကြီး ဗောဓိရာဇေယျသုတ် ပါရာသီ သုတ်တွေမှာ ပြန်ပြီးဟောပြတော်မူထား၏။

'ဒုက္ကရစရိယာ ကျင့်တဲ့နေရာမှာ သည့်ထက်ပြင်းပြင်းထန်

ထန်ကျင့်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ရှေးကလည်းမရှိခဲ့ဖူး၊ခုလည်းမရှိဘူး၊နောင်လည်း ရှိမှာမဟုတ်ဘူး' ဟုမိန့်တော်မူ၏။

ဧတာဝ ပရမ နယိတော ဘိယျော (မဇ္ဈိမ-၂၈၉)

ဘယ်သူမှ သည့်ထက် ပင်ပန်းအောင် ကျင့်နိုင်တဲ့သူမရှိနိုင် တော့ဘူးလို့ဆိုလိုတာပေါ့။

ကိုယ်နှင့်အသက်ကို ဖက်ရွက်လောက်မျှ အမှုမထား၊ မြက် ခြောက်လောက်မျှ အမှုမထား အသက်စွန့်ပြီး ကျင့်ရတာဗျာ။

အစားအစာကို စားတယ်ဆိုရုံမျှစားတာ သစ်သီးတစ်ခြမ်း သစ်သီးတစ်လုံး၊ ပဲပြုတ်ရေ တစ်လက်ဆွမ်းလောက်သောက်ပြီး ကျင့်တာ၊ တစ်ခါတလေ ဘာမှမစားဘူး၊ ကြာတော့ အသားအရေ တွေခြောက်ကပ်ပြီး ညိုမည်းလာတယ်၊ ၃၂-ပါးသောလက္ခဏာ တော်တွေ ပျောက်ကုန်တာပေါ့။

အရိုးပေါ် အရေတင် ဦးခေါင်းတော်ဟာလဲ ဗူးသီးနုနု နေလောင်ထားသလို တွန့်ရှုံ့ပြီး အရိုးခေါက်ခက် မျက်တွင်းဟောက် ပက်ဖြစ်သွားသည်။ ဝမ်းရေကိုကိုင်လိုက်လျှင် ကျောထိအောင် ရောက်သွားသည်၊ တကယ်မသေကောင်း မပျောက်ကောင်း၊ အရိုး အခြင်ကျဲကျဲ မည်းခြောက်သွားတာ ဆီးသွားလို့မရ၊ ဝမ်းသွားလို့ မရ။

အေး- တရားဆိုတာ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကျင့်တိုင်းကောင်း တာမဟုတ်၊ လမ်းစဉ်မှန်ကန်မှုကအဓိက။ လမ်းမှားတဲ့အကျင့်မှာ ဝီရိယများတဲ့လူ ဆင်းရဲ၏၊ လမ်းမှန်တဲ့အကျင့်မှာ ဝီရိယနည်းတဲ့ သူ ဆင်းရဲ၏- လို့ အင်္ဂုတ္တိုပါဠိတော်မှာ ဟောတော်မူပါသည်။

စေတနာထံ အဆက်ဆက်ထွေးစူးပြု

ယခုအခါ သာသနာတော်တွင်း၌ ကြံကြိုက်ကြကုန်သော အမျိုးကောင်းသား အမျိုးသွီးတို့သည် ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်း

ကို အထူးကြိုးစား အားထုတ်ဖို့ရာ ကောင်းလှ၏။

ဘုံဋ္ဌာနကလည်း အကောင်းဆုံးဘုံ ဌာန၊

ဘဝကလည်း အကောင်းဆုံးဘဝ၊

အချိန်အခါကလည်း အကောင်းဆုံးအချိန်အခါဖြစ်သည်။

ရှေးလွန်လေပြီးသော ကမ္ဘာပေါင်း ကုဋေတစ်သိန်း၏ အထက်၌သော်လည်း အားထုတ်အပ်ပြီးသော စေတနာကံသည် ယခုအခါ ကျေးဇူးပြုတုန်းပြုဆဲဖြစ်သည်။

ယနေ့ယခု အားထုတ်အပ်သော စေတနာကံသည်လည်း နောင်အနာဂတ်၌ ကမ္ဘာပေါင်းကုဋေတစ်သိန်း အဆုံးသော်မှလည်း ကျေးဇူးပြု၏။

အတီတေ ကပ္ပကောဋီ သတသဟဿ မတ္တကေပိဟိ အာယူ-ဟိတံ ဧတရဟိ ပစ္စယော ဟောတိ။

ဧတရဟိ အာယူဟိတံ ကမ္မံ အနာဂတေ ကပ္ပကောဋီ သတ-သဟဿ ပရိယောသာနေပိ ပစ္စယော ဟောတိတိ။

(သမ္မောဋ္ဌ၊ စာ-၂၄)

ကမ္ဘာပျက်သော်လည်း ကံမပျက်

စဉ်းစားကြည့်လျှင် အလွန်အားတက်ဖွယ်ကောင်း၏။ အရိမေတ္တေယျဘုရားရှင်သည် ဤကမ္ဘာမှာပွင့်မည်။ မိမိတို့ဆည်းပူး အားထုတ်သော စေတနာကံတို့ကား ကမ္ဘာ ကုဋေတစ်သိန်းတိုင် အောင် အကျိုးဆက်မကုန်နိုင်ဘူး။ နိဗ္ဗာန်ကိုရည်မှန်း၍ တောင့်တ ပြုအပ်သော ဝိဝဇ္ဇကုသိုလ်သည် လေးအသချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း ကြာသော်လည်း ပျောက်ပျက်ခြင်းမရှိလို၊ ထေရအဋ္ဌကထာ မှာလည်း ပြဆိုထား၏။

ဧဝံ ဝိဝဇ္ဇံ ဥဒ္ဓိဿ ကုသလစိတ္တံ- လ- နသက္ကာ ဝတ္တံ။

(ဝင်္ဂီသထေရဂါထာ -ဒ၊ စာ- ၅၄၁)

သုမေဓာရသေ့သည် ဒီပင်္ကရာဘုရားထံမှာ ဗျာဒိတ်ခံယူပြီး လေးအသင်္ချေနှင့်ကမ္ဘာတစ်သိန်းတိုင်အောင် ပါရမီတော်တွေ ဖြည့်ကျင့်လာခဲ့တာ သူဖြည့်ခဲ့တဲ့ပါရမီ၊ သူ့အားထုတ်ခဲ့တဲ့ စေတနာကံတို့သည် 'သတဉ္စ ဓမ္မော န ဇရံ ဥပေတိ'အရ မပျောက်ပျက်မဆွေးမြည့်တဲ့အတွက်ကြောင့် ဂေါတမဘုရား ဖြစ်လာ၏။

ယောဂီတွေလည်း ဗုဒ္ဓါနုဿတိ- မေတ္တာ- အသုဘ- မရဏဿတိ- အာနာပါန ကုသိုလ်တွေ၊ မိမိတို့အားထုတ်ခဲ့တဲ့ စေတနာကံ အကြောင်းတရားတွေ မပျောက်ပျက် မဆွေးမြည့်တဲ့ အတွက်ကြောင့် နိမိတ်ရလာတာ နည်းတဲ့ကုသိုလ်ကံ မဟုတ်ဘူး၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို လျှော့မတွက်နဲ့၊ ဆက်ကြိုးစားကြ။

မဂ်ကိုရရန် သမထ-ဝိပဿနာမျိုးစေ့ စိုက်ပျိုးကြ

အာယတိ မဂ္ဂလာဘာယ၊ ဝိဇံ ကရေယျ ဘာဝနံ၊

ဝိဇာဘာဝေ ကုတောမဂ္ဂေါ၊ မဂ္ဂဗိဇာ ဟိ ဘာဝနံ။

အာယတိ၊ နောင်အခါ၌။ မဂ္ဂလာဘာယ၊ မဂ်ကိုရခြင်းငှါ။ ဘာဝနံ၊ သမထ-ဝိပဿနာဟု ဆိုအပ်သော။ ဝိဇံ၊ မဂ်မျိုးစေ့ကို။ ကရေယျ၊ စိုက်ပျိုးပြုလုပ်ရာ၏။ ဝိဇာဘာဝေ၊ မဂ်မျိုးစေ့မရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကုတောမဂ္ဂေါ၊ မဂ်ကိုဘယ်လိုရမလဲ။

ဟိ သစ္စံ၊ မှန်၏။ မဂ္ဂဗိဇာ၊ မဂ်မျိုးစေ့ဖြစ်သော။ ဘာဝနံ၊

သမထ- ဝိပဿနာကို။ ကရေယျ၊ စိုက်ပျိုးပြုလုပ်ရာ၏။

တောင်သူလုပ်တဲ့အခါမှာ မျိုးစေ့မရှုရင် အပင်မစိုက်နိုင်၊ အပင်မစိုက်နိုင်လျှင် အသီးမရသလို သမထ- ဝိပဿနာမျိုးစေ့မရှိလျှင် မဂ်ကိုမရနိုင်ဘူး။

ဒါကြောင့် နောင်အခါ၌ မဂ်ကိုရဖို့ရန် သမထ- ဝိပဿနာ မျိုးစေ့ကို စိုက်ပျိုးရမည်။

မဂ္ဂဗိဇော အပါယေပိ၊ နိဗ္ဗုဏှော သမယေဂတော။

ဥဗ္ဗုဒ္ဓိတွာ ဗုဒ္ဓါနံ၊ မဂ္ဂံ လဘောယျ သန္တိကေ။

မဂ္ဂဗိဇော၊ မဂ်မျိုးစေ့ရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အပါယေ၊ သေခါနီး ကာလ၌ မကောင်းနှလုံးသွင်းမိလို့ အပါယ်ဘုံ၌။ နိဗ္ဗုဏှောပိ၊ နှစ်မြှုပ် သွားပါသော်လည်း။ သမယေဂတော၊ မဂ်ရချိန်ရောက်သည်ရှိသော်။ ဥဗ္ဗုဒ္ဓိတွာ၊ အပါယ်ဘုံမှပေါ်၍။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဘုရားရှင်တို့၏။ သန္တိကေ၊ အထံ၌။ မဂ္ဂံ၊ မဂ်ကို။ လဘောယျ၊ ရရာ၏။

တရားအားထုတ်ထား၍ မဂ်မျိုးစေ့ရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်သည် သေခါ နီးကာလ၌ အပါယ်လေးဘုံ နှစ်မြှုပ်သွားပါသော်လည်း မဂ်ရချိန် ရောက်သည်ရှိသော် အပါယ်ဘုံမှလွတ်၍ ဘုရားရှင်တို့ အထံ၌ မဂ်ကိုရနိုင်ပါသည်။

အဗိဇဿ တု သံသာရော၊ ဒီဃောယေဝ အနန္တိကော၊

တသ္မာ ဟိ ဘာဝနာဗိဇံ၊ ကရေယျ မောစနတ္ထိကော။

အဗိဇဿ၊ မဂ်မျိုးစေ့မရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သံသာရော၊ သံသရာသည်။ ဒီဃောယေဝ အနန္တိကော၊ ရှည်လျား၏။ တသ္မာဟိ၊ ထို့ကြောင့်။ မောစနတ္ထိကော၊ သံသရာမှလွတ်လိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဘာဝနာဗိဇံ၊ သမထ- ဝိပဿနာ ဘာဝနာမျိုးစေ့ကို။ ကရေယျ၊ စိုက်ပျိုးပြုလုပ်ရာ၏။

တရားအားမထုတ်၍ မဂ်မျိုးစေ့မရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏ သံသရာ ခရီးသည် ရှည်လျား၏။ သံသရာမှ လွတ်လိုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်သည် သမထ- ဝိပဿနာ မဂ်မျိုးစေ့ကို စိုက်ပျိုးပြုလုပ်ရာ၏။

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း

ဝိပဿနာ အကျိုး

‘ညဉ်းညူမရှိ၊ သတိမမေ့၊ ချိန်နေသိပြန်၊ မျက်လှန်ကြောဆွဲ မရှိဘဲနှင့်၊ သေလည်းမတောင့်တင်း၊ ပုပ်နဲ့ကင်းသည်၊ ကျိုးရင်း ဝိပဿနာတန်ခိုးတည်း။’

သတိမမေ့ပုံ

တစ်ခါတုန်းက လူတစ်ယောက်သည် သိန်းတရာငွေထုပ်ကို ပိုက်ပြီး ရထားနဲ့ခရီးသွား၏။ ငွေထုပ်ပိုင်ရှင်သည် သူ့ငွေပျောက် သွားမှာ၊ သူများလှသွားမှာ စိုးရိမ်တဲ့အတွက်ကြောင့် သူ့ငွေထုပ်ကို အမြဲတမ်းဂရုစိုက်၏။

ငွေထုပ်ပျောက်သွားရင် သူ့ဘဝပျက်စီးသွားတာနဲ့ အတူတူ ပါပဲ။ ဒါကြောင့်-

သွားလည်း ငွေထုပ်ဆီကို စိတ်ရောက်၏။

ရပ်လည်း ငွေထုပ်ဆီကို စိတ်ရောက်၏။

ထိုင်လည်း ငွေထုပ်ဆီကို စိတ်ရောက်၏။

အိပ်လည်း ငွေထုပ်ဆီကို စိတ်ရောက်၏။

အိပ်ရာကနိုးလာတာတောင်မှ သူ့ငွေထုပ်ဆီကို စိတ်က တန်းရောက်၏။ လက်ကလည်း ငွေထုပ်ကို စမ်းသပ်ပြီးသားဖြစ် နေ၏။ သူ့ရဲ့ငွေထုပ်ကို အမြဲတမ်း သတိမမေ့ဘဲနဲ့ ဂရုတစိုက် စောင့်ရှောက်သလို၊

ထို့အတူ ယောဂီလည်း သတိမမေ့ဘဲနဲ့ ဣရိယာပုတ်လေး ပါးလုံး ကိုယ့်နှာခေါင်းကလေးကို တန်ဖိုးရှိစွာ အသုံးချနေဖို့ မှတ်နေ ဖို့လိုအပ်ပါသည်။ သတိမမေ့ဘဲနဲ့ မှတ်မယ်ဆိုရင် သိန်းတစ်ရာငွေ ထုပ်ထက် အဆပေါင်းများစွာ တန်ဖိုးတွေ တရားတန်ခိုးတွေ သင်ယောဂီ ရလာပါလိမ့်မည်။

သေမည့်နေ့သီတဲ ဦးလူမောင်

ကနီမြို့နယ်၊ အင်ချောင်ရွာမှာ တရားအမြဲအားထုတ်နေတဲ့ ဦးလူမောင်သည် သူ့မှားရောဂါရပြီး သူ့ဒီရောဂါနဲ့ သေရမည်ကို သေခါနီးအချိန်ကာလ၌ သူ့ကိုယ်သူသိလာ၏။

တစ်နေ့သောအခါ သူ့ကိုယ်တိုင် ရေချိုးမလို့ပြင်ဆင်နေ သောအခါ သားသမီးတွေက ‘အဖေဘာလုပ်မလို့လဲ’မေး၏။ သူသည် ‘ငါ ရေချိုးမလို့ဆိုပြီး သားသမီးတွေကို ပြောပြနေ၏။ သားသမီးတွေက ‘အဖေနေမကောင်းဘူးဆို၊ ဘာပြုလို့ ရေချိုးချင် တာလဲ’-ဟု ပြန်မေး၏။

သူကပြန်ပြောသည်၊ ‘နင်တို့ အပူမပါ၊ ငါ့ဟာငါ ရေချိုး မယ်၊ ရေချိုးပြီး ငါဝတ်ဖို့ အဝတ်သစ်တစ်စုံ ယူလာခဲ့’ ပြောပြီး ‘ငါ့နားကို ဘယ်သူမှမလာနဲ့’ လို့လဲ သတိပေး၏။ ဒီလိုနဲ့ ဦးလူမောင် သည် တရားအမှတ်ကလေးနဲ့ ကုတင်ပေါ်မှာသေသွားပါသည်။

ဦးလူမောင်သည် သူ့သေမယ့်ရက်ကိုလည်း သူသိ၏။ ဘယ်ချိန်သေမယ်ဆိုတာလဲ သူသိ၏။ တို့ယောဂီတွေလည်း တရားကို ကြိုးစားမှတ်လျှင် ဦးလူမောင်လို သေမည့်အချိန်ကို သိနေမှာပါပဲ။

‘ဘာဝနာပွား၊ ကျိုးသွားငါးဖြာ၊
ရုပ်ဆင်းကြည်လင်၊ ဉာဏ်မြင်တိုးလာ၊
စည်းစိမ်တက်မည်၊ သက်ရှည်ကျန်းမာ၊
အမှတ်ရှင်း၊ ချက်ချင်းချမ်းသာစွာ။’

အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်ရမှပြီး

သမထယာနိကခေါ် သမထ ဥပစာရသမာဓိတည်းဟု သော လှေ၊ သဘော၊ ဖောင်ကိုစီး၍ ဘေးပေါင်းမျိုးစုံလှသည့်

မဟာသမုဒ္ဒရာပင်လယ် ရေပြင်ကျယ် အနန္တကိုကျော်ဖြတ်ကာ
ချမ်းချမ်းသာသာ ခေမာအမတမည်တဲ့ နိဗ္ဗာန်သို့သွားသည့်
ယောဂီမည်၏။ နိဗ္ဗာန်ခရီးသည်-ပေါ့။

ဈာန်ယာဉ်စီးသွားနိုင်ပါက သက်သာချမ်းသာမှုတွင် ပြော
မဆုံးနိုင်လောက်အောင် သက်သာချမ်းသာလှတယ်လို့ ဆိုကြပါ
သည်။

ခေတ်အလိုက် ဥပမာပြရသော်

အညံ့ဆုံးယာဉ်ကို သူဆင်းရဲ၊ လူမွဲ၊ ဘုန်းကံနည်းသူတို့
စီးကြရသည်။ အကောင်းဆုံး အမွန်မြတ်ဆုံးယာဉ်ကို သူဌေး
သူကြွယ်၊ မင်း၊ ဘုန်းကံကြီးမားသူတို့သာ စီးကြရသည်။

ဆင်းရဲသူ၊ မွဲသူ၊ ဘုန်းကံနည်းသူတို့က ညံ့သောလှေ၊
လှည်း၊ ယာဉ်စသည်ကို စီးသွားကြသည်။

ချမ်းသာသူ၊ သူဌေးသူကြွယ်၊ ဘုန်းကံကြီးမားသူတို့က
အကောင်းဆုံး မော်တော်ကား၊ သင်္ဘော၊ ရထား၊ ပထမတန်း
လေယာဉ်ပျံ စီးသွားကြသည်။

ဒါကြောင့် ဆင်းရဲသူ၊ မွဲသူ၊ ဘုန်းကံနည်းသူ အဖြစ်မျိုးနှင့်
လှေ၊ လှည်း၊ ဖောင်ကိုစီးပြီး ခရီးသွားမလား!

ချမ်းသာသူ၊ သူဌေးသူကြွယ်၊ မင်း၊ ဘုန်းကံကြီးသူ အဖြစ်
မျိုးဖြင့် မော်တော်ကား၊ ရထား၊ သင်္ဘော၊ လေယာဉ်ကိုစီးကာ ခရီး
သွားမလား!

မိမိကြိုက်ရာဖြင့် စီးကာ ခရီးသွားနိုင်ကြပါစေ။

ထို့အတူ ဆင်းရဲသူ၊ မွဲသူ၊ ဘုန်းကံနည်းသူအဖြစ်မျိုးဖြင့်
နိဗ္ဗာန်သွားလိုက ဝိပဿနာယာဉ်ကို စီးသွားပါ။

ချမ်းသာသူ၊ သူဌေးသူကြွယ်၊ မင်း၊ ဘုန်းကံကြီးသူ၊
ဈာန်ဌေးသူ၊ ဈာန်ပေါသူ အဖြစ်မျိုးဖြင့် နိဗ္ဗာန်သွားလိုက

သမထယာဉ် ဈာန်ယာဉ်ကိုစီးကာသွားပါ။ မိမိကြိုက်ရာကို စီးသွားနိုင်ပါသည်။ ဥပစာရသမာဓိကိုလည်း သမထယာနိကဟု ခေါ်နိုင်ပါသည်။

မြတ်စွာဘုရားက-

သမာဓိ ဘိက္ခဝေ ဘာဝေထ သမာဟိတော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။

(ဓန္ဒဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၊ နကုလပိတုဝဂ်၊ သမာဓိသုတ်)

ထိုထိုသို့သော သုတ်ဒေသနာ အဖြာဖြာတို့၌ အကြိမ်ကြိမ် အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် မိန့်မြွက်ဟောပြု တိုက်တွန်းချက်အရ ခေတ်ကာလသက်တမ်း ကျန်းမာမှု ဣရိယာပုထ်တို့ကို ထောက်ဆ၍ ဈာန်တည်းဟူသော 'အပ္ပနာသမာဓိ'ကို မဖြစ်စေနိုင်သော်လည်း 'ဥပစာရသမာဓိ' မျှလောက်ကိုတော့ ရအောင်အားထုတ်သင့်ကြပါသည်။

သာသနာပ သမထကမ္မဋ္ဌာန်း အဆုံး၌ကား ဈာန်ရလျှင်ပြီး ဆုံး၏။ သာသနာတွင်း သမထကမ္မဋ္ဌာန်း အဆုံးကတော့ ဈာန်ရရုံနှင့် မပြီးဆုံးသေး။ အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်ရမှ ပြီးဆုံး၏။ ဒါကိုလည်း အကျဉ်းခွဲခြားပြီး ထူးခြားဟန်ကို မှတ်ပါ။

မကောင်းမှုရှင်း ကောင်းမှုသွင်း စိတ်ရင်းဖြူပါစေ

ဘုန်းကြီးတို့ ယောဂီသူတော်စင်တွေ နံနက်ခင်းမှာလည်း အစောကြီးထပြီး တရားဘာဝနာကို ရှုမှတ်ကျင့်ကြံ ပွားများအားထုတ်ကြ၏။

ဒီလိုအားထုတ်ပါများလာတော့ မိမိရဲ့သန္တာန်မှာ အစမထင် သံသရာက ပါလာတဲ့ နီဝရဏ အညစ်အကြေးတွေကလည်း အာနာပါနရေဖြင့် ဆေးကြောမှသာလျှင် ပြောင်နိုင်၏။

ဥပမာပြောရလျှင်- ရေကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ရွံ့ညွှန်အညစ်အကြေးကို ရေဖြင့်ဆေးကြောမှ ပြောင်စင်နိုင်သကဲ့သို့၊ စိတ်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ အကုသိုလ်နီဝရဏအညစ်အကြေးကို သမထဝိပဿနာတရားတွေကို မှတ်တဲ့စိတ်ဖြင့် ဆေးကြောမှ ပြောင်စင်နိုင်ပါ၏။

တစ်နေ့လုံး တရားမှတ်ပါများတော့ ရှေ့နောက်နှစ်ရပ် အမှတ်ဆက်စပ်တယ်လို့ ခေါ်သည်။ တရစပ်မဟုတ်သော်လည်း ရှေ့သမာဓိနှင့်နောက်သမာဓိကို ဆက်စပ်ပေးလိုက်တာပဲ။

ရှေ့သမာဓိနှင့်နောက်သမာဓိကို ဆက်စပ်တဲ့နေရာမှာ သံကွင်းဆက်နဲ့တူ၏။ ပထမသံကွင်း၊ ဒုတိယသံကွင်း၊ တတိယသံကွင်းဆိုတဲ့ ကြီးကွင်းများရှိတဲ့အနက် ပထမသံကွင်းသည်ဒုတိယသံကွင်းနဲ့ ဆက်စပ်နေ၏။ ဒုတိယသံကွင်းသည် တတိယသံကွင်းနဲ့ ဆက်စပ်နေ၏။

‘ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလောဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယံ’
ဆွေမျိုးသားချင်းမိတ်သင်္ဂဟတွေက မင်းအမေဘယ်သွားလဲလို့မေးရင် ကျန်ခဲ့တဲ့သားသွီးတွေက တို့အမေက ရိပ်သာသွားပြီး တရားအားထုတ်နေတာလို့ပြော၏။ အမေတရားထိုင်ခြင်းကို အငဲ့ပြုပြီး ကျန်ခဲ့တဲ့သားသမီးတွေမှာလည်း ကုသိုလ်ရ၏။

လေထိရာ နှာသီးဖျားကို စူးစိုက်မှတ်နေသည့်အခါ အာရမ္မဏ၊ ပတိပစ္စည်းဖြစ်သည်။

ကရားအားထုတ်ချင်တဲ့စိတ်ဖြစ်တော့ ဆန္ဒာဓိပတိပစ္စည်းဖြစ်သည်။ ဖိတ္တာဓိပတိပစ္စည်းဖြစ်သည်။ ကြိုးစားပမ်းစားအားထုတ်လျှင် ဝီရိယာဓိပတိပစ္စည်းဖြစ်သည်။

ရုပ်နာမ်ဖြစ်ပျက်ကိုမြင်တော့ ဝီမံသာဓိပတိပစ္စည်းဖြစ်သည်။

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာဓမ္မော ပစ္စိမာနံ ပစ္စိမာနံ ကုသလာနံ

ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

နံနက်ခင်းကုသိုလ်က နေ့လယ်ကုသိုလ်ကို၊

နေ့လယ်ကုသိုလ်က ညနေကုသိုလ်ကို၊

ညနေကုသိုလ်က ညဘက်ကုသိုလ်ကို သွားပြီးကျေးဇူးပြုတော့

အနန္တရပစ္စည်းဖြစ်တာပေါ့။

ရှေးရှေးဘဝက တရားအားထုတ်ခဲ့တဲ့ ကုသိုလ်မျိုးစေ့တွေ ကမ္မပစ္စည်းတွေပါလို့ ဒီဘဝမှာ အကျိုးပေးဝိပါကပစ္စည်းအနေနဲ့ အခုလို တရားအားထုတ်ဖြစ်တာ၊ နည်းတဲ့ကုသိုလ်ကံမဟုတ်ဘူး၊ ဆက်ကြီးစားကြ။ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားတွေ ကျင့်ကြံအားထုတ်တဲ့အချိန် မှာလောဘ၊ ဒေါသ၊ စတဲ့အကုသိုလ်ကိလေသာတွေ ကျနေ၏။ ခေါင်းပါးနေ၏။ သဗ္ဗပါပဿ အကရဏံ- အကုသိုလ်ကို မပြုလုပ် တာနဲ့ အကုသိုလ်တွေရှင်းပစ်နေတာဟာအတူတူပဲ။

တရားကျင့်ပါများသည့်အခါ ရှေးရှေးကုသိုလ်သည် နောက်ကုသိုလ်ကို ကျေးဇူးပြု၏။ ရှေးကုသိုလ်နှင့်နောက်ကုသိုလ် ဆက်စပ်နေလျှင် ကုသလဿ ဥပသမ္မဒါ ကုသိုလ်တွေ ပြည့်စုံ နေ၏။ ကုသိုလ်ဘက်ထရီတွေ အမြဲတမ်းအားသွင်းနေ၏။

မိမိရဲ့သန္တာန်မှာ နိဝရဏအညစ်အကြေးတွေကင်းစင်ပြီး 'သစိတ္တပရိယောဒပန' မိမိစိတ်ကလေးဖြူစင်လာ၏။ စင်ကြယ် လာ၏။ ဒါတွေဟာ ဂင်္ဂါဝါဠု သဲစုမကပွင့်ကြတဲ့ ဘုရားအဆူဆူ တွေရဲ့စကားတွေပဲ။

‘မကောင်းမှုရှင်း၊ ကောင်းမှုသွင်း၊ စိတ်ရင်းဖြူပါစေ၊
မှတ်ပါမမှား၊ ဤသုံးပါး၊ ဘုရားဟောခဲ့ပေ။’

နိဝရဏ အညစ်အကြေး အာနာပါနရေဖြင့်ဆေး
ကိသုကောပမသုတ် အဋ္ဌကထာ-၁၀၃၅၅ပြသော စကြာ

မင်းသည် ပြောဆိုဆုံးမခက်သော သားတော်မင်းသားကို ပညာရှိ အမတ်လိမ္မာအား စစ်သူကြီးကို အကူအညီပေးပြီး ဆုံးမစေသော ဥပမာဝတ္ထုရှိ၏။

ပညာရှိအမတ်လိမ္မာနှင့် ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းတူ၏။ စစ်သူကြီးနှင့် သမထကမ္မဋ္ဌာန်းတူ၏။ မင်းသားရဲ့အပေါင်းအဖော် အရက်သမားနှင့် နီဝရဏတရားတူ၏။

အဖော်အရက်သမားတွေထွက်ပြေး အရက်တန်ခိုးအရှိန်သေ အမူးပြေနေသော မင်းသားက စစ်သူကြီးကိုကြောက်၍ ဘခမည်းတော်မင်းကြီး၏ စကားကိုလိုက်နာရသကဲ့သို့၊ နီဝရဏတရားသည် ဝင်သည်တစ်စသော သမထကမ္မဋ္ဌာန်းကို ကြောက်၍ ထွက်ပြေးသည်နှင့်တူ၏။

အနုပုဗ္ဗေန မေဓာဝီ၊ ထောကံ ထောကံ ခဏောခဏော၊
ကမ္မကာရော ရဇတဿေဝ၊ နိဒ္ဒမေမလမတ္တနော။

ကမ္မကာရော၊ ရွှေပန်းတိမ်သည်သည်။ ရဇတဿ၊ ငွေ၏။ မလံ၊ အညစ်အကြေးကို။ နိဒ္ဒမေဏုဝ၊ တဖြည်းဖြည်းထုတ်ပစ်သကဲ့သို့။ မေဓာဝီ၊ ပညာရှိသည်။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ ထောကံ ထောကံ၊ အနည်းငယ်၊ အနည်းငယ်။ ခဏော ခဏော၊ အခွင့်ရတိုင်း အခွင့်ရတိုင်း။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သန္တာနေ၊ သန္တာန်၌။ ဝိဇ္ဇမာနံ၊ ထင်ရှားရှိသော။ မလံ၊ နီဝရဏအညစ်အကြေးကို။ နိဒ္ဒမေ၊ ဝင်သည်တစ်-စသည့် အာနာပါနရေဖြင့် တဖြည်းဖြည်းထုတ်ပစ်ရာ၏။

ရွှေပန်းတိမ်သည်သည် ရွှေ၏အညစ်အကြေးကိုဖြစ်စေ၊ ငွေ၏အညစ်အကြေးကိုဖြစ်စေ အခွင့်ရတိုင်း တဖြည်းဖြည်းထုတ်ပစ်သကဲ့သို့၊

တရားအလုပ်ပွားများအားထုတ်တဲ့ ယောဂီသည် အစ

၆၄ တရှင်ကေလာသ(ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ)

မထင် သံသရာကပါလာတဲ့ နီဝရဏ အညစ်အကြေးကို အခွင့်ရ တိုင်း အခွင့်ရတိုင်း ဝင်သည်တစ်-စသည် အာနာပါနရေဖြင့် ထုတ်ပစ်ရမယ်လို့ ဆိုလိုပါသည်။

တရားကြိုးစားလွန်ကြီးပွား

၁။ အသိမစင်၊ မကြည်လင်၊ စွမ်းအင်ဆုံးရှုံးသည်။

၂။ အသိစင်ကြယ်၊ ဂုဏ်ရည်ကြွယ်ကာ၊ ထူးခြားလာ၊ သိက္ခာပြည့်စုံသည်။

၃။ သိက္ခာပြည့်စုံ၊ အားလုံးယုံ၊ ဝိုင်းအံ့ဆည်းကပ်မြတ် နိုးသည်။

၄။ ကြီးလေလှလေ၊ အေးမြပေ၊ လူတွေချစ်ကြသည်။

၅။ တရားကိုမှန်း၊ မကျင့်သုံး၊ ဆုံးရှုံးပျက်စီးသည်။

၆။ တရားခင်မင်၊ ကျင့်သုံးလျှင်၊ စည်ပင်တိုးတက် ကြီးပွားသည်။’

ဒီလင်္ကာစာပိုဒ်လေးတွေဟာ အပိုအလိုမရှိ ကျစ်ကျစ် လျစ်လျစ်ရသမြောက်အောင် ဖွဲ့ဆိုရေးသားထားတာကို တွေ့ရ ပါသည်။ လင်္ကာဖတ်လိုက်ရ၊ နားထောင်လိုက်ရတာနဲ့ပဲ အဓိပ္ပာယ်ကို ရှင်းခနဲ နားလည်သဘောပေါက်သွား၏။

(၁) ‘အသိမစင် မကြည်လင် စွမ်းအင်ဆုံးရှုံးသည်။’

‘မရှိတာထက် မသိတာခက်တယ်’ ဆိုရိုးစကားအရ မြေဇင်းတောရဆရာတော်ကြီး ဆုံးမဩဝါဒပေးလေ့ရှိသည်။ မရှိတာ က ရှာဖွေစားသောက်လို့ရ၏။ အောက်ထစ်ဆုံး ခိုးစား၊ တိုက်စား မယ်ဆိုရင် ရ၏။ ‘မသိ’ဆိုမှတော့ ဘာမှလုပ်လို့မရဘူး။

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၆၅

လူသည် တရားအသိမှ မသိဘူးဆိုရင် မသိတော့ တရား မကျင့်ဖြစ်ဘူး၊ တရားမကျင့်လျှင် မိမိရဲ့သန္တာန်မှာ ကိလေသာ မစင်ကြယ်ဘူး။ လောဘ၊ ဒေါသ စတဲ့ကိလေသာတွေနဲ့ နေရသည့် အခါ စိတ်ကလည်းမကြည်လင်ဘူး။ ပူလောင်နေရတာပဲ။ ပူလောင် နေတော့ တရားတော်ရဲ့စွမ်းအင်တွေ ဆုံးရှုံးရ၏။

(၂) 'အသိစင်ကြယ် ရုဏ်ရည်ကြွယ်ကာ ထူးခြားလာ သိက္ခာပြည့်စုံသည်။'

တရားအသိသိတဲ့အတွက်ကြောင့် တရားကိုကျင့်၏။ တရား ကျင့်ပါများလျှင် မိမိရဲ့သန္တာန်မှာ အစမထင် သံသရာက ပါလာတဲ့ ကိလေသာလည်း စင်ကြယ်သွား၏။ သီလဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ်၊ ပညာ ဂုဏ်(တနည်း)သီလသိက္ခာ၊ သမာဓိသိက္ခာ၊ ပညာသိက္ခာနဲ့ ပြည့်စုံ သွား၏။

(၃) 'သိက္ခာပြည့်စုံ၊ အားလုံးယုံ၊ ဝိုင်းအုံဆည်းကပ်၊ မြတ်နိုးသည်။'

'ဂုဏဝန္တေ ပဿန္တိ ဇနာ' အရ ရုဏ်ရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို လူတွေကမြင်ကြ၏။ သိက္ခာနှင့်ပြည့်စုံသူကို ဆည်းကပ်ကြ၏။ အနီးစပ်ဆုံးပြောရရင် မြေစင်းတောရဆရာတော်ကြီးဟာ သီလ ဂုဏ်-သမာဓိဂုဏ်-ပညာဂုဏ်၊ သီလသိက္ခာ-သမာဓိသိက္ခာ-ပညာ သိက္ခာနှင့်ပြည့်စုံတဲ့ ဆရာတော်ဖြစ်လို့ လူတွေက ဝိုင်းအုံဆည်းကပ် ကိုးကွယ်ကြ၏။ ကြည်ညိုကြ၏။ ပူဇော်ကြ၏။

(၄) 'ကြီးလေးလှလေ၊ အေးမြပေ၊ လူတွေချစ်ကြသည်။'

တရားကျင့်၍ သီလ- သမာဓိ- ပညာ သိက္ခာသုံးပါးနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို မြင်လိုက်ရတော့ မိမိရဲ့စိတ်ထဲ အအေးဓာတ်တွေ ကူးစက်သွားပါသည်။ အေးမြသွားပါသည်။ အေးချမ်းသွားပါသည်။ တရားကျင့်တဲ့သူကို လူတွေက ချစ်ခင်မြတ်နိုးကြသည်။

(၅) 'တရားကိုမုန်း၊ မကျင့်သုံး၊ ဆုံးရှုံးပျက်စီးသည်။'

တရားကိုမုန်းလို့ မကျင့်သုံးဘဲ အကုသိုလ်တွေ လုပ်နေမယ် ဆိုရင် ဒီဘဝမှာလည်း မိမိကိုယ်ကို သူတစ်ပါးတွေက မုန်းကြမယ်။ ငါ အကုသိုလ်တွေ လုပ်မိခြင်းဆိုတဲ့ အတ္တာနုဝါဒဘေး၊ သူတစ်ပါး တွေက စွပ်စွဲခြင်းဆိုတဲ့ ပရာနုဝါဒဘေး၊ ထောင်ထဲ- အချုပ်ခန်းထဲ ရောက်ခြင်းဆိုတဲ့ ဒဏ္ဍာဘေး၊ သေပြီး မကောင်းတဲ့နေရာရောက်ခြင်း ဆိုတဲ့ ဒုဂ္ဂတိဘေး စတာတွေ ကျရောက်နိုင်၏။ လူ၊ နတ်၊ နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သော ချမ်းသာတွေလည်း ဆုံးရှုံးနိုင်၏။

(၆) 'တရားခင်မင်၊ ကျင့်သုံးလျှင်၊ စည်ပင်တိုးတက် ကြီးပွားသည်။'

တရားကိုခင်မင်သည့်အတွက်ကြောင့် ကျင့်သုံးမယ်ဆိုလျှင် ထိုသူကျင့်သောတရားက ငရဲ- တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ- အသူရကာယ် အပါယ်လေးဘုံကို မကျရောက်အောင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပါ သည်။

ဥပမာ။ ။ နေပူထဲမှာဖြစ်ဖြစ် မိုးရွာထဲမှာဖြစ်ဖြစ် ထီးကိုင် သွားသူသည် ထိုသူကိုင်သောထီးက နေမပူအောင်၊ မိုးမရွဲအောင် စောင့်ရှောက်သလို တရားကျင့်လျှင် အပါယ်လေးဘုံကို မကျရောက်

ကနိနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၆၇

အောင် ကာကွယ်ပါသည်။ စောင့်ရှောက်ပါသည်။ လူနတ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သောချမ်းသာကို ရစေနိုင်ပါသည်။ အစဉ်အမြဲ တိုးတက် ကြီးပွားပါသည်။

နိမိတ်ဆိုတာဘာလဲ

နိမိတ်ဆိုတာ ပါဠိစကား၊ နိမိတ္တ- မြန်မာလို အကြောင်း၊ ဘာအကြောင်းလဲဆိုတော့-

ကမ္မဋ္ဌာန်းရဲ့အကြောင်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံလိုဆိုတယ်။

အဲဒီနိမိတ်ဆိုတာကလဲ-

လူရုပ်၊ နတ်ရုပ်၊ သဏ္ဍာန်ပညတ်ကိုပြောတာမဟုတ်ဘူး၊ အလင်းအရောင်နိမိတ်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာ သမာဓိစွမ်းအားကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အလင်းရောင်-

ပထမတော့ မီးခိုးတိမ်တိုက်လို ခပ်ညစ်ညစ်မည်းမည်း ဝါဂွမ်းစလေးလို သာမညပဲ။

နောက် သမာဓိအားကောင်းလာလေ လင်းလေ လင်းလာ တတ်ပါတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံ နေပူထဲမှာ ချထားတဲ့မှန်ကို မကြည့်နိုင် အောင် လင်းလာတဲ့ ဝင်းဝင်းတောက်တောက်အလင်းလဲ တွေ့ကြ ရပါတယ်။

အဲဒီသမာဓိကြောင့် ထင်လာတဲ့ အလင်းကိုပဲ နိမိတ်ခေါ် တာပါ။

(မြေစင်းတောရ ဆရာတော်ကြီး သြဝါဒမှ)

ဒုမှာရူညံတိုသီ (ဒုတိယနည်း)

ပင်လယ်ကျား(၁)

ဒီပံဝါ အဿသန္ဓော ဒီပံ အဿာမိတိ ပဇာနာတိ။

ဒီယံဝါ ပဿသန္တော ဒီယံ ပဿဿာမိတိ ပဇာနာတိ။

ရသံဝါ အဿသန္တော ရသံ အဿဿာမိတိ ပဇာနာတိ။

ရသံဝါ ပဿသန္တော ရသံ ပဿဿာမိတိ ပဇာနာတိ။

ဒီအာနာပါနဒုတိယနည်းက လေနှင့် စိတ်ကို အပြင်ပို့ရမှာ ဖြစ်သည်။

ယောဂီသည် ပထမနည်း၌ နိမိတ် ထိုင်တိုင်းလာခဲ့သော် လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် တစ်နေ့ (၈)ကြိမ်ထိုင်က (၄)ကြိမ်လောက် လာခဲ့သော်လည်းကောင်း ဒုတိယနည်းပြောင်းရ၏။

ကိုယ့်နိမိတ်သည် အခါတိုင်း ဝါယူဝါမှတ် (၂၀) လောက် လာတယ်ဆိုပါစို့၊ နောက်ထပ် (၂၀)လောက်ပိုလုပ်ပြီး ဝါယူဝါမှတ် ကို နားပြီးရပ်ပြီး ဒုတိယနည်းကိုပြောင်းရသည်။

နိမိတ်ပို့လွှတ်ပုံ

ပထမဆုံး မျက်နှာပဝါမစည်းခင် ကိုယ်နေတဲ့ ကျောင်းနံရံ ကိုမျက်နှာမူပြီး၊ တစ်တောင်လောက်အကွာအဝေးမှာ နေရာယူ ထိုင်ပါ။ နံရံမှာ အမှတ်အသား အပိုင်းတစ်ခုပြုလုပ်ထားပါ။ အဲဒီ အပိုင်းကို တရားမထိုင်မီ ကြည့်ထားမှတ်ထားပါ။

ယောဂီသည် အစဦးဆုံး မှတ်နေကျအတိုင်းမှတ်ပြီး နိမိတ် လာတဲ့အခါမှသာ ပို့ရပါသည်။ ပို့ခါနီး မိမိစိတ်ကလေး ဘယ်မှ မရောက်အောင် တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်ထားပါ။ ပို့ခါနီး 'နိမိတ်ကို မကြည့်နဲ့၊' ကိုယ်ပို့မယ့် နံရံဆီကိုပဲ စိတ်ကညွတ်ပြီးပို့ထားပါ။

'ရှည်ရှည် ရှူမည်' ဆိုပြီး ထွက်လေကို ဆွဲပြီးလွှတ်လိုက် တာနဲ့တစ်ပြိုင်နက် စိတ်က နံရံမှာ ကိုယ်မှတ်ထားတဲ့ နေရာဆီ ပို့လိုက်ပါ။

'ရှည်ရှည် ရှူမည်' ဆိုပြီး ထွက်လေနှင့် စိတ်ကို နံရံက

ကိုယ်မှတ်ထားတဲ့ နေရာဆီပို့လိုက်ပါ။

‘ရှည်ရှည် ရှိုက်မည်’ ဆိုပြီး ဝင်လေနှင့် စိတ်ကို နှာသီးဖျား ပြန်ယူလိုက်ပါ။

ဒီလိုနဲ့ ပို့လိုက်ယူလိုက်လုပ်ပါများလာတော့ နိမိတ်ကလေး သည် ‘ရှည်ရှည် ရှူမည်၊’ ထွက်လေနဲ့ စိတ်ကို နံရံဆီကို ပို့လွှတ်လိုက်တာနဲ့ ပါသွားရောက်သွားလိမ့်မည်။ နိမိတ်ကြီးထဲ ပို့က မရောက်ပါ။

‘စိတ်ရောက်လျှင် နိမိတ်ရောက်သည်’ ဆိုတဲ့အတိုင်း စိတ်သည်အဓိက လိုရင်းဖြစ်သည်။ နိမိတ်လာတဲ့အချိန် ကိုယ်ပို့မယ့် နေရာကို စိတ်ရောက်မှ နိမိတ်ရောက်သွားတာကို မြင်တွေ့ရပါ လိမ့်မည်။

ဘယ်လိုမြင်ရတုန်းဆိုတော့-

စက္ခုနာ ပဿန္တဿေဝ မနောဒွါရဿ အာပါထမာဂစ္ဆတိ- ဆိုတဲ့အတိုင်း စိတ်ထဲမှာ ပကတိမျက်စိနှင့်မြင်ရသလို မြင်ရ ပါသည်။

စိတ်သည် နိုင်ငံခေါင်းဆောင် သမ္မတနှင့်တူ၏။ လေ နိမိတ်သည် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးနှင့်တူ၏။ နိုင်ငံခေါင်းဆောင် သမ္မတခရီးထွက်တဲ့အခါ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အမြဲတမ်းလိုက်ပါ ရသလို စိတ်သွားတဲ့ နေရာမှာလည်း နိမိတ်က အမြဲတမ်းလိုက် ပါရသည်။

နိမိတ်သည် စိတ်ရဲ့တပည့်ပါ။ ကိုယ့်သားသမီး ခြွေရံ တပည့်တွေထက် လိမ္မာပါသည်။ မရောက်ဘူးတဲ့ နေရာကိုလည်း ရောက်အောင်သွား၏။ ကိုယ်မသိတာကိုလည်း ညွှန်ပြ၏။

‘ရှည်ရှည် ရှူမည်’ ဆိုပြီး ထွက်လေနှင့် စိတ်ကို နံရံက ကိုယ်မှတ်ထားတဲ့နေရာဆီ ပို့လိုက်ပါ။ လေကိုမြင်ရ၊ မမြင်ရ

၇၀ အရှင်ကေလာသ(ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ)

ပို့လိုက်ပါ။ အပြင်မှာ လူတစ်ယောက်လုံး လဲအောင်တိုက်တဲ့လေကို မမြင်ရ၊ ကိုယ့်နှာခေါင်းကလေးလည်း မြင်ရ၊ မမြင်ရ နံရံက မိမိ မှတ်ထားတဲ့ နေရာဆီ ပို့လိုက်ပါ။

မိမိစိတ်သည် အိမ်တို့အပေါင်းအသင်းတွေဆီတောင် ရောက်သေး၏။ ကိုယ့်ရှေ့နံရံက အမှတ်အသားဆီလောက်တော့ ရောက်၏။ အိမ်နဲ့ ကိုယ်ရှေ့နံရံက အမှတ်အသားနဲ့ဆိုလျှင် ရှေ့နံရံက အမှတ်အသားက နီးနီးလေးပါ။ ဒါလောက်တော့ ရောက်တာပေါ့။ မိမိရဲ့ထွက်လေနဲ့ စိတ်သည်လည်း ရောက်တယ်လို့ အမှတ်သညာ ပြောင်းပေး၊ ပို့ခါနီး နိမိတ်ကိုလည်း မကြည့်နဲ့၊ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် မေ့ပစ်ထားပါ။

ဥပမာ။ ။ မိမိတို့ရိပ်သာထဲ တရားအားထုတ်လာကြတော့ အိမ်မှာ ဘယ်လိုဖြစ်ဖြစ် မေ့ပစ်ထားသလိုပေါ့။

‘ရှည်ရှည် ၅။မည်’ ဆိုပြီး ထွက်လေနှင့် စိတ်ကို ခပ်ဖြည်းဖြည်း ပို့လိုက်၊ လွှတ်လိုက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် မျက်နှာ ရှေ့က နိမိတ်က နဲနဲလျော့သွား မှိန်သွားပါလိမ့်မယ်။ ဘာပြုလို့လဲ ဆိုတော့ နံရံက အမှတ်အသားဆီ ရောက်သွားလို့ပါပဲ။ လင်းလင်းပဲ ရောက်ရောက်၊ ဝင်းဝင်းပဲ ရောက်ရောက်၊ မှုန်မှုန်ပဲ ရောက်ရောက်၊ ဘယ်အရောင်ပဲ ရောက်ရောက် ရောက်ဖို့အရေးကြီးသည်။

တစ်ခါတစ်ရံ လင်းလွန်းအားကြီးလျှင် ရိပ်ခနဲဖြစ် သွားမည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ကောင်းကင်က ဂျက်လေယာဉ်သွားသလို လည်းဖြစ်တတ်သည်။ နံရံကြီးကို၊ နံရံကအမှတ်အသားကို မမြင်ရသည်ဖြစ်စေ၊ မြင်ရသည်ဖြစ်စေ ရောက်ဖို့အရေးကြီးသည်။

‘ရှည်ရှည် ရှိုက်မည်’ ဆိုပြီး နံရံကကိုယ်ပို့ထားတဲ့ ဝင်လေနဲ့ စိတ်ကို ပြန်ယူလိုက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် နှာသီးဖျားကို စိတ်ညွတ် ထားပါ။ စောစောကလျော့သွား၊ မှိန်သွားတဲ့ နိမိတ်ပြန်ပြီး လင်းလာ

အရောင်တောက်လာပါလိမ့်မည်။

ဒီသင်္ခန်းစာကျေညက်မှ ရှေ့ဆက်အားထုတ်ရတာ အဆင်ပြေမယ်။ သံသယ- ကုက္ကုစ္စတွေ ဝင်လာတတ်သည်။ ဘာမှတွေးတောမနေနဲ့။ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာတွေ ပြောတာကိုသာ ဂရုစိုက်။ ဒီသင်္ခန်းစာကျေညက်ရင် လွယ်သွားပြီ။

ဒုတိယနည်း ဝင်လယ်ကူး (၂)

သံသရာပြင်ကျယ်၊ မြစ်ပင်လယ်မှ၊
မှန်း၍ထုတ်ခြောက်၊ ကမ်းကိုရောက်၍၊
ကူးမြောက်စေချင်၊ ဉာဏ်ဝယ်ယှဉ်လော့။
ဘဝဟိုကမ်း၊ မျှော်မှန်းယောဂီ၊
ရုပ်နာမ်ကိုစွဲ၊ သူလည်းခုန်သည်၊
နိဗ္ဗာန်တွေ့၊ လွှတ်၍ပြေးဝင်သည်။

သံသရာကြီးသည် ပင်လယ်ကြီးလိုပါပဲ။ ပင်လယ်ကြီးကို ကူးတဲ့အခါ သွားတဲ့အခါ ခေတ်ပေါ်ကိရိယာတွေ ရေဒါတွေ တပ်ဆင်ပြီးမှ ကူးသွားလို့ရသလို သံသရာခရီးကို သွားတဲ့အခါ သတိပဲ့ထိန်းတွေ ဉာဏ်ရေဒါတွေ တပ်ဆင်ပြီးမှ သွားလို့ရပါသည်။

ပင်လယ်ကြီးသည် ဟိုဘက်ကမ်း ဒီဘက်ကမ်းရှိသလို ဒုတိယနည်းသည်လည်း ဟိုဘက်ကမ်း ဒီဘက်ကမ်း ရှိပါသည်။ ယောဂီထိုင်နေတဲ့ နေရာသည် ဤဘက်ကမ်းဖြစ်၏။ သင်ပို့မယ့် နံရံက အမှတ်အသားသည် ဟိုဘက်ကမ်းဖြစ်၏။

‘ရှည်ရှည် ရှူမည်’ဆိုပြီး ထွက်လေရုပ်တရားနှင့် စိတ်နာမ် တရားကို နံရံက အမှတ်အသားဆီ ပို့လိုက်ရမှာဖြစ်ပါသည်။ ရောက်တယ်လို့ အမှတ်သညာကလည်း ပြောင်းပေးရမှာဖြစ်ပါသည်။

အဲဒီလို ပို့လိုက်တော့ နိမိတ်ကလေးသည် နံရံကအမှတ်အသားဆီ ရောက်သွား၊ ပါသွားတာကို သူလည်း 'ခုန်သည်' လို့ ပြော၏။
ဖားခုန်သလို ခုန်တာမျိုးကို ပြောတာမဟုတ်ဘူး။

မိမိတို့ ဤရိပ်သာကို ရောက်တဲ့အခါ စက်ဘီးနဲ့ပဲရောက် ရောက်၊ ကားနဲ့ပဲရောက်ရောက် ရောက်ဖို့အရေးကြီးသလို၊ မိမိရဲ့ နိမိတ်ကလေး နံရံက အမှတ်အသားဆီကို မှိန်မှိန်လေးပဲရောက် ရောက်၊ မှုန်မှုန်လေးပဲရောက်ရောက်၊ ဝင်းဝင်းကြီးပဲရောက်ရောက်၊ လင်းလင်းကြီးပဲရောက်ရောက် ရောက်ဖို့အရေးကြီး၏။ နံရံက အမှတ်အသား မြင်ရသည်ဖြစ်စေ၊ မမြင်ရသည်ဖြစ်စေ ရောက်ဖို့ အရေးကြီး၏။

နိမိတ်ကြီးထဲပို့က မရောက်ပါ။ သင့်စိတ်က ရောက်မှ ရောက်ပါသည်။

တစ်ခါက မန္တလေးမြို့ ဗောဓိရိပ်သာက ဦးပဉ္စင်းတစ်ပါး 'အရှင်ဘုရား-တပည့်တော်၏ နိမိတ်ကြီးသည် ခြင်ထောင်အမိုးပေါ် ရောက်နေတယ်' လို့ ဦးပဉ္စင်းကို လျှောက်ထား၏။

ဒါနဲ့ဦးပဉ္စင်းက "အရှင်ဘုရားစိတ်က ခြင်ထောင်အမိုးပေါ် ရောက်လို့၊ ရောက်တာပါ။" လို့ပြောလိုက်ရပါသည်။

နောက်တစ်ရက်တရားစစ်တော့ "အရှင်ဘုရား ပြောတာမှန် တယ်၊ တပည့်တော်စိတ်က နံရံရောက်သွားတော့ နိမိတ်ကလေးက လည်း နံရံရောက်သွားတယ်ဘုရား" လို့လျှောက်ထား၏။

'ရှည်ရှည် ရှုမည်' ဆိုပြီး ထွက်လေနှင့် စိတ်ကို နံရံက အမှတ်အသားဆီပို့လိုက်။

ရှည်ရှည် ရှုကြမည် ဆိုပြီး ဝင်လေနှင့်စိတ်ကို နှာသီးဖျား မြန်ယူလိုက်။

ပို့ခါနီး နိမိတ်ကို မကြည့်နဲ့ ။

ဒါဆို အဆင်ပြေသွားလိမ့်မည်။

ကံယနေ-

တစ်တောင်ပို့လို့ ရရင်.. (၂) တောင်ပို့ကြ၊

နှစ်တောင်ပို့လို့ ရရင်.. (၃) တောင်ပို့ကြ၊

သုံးတောင်ပို့လို့ ရရင်.. (၄) တောင်ပို့ကြ၊

နောက်ပိတ်ဆုံး အခန်းမှီပြီး နံရံဆီကိုပို့လိုက်ကြ။

ကဲ-သွားကြ။

ပင်လယ်ကူး (၃)

‘မိမိအိမ်မှာ နေစဉ်တုန်းက

ကျင့်သုံးလာတဲ့ အမူအရာတွေ၊

ခုနေချိန်မှာ ရိပ်သာရောက်လို့

စိတ်မှာပယ်ဖျောက် ရှောင်နိုင်စေ၊

မရှောင်နိုင်သူ ယောဂီများ

လေလှိုင်းဒဏ်နှင့် တွေ့ရင်လေ၊

လှိုင်းဒဏ်လေဒဏ် အသင့်ခံရလို့

အမြိုက်ဓမ္မနဲ့ ဝေးတတ်ပေ။’

မိမိအိမ်မှာ နေစဉ်တုန်းက လောဘ ဒေါသစတဲ့ ကိလေသာတွေနဲ့နေပါသည်။ ‘ရွာ’ ဆိုတဲ့အတိုင်း လောဘ ဒေါသတွေ ရွာသွန်းတဲ့ နေရာဖြစ်ပါသည်။

ခုနေချိန်မှာ ‘ရိပ်သာရောက်လို့’ ရိပ်သာဆိုတော့ ကျောင်းကိုဆိုလိုတာပေါ့။ ကျောင်းကိုရောက်နေတဲ့အချိန် မိမိအိမ်မှာနေတုန်းက ကျင့်သုံးလာခဲ့တဲ့ နေထိုင်လာခဲ့တဲ့ အမူအရာတွေ၊ စကား

ကျယ်ကျယ်ပြောတဲ့အမူအရာတွေ၊ လောဘ၊ ဒေါသစတဲ့ အမူအရာ
တွေကို ပယ်ဖျောက်ပစ်ရမှာဖြစ်ပါသည်။

‘ကျောင်း’ ဆိုတဲ့အတိုင်း လောဘ၊ ဒေါသစတဲ့ ကိလေသာ
မဖြစ်အောင် ထိန်းကျောင်းရ၏။ နိမိတ်ကိုလိုချင်တဲ့ လောဘ၊
မြတ်စွာဘုရားသည် ကိုယ့်သနားလို့မှ လေးအသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်
သိန်း ပါရမီ (၁၀) ပါး စွန့်ခြင်းကြီးငါးပါးဖြည့်ကျင့်ပြီး (၆) နှစ်
ပတ်လုံး အစားဆင်းရဲ အနေဆင်းရဲ ကိုယ့်အသက်ကို ဖက်ရွက်
လောက်မှ တန်ဖိုးမထားပဲ တရားကျင့်ခဲ့၏။ လဲလို့မှ ထူမယ့်သူမရှိ၊
နေမကောင်းလို့မှ ပြုစုမယ့်သူမရှိ၊ ဒါလေးအားရှိအောင် စားပါအုံးလို့
လာလှူမယ့်သူမရှိ၊ သတ္တဝါတွေသနားလို့ အသေအလဲ ကျင့်ပေးခဲ့တဲ့
တရားကို မကျေနပ်တဲ့ ဒေါသ၊ ငါထိုင်တာလည်း အတော်ကြာနေပြီ၊
ခုထက်ထိ နိမိတ်ကမလာသေးဘူး၊ တရားပေါ်မှာ မခံချင်တဲ့ မာန၊
ပို့လျှင် ရောက်မှရောက်ပါ့မလားဆိုတဲ့ ဝိစိကိစ္ဆာတွေ မဖြစ်ရအောင်
ကိလေသာတွေမဖြစ်ရအောင် ထိန်းကျောင်းရပါသည်။

လောကမှာ ပင်လယ်ထဲခရီးသွားတဲ့အခါ လှိုင်းပုတ်ရင်ရေ
ထဲရောက်ပြီး ရေထဲမြုပ်သွားသလို နိမိတ်ကိုလိုချင်တဲ့ လောဘလှိုင်း
ပုတ်ရင် ပြိတ္တာပြည်ရောက်သွားမယ်။ ပို့မရလို့ ဒေါသလှိုင်းပုတ်ရင်
ငရဲပြည်ရောက်သွားမယ်။ ပို့လျှင်ရောက်မှ ရောက်ပါ့မလား သံသယ
ဝိစိကိစ္ဆာ မောဟလှိုင်းပုတ်လျှင် တိရစ္ဆာန်ပြည်ရောက်သွားမယ်။
အပါယ်လေးဘုံရောက်သွားလျှင် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် အမြိုက်ဓမ္မနဲ့
ဝေးရမည်။

ဒါကြောင့် တရားအလုပ်ပွားများအားထုတ်တဲ့ ယောဂီဟာ
လောဘ ဒေါသ မောဟလှိုင်းဒဏ် မမိဖို့ အရေးကြီး၏။

မြစ်သုံးဝ ဒီရေဆိုင်၊
မောင်ဘုန်းလှိုင် အကြံခက်ပါဘိ၊

ငိုမျက်ရည်စီး။

ငမန်းရယ် ငဆင်နဲ့

ငပုတ်သင် ရှေ့ကဆီးတယ်

ကမ်းကမနီး’-

ဟု အင်ချောင်ဆရာတော်ကြီး ရေးသားတော်မူခဲ့ပါသည်။

မောင်ဘုန်းလှိုင်သည် မြစ်သုံးဝဆုံတဲ့ ပင်လယ်ရေပြင်ကြီး မှာ ဒီဘက်ကမ်းကနေ ဟိုဘက်ကမ်းကို ကူးချင်၏။

ငမန်းရယ် ငဆင်ရယ် ငပုတ်သင်ရယ် ရှေ့ကကာဆီးထား တော့ ဘယ်လိုမှ ဟိုဘက်ကမ်းကို မကူးရဲဘူး။ မကူးရဲသည့်အခါဝမ်း နည်းပြီး မျက်ရည်ကျရ၏။ ဒီလိုပဲ တရားအလုပ်ပွားများအား ထုတ်တဲ့ ယောဂီသည်လဲပဲ ဟိုဘက်ကမ်းဆိုတဲ့ နံရံဆီကို နိမိတ်က လေး ပို့ချင်၏။ ရောက်ချင်၏။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ့်နှာခေါင်းတို့ နိမိတ်တို့ စိတ်တို့ သင်ထိုင်နေတဲ့ ဒီဘက်ကမ်းမှကြည့်နေလျှင် ရောက်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ပို့ခါနီး အဲဒီသုံးမျိုးကို ဂရုမစိုက်နဲ့။ မကြည့်နဲ့။ သင့်စိတ်ကလေးသည် အိမ်တို့ မိတ်ဆွေတွေဆီတောင် ရောက်သေး ၏။ ယောဂီရဲ့ရှေ့ကနံရံ နီးနီးလေး၊ လွယ်လွယ်လေး နဲ့ရောက် နိုင်ပါသည်။

‘ရှည်ရှည်ရှုမည်’ ဆိုပြီး ထွက်လေပိုလိုက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင် နက် ယောဂီရဲ့စိတ်က နံရံဆီကို ရောက်သွားရင် မျက်နှာရှေ့က နိမိတ်သည် လျော့သွား မှိန်သွားလိမ့်မည်။

‘ရှည်ရှည်ရှိုက်မည်’ ဆိုပြီး ဝင်လေပြန်ယူလိုက်တာနဲ့ တစ် ပြိုင်နက် ယောဂီရဲ့စိတ်က နှာခေါင်းကို ညွှတ်ထားရင် စောစောက နံရံဆီကို ပို့လိုက်တဲ့နိမိတ်က ပြန်လာပါလိမ့်မည်။ ပြန်လာလျှင် ပိုပြီးလင်းလာ ဝင်းလာပါလိမ့်မည်။

၇၆ အရှင်ကေလာသ(ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ)

ကဲ - ယနေ့ မိမိနေတဲ့ အဆောင်ကအခန်းတွေ တစ်ခန်းချင်းပို့ကြ။ နောက်ပိတ်ဆုံး တိုက်ရိုက်တစ်ခါတည်းပို့ကြ။

ကဲ - သွားကြ။

မှတ်ချက်။ ။ကိုယ့်ကျောင်းမှာ နေတဲ့အခါ မိမိနေတဲ့ ကျောင်း၊ နီးစပ်ရာကျောင်း၊ ကိုယ်အိမ်မှာနေတဲ့အခါ မိမိနေတဲ့အိမ်၊ နီးစပ်ရာအိမ်ကို ပို့ကြ။

တရားရမည့်သူ အရည်အချင်း (၅) ပါး (ပဓာနိယင်္ဂီတရား) ပင်လယ်ကူး (၄)

တစ်ခါက မဇ္ဈိမပဏ္ဍာသ ပါဠိတော် ဗောဓိရာဇကုမာရ သုတ်မှာ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူထား၏။

ဗောဓိရာဇကုမာရမင်းသားသည် မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို လျှောက်ထား၏။

“အရှင်ဘုရား ဘုရားရှင်အဆုံးအမရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘယ်လောက်ကြာကြာအားထုတ်မှ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရနိုင်ပါသလဲ”တဲ့။

ဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက-

“ကောင်းပြီ မင်းသား၊ ဒီအမေးကိုသင့်ကိုပဲ ပြန်မေးမယ်၊ မင်းသား သင်သည် ဆင်စီးချွန်းကိုင်အတတ်ကို တတ်တယ် မဟုတ်လား။”

“တတ်ပါတယ်ဘုရား။”

“ဒါဖြင့် ဆင်စီးချွန်းကိုင်အတတ်ပညာသင်ရအောင် လူတစ်ယောက် သင့်ထံလာပြီဆိုပါတော့၊ ဒါပေမဲ့ အဲဒီလူသည်-

၁။ ယုံကြည်မှုလည်းမရှိဘူး၊

၂။ မကျန်းမာဘူး၊

၃။ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲပြီး အဖြစ်မှန်လဲ ဝန်ခံမပြောဘူး၊

၄။ ပျင်းလည်း ပျင်း၏၊

၅။ အသိဉာဏ်လည်းမရှိ ထိုင်း၏။

အဲသည်လိုလူကို သင်မင်းသားသည် အတတ်ပညာတတ်
အောင် သင်ပေးနိုင်ပါမလား.....။” တဲ့။

“အဲဒီအင်္ဂါ ၅- ပါးလုံးမပြောနှင့်၊ တစ်ခုတည်းရှိရုံနဲ့တောင်
သင်မပေးနိုင်ပါဘူးဘုရား။”

“ကောင်းပြီမင်းသား၊ ဒါဖြင့် လူတစ်ယောက်ကတော့ ယုံ
လည်း ယုံကြည်တယ်၊ ကျန်းမာတယ်၊ ရိုးသားတယ်၊ ကြီးစားတယ်၊
ဉာဏ်လည်းကောင်းတယ် ဆိုပါတော့။ အဲဒီသူကိုကော..။”

“ဒီအရည်အချင်း၅-ပါး လုံးမပြောနှင့်၊ တစ်ခုတည်းရှိရုံနှင့်
လဲ တပည့်တော်ထိုသူကို ဆင်စီးချွန်းကိုင်အတတ် တတ်အောင်
သင်ပေးလို့ ရပါတယ်ဘုရား။”

“အေး - ငါဘုရားလဲသည်အတိုင်းပဲ။” လို့ မိန့်တော်မူကာ
ပဓာနိယင်္ဂတရား ၅-ပါးနှင့်ပြည့်စုံတဲ့သူသည် ၄-၅-၆ နှစ်၊ ၄-
၅-၆ လ၊ ၄-၅-၆ ရက်၊ တစ်ရက်တစ်ညမဆိုထားဘိ-

သာယမနသိဋ္ဌော၊ ပါတော ဝိသေသံ အဓိဂမိဿတိ၊

ပါတမနသိဋ္ဌော၊ သာယံ ဝိသေသံ အဓိဂမိဿတိ။

“ညနေတရားပေး နံနက်ရ၊ နံနက်တရားပေး ညနေရ
သကွာ” လို့ မိန့်တော်မူ၏။

တရားအားထုတ်တယ်ဆိုရင် တရားရမယ်လို့ ယုံကြည်
ချက် ထားဖို့လိုအပ်ပါသည်။ နိမိတ်ပို့လျှင်လည်း ရောက်မှရောက်
ပါ့မလားလို့ သံသယထားဖို့ရန် မလိုအပ်ပါဘူး။ ပို့လျှင်ရောက်
တယ်လို့ ယုံကြည်မှုထားဖို့ရန် လိုအပ်သည်။

ထိုယုံစိတ်က မဖြစ်ဘူးဆိုရင် မဖြစ်ပါဘူး၊ ထိုယုံစိတ်

**ကဖြစ်တယ်ဆိုရင် ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ့်အလုပ်ကိုယ်
ယုံကြည်ဖို့က အရေးကြီးဆုံးပါပဲ။**

ရှေးက ရသေ့ကြီးတစ်ယောက်သည် တောထဲမှာ
တရားအား ထုတ်နေ၏။ တူမကဆွမ်းပို့လာတုန်း မိုးကြီးရွာချလို့
ချောင်းထဲရေကြီးနေတော့ ရသေ့ကြီးက သူ့တူမကို “ရေပေါ်က
ဖြတ်သွား ရတယ်” လို့ပြော၏။ တူမလေးကလဲ ရသေ့ကြီးစကား
ယုံပြီး ကူးသွား၏။

နောက်ကိစ္စရှိလို့ ရသေ့ကြီးကိုယ်တိုင် ဟိုဘက်ကမ်းသွားဖို့
ချောင်းရေထဲ စမ်းဆင်းကြည့်သည်။ ခါတိုင်းရေပြင်ပေါ်က လမ်း
လျှောက်နေကျပဲ၊ ဒီတစ်ခါကျမှ “ငါကူးလို့ရမှ ရပါ့မလား၊ နစ်များ
သွားလေမလား” သံသယစိတ်ကလည်းဝင်ရော၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို
ယုံကြည်မှုလည်းမရှိရော၊ ရသေ့ကြီးချောင်းထဲပါသွားသည်။

တရားအပေါ်ရော ကိုယ့်ကိုယ်ပါ ယုံကြည်မှုက အဓိကလို
အပ်တယ်။ နိမိတ်ပို့လျှင်လည်း ရောက်တယ်လို့ ယုံကြည်မှုက
အဓိကလိုအပ်၏။ ကိုယ်ပို့လိုက်တာလေးကလည်း ဖြောင့်ဖြောင့်
မတ်မတ် သွားတယ်လို့ သဘောထားရ၏။

ကဲ ယနေ့ ဓမ္မာရုံထဲက ဘုရား၊
ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယကျောင်းထဲက ဘုရား၊
ဦးဌေးလှိုင်ကျောင်းထဲက ဘုရားဖူးကြ။

ဘုရားဖူးတဲ့အခါ ရှည်ရှည်ရှုမည်ဆိုပြီး ဓမ္မာရုံထဲက
ဘုရားကိုဖူး၊ နိမိတ်ကိုမကြည့်နဲ့၊ ဘုရားကိုပဲကြည့်၊ ကိုယ့်စိတ်က
ကြည်လျှင် ဘုရားဖူးရတာလည်း မြင်ကွင်းမှာဘုရားက ကြည်ကြည်
လင်လင် ပီပီပြင်ပြင်ရှိပါသည်။

ဥပမာ - နေပူထဲမှာ ယောဂီရဲ့လက်ကလှုပ်လျှင် အရိပ်က
လည်းလှုပ်ပါသည်။ ဒီသဘောပါပဲ။

ကနဦးနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၇၉

ဘုရားဖူးတဲ့အခါ သင့်စိတ်ကကြည်လျှင် မြင်ကွင်းကကြည်
၏။ ယောဂီရဲ့စိတ်ကမှိန်လျှင် အားမလိုအားမရဖြစ်လျှင် မြင်ကွင်း
ကလည်းမှိန်မည်။ အားမလိုအားမရဖြစ်မည်။

ဒါကြောင့် 'စိတ်ကြည်လျှင် နိမိတ်ကြည်သည် စိတ်
ကြည်လျှင်မြင်ကွင်းကြည်သည်' အရ နည်းနည်းလေးမြင်ရလည်း
ဝမ်းသာ၊ အများကြီးမြင်ရလည်း ဝမ်းသာ၊ ဒီလိုနဲ့ ကောင်းသွား
မှာပါ။

ကဲ - သွားကြ။

မှတ်ချက်- ကိုယ်ကျောင်းမှာ နေတဲ့အခါ မိမိနေတဲ့ ကျောင်း
ဝင်းထဲကဘုရားတွေ၊ မိမိအိမ်မှာ နေတဲ့အခါ အိမ်ကဘုရားနှင့်
နီးစပ်ရာဘုရားတွေပို့ကြ။ နီးစပ်ရာဘုရားပြီးမှ အဝေးဘုရားကို ပို့ကြ။
ကိုယ်ဖူးမယ့်ဘုရားတွေ ကျောင်းတွေရှိရာကို အာရုံညွတ် မေတ္တာပို့ပြီးမှ
ဖူးကြ။

ဘုရားဖူးခန်း

- ၁။ ရန်ကင်းတောင် အရှေ့မြောက်ထိပ်ဘုရား၊
 - ၂။ ဗျာဒိတ်ပေးဘုရား၊
 - ၃။ နဂါးရုံဘုရား၊
 - ၄။ ငါးရုံမင်းဂူဘုရား၊
 - ၅။ ရန်ကင်းတောင် အနောက်ဘက် မြကျောက်ဘုရား။
- ဘုရားမဖူးမီ မေတ္တာပို့ပါ၊ ခွင့်တောင်းပါ၊ အမျှဝေပါ။

ဘုရားမဖူးမီ မေတ္တာပို့ပုံ

ရန်ကင်းတောင်ပေါ်ရှိ သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည်လည်း
ကောင်း၊ ရန်ကင်းတောင်ဘုရားတွေကို စောင့်သော နတ်အပေါင်း

တို့သည်လည်းကောင်း၊ မြကျောက်ကျောင်းစောင့်နတ်သည်လည်း
ကောင်း၊ မြကျောက်ဘုရားစောင့်နတ်သည်လည်းကောင်း-
ကျန်းမာကြပါစေ၊ ချမ်းသာကြပါစေ။

ခွင့်တောင်းပုံ

ရန်ကင်းတောင်ပေါ်ရှိ သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည်လည်း
ကောင်း၊ ရန်ကင်းတောင်ဘုရားတွေကို စောင့်သောနတ်အပေါင်း
တို့သည်လည်းကောင်း၊ မြကျောက်ကျောင်းစောင့်နတ်သည်လည်း
ကောင်း၊ မြကျောက်ဘုရားစောင့်နတ်သည်လည်းကောင်း အိုနတ်
အပေါင်းတို့-

ကျွန်ုပ်သည် လူ့ဘဝရောက်လာမီက ဘုရားသာသနာနှင့်
တွေ့ကြုံခိုက် ဘုရားဟောတရားကို ကြည်ညိုပြီး တရားကျင့်နေပါ
သည်။ တရားကျင့်ပြီး တရားနိမိတ်နှင့် ဘုရားဖူးမလိုပါ။ ဖူးရုံသက်
သက်ပါ။ ဘာမှအနှောင့်အယှက် မပေးပါဘူး။ ကျွန်ုပ်ကို ဖူးမြော်
ခွင့် ပြုတော်မူပါ။

မှတ်ချက် - ယောဂီဖူးမည့်ဘုရားတွေ အဆောက်အဦးတွေကို
ဝါယုဝါမှတ်မလုပ်ခင် ကြိုတင်မေတ္တာပို့ပါ။ ခွင့်တောင်းပါ။

ဘုရားဖူးပုံ

နိမိတ်လာတဲ့အချိန် ရန်ကင်းတောင်အရှေ့မြောက်ထိပ်
ဘုရားကိုပို့ပေးပါ။ ပို့တဲ့အခါ ‘ရှည်ရှည် ရှူမည်’ဆိုပြီး ဘုရားဆီကို
ပို့ပါ။

ဘုရားထီးရောက်လျှင် ဖောင်းရစ်တွေကို ဖူးချင်တယ်ဟု
စိတ်ညွတ်ပါ။(ရှည်ရှည် ရှူမည် မလုပ်ပါနဲ့။) ကြာကြာဖူးနိုင်အောင်

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၈၁

ပါးစပ်က အသက်ရှူပါ။ တအားဖွင့်ထားလျှင် အာခြောက်ပြီး တံထွေးမျိုချချင်လာ၏။ အဲဒီလိုမဖြစ်အောင် အသာဖွင့်ရှူပါ။

ဘုရားဖူးနေတဲ့အချိန် ဒီခန္ဓာကိုယ်ကို မေ့ပစ်ပါ။ လူကိုယ် တိုင် ဘုရားဆီ ဘုရားထံ ရောက်နေသကဲ့သို့ စိတ်ညွတ်ပါ။ စိတ်ဝင် တစားအာရုံပြုထားပါ။ နှာခေါင်းတို့ ပါးစပ်တို့ကို စိတ်မရောက်ပါ စေနဲ့။ ဘုရားအလယ်ပိုင်း ဖူးပြီး၊ အောက်ခြေတွေကို ဖူးမယ်လို့စိတ် ညွတ်ပါ။ အရှေ့မြောက်ထိပ် ဘုရားဖူးပြီးက နဂါးရုံဘုရားဖူးမယ်လို့ စိတ်ညွတ်ပါ။ ဤအတိုင်း တစ်ဆူပြီးတစ်ဆူ ဖူးသွားပါ။

တရားထိုင်ရတဲ့ ကုသိုလ်ဘုရားဖူးရတဲ့ ကုသိုလ်အဖို့ဘာဂ ကို ရန်ကင်းတောင်စောင့်နတ်အားလည်းကောင်း၊ မယ်ယက္ခအား လည်းကောင်း၊ ရန်ကင်းတောင်ဘုရားတွေစောင့်သော နတ်အ ပေါင်းအားလည်းကောင်း၊ မြကျောက်ဘုရားစောင့်နတ်အား လည်း ကောင်း၊ မြကျောက်ကျောင်းစောင့်နတ်အားလည်းကောင်း၊ အမျှ ပေးဝေပါတယ်၊ အမျှပေးဝေပါတယ်၊ အမျှပေးဝေပါတယ်၊

မှတ်ချက်။ ။ ရန်ကင်းတောင်ဘုရားဖူးလို့ ရန်ကင်းတောင်ဆိုင်ရာ နတ်တွေကို မေတ္တာပို့ခွင့်တောင်း အမျှပေးဝေတာ ဖြစ်သည်။ မိမိကျောင်းကနေ နီးစပ်ရာ ဘုရားတွေ၊ မိမိအိမ်ကနေ နီးစပ်ရာဘုရားတွေဖူးတဲ့အခါ ဆိုင်ရာ နတ်တွေကို ဆိုင် ရာသတ္တဝါတွေကို မေတ္တာပို့ခွင့်တောင်း အမျှပေးဝေပါ။

အထိုင်သုံးမျိုးဖြင့် မန္တလေးတောင်ဘုရားဖူးခန်း

- ၁။ အဘိက္ကမ ပဋိက္ကမဟူသော နောက်ဆုတ်ထိုင်တစ်ယောက်၊
- ၂။ ပဋိက္ကမ အဘိက္ကမဟူသော ရှေ့တိုးထိုင်တစ်ယောက်၊
- ၃။ ဌိတိ ရပ်၍ ၎င်းတုတ်ထိုင်တစ်ယောက်။

(၁) နောက်ဆုတ်ထိုင်ဆိုတာက ဥပမာ ရေနံဆီလို မီးခိုး မှိုင်းလို ညစ်ထေးထေးနိမိတ်ရထားသူသည် တစ်ရှူတစ်ရှူ၊ တစ်ရှိုက် တစ်ရှိုက်၊ တစ်ထိုင်ထက်တစ်ထိုင်၊ တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ သမာဓိ အားကောင်းလာလို့ မည်းညစ်နေတဲ့နိမိတ်ကနေ အနည်းငယ်ဖြူ လာ သန့်ရှင်းလာမယ်၊ ဒါထုံးစံပဲ။

ဒါပေမယ့် ယောဂီက သူ့မူလကရထားတဲ့ နိမိတ်ကလေး ကိုပဲ စွဲလမ်းပြီးနေ၏။ သူ့နိမိတ်ပျောက်သွားပြီထင်ပြီး စိတ်မ ကောင်းဘူး၊ သူ့မူလကရထားတဲ့ နိမိတ်ကိုပဲ လိုက်ရှာနေ၏။ အဲဒီ ယောဂီမျိုးကို နောက်ဆုတ်ထိုင်တဲ့ သူလို့ခေါ်ပါသည်။

(၂) ရှေ့တိုးထိုင်ဆိုတာကတော့ ကိုယ်ရနေတဲ့ နိမိတ်ကို အားမရပဲ ကိုယ့်နိမိတ်ကို မတင်းတိမ်ပဲ ဝင်းဝင်းတောက်တောက် ကြည်ကြည်လင်လင် နိမိတ်တွေကိုမှ မလာသေးပဲနှင့် လှမ်းမျှော်နေ သူကိုဆိုလို၏။ အဲဒါ ကိုယ်မရောက်သေးပဲနဲ့ ရှေ့တိုးထိုင်တဲ့သူလို့ ခေါ်ပါသည်။

(၃) ငုတ်တုတ်ထိုင်ဆိုတာက နိမိတ်က အဆင့်ဆင့်ကြည် လင်၊ သန့်ရှင်းတောက်ပပြီး ရှေ့တိုးလာပေမယ့် ကိုယ်ရနေတဲ့ နိမိတ်ကလေးနဲ့ ကျေနပ်ပြီး ရပ်တန့်နေသူကို ငုတ်တုတ်ထိုင်သူ လို့ခေါ်ပါသည်။

ဒီအထိုင်သုံးမျိုးထဲမှာ ငါဟာ နံပါတ်တစ်လား၊ နှစ်လား၊ သုံးလား၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ်မေးကြည့်ပါ။ သုံးမျိုးထဲကဆိုရင် မဟုတ်သေးဘူး။ 'ရေမြင့် ကြာတင့်' သဒ္ဓါဝိရိယနှင့် အလိုက်သင့် လေး စိတ်အေးအေးထားပြီး ပို့သွားရင် မခက်ပါဘူး၊ နိမိတ်သာရ ပါစေ၊ နိမိတ်ရရင် ရတာပဲ။

နိမိတ်လာလျှင် မည်းမည်းမှောင်မှောင် လင်းလင်းမှိန်မှိန် ဘယ်အရောင်ပဲလာလာ ပို့သာပို့လိုက်။

- ကဲ- ယနေ့ အနောက်မြောက်အရပ်ရှိ-
- ၁။ လောကမာရဇိန် ကုသိုလ်တော်ဘုရား၊
- ၂။ စန္ဒာမုနိဘုရား၊
- ၃။ ကျောက်တော်ကြီးဘုရား၊
- ၄။ မန္တလေးတောင်ဘုရားများ ဖူးကြ။

ဦးမှိုင်းကြီး လေးချိုးနှင့် သေးစေကြီးစေ

စာရေးဆရာကြီး ဦးမှိုင်းကြီးသည် မန္တလေးမှာနေ၏။
ဦးမှိုင်းကြီးရဲ့ အဖေသည် ကျီးသဲလေးထပ်မှာနေ၏။ အမေသည်
ဘုတလင်မြို့နယ်၊ မောင်းထောင်ရွာမှာနေ၏။

ဦးမှိုင်းကြီးသည် သူ့အမေဆီ မောင်းထောင်ပြန်အလာ
လမ်း စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးမှာ ဖိုဝင်ထိုး၏။ ဖိုထိုးတာအကျိုးမရှိတာနဲ့
တရားပွဲတွေ့လို့ တရားဝင်ထိုင်ပါသည်။ တရားက အတွေ့ကောင်း
သော်လည်း၊ အရွယ်ကြီးပြီး မထိုင်နိုင်တာနဲ့ မျက်ရည်ကျလို့
နောင်လာနောက်သားတွေ သူကဲ့သို့ မဖြစ်ပါစေနဲ့ဆိုပြီး သံဝေဂ
လေးချိုး ရေးခဲ့ဖူး၏။

‘တရားဘာဝနာ၊ အခြေကောင်းသော်လည်း၊
အတွေ့နှောင်းသနော်၊ ယခုအခြေဖြင့်၊
လူ့ပြည်မှာ၊ ရက်တွေ့ကောတာကြောင့်၊
ရှုကြည့်ကာ၊ မျက်ရည်စောပါလို့၊
ခက်လေသနော်၊ တွက်ခြေနဲ့ နှမြောခဲ့ပါရဲ့၊
သဘောနော်၊ ဟိုယခင်အခါက၊
အပိုထင်ကာမသိတဲ့၊ အရေးတွေ့ကြောင့်၊
အလိုဝင်ခါသတိကမ၊ မတွေးခဲ့ပါဘူး ...။’

ကြီးစေ သေးစေ

ဝါယု၊ ဝါမှတ်အခါတိုင်းမှတ်သလို မှတ်၊ နိမိတ်လာတဲ့ အချိန် နိမိတ်ကို ကိုယ်ရှေ့တစ်တောင်လောက် ပို့လိုက်၊ ကိုယ်ပို့လိုက် တဲ့ နိမိတ်ကသေးနေလျှင်-

ကြီး...စေ၊ ကြီး...စေဆိုပြီး ကြီးခိုင်းပါ။ ပန်းကန်ပြားလောက် ကြီးသွားရင်တော်ပြီ၊ ဘယ်လောက်သေးသေး ကြီးခိုင်းလျှင် မုန့်လေပေလိုပြန် သွားပါသည်။

ပြီးတော့ ကိုယ်ကြီးထားတာကိုပဲ-

သေး...စေ၊ သေး...စေ ဆိုပြီး သေးခိုင်းပါ။ လက်ဖက်ရည် ပန်းကန်လုံးလောက် သေးသွားရင်တော်ပြီ။

ဝါယုဝါမှတ် အခါတိုင်းမှတ်သလိုမှတ်၊ နိမိတ်လာတဲ့အချိန် နိမိတ်ကို ကိုယ်ရှေ့တစ်တောင်လောက်ပို့လိုက်၊ ကိုယ်ပို့တဲ့နိမိတ်က ကြီးနေလျှင်-

သေး...စေ၊ သေး...စေ ဆိုပြီး သေးခိုင်းပါ။ လက်ဖက်ရည် ပန်းကန်လုံးလောက် သေးသွားရင်တော်ပြီ၊ သေးတဲ့အခါ အလယ် ခေါင်မှာ ကြက်ဥနှစ်လုံးစုနေပြီး ဘေးမှာ နှုတ်ခမ်းနားတွေ ကျန် နေဦးမှာ၊ အကုန်မသေးရမလားဆိုပြီး စိတ်မညစ်နဲ့။

ပြီးတော့ ကိုယ်ကြီးထားတာကိုပဲ-

ကြီး...စေ၊ ကြီး...စေ ဆိုပြီး ကြီးခိုင်းပါ။ ပန်းကန်ပြား လောက်ကြီးသွားရင် တော်ပြီ။

မှတ်ချက်။ ။ သေးခိုင်းလျှင် လက်ဘက်ရည်ပန်းကန် အောက်လျှော့ မသေးရ။ ကြီးခိုင်းလျှင် ပန်းကန်ပြားထက် ပိုမကြီးရ။
သေးစေ၊ ကြီးစေ ရောမခိုင်းရ။

နေပဒကလျာဏီနှင့် မန္တလေးမြို့ရှိဘုရားဖူးခန်း

**‘ရုမုတ်စုမှာ၊ ရိသေဇ္ဇာ၊ အာရုံထွေပြား၊ စိတ်ကစား၊
မနားမရပ်နှင့်’**

တတ္ထစ သက္ကစ္စ ကိရိယာယ သမ္မာဒေတိ။

တရားရုမုတ်တဲ့အခါမှာ ရိရိသေသေ လေးလေးစားစား
ရုမုတ်ရပါသည်။

ဒီနေရာမှာ မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူတဲ့ နေပဒက-
လျာဏီသုတ်ဆိုတာကို လိုက်နာသင့်ပါသည်။

ရွာလမ်းဆုံတစ်နေရာတွင် နေပုဒ်မယ်ဘွဲ့ရတဲ့ အလှဆုံး
အမျိုးသမီးတစ်ယောက်သည် ပွဲသဘင်ကျင်းပပြီး သီဆိုကပြနေ
တယ် ဆိုပါတော့။ အဲဒီအလှမယ်ပွဲသဘင်ကို တစ်ရွာလုံး၊
တစ်နယ်လုံး သွားရောက်ကြည့်ရှုကြ၏။

အဲဒီအခါမှာ ရှင်ဘုရင်သည် သေစားသေစေ သေဒဏ်
ပြစ်မှုရှိနေတဲ့ ရာဇဝတ်သားတစ်ယောက်ကို ထောင်တွင်းမှ ထုတ်
လာပါသည်။ နောက်ပြီး ပြောလိုက်တာက-

“အမောင်ယောက်ျား၊ သင်သည် ဟောဒီနှုတ်ခမ်းအနားရစ်
ပြည့်နေတဲ့ ဆီခွက်ကို မဖိတ်မစင်အောင် နေပုဒ်မယ် သီဆိုကပြနေ
တဲ့ ပွဲခင်းအလယ်ကနေဖြတ်ပြီး ဟိုဘက်ပွဲခင်း အဆုံးရောက်အောင်
ဆောင်သွားသယ်သွားနိုင်ရင် သင့်အား ယခုကျရောက်နေတဲ့
သေစားသေစေ သေဒဏ်ပြစ်မှုမှ လုံးဝ ကင်းလွတ်ခွင့်ပေးမယ်။

အကယ်၍ သင့်လက်တွင်းမှ ဆီခွက်ထဲက ဆီတစ်စက်
လောက် ဖိတ်ကျသွားရင်တော့ အဲဒီဖိတ်စင်တဲ့နေရာတွင် သင့်
လည်ပင်းကို ဖြတ်ပြီးသတ်ဖို့ရာ အာဏာသားတစ်ယောက်ဟာ
ဓားမိုးပြီး သင့်နောက်က အသင့်လိုက်လာလေရဲ့” လို့ ရှင်ဘုရင်က
မှာထားစေလွှတ်လိုက်၏။

အသာသ ပသာသ ကာယသင်္ခါရော- သင်္ခါရယမိုက်
အရ အသာသ ပသာသသည် ကာယသင်္ခါရ၊ သတိပဋ္ဌာန်နှင့်ပြော
တော့ ကာယဂတာသတိပဋ္ဌာန်။ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်။

ဆီခွက်နှင့် အနာပါန ကာယဂတာသတိပဋ္ဌာန် တူ၏။

နီဝရဏငါးပါးနှင့် ပွဲလမ်းသဘင် တူ၏။

သေခြင်းတရားနှင့် အာဏာသား တူ၏။

လိုရင်းကတော့ ဆီခွက်ဆောင်သူ ရာဇဝတ်သားသည်
ဆီဖိတ်လျှင်သေရမှာ၊ ဆီမဖိတ်လျှင် အသေလွတ်မှာကိုသိပြီး
ဆီခွက်ကို ရိုရိုသေသေဆောင်ယူရမှာဖြစ်သလို၊ တရားရှုမှတ်တဲ့
ယောဂီဟာလဲပဲ သတိအမှတ်လွတ်လျှင် ကိလေသာဝင်ပြီး၊ ‘ဘဝ
ပစ္စယာဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏဆိုတဲ့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အရ’
အိုနာသေက မလွတ်နိုင်ပုံကို သိမြင်ပြီး၊ တရားကို ရိုရိုသေသေရှုမှတ်
တတ်ဖို့ အရေးကြီးပါသည်။

သာတစ္ဆကိရိယာယ သမ္မာဒေတိ။

‘မနားမရပ်၊ ခြားမပြတ်၊ ရှုမှတ်မြဲရမည်။

ဒီနေရာမှာ မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူတဲ့ မီးပွတ်တဲ့
သူကဲ့သို့ ရှုမှတ်ရမယ်ဆိုတာကို မှတ်သားလိုက်နာသင့်ပါသည်။

ရှေးခေတ် မီးခြစ်မပေါ်မီက မီးကိုလိုချင်လျှင် သစ်သား
ခြောက်နှစ်ခုကို (သို့မဟုတ်) မီးခတ်ကျောက်နှစ်ခုကို မီးမထွက်

မချင်း ပွတ်တိုက်ရ၏။ မီးမထွက်ခင် ညောင်းတယ်ဆိုပြီး ရုပ်နား မိရင် အရှိန်ပျက် အေးစက်သွားလို့ နောက်တစ်ခါပြန်ပွတ်လျှင် အစက ပြန်ပွတ်ရပါသည်။ အရေးကြီးတာကတော့ မီးမထွက်မချင်း မောပန်းသော်လည်း မနားဘဲနဲ့ ဇွဲကောင်းကောင်းထားပြီးတော့ ကြိုးစားပွတ်မှ မီးထွက်ပါသည်။

ထိုနည်းတူပင် တရားရှုမှတ်တဲ့ ယောဂီသည် တရားမရ မချင်း မရပ်မနားဘဲ တစ်ဆက်တည်း ရှုမှတ်သွားမှ တရားရနိုင် ပါသည်။

နောက်ထပ် ဥပမာတစ်ခုပြောရလျှင် ရန်ကင်းတောင် ဘုရားပွဲမှာ ချောတိုင်တက်ပွဲရှိတယ်ဆိုပါစို့။ ချောတိုင်ထိပ်မှာ ငွေတစ်သိန်းတင်ထား၏။ ငွေကိုအလိုရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တက်ယူကြဟု ဆိုလျှင် ဘယ်လောက်ချောချော တက်ယူမှာဖြစ်ပါသည်။

နောက်ထပ်ဥပမာတစ်ခုပြောရလျှင် လှေပြိုင်ပွဲဆင်တဲ့လူ လို ပန်းတိုင်မရောက်မချင်း မရပ်မနားပဲ ဇွဲကောင်းကောင်းနဲ့ ကြိုးစား လျှင် ပန်းတိုင်ရောက်သလိုပဲ တရားရှုမှတ်တဲ့ ယောဂီသည်လဲပဲ-

‘သတိစပ်၊ ရောက်လတ် နိဗ္ဗာတာ
ညတိတစ်လုံး၊ အရှိသုံး၊ အဆုံးနိဗ္ဗာန်သာ’အရ
တရားကို တရစပ် ရှုမှတ်နိုင်ရင် မိမိတို့အလိုရှိတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို ရနိုင် ပါသည်။

- က - ယနေ့ အနောက်တောင်အရပ်ရှိ-
- ၁။ ရွှေကျီးမြင့်ဘုရား၊
- ၂။ အိမ်တော်ရာဘုရား၊
- ၃။ သကျသီဟဘုရား၊

အရှင်ကေလာသ(ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ)

၄။ မဟာမြတ်မုနိဘုရား၊

၅။ စွယ်တော်ဘုရား - ဖူးကြ။

သပ္ပါယ (၇) ပါးနှင့်

အမရပူရ စစ်ကိုင်းဘုရားများဖူးခန်း

သပ္ပါယ ကိရိယာယ သမ္မာဒေတိ။

‘သင့်လျော်လှစွာ ခုနစ်ဖြာ ကောင်းစွာမှီဝဲကြရမည်။’

တရားအားထုတ်တဲ့ ယောဂီသည် လိုက်နာကျင့်သုံးသင့်တဲ့

သပ္ပါယ (၇) ပါးဆိုတာရှိ၏။

* အာဝါ၊ ဂေါစရ၊ ပုဂ္ဂလနဲ့၊ နှုတ်ဟစကား၊ သင့်အစားကို၊

ဥတု၊ ယာပထ၊ ခုနစ်ဝ၊ မှီကြ လျော်စွ သပ္ပါယ။

သပ္ပါယ (၇)ပါးက-

၁။ ယောဂီနဲ့ သင့်လျော်တဲ့ကျောင်း၊

၂။ ယောဂီနဲ့ သင့်လျော်တဲ့ကျွက်စားရာအာရုံ၊

၃။ ယောဂီနဲ့ သင့်လျော်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊

၄။ ယောဂီနဲ့ သင့်လျော်တဲ့စကား၊

၅။ ယောဂီနဲ့ သင့်လျော်တဲ့အစားအစာ၊

၆။ ယောဂီနဲ့ သင့်လျော်တဲ့အပူအအေးဥတု၊

၇။ ယောဂီနဲ့ သင့်လျော်တဲ့ဣရိယာပုတ်။

ဒါတွေကို မှီဝဲကြရမည်။

ကဲ - ယနေ့ အနောက်တောင်အရပ်ရှိ-

၁။ အမရပူရဗားကရာကျောင်း

၂။ သဗ္ဗညုပုထိုးတော်ကြီး၊

၃။ စစ်ကိုင်းကောင်းမှုတော်ကြီး၊

၄။ စစ်ကိုင်းတောင်ပေါ်က ဘုရားများ ဖူးကြ။

ဇောခုနစ်ချက်နှင့်

မုံရွာ-ပုဂံ-အင်းလေးဘူးရားများ ဖူးခန်း

ပထမဇော၊ ဒုတိယဇော၊ တတိယဇော၊

စတုတ္ထဇော ပဉ္စမဇော၊ ဆဋ္ဌမဇော၊

သတ္တမဇော၊ ဟူ၍ ဇောခုနစ်ချက်ရှိ၏။

ကောင်းတာပဲလုပ်လုပ်၊ မကောင်းတာပဲလုပ်လုပ် စေတနာ ပါပါ ထက်ထက်သန်သန်နှင့် ယောဂီလုပ်ခဲ့တဲ့ ပထမဇောစေတနာ သည် ဒီပစ္စုပ္ပန်ဘဝတွင် အကျိုးပေး၏။

ဥပမာ။ ။မကောင်းတဲ့ အကုသိုလ်ပထမဇော စေတနာအကြောင်းပြောပြမည်။

မကွေးတိုင်း တောင်တွင်းကြီးမြို့မှာ ကျောင်းသားနှစ်ယောက်သည် နွေရာသီကျောင်းပိတ်ချိန်တွင် လေးခွကိုယ်စီဖြင့် ငှက်ပစ်ထွက်ကြ၏။ ကျောင်းသားတစ်ယောက်က သစ်ပင်ပေါ်မှာ နားနေတဲ့ ငှက်တကောင်ကို ပစ်ချ၏။ ငှက်ကလေး အောက်ကျလာတော့ မျက်လုံးနှစ်လုံးကို တုတ်နဲ့ထိုးဖောက်၏။ ငှက်ကလေးဟာ မျက်လုံးကန်းပြီး သေသွားပါသည်။

ငှက်ကလေးကို မျက်လုံးကန်းအောင်လုပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်သည် အသက်အရွယ်ကြီးလာသောအခါ ပန်းတိမ်သည်ဖြစ်လာ၏။

သူပန်းတိမ်လုပ်တဲ့ အခန်းနဲ့ရုံမှာ ငရဲမီးပုလင်းတွေထား၏။
တစ်နေ့သောအခါ ကြောင်တစ်ကောင်က ငရဲမီးပုလင်းကို
တိုက်ချလို. ငရဲမီး မျက်နှာပေါ်ကျပြီး မျက်လုံးကန်းသွား၏။
ဒီဘဝတွင် သူလုပ်ခဲ့တဲ့ အကုသိုလ် ပထမဇောစေတနာသည်
ဒီပစ္စုပ္ပန်ဘဝတွင် လက်ငင်းအကျိုးပေး၏။

ဥပမာ။ ။ကောင်းတဲ့ကုသိုလ် ပထမဇောစေတနာ
အကြောင်းပြောပြမည်။

အာနာပါနကိုမှတ်ခဲ့တဲ့ ကုသိုလ်ပထမဇောစေတနာသည်
မှတ်ပါများလာတော့ တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ တစ်ရက်ထက်တစ်ရက်
တစ်ထိုင်ထက်တစ်ထိုင် သမာဓိရလာပြီး နိမိတ်ရလာပါသည်။
နိမိတ်ရလျှင် အပို့အယူလုပ်ပြီး ဘုရားဖူးရ၏။

ယောဂီမှတ်ခဲ့တဲ့ ပထမဇောကုသိုလ်စေတနာသည် ဘုရား
ဖူးရခြင်းအကျိုးကို ဒီပစ္စုပ္ပန်ဘဝတွင် ရက်ပိုင်းအတွင်းအကျိုး
ပေး၏။

သတ္တမဇောစေတနာသည် ဒုတိယဘဝတွင် အကျိုးပေး
၏။

ဥပမာ။ ။နွားခြံထဲကို နွားတွေသွင်းတဲ့အခါ နွားအိုကြီး
သည်နောက်မှဝင်ရပြီး၊ နွားခြံကထွက်သောအခါ နွားအိုကြီးသည်
အပေါက်နဲ့နီးပြီး အရင်ဦးဆုံးထွက်ရသလို-

သေခါနီးကာလတွင် ကောင်းတာပဲလုပ်လုပ် မကောင်းတာ
ပဲလုပ်လုပ် ယောဂီလုပ်ခဲ့တဲ့ အမှတ်ရတဲ့ သတ္တမဇောစေတနာသည်
ဒုတိယဘဝတွင် အကျိုးပေး၏။

ဒုတိယဇောမှစ၍ ဆဋ္ဌမဇောတိုင်အောင် အလယ်ဇော(၅)
ချက်သည် တတိယဘဝမှစပြီး နိဗ္ဗာန်တိုင်အောင် အကျိုးပေးတယ်
လို့မှတ်ရမည်။

- ကဲ - ယနေ့ အနောက်မြောက်အရပ်ရှိ-
- ၁။ မုံရွာ၊ မိုးညှင်းသမ္ဗုဒ္ဓေါ
- ၂။ မုံရွာဆုတောင်းပြည့်ဘုရား၊
- ၃။ မုံရွာရွှေစည်းခုံဘုရား၊
- ၄။ အလောင်းတော်ကဿပ၊
အနောက်တောင်အရပ်ရှိ-
- ၅။ ပုဂံရွှေစည်းခုံဘုရား၊
- ၆။ ပုဂံအာနန္ဒာဘုရား၊
အရှေ့တောင်အရပ်ရှိ
- ၇။ အင်းလေးဖောင်တော်ဦးဘုရား များကိုဖူးကြ။

**ရွှေတိဂုံဘုရားသမိုင်းနှင့်
ရန်ကုန်ဘုရားများ**

မြန်မာပြည်က တပုနှင့်တပေါတို့သည် သင်္ဘောဖြင့်
စားနပ်ရိက္ခာတင်ပြီး ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ် ဗန္ဓုဝမြို့ကို သွားကြ
သည်။ ဗန္ဓုဝမြို့ သင်္ဘောဆိပ်ကမ်းသို့ ဆိုက်သည်။ ဆိပ်ကမ်းနှင့်မြို့
တစ်နေ့တာခရီးရှိသည်။

တပုနှင့်တပေါတို့သည် သင်္ဘောကို ကျောက်ကချ၍ လှည်း
ငါးရာငှားပြီးလျှင် စားနပ်ရိက္ခာအစုံနှင့် ဗန္ဓုဝမြို့ကို လှမ်းခဲ့ကြသည်။
လမ်းစခန်း၌ ရှေးဘဝကညီအစ်ကိုတို့၏ မိခင်ဖြစ်ဖူးသူမိန်းမသည်
ရုက္ခဓိုဝ်းမဖြစ်နေ၏။ ရုက္ခဓိုဝ်းမက-

“အသင်တို့ ဒုလ္လဘတရားငါးပါးတွင် ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒဒုလ္လဘဖြစ်
သောဘုရားသခင်သည် ဘုရားဖြစ်စ လင်းလွန်းပင်ရင်း၌ တစ်ပါး
တည်း သီတင်းသုံးနေတော်မူလျက်ရှိသည်။ သင်တို့ဆည်းကပ်ဖူး
မြော်ကြလေ၊ လောကီကုန်ကိုမငဲ့ပဲ နိဗ္ဗာန်ကုန်ကို ယူကြလေ” ဟု

ဆို၏။

ညီနောင်တို့သည် ဘုရားဟူသောအသံကိုကြားလျှင် တစ်ကိုယ်လုံး ရှိန်းရှိန်းကြွကြွ ကြက်သီးထ၍ ဝမ်းမြောက်ခြင်းပြင်းစွာ ဖြစ်ကြသည်။ ရုက္ခဇိုင်းမလည်း ဘုရားရှိရာကို ညွှန်ကြားပေးသည်။ ကောင်းကင်ပြင်၌ လပြည့်ဝန်းကို မြင်ကြသကဲ့သို့ လင်းလွန်းပင် ရင်း၌ သီတင်းသုံးသော မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ရ၏။ ညီနောင်တို့လည်း အတိုင်းထက်အလွန် ကြည်ညိုခြင်းဖြစ်ရကား မိမိတို့ပါလာသော မုန့်ကြွပ်ကျစ် ပျားမုန့်ဆုပ်မုန့်တို့ကို ကပ်လှူ၏။

‘ဘုရားဖြစ်၍ ငါးဆယ်စေ့ ဆန်းလေငါးသာ ဝါဆိုမှာ’ အရ ထိုအခါ မဟာသက္ကရာဇ်- (၁၀၃) ခု၊ ကဆုန်လဆန်း (၁၅) ရက်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ ဘုရားဖြစ်၍ သတ္တဋ္ဌာန (၄၉) ရက်စေ့သဖြင့် ဝါဆိုလဆန်း (၅) ရက်နေ့ လင်းလွန်းပင်ရင်း သီတင်းသုံးနေခိုက်ဖြစ်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် သဗ္ဗညုတဓမ္မဉာဏ်ဖြင့် ကြည့်ရှုတော်မူသည်အခါ ဤသူတို့၏နေရပ် ပစ္စန္ဒရစ်ဒေသ ရာမညတိုင်း၌ သိဂုံတ္တရ အမည်ရှိသော ကုန်းကိုမြင်တော်မူ၏။ ထိုနေရာ၌ကား-

- ၁။ နောင်တော်ကကုသန်ဘုရား၏ တောင်ဈေးတော်၊
- ၂။ ကောဏဂုံဘုရား၏ ဓမ္မကရိယံ ရေစစ်တော်၊
- ၃။ ကဿပဘုရား၏ ရေသနုတ်တော်၊

တို့ကို ဌာပနာတည်ထားကိုးကွယ်ကြသဖြင့် လူနတ်တို့၏ အကျိုးကို ဆောင်သော ကုန်းထူးကုန်းမြတ်ဖြစ်ပေသည်။ ထိုကုန်း၌ ငါဘုရားရှင်၏ ဆံတော်ကိုပေးအပ်၍ ဌာပနာစေသော် ဝေနေယျသတ္တဝါတို့ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ကြသဖြင့် အခွန်ရှည်စွာ လူနတ်၊ နိဗ္ဗာန်၊ သုံးတန်သောချမ်းသာကို ရကြပေမည်ဟု မဟာကရုဏာတိုက်တွန်းတော်မူသည်ဖြစ်၍-

‘ဆံတော်ဓာတ်စစ်၊ ရှစ်ဆူဖြစ်၊ ပေးလစ်မှန်စွာ၊ စောသတ္တာ’-အရ မြတ်စွာဘုရားသည် ၄. ကျိလက်တော်ဖြင့် ဦးခေါင်းကိုသုံးသပ်တော်မူလျှင် ဆံတော်လေးချောင်း ပါလာသည်။ ထိုဆံတော်ကို အစ်ကိုတပုအား ‘တပုဿ’ ဟူသောအမည်ဖြင့် ပေးတော်မူ၏။

လက်ဝဲလက်ဖြင့် တဖန်ဦးခေါင်းတော်ကို သုံးသပ်တော်မူပြန်ရာ လေးချောင်းပါလာပြန်၍ ညီတပေါကို ‘ဘလ္လိကာ’ ဟူသော အမည်ဖြင့် ပေးအပ်တော်မူပြန်၏။

ထိုနေရာသိဂုံတ္တရအမည်ရှိသောကုန်း၌ ရှေးဘုရားတို့ရဲ့ တောင်ဝေးတော် ၊ ရေစစ်တော်၊ ရေသနပ်တော်တို့ကိုလည်း ငါဘုရား၏ဆံတော်နှင့်ရောပြီး ဌာပနာတည်ထားကိုးကွယ်ကြဟု ဗျာဒိတ်ပေးတော်မူပါသည်။

ဆံတော်ကိုပင့်ဆောင်ခဲ့ပြီး ဥက္ကလာပမင်းကြီးထံ ဆက်ကပ်ကြပါသည်။ “ကျွန်ုပ်တို့သည်ဆံတော်ကို သင်္ဘောနှင့်ယူဆောင်ခဲ့ရာ ဇေဋ္ဌမြို့ဆိပ်ကမ်းသို့ ဆိုက်ရောက်လာလျှင် ဇေဋ္ဌမင်းကြီးသည် ဆံတော်နှစ်ဆူကို အနိုင်အထက် ပင့်ယူလိုက်ပါသည်။ ထို့နောက် မော်တင်ကရစ်အရပ်သို့ရောက်လျှင် နဂါးသည် ဆံတော်နှစ်ဆူကို ဝှက်ယူလိုက်ပြန်ပါသည်။ ဆံတော်ရှစ်ဆူပေးတော်မူလိုက်သည့် အနက် လေးဆူသာရွှေကြွတ်၌ ပါတော့သည်။” ဟုမျက်ရည်ရွှမ်းစို ရှိုက်ရှိုက်ငိုလျက် ဥက္ကလာမင်းကြီးထံ တပုဿနှင့်ဘလ္လိကာ ကုန်သည်ညီနောင်လျှောက်ထားကြရာ မင်းကြီးလည်းကြားရလျှင် ဇေဋ္ဌမင်းကြီးနှင့် မော်တင်ကရစ်နဂါးတို့၏အပေါ် အမျက်ပြင်းစွာ ဖြစ်တော်မူ၏။

ထိုနောက်မှ ဥက္ကလာပမင်းလည်း “ညီနောင်တို့ သင်တို့၏ အဆိုပါစကားမှာ သိဂုံတ္တရကုန်း၌ ရှေးဘုရားသုံးဆူတို့၏

၉၄ အရှင်ကေလာသ(ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ)

ပရိဘောဂ ရှိကြောင်း၊ ဤကုန်း၌ပင်လျှင် ဆံတော်ရှစ်ဆူဌာပနာ တည်လေဟု ဗျာဒိတ်တော်အရ ငါနှင့်တကွ နတ်လူအပေါင်းတို့ သည် ဆံတော်မြတ်ကို ဤကုန်းတော်၌ ဌာပနာတည်ထားကိုးကွယ် ရမည်မှန်ပါလျှင် သနားတော်မူရင်းအတိုင်း ဆံတော်ရှစ်ဆူကို ဖူးတွေ့ရပါစေသား” ဟု ဦးညွတ်ကာ အဓိဋ္ဌာန်တော်မူ၍ ရွှေကြွတ်ကို ဖွင့်လေလျှင် ဥဒေါင်းလည်ဆံတော်မြသဏ္ဍာန်ကဲ့သို့ ညိုသော ရောင်ခြည်တော်ကို ပြလျက် ရှစ်ဆူသောဆံတော်ကို ဖူးတွေ့ကြ ရ၏။

ထိုအခါ မင်းကြီး၏ခန္ဓာကိုယ်သည် အထက်သို့ပျံတက်လှ မျှပီတိသောမနဿဖြစ်၍ ကြည်ညိုခြင်းအားကြီးလှရကား မကိုဋ် တန်ဆာနှင့်တကွသော မိမိ၏ဦးခေါင်းတော်ကိုဖြတ်၍ ဆံတော်ကို ပူဇော်မည်ဟု သံလျက်ကိုကိုင်တွယ်လိုက်သည်။ ထိုအခါမိဖုရား လည်း သံလျက်ကိုလှယူပြီးလျှင်-

“အရှင်မင်းကြီး...ဤကဲ့သို့ပြုသောအရေးတော် အလှူကို ရပ်ဆိုင်းပါဦး၊ ဘုရားသခင်၏ဗျာဒိတ်တော်အရ ပါလာသည့် အတိုင်း ဌာပနာတည်ထားရန် ဗုဒ္ဓကိစ္စတော်ကို ဆောင်ရွက်တော်မူ ပါဦး” ဟု လျှောက်ထားမှ သတိရ၍ စိတ်တော်ကိုချုပ်တည်းပြီးလျှင် အဖိုးအနတ္ထထိုက်သော မကိုဋ်တော်ကို ပူဇော်ပေးပြီး ဌာပနာတော် ကိုစေတီတည်ရန် စီမံတော်မူ၏။

ရွှေတိဂုံစေတီဆိုတာ အဲဒီလို သာဓကခိုင်ခိုင်လုံလုံနဲ့ တည် ထားကိုးကွယ်ပူဇော်ခဲ့ကြတဲ့ စေတီတော်မြတ်ကြီးဖြစ်သည်။

- ကဲ - ယနေ့ တောင်အရပ်ရှိ-
- ၁။ ပဲခူး ရွှေမော်မောဘုရား
- ၂။ ရန်ကုန်ရွှေတိဂုံဘုရား၊
- ၃။ ဆူးလေဘုရား၊

၄။ ဗိုလ်တထောင်ဘုရား၊

၅။ ကမ္ဘာအေးဘုရား၊

၆။ စွယ်တော်ဘုရား၊

၇။ အဘယလောဘမုနိ ကျောက်တော်ကြီးဘုရား

၈။ အရှေ့တောင်ကျိုက်ထီးရိုးဘုရားများဖူးကြ။

အိန္ဒိယနှင့်သီဟိုဠ် (သီရိလင်္ကာ) ဘုရားများ

အနောက်မြောက်ထောင့်အရပ်ရှိ-

၁။ မဟာဗောဓိစေတီနှင့် အထဲဌာပနာ၊

၂။ ဗောဓိပင်နှစ်ပင်၊

၃။ ဓမ္မစကြာဟောကြားရာဌာန၊

၄။ ပရိနိဗ္ဗာန်စံရာဌာန တို့ကိုဖူးကြ။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီး ကိုးလမြောက် တစ်ကြိမ်၊ ငါးဝါအရတစ်ကြိမ်၊ ရှစ်ဝါအရတစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ် သီဟိုဠ် (သီရိလင်္ကာ) ကို သာသနာထွန်းကားမှာမို့ ကြွတော်မူ၏။

အနောက်တောင်ထောင့်ရှိ-

၁။ ဒက္ခိဏသာခါဗောဓိပင်၊

၂။ စွယ်တော်တိုက်ထဲက စွယ်တော်၊

၃။ ထူပါရုံစေတီ၊

၄။ မဟာစေတီ။

ဒက္ခိဏသာခါဗောဓိပင်

ရဟန္တာရှင်မဟိန္ဒမထေရ်နှင့် ဒေဝါနံပိယတိဿမင်း ပရိသတ်တို့သည် မဟာမေဃဝန်ဥယျာဉ်သို့ ရောက်သောအခါ မင်းသည် မထေရ်မြတ်ကို မုလေးပန်းရှစ်ဆုပ်ဆက်ကပ်သည်။

မထေရ်မြတ်သည် မုလေးပန်းများကို ထိုနေရာ၌ ကြံဖြန့်တော်
မူလိုက်ရာ ပန်းများမြေပေါ်ခသည်နှင့် တပြိုင်နက် ငလျင်တစ်ကြိမ်
ပြင်းစွာလှုပ်ရာ ပရိသတ်များက တအံတဩဖြစ်ကြသည်။

မင်းကြီးက မထေရ်မြတ်အနီး လက်အုပ်ချီ၍ ဖူးမြော်သည့်
အခါ-

“ဒကာတော်မင်းကြီး၊ ဤနေရာကား ဘဒ္ဒကမ္ဘာ၌ ပွင့်တော်
မူကြကုန်သော ကကုသန်၊ ကောထဝံ၊ ကဿပဘုရားသုံးဆူတို့၏
ဗောဓိပင်လင်္ကာတောင်ကိုင်းကို စိုက်ပျိုးရာဌာနဖြစ်သကဲ့သို့၊ ငါတို့
ဘုရားရှင်၏ ဗောဓိပင်တောင်ကိုင်းကို စိုက်ပျိုးရာ ဒက္ခိဏသာခါဖြစ်
ထွန်းမည့်နေရာဖြစ်တယ်” လို့ ကောင်းချီးနိမိတ် ပေးတော်မူခဲ့တဲ့
နေရာဖြစ်ကြောင်း မိန့်တော်မူ၏။

ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန်မစံမီ ဘုရားဖြစ်ရာ
ဗောဓိပင်ကို အဓိဋ္ဌာန်ထားခဲ့သည်။ ငါဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးနောက်
သီရိဓမ္မာသောကမင်းက သာသနာထွန်းကားအောင် လုပ်လတ္တံ့။
သီရိဓမ္မာသောကမင်း သမီးတော်သင်္ဃမိတ္တာထေရီတို့သည် ငါ
ဘုရား ဖြစ်တော်မူတဲ့ ဗောဓိပင်၏ တောင်ကိုင်းကိုပင့်လတ္တံ့။ ပင့်တဲ့
အခါ “ဗောဓိကိုင်းသည် မခုတ်မဖြတ်ရပဲ ဆေးဒန်းမြင်းသီလာ
သုံးခါရစ်ကာမျှဖြင့် အလိုလိုပြတ်ကျပါစေ သတည်း။” ဟု
အဓိဋ္ဌာန်ထားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဒီလိုနဲ့ မင်းနှင့်သမီးတော် ပရိသတ်တို့သည် ရဟန်းများ
ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း ဗောဓိပင်၏ တောင်ကိုင်းကို ဆေးဒန်း
မြင်းသီ လာသုံးခါရစ်ကာမျှဖြင့် မခုတ်မဖြတ်ရပဲ အလိုလို
ပြတ်ကျလာပြီး ရွှေဖျဉ်းအိုး၌ တည်၏။ ရွှေဖျဉ်းအိုး၌ တည်တည်ချင်း
အမြစ်များ ချက်ချင်းထွက်လာ၏။

‘ငါးလုံးသောရွှေညောင်သီးက ဗြဟ္မာတိုင်အောင်ထွန်းသ

တဲ့- အရ ဗောဓိကိုင်းသည် ငါးလုံးသော အသီးကိုသီးကာ အသီး၏ အရောင်တို့သည် ဗြဟ္မာပြည်တိုင်အောင် ထွန်းလင်း တောက်ပ၏။ လင်းထိန်၏။

ဗောဓိကိုင်းသည် ရွှေဖျဉ်းအိုးထဲကနေပြီး ကောင်းကင်ပြန် တက်သွားတာ (၇) ရက်ကြာသည်။ ပရိသတ်ကြီးက ဗောဓိကိုင်းပြန် ကြွအလာကို မအိပ်ပဲစောင့်နေကြ၏။ (၇) ရက်ပြည့်မှ ရွှေဖျဉ်းအိုး ထဲ ပြန်ကျဆင်းလာ၏။

သီရိဓမ္မာသောကမင်း သမီးတော်သဃ်မိတ္တာထေရီတို့သည် ကြည်ညိုလွန်းလို့ သီဟိုဠ်ပင့်ပြီး စိုက်ပျိုးပူဇော်ထား၏။ အဲဒီ ဗောဓိပင်ကို ဘုရားဖြစ်တဲ့ ဗောဓိပင်၏တောင်ဘက်ကိုင်းကို ပင့်ပြီး စိုက်ပျိုးပူဇော်တဲ့အတွက် ဒက္ခိဏသာခါ ဗောဓိပင်လို့ခေါ်ပါသည်။ ဒက္ခိဏသာခါဗောဓိပင်သည် မဟာစေတီနှင့် သုံးဖာလုံလောက် ဝေး၏။

ဇွယ်တော်

ရွှေတိုင်တို့ မလင်းတလင်း...၊ နံ့သာတို့ မသင်းတသင်း...၊ သန်းခေါင်သို့ မချဉ်းတချဉ်း။

စိန်မြစီခြယ်၊ သလွန်လယ်၌၊ သက်လှယ်ညာထား၊ ရွှေစင်လားသို့၊ တစ်ပါးနတ်မျှ၊ ရှုတိုင်းလှသည်၊ ငယ်ကချစ်သူ၊ မောင့် သည်းအူနှင့် အတူ တကွ၊ စံပါရလည်း၊ သု ခဟုလျှင်၊ မောင်မထင်တော့...။

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ ဘင်္ဂလားနယ်၊ မဟာနဒီမြစ်နှင့် ဂေါဇာဝတီ မြစ်တို့၏အကြား ကလိင်္ဂတိုင်းကို အုပ်စိုးသည့် ဘုရင်ဂုဟသိဝ သည်တောင်ညာစံ အဂ္ဂမဟေသီမိဖုရားကြီးနှင့် ရတနာသလွန် ပေါ်၌ အတူတွဲလျက် စံနေသော်လည်း မိဖုရားကြီးအား စကား တစ်ခွန်းမျှမပြောဘဲ သက်ပြင်းသာတဟင်းဟင်းချလျက် ဘယ်ညာ

တစောင်း အမျိုးမျိုးပြောင်း၍ နေတော့သည်။ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏ တရားတော်ကို ဆောင်တော်မူကြသော သံဃာတော် အရှင်သူမြတ် တို့က လူ့စည်းစိမ်တွင် အထွဋ်အထိပ်ဖြစ်သော မင်းစည်းစိမ်သော်မှ ချမ်းသာအစစ်မဟုတ်၊ ချမ်းသာအတုသာဖြစ်သည်ဟု ဟောတော်မူ သည်ကို ကြားနာရစဉ်က သဘောမပေါက်ခဲ့။ ယခုမှ တဖြည်းဖြည်း သဘောပေါက်၍ လာတော့သည်။

စက်တော်ဆောင်သို့ ဝင်စက အဆိုတော်၊ အတီးတော်တို့ က အမျိုးမျိုးသော ဘုန်းတော်ဘွဲ့များကို ဆိုကြ၊ တီးကြ၏။ မင်း မိဖုရားတို့၏ ဘုန်းတော်တို့သည် နေအထောင်မက ထွန်းပြောင် သည်ဟုလည်းပါသည်။ အရှင်မင်းမိဖုရားနှစ်ပါးတို့၏ ဘုန်းတော် ကြီးပုံကို မဟာဗြဟ္မာကြီးက လျှာပေါင်း တစ်ကုဋေတို့ဖြင့် သူ့ သက်တမ်းကုန်သည့်တိုင်အောင် ဖွဲ့နွဲ့ချီးမွမ်းသည့်တိုင် မကုန်နိုင်ပါ ဟုလည်း ပါသည်။

အဆိုတော်၊ အတီးတော်တို့၏ ဆိုကြ၊ တီးကြသည့် တေးသံ များကို စတင်ကြားရစဉ်က ဆိုသလောက်မဟုတ်မှန်း သိစေကာမူ သဘောကျမိ၏။ လက်ထဲစွပ်ထားသော ရတနာလက်ဝတ်တော် အမျိုးမျိုးတို့ကိုလည်း ဆုတော်လာဘ်တော် ချဖူးသည်။ ဘုန်းတော် ဘွဲ့များတင်သွင်းလျှင် ဆုရကြောင်းသိသော ဂီတသဘင် ပညာရှင် တို့ကလည်း မင်းအလိုတော်ကျ ဆုတော်လာဘ်တော်ရမည့် ဘုန်းတော်ဘွဲ့တို့ကိုသာ တင်သွင်းသည်။

ယခုည ညဦးပိုင်း စက်တော်ဆောင်ဝင်ကာစက သွက်သွက်လက်လက် သီဆိုတီးမှုတ်နေကြသော အဆိုတော် အတီးတော်တို့သည် ညဦးဦး၏ နောက်ပိုင်းသို့ ရောက်သောအခါ ငြိမ်ငြောင်းအေးမြသော တေးဂီတတို့ကိုသာ သီဆိုတီးမှုတ်ကြ တော့သည်။ သို့မှသာ မင်းမိဖုရားတို့ စက်တော်ခေါ်ချင်ပေလိမ့်

မည်။ ညဉ့်လယ်အနီးရောက်သောအခါတွင်မူ အားလုံးသော အဆိုတော် အတီးတော်တို့ အဆိုအတီးရပ်နားကာ အိပ်စက်ကြ သည်။

အဆိုတော်အတီးတော်များ အိပ်စက်သည့်တိုင် ဘုရင်ဂုဟ သိဝကား အိပ်၍မပျော်နိုင်၊ မင်းကြီးစက်တော်မပျော်သောအခါ မိဖုရားကြီးလည်း စက်၍မပျော်ခဲ့။ မနေနိုင်သည့်အဆုံး

မိဖုရားကြီးက “မောင်တော် ရွှေနန်းရှင်ဘုရား၊ ဘယ်အခက် အခဲများ တွေ့ကြုံနေရလို့ စက်မပျော်ရပါသလဲ၊ နှမတော်သိခွင့်ရှိက သိပါရစေဘုရား” ဟုလျှောက်တင်သည်။

မင်းကြီးက “မိဖုရားကြီးမပြောမပြီး၊ မတီးမမြည်ဆိုတာလို ပြောရချေတော့မယ်။ မောင်တော်တို့နိုင်ငံရဲ့ ပြည်ထဲရေးဟာမငြိမ် သက်ပေဘူး၊ သေဝတ္တစတဲ့ မလယမင်းများက ဗုဒ္ဓမြတ်စွယ်တော် ရလိုမှု အကြောင်းပြုပြီး ကျူးကျော်ရန်စလာတယ်။ ရာဇသံ အမျိုးမျိုး လည်းပေးလာကြတယ်။ သူတို့ဟာ မောင်ကော်တို့ထက် လက်နက် စစ်သည်အင်အား အလွန်သာတယ်။ ဗုဒ္ဓရဲ့ စွယ်တော်မြတ်ကို အကြောင်းပြုပြီး အသက်သွေးများ ဆုံးရှုံးရတယ်ဆိုတာ မလျော် ကန်လှပေဘူး။ မောင်တော်တို့ အနေနဲ့ကလည်း အတူမဲ့ရတနာ၊ ဘေးတော် ဘိုးတော်တို့ရဲ့ ဓမ္မအမွေ၊ ဗုဒ္ဓရဲ့ လက်ဝဲအောက် စွယ်တော် မြတ်ကို လွယ်လွယ်နဲ့ မပေးနိုင်ဘူး။ ဒီတော့ ဓားဓားချင်း၊ လှံလှံချင်း စစ်မက်တော့ခင်းကြရမှာပဲ။ အဲဒီတော့ မနက်ဖြန်နံနက်မိုးသောက် အလင်းရောက်လျှင် သားမက်တော် ဒန္တမင်းသားနှင့် သမီးတော် ဟေမမာလာတို့အား ရှေ့တော်ခေါ်ပြီး တိုင်ပင်ရပေလိမ့်မည် မိဖုရားကြီး” ဟုမိန့်တော်မူ၏။ ထိုနောက် မိဖုရားတို့ ငြိမ်သက်ကာ အတွေးကိုယ်စီနှင့် စံနေတော်မူကြ၏။ ရွှေတိုင်တို့လည်းငြိမ်းပြီး၊ နံသာတုံလည်း သိမ်းပြီး၊ သန်းခေါင်သို့လည်း တိမ်းပြီး။

ဂုဟသီဝမင်း၏ သမီးတော် ဟေမမာလာနှင့် သားမက်
တော်ဒန္တမင်းသားတို့သည် မင်းတရားကြီး၏ ဆင့်ခေါ်ချက်အရ
မင်းတရားကြီးနှင့်တွေ့ရန် ဧည့်နန်းဆောင်၌ စောင့်၍နေကြ၏။
အတွင်းတော်မှာ မင်းနှင့်မိဖုရားတို့ ထွက်တော်မူအလာကို စောင့်
၍နေ့စဉ် အတိတ်ကဖြစ်ရပ်တို့ကို ဒန္တမင်းသားသည် သတိရ၍
နေမိ၏။

ဒန္တကုမာရဟု ကျော်ကြားလာမည့် မင်းသားသည် မဇ္ဈိမ
ဒေသ ဥဇ္ဇေနီပြည်(ယခုခေတ်အခေါ် ဥဂျိုင်းပြည်)၏ ရှင်ဘုရင်နှင့်
ဂုဟသီဝမင်း၏ နှမတော်တို့၏ သားတော်ဖြစ်သည်။ မင်းသားသည်
ငယ်စဉ်ကပင် ရတနာသုံးပါးကို အထူးကြည်ညို ကိုင်းရှိုင်း၏။
သံဃာတော်များနှင့်လည်း အကျွမ်းတဝင်ရှိ၏။ သံဃာတော်တို့၏
အဆုံးအမဩဝါဒကိုလည်း အလွန်လေးစားလိုက်နာ၏။

တစ်နေ့ မင်းသားက သူ၏မယ်တော်အား ပူဆာသည်။
“မယ်တော်ဘုရား မယ်တော်၏အစ်ကိုတော် သားတော်၏ဦးရီး
တော် ကလိင်္ဂတိုင်းပြည်အရှင် ဘုရင်ဂုဟသီဝမင်းရဲ့ ဒန္တပူရမြို့မှာ
ဗုဒ္ဓ၏လက်ဝဲအောက် စွယ်တော်ရှိတယ်လို့ သားတော်ကြားဖူးပါ
တယ်။ စွယ်တော်မြတ်ကို သားတော်သွားရောက်ဖူးမြော်လိုပါတယ်
ခွင့်ပြုတော်မူပါ” ဟုသံတော်ဦးတင်လေသည်။

မယ်တော်က “ သားတော်ရဲ့ခမည်းတော်နဲ့ တိုင်ပင်ပြီး
ကလိင်္ဂတိုင်းနိုင်ငံ ဒန္တပူရမြို့မှာ ကိန်းဝပ်တော်မူတဲ့ လက်ဝဲအောက်
စွယ်တော်မြတ်ကို ဖူးနိုင်အောင် မယ်တော်စီစဉ်ပေးမယ်” ဟုမိန့်
တော်မူ၏။ ခမည်းတော်နှင့် မယ်တော်တို့၏ အစီအစဉ်ဖြင့် သား
တော်မင်းသားသည် ဦးရီးတော် ဂုဟသီဝမင်းစံရာ ကလိင်္ဂတိုင်း၊
ဒန္တပူရမြို့သို့ ရောက်ရှိခဲ့၏။ ပင်ကိုကပင် ရတနာသုံးပါးကို ကြည်
ညိုရင်းစွဲရှိသော မင်းသားသည် ဗုဒ္ဓစွယ်တော်မြတ်အား ဖူးမြော်၍

မဝနိုင်၊ နေ့နေ့ညည ဖူးမြော်ခွင့်ရသရွေ့ စွယ်တော်ကိုသာ ဖူးမြော်
၍နေသည်။

မင်းသား၏ စွယ်တော်အပေါ် ကြည်ညိုပုံကို ဂုဟသီဝ
မင်းကြီးသဘောကျကျေနပ်တော်မူကာ တူတော်မောင်မင်းသားအား
စွယ်တော်မြတ်ကို စောင့်ရှောက်ရသည့် စွယ်တော်ထိန်းမင်းသား
ရာထူးကို ချီးမြှင့်လေသည်။ ထိုအခါမှစ၍ မင်းသားသည် ဒန္တ
ကုမာရ(စွယ်တော်မင်းသား)ဟု ကျော်ကြားခဲ့လေသည်။

ဂုဟသီဝမင်းကြီးသည် တူတော်ဒန္တမင်းသား၏ ရည်မွန်
သွက်လက်ပုံ ဝေဖန်တိုင်းထွာတတ်ပုံ ရိုးသားထက်မြက်ပုံ သိမ်မွေ့
သပ်ရပ်ပုံ ကိုယ်ကျင့်သီလကောင်းပုံတို့ကို သဘောကျတော်မူကာ
'ဆွေချင်းထပ် မြတ်သည်' ဟူသောစကားအတိုင်း ဟေမမာလာ
ဟူသော နာမည်နှင့်လိုက်ဖက်အောင် ရွှေစင်ကဲ့သို့ လှပအဖိုးတန်ကာ
ပန်းကုံးကဲ့သို့ နုနယ်သိမ်မွေ့သော သမီးတော်မင်းသမီးနှင့် နှစ်ပါး
ရွှေဂဟေစပ်သကဲ့သို့ ရွှေလက်တော်ထပ်ပေးခဲ့လေသည်။

ထိုမျှသာမက တူတော်လည်းဖြစ် သားမက်တော်လည်းဖြစ်
သော ဒန္တမင်းသားအား ဥပရာဇာအဖြစ်ခန့်ထား၍ အိမ်ရှေ့မင်း
စည်းစိမ်ကို ပေးသနားခဲ့လေသည်။

ဒန္တမင်းသားသည် ဗုဒ္ဓ၏စွယ်တော်မြတ် ဤကလိင်္ဂတိုင်း
ဒန္တပူရမြို့တော်သို့ ရောက်ရှိတော်မူလာပုံကို ဦးရီးတော် ဂုဟသီဝ
မင်းကြီး၏မိန့်တော်မူချက်အရ သိရှိမှတ်သားခဲ့ရသည်။

ကလိင်္ဂနိုင်ငံ ဒန္တပူရမြို့တော်၌ကိန်းဝပ်တော်မူသော စွယ်
တော်မြတ်သည် ဂေါတမဘုရား၏ လက်ဝဲအောက်စွယ်တော်မြတ်
ဖြစ်တော်မူ၏။

ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ် အလောင်းတော်တေဇောဓာတ်မီးလောင်
မြိုက်၍နေစဉ် ထင်းပုံထက်မှာပင် အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ တပည့်

ခေမအမည်ရှိသော ရဟန္တာအရှင်မြတ်က ဗုဒ္ဓ၏ လက်ဝဲအောက်
စွယ်တော်မြတ်ကို ရယူတော်မူလိုက်သည်။

အရှင်ခေမရဟန္တာအရှင်မြတ်သည် ကုသိနာရာမမှ ကလိင်္ဂ
တိုင်းသို့ ပင့်ဆောင်ကာ ကလိင်္ဂတိုင်းပြည်ရှင် ဘုရင်ဗြဟ္မဒတ်အား
ချီးမြှင့်တော်မူသည်။ ဘုရားရှင်၏ လက်ဝဲအောက်စွယ်တော်မြတ်
အား ဘုရင်ဗြဟ္မဒတ်သည် ရိုသေမြတ်နိုးစွာပူဇော်၏။ စွယ်တော်
မြတ်ကိန်းဝပ်တော်မူသော မြို့သည် ဒန္တပူရမြို့တော်(စွယ်တော်မြို့)
ဟု ထင်ရှားလာခဲ့သည်။

ဗြဟ္မဒတ်မင်း နတ်ရွာစံသော် သားတော် ကာသိရာဇာ
(ကလိင်္ဂရာဇာမင်း) နန်းတက်၏။ ထိုမင်းနတ်ရွာစံသော် သားတော်
သုနန္ဒမင်းနန်းတက်၏။ ထိုမင်းနတ်ရွာစံသော် သားတော်မြေးတော်
အစဉ်အဆက်တို့ နန်းတက်ကြရာ ဂုဟသီဝမင်းလက်ထက်သို့
ရောက်ခဲ့၏။ ဗုဒ္ဓ၏စွယ်တော်မြတ်ကို လက်ခံရရှိသူ ဗြဟ္မဒတ်မင်း
မှသည် ဂုဟသီဝမင်းတိုင်အောင် အဆက်ဆက်သောမင်းတို့သည်
ဗုဒ္ဓ၏စွယ်တော်မြတ်ကို စောင့်ရှောက်ကိုးကွယ်ခဲ့ကြသည်။

ဤသည်ကား ဒန္တမင်းသားအား ဦးရီးတော်ဂုဟသီဝမင်းက
ပြောပြသောစွယ်တော်သမိုင်းပေတည်း။

ဒန္တမင်းသားနှင့် ဟေမမာလာ မင်းသမီးတို့သည် ခမည်း
တော် ဂုဟသီဝမင်းကြီး၏ ရှေ့တော်မှောက်သို့ ရောက်ရှိခစားနေ
ကြပြီဖြစ်၏။ မင်းတရားကြီးက နန်းတွင်းအမှုတော်ထမ်းတို့အား
ဝေးရာသို့သွား၍ ခစားစေသည်။ အနီး၌ တစ်ယောက်မျှမရှိသည့်
အခါတွင်မှ မင်းကြီးက အသံတော်ကိုနှိမ့်၍ တိုးတိုးမိန့်တော်မူ၏။

သားတော်နှင့်သမီးတော် နိုင်ငံတော်မှာမကြာမီ အန္တရာယ်
တစ်ခုကို တွေ့ကြုံရတော့မယ်၊ တခြားတော့မဟုတ်ဘူး၊ သေဝတ္တစတဲ့
ပလယမင်းတွေ ကျူးကျော်ရန်စစ်ခင်းလာကြတယ်၊ သားတော်နှင့်

ကန္တိနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၁၀၃

သမီးတော်တို့ကို စုံစုံလင်လင်သိအောင် ခမည်းတော်ပြောပြမယ်။

တစ်ချိန်ကပါဋလိပုတ်ပြည့်ရှင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မဟုတ်တဲ့ ပဏ္ဍာဘုရင်ဟာ ဘာသာခြားများရဲ့ စကားကိုနားဝင်ပြီး ခမည်းတော်တို့တိုင်းပြည်ကို စစ်ချီလာဖူးတယ်။ ဘာသာခြားများကပဏ္ဍာမင်းရဲ့ လက်အောက်ခံအဆင့်မျှသာရှိတဲ့ ကလိင်္ဂတိုင်းပြည်ရှင်ဘုရင် ဂုဟသိဝမင်းဟာ ပဏ္ဍာမင်းကိုသာ အရိုအသေ ပေးသင့်ပါလျက် အရိုအသေမပေးပဲ ဘာမှအဓိပ္ပာယ်မရှိတဲ့ ဗုဒ္ဓဆိုသူရဲ့စွယ်တော်ကိုပဲ အရိုအသေပေးနေခြင်းဟာ ပဏ္ဍာမင်းကို အာခံစော်ကားနေတာပဲလို့ ကုန်းတိုက်ကြတယ်။

ပညာနည်းတဲ့ ပဏ္ဍာမင်းဟာ ဘာသာခြားတို့ရဲ့ ကုန်းတိုက်စကားကိုနားယောင်ပြီး ခမည်းတော်တို့ရဲ့တိုင်းပြည်ကို တိုက်ခိုက်သိမ်းယူဖို့ စစ်သည်အင်အားအလုံးအရင်းနဲ့ ချီတက်လာခဲ့ကြတယ်။ ခမည်းတော်က 'အမျက်ဒေါသကြီးမားသူကို အမျက်ဒေါသမထား မေတ္တာတရားဖြင့်သာ အောင်စေရာ၏'ဆိုတဲ့ ဗုဒ္ဓတရားတော်အရ ရွှေနန်းတော်တစ်ခုလုံးကို မေတ္တာပွားခိုင်းခဲ့တယ်။ 'မိမိသည် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို ပြုစုစောင့်ရှောက်နိုင်မည့် ဘုန်းထူးကံထူး ရှိပါက ဒီရန်စစ်မီးကို ငြိမ်းနိုင်ရပါစေသား'လို့ သစ္စာပြုပြီး ရန်သူပဏ္ဍာမင်းအလာကို ခမည်းတော်ကိုယ်တိုင် ခမ်းခမ်းနားနား ဆီးကြိုခဲ့တယ်။

ပဏ္ဍာမင်းဟာခမည်းတော်က သူ့ကို ရန်သူလိုသဘောမထားဘဲ ပြည်ထောင်ဘက်ချင်း မဟာမိတ်မင်းများလို သဘောထားပြီး ဂုဏ်ပြုကြိုဆိုနေတာတွေ့တော့ သူ့ရဲ့ အမျက်ဒေါသတွေ ပြေပျောက်သွားခဲ့တယ်။ အလိုတော်ရှိရာကို ကူညီဖို့ အသင့်ရှိပါကြောင်း ခမည်းတော်ကပြောတော့ သူက အလွန်ကျော်ကြားလှတဲ့ ဗုဒ္ဓရဲ့စွယ်တော်မြတ်ကို ဖူးမြော်ချင်တယ်လို့ပြောတယ်။

ထည်ထည်ဝါဝါ ပူဇော်ထားတဲ့ ဗုဒ္ဓစွယ်တော်မြတ်ကို

ပြည့်ရှင်မင်းတို့သာ ပူဇော်နိုင်တဲ့ ပူဇော်ဖွယ်များနဲ့ ခမ်းခမ်းနားနား ပူဇော်နိုင်ဖို့ ခမည်းတော်ကိုယ်တိုင် စီစဉ်ပေးတော့ သဒ္ဓါတရားတွေ တိုးပွားလာပြီး သူဟာ သူတစ်ပါးစကားကို နားယောင်ပြီး မပြစ်မှား ထိုက်သူ ခမည်းတော်ကို ပြစ်မှားမိကြောင်း ဝန်ချတောင်းပန်တယ်။

နောင်သင့်လျော်တဲ့တစ်ချိန်မှာ သူတို့ ပါဠိလိပုတ်နေပြည် တော်ကို ဖိတ်ကြားမယ့်အကြောင်းနဲ့ အကယ်၍ အကြည်တော်ကြွ လာပါလျှင် ဗုဒ္ဓရဲ့စွယ်တော်မြတ်ကိုပါ ပင့်ခွဲစေချင်ကြောင်း မှာ ကြားပြီး ပြန်သွားခဲ့ပါတယ်။ များမကြာမီပဲ စွယ်တော်မြတ်နှင့် အတူ 'အကြည်တော်ဂုဟသိဝမင်း ပါဠိလိပုတ်ကို ချစ်ကြည်ရေးခရီး ကြွရောက်တော်မူပါ' ဆိုတဲ့ စာသဝဏ်လွှာ ရောက်ရှိလာတယ်။

ခမည်းတော်နဲ့ မယ်တော်တို့လည်း ဗုဒ္ဓရဲ့စွယ်တော်မြတ် ကို ပင့်ဆောင်ပြီး သူတို့နိုင်ငံကို အလယ်အပတ်ခရီးသွားခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် မျှော်လင့်မထားတဲ့ စိတ်မကောင်းစရာ ဖြစ်ရပ်တွေကို တွေ့ခဲ့ရတယ်။ ဖြစ်ပုံက ဒီလိုသားတော်၊ ပဏ္ဍုမင်းကို ဘာသာ ခြား တိတ္ထိများကပြောတယ်။ လက်အောက်ခံ အဆင့်မျှသာရှိတဲ့ မင်းကိုးကွယ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဆိုသူရဲ့ သွားကို မရှိခိုးထိုက်ကြောင်း၊ အရိ အသေမပေးသင့်ကြောင်း စသည်ဖြင့် အတုမရှိတဲ့ဗုဒ္ဓရဲ့ ကိုယ်တော် တစ်စိတ် တစ်ဒေသ ဓာတုစေတီတော်ကို ပြစ်မှားပြောဆိုတယ်။

ဉာဏ်နည်းတဲ့ ပဏ္ဍုမင်းဟာ တိတ္ထိတွေရဲ့ စကားကို နား ဝင်ပြီး စွယ်တော်မြတ်ကို မီးကျိုးတွင်းထဲ ပစ်ချဖျက်ဆီးတယ်။ ဘုရား

ရှင်ရဲ့ အသမ္ပန္နဓာတ် စွယ်တော်မြတ်ဟာ မီးမလောင်ကျွမ်းတဲ့အပြင် အမျိုးမျိုးသော တန်ခိုးပြာဠိဟာကို ရှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင်ပြတော်မူတယ်။ နောက်ဆုံး ပေပေါ်တင်ပြီး တူနဲ့ ထုတဲ့အခါ စွယ်တော်မြတ်ဟာ ပေထဲမှာ တစ်ဝက်လောက်မြုပ်ဝင်သွားခဲ့တယ်။ နောက်ဆုံး ပဏ္ဍု

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၁၀၅

မင်းကိုတိုင် ယုံကြည်စွာနဲ့ ကိုးကွယ်ပူဇော်ခဲ့တယ်။ နှစ်ပြည်ထောင် စစ်မီးလည်းမထောက်ခဲ့ကြဘူး။ ပဏ္ဍာမင်းက သူတို့တိုင်းပြည်ရောက် နေတဲ့ ဗုဒ္ဓစွယ်တော်မြတ်ကို ကာလအတိုင်းအတာ တစ်ခုအထိ ကိန်းဝပ်ပူဇော်ခွင့်ပြုပါလို့ ခမည်းတော်ကို မေတ္တာရပ်ခံခဲ့ပါတယ်။ ခမည်းတော်လည်း ကလိင်္ဂတိုင်းသူပြည်သားများ နားချပြီး ပါဠိလိုပုတ်နေပြည်တော်မှာ စွယ်တော်ကို ကိန်းဝပ်ခွင့်ပြုခဲ့တယ်။ ကိန်းဝပ်ခွင့်မပြုခွဲရင် နှစ်နိုင်ငံစစ်မီးတောက်ဦးမယ်။ စွယ်တော်မြတ် ရဲ့ တန်ခိုးပြာဇ္ဇိဟာကို ဖူးမြင်ရပြီး သဒ္ဓါတရားဖြစ်လာတဲ့ ပဏ္ဍာ မင်းဟာ စွယ်တော်ကို ရိုရိုသေသေ ကိုးကွယ်ပူဇော်ခဲ့ တယ်။

ပြည်နီးချင်း ခီရာဇာရ(ခီဇာရမ်) ပြည်ရှင် စိတ္တယာနမင်းက စွယ်တော်ကို ပူဇော်ပါရစေဆိုပြီး ပဏ္ဍာမင်းထံက တောင်းတယ်။ ဘုန်းမီးနေလတောက်ပနေတဲ့ ပဏ္ဍာမင်းက မပေးခဲ့ဘူး။ နှစ်နိုင်ငံ စွယ်တော်ကို အကြောင်းပြုပြီး စစ်ခင်းကြရာမှာ ခီရာဇာရမင်း ကျ ဆုံးခဲ့တယ်။

သံဝေဂများစွာရရှိတဲ့ ပဏ္ဍာမင်းဟာ ခမည်းတော်ထံ ဗုဒ္ဓ စွယ်တော်မြတ်ကို ပြန်လည်အပ်နှံပြီး သားတော်အိမ်ရှေ့မင်းသား ကို ထီးနန်းလွှဲအပ်ကာ ရဟန်းပြုသွားခဲ့တယ်။ ခီရာဇာရမင်းမရှိတဲ့ နောက် သူ့တူတော် မလယမင်းများက ကလိင်္ဂတိုင်းကို ပြန်ရောက် နေတဲ့ စွယ်တော်ကို သူတို့ကိုအသာတကြည် အပ်လျှင်အပ်၊ မအပ် လျှင် စစ်တိုက်ပြီးသိမ်းမယ်လို့ ရာဇသံပေးတယ်။

အခု မလယမင်းများရဲ့ ရာဇသံနဲ့ ပတ်သက်ပြီး တိုင်ပင် ချင်လို့ သားတော်နဲ့ သမီးတော်တို့ကို အပါးတော်ကို ဆင့်ခေါ်ရ တာပဲ။”

ဤသို့ ဂုဟသီဝမင်းသည် ဒန္တမင်းသားနှင့် ဟေမမာလာ

မင်းသမီးတို့အား အကြောင်းအရာ အပြည့်အစုံကို မိန့်ကြား၏။

ဒန္တမင်းသားက “ခမည်းတော် ဘယ်လိုဖြစ်စေချင်ပါသလဲ ဘုရား၊ သားတော်က တပ်တော်များကို ဦးစီးပြီး ရှေ့တန်းကနေ တိုက်ပေးရမှာပါလား၊ဒါမှမဟုတ် စီးချင်းထိုးရမှာပါလား၊သာသနာ၊ တိုင်းပြည်နဲ့ လူမျိုးအတွက် အသက်ပေးလှူဖို့ အသင့်ရှိကြောင်းပါ ဘုရား။”

ဤသို့ ဒန္တမင်းသားက သံတော်ဦးဟင်္သာရာ -

ဂဟသိဝမင်းကြီးက “သားတော်ရဲ့စကားကို ခမည်းတော် ကြားရတာ အလွန်ပဲအားရကျေနပ်လှပါတယ်။ သားတော်ဟာ ရတနာ သုံးပါးကို အလွန်ကြည်ညိုတယ်။စိတ်သဘောထား အလွန် ပျော့ပျောင်းတယ်။ စစ်ရေးစစ်ရာအတေ့အကြံ မရှိပေဘူး၊ ဒီတော့ စစ်ရေးစစ်ရာအတွက် ခမည်းတော်ရဲ့ တာဝန်သာရှိပါစေတော့၊ သားတော်ကို ခမည်းတော်တာဝန်ပေးချင်တာက စစ်ရေးစစ်ရာထက် ပိုအရေးကြီးတဲ့ ဗုဒ္ဓစွယ်တော်မြတ်ကို စောင့်ရှောက်ဖို့တာဝန်ပဲ။

စစ်တို့သဘောက အနိုင်နဲ့ အရှုံးနှစ်ခုသာရှိတယ်။ ခမည်းတော်တို့ နိုင်ချင်လည်းနိုင်မယ်။ ရှုံးချင်လည်းရှုံးမယ်၊ ဧကန်မှချ မပြောနိုင်ဘူး၊ခမည်းတော်တို့ဘက်က အရေးနိမ့်ခဲ့ရင် သားတော်နဲ့ သမီးတော်တို့က ဗုဒ္ဓစွယ်တော်မြတ်ကို လျှို့ဝှက်လုံခြုံစွာ ပင့်ပြီး လင်္ကာဒီပပြည့်ရှင် ဘုရင်မဟာသေနထံ သွားရောက် အပ်နှံပါ။ မဟာသေနမင်းဟာ မိမိဦးခေါင်းကိုဖြတ်ပြီး ထမင်းရှင်ကို ကျေးဇူး ဆပ်ခဲ့တဲ့ သီရိသံဃဗောဓိမင်းရဲ့နောက် အနုရာဓမှာ နန်းစံခဲ့တဲ့ လင်္ကာဒီပပြည့်ရှင် ဂေါဋ္ဌဘာယမင်းရဲ့ သားတော်ဖြစ်တယ်။ ဂေါဋ္ဌဘာယမင်း လွန်တော်မူတဲ့အခါ အနုရာဓမှာ ထီးနန်းစံသွားတဲ့ ဘုရင်ဇေဋ္ဌတိဿရဲ့ ညီတော်လည်းဖြစ်တယ်။ ဘုရင် မဟာသေန ဟာ ခမည်းတော်နဲ့ လူချင်းမတွေ့ဘူးပေမယ့် အလွန်ရင်းနှီးကြတဲ့

ကနဦးနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၁၀၇

အဒိဋ္ဌသဟာယဖြစ်တယ်။ ဗုဒ္ဓကို ကိုးကွယ်တာချင်းလည်းတူတယ်။ မဟာသေနမင်းဟာ ဗုဒ္ဓကိုအလွန်ကြည်ညိုတယ်။ သူ့ထံကြွလာတဲ့ ဗုဒ္ဓရဲ့စွယ်တော်မြတ်ကို အလွန်မြတ်နိုး ရိုသေစွာပူဇော်လိမ့်မယ်။

ကဲ-ခမည်းတော် ပြောချင်တာတော့ တော်တော်စုံသွားပြီ မိဖုရားကြီးက သားတော်နဲ့သမီးတော်များကို ဘာများမှာကြားချင် သလဲ”။

ထိုအခါ တစ်ချိန်လုံး တိတ်ဆိတ်စွာ နားထောင်နေသော မိဖုရားကြီးက “ သားတော်နဲ့သမီးတော်တို့ ခမည်းတော် မင်းတရား ကြီး မိန့်ကြားတော်မူတာလဲ တော်တော်စုံသွားပြီ။ မယ်တော်အထူး မှာကြားစရာ မလိုတော့ဘူး၊ အရာရာ သတိပညာ ကြီးမားစွာနဲ့ ဆောင်ရွက်ကြပါလို့ သာ မယ်တော်မှာကြားပါရစေ၊ သားတော် သမီးတော်များ အန္တရာယ်ကင်း၍ ဘေးရှင်းကြပါစေ။ ”

ထိုအခါ မင်းကြီးက “ သားတော်နဲ့သမီးတော်တို့ ဒီနေ့ပဲ ကြိုတင်ဆောင်ရွက်စရာ ရှိတာတွေကို ဆောင်ရွက်ကြပေတော့” ဟု မိန့်တော်မူရာ မင်းသားနဲ့မင်းသမီးတို့က “အမိန့်တော်မြတ် အတိုင်းပါဘုရား” ဟုလျှောက်ထားကာ အပါးတော်မှ ရိုသေစွာ ထွက်ခွာခဲ့ကြ၏။

ကျူးကျော်လာကြသူ ရန်သူမင်းများကြောင့် စစ်မီးကား အကြီးအကျယ် တောက်လောင်ခဲ့ကြပြီဖြစ်၏။ ကလိင်္ဂပြည့်ရှင် ဘုရင်ဂုဟသီဝမင်းသည် အမျိုး၊ဘာသာ၊သာသနာအတွက် ကိုယ် တော်တိုင် တပ်တော်ဦးမှ ရွပ်ရွပ်ချုံ့ချုံ့ သက်စွန့်ကြိုးပမ်း တိုက်ပွဲဝင် တော်မူရှာ၏။

ကလိင်္ဂမင်း၏ စစ်သည်များနှင့် ရန်သူမင်း၏ စစ်သည်တို့ လိုက်ပွဲကား ပြင်းထန်သည်ထက် ပြင်းထန်၍လာ၏။ ဆင်သံ၊ မြင်းသံ၊အမြောက် စိန်ပြောင်းစသော လက်နက်ကြီးများအသံကြိုး

၁၀၈ အရှင်ကေလာသ (ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ)

ဝါးအော်ဟစ်လိုက်သည့် ညာသံများ၊ ဓားချင်းခုတ်မိပြီး မြည်လာသည့် ချွင်ချွင်ဟူသောအသံများ၊ ဓားခုတ်ခံရသူ၊ လှံထိုးခံရသူ၊ မြားမှန်ခံရသူတို့၏ စူးစူးဝါးဝါးအော်ဟစ်သံစသော မကြားချင်စရာ အနိဋ္ဌာရုံအသံတို့ကို မိဖုရားကြီးကြားနေရ၍ ရင်ဝယ်လှိုက်ကာ သောကဖြာနေတော့၏။

ကလိင်္ဂမင်းသည် ရန်သူမင်းနှင့် ထိပ်တိုက် အပြင်းအထန် ရင်ဆိုင်နေရ၏။ ကလိင်္ဂမင်းက သူ၏အလွန်ရဲရဲစွမ်းသတ္တိကောင်းလှသော စစ်ဆင်တော်ထက်မှ လှံတော်ကိုကိုင်ကာ ရန်သူမင်း၏ ချပ်ဝတ်တန်ဆာများ ဆင်ယင်ထားသည့် ခန္ဓာကိုယ်မှာ ချပ်ဝတ်ကင်းလွတ်သည့်နေရာ၊ ချပ်ဝတ်၏အဆက်နေရာစသော လှံဖြင့် ထိုးချင်းကောင်းသည့်နေရာကို မပျက်ကြည့်နေရ၏။ ရန်သူမင်းကလည်း ထိုနည်းတူ ကလိင်္ဂမင်း၏ အားနည်းချက်ကိုသာ မလွတ်တမ်း ကြည့်နေ၏။

စစ်သေနာပတိ၊ တပ်မင်းကြီးများလည်း အသီးသီး သူတို့၏အဆင့်အလိုက် ရန်သူကို ရင်ဆိုင်ကာ နှလုံးရည် လက်ရုံးရည်တို့ကိုသုံးပြီး အကြိတ်အနယ် တိုက်ပွဲဝင်နေကြ၏။

ရန်သူမင်း၏အင်အားနှင့် စစ်ဗျူဟာကို အထင်သေး၍ မဖြစ်ကြောင်းနှင့် လျှော့၍တွက်ဆမရကြောင်း စစ်ထိုးရင်း ကလိင်္ဂမင်း သတိထားမိ၏။ တစ်ဖက်စစ်သည်တို့ အတုံးအရုံး ကျဆုံးနေသကဲ့သို့ မိမိစစ်သည်တို့လည်း ဗုဒ္ဓသာသနာ ၊ နိုင်ငံနှင့် လူမျိုးအတွက်အသက်ပေးလှူနေကြရှာသည်ကို တွေ့နေရ၏။

စစ်တို့သဘောကား အနိုင်အရှုံး နှစ်မျိုးပင်ရှိရာ ယောက်ျားအာဇာနည်ပီပီ ဗုဒ္ဓသာသနာ နိုင်ငံနှင့်လူမျိုးအတွက် အသက်ပေးလှူရန် အဆင်သင့်ဖြစ်နေသော ဂုဟသိဝမင်းက သက်စွန့်ကြိုးပမ်း တပ်တော်ဦးမှ ဦးဆောင်တိုက်ပွဲ ဝင်တော်မူနေရှာပါသည်။

ကနိနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၁၃၉

မိဖုရားကြီးခမြာလည်း နန်းမတော်စံနန်းမှ ပန်းသပြေနှင့်
ညောင်ရေ လောင်း၍ မောင်တော်ပြည်ကြီးရှင် နိုင်ပါစေကြောင်း
ဆုတောင်းနေရှာ၏။ ဆုတောင်းကားမပြည့်ရှာပေ။ ကလိင်္ဂတိုင်းပြည်
ရှင်၏ ဘုန်းကမ္ဘာကား လသော်တာကို ရာဟုဖမ်းသကဲ့သို့ ညှိုးနွမ်း
ရှာခဲ့လေပြီ။ နက္ခတ္တဝေဒပညာရှင်တို့က ကလိင်္ဂတိုင်းပြည်နှင့်
မင်းတို့၏ သက်ဆိုင်ရာနက္ခတ္တတို့ကို ကြည့်နေကြဆဲဝယ် ပြည်ကြီး
နှင့်အရှင်တို့၏ နက္ခတ္တများ ညှိုးသကဲ့သို့ ထီးစည်လည်းကျိုးပေါက်
ခဲ့ရလေ၏။ ရွှေနန်းရှင်ကား စစ်မြေပြင်ဝယ် တိုင်းပြည်အတွက်
အသက်လျှူတော်မူရှာခဲ့လေပြီ။

ဒန္တမင်းသာနှင့် ဟေမမာလာမင်းသမီးတို့သည် စစ်မြေပြင်
၌ ခမည်းတော်ကံကုန်ကြောင်း သတင်းရလျှင်ရခြင်း ကျားဘသော
မျက်ရည်ကိုသုတ်၍ မပူရုပ်ဆင်ကာ သူဆင်းရဲပုဏ္ဏားနှင့် ပုဏ္ဏေးမ
အသွင်ရုပ်ဖျက်၍ ဟေမမာလာမင်းသမီး ဆံသုံးအတွင်း၌ ဗုဒ္ဓ၏
စွယ်တော်မြတ်ကို ကိန်းဝပ်စေပြီး နန်းတော်မှ ထွက်ခွာခဲ့ကြလေ
သည်။

နတ်ရွာစံ ခမည်းတော်ကြီး အမှာတော် ထားခဲ့သည်က
ဗုဒ္ဓ၏မြတ်စွယ်တော်ကို လင်္ကာဒီပပြည့်ရှင် ဘုရင် မဟာသေနထံ
အရောက်သွား၍ ဆက်သရမည်တဲ့။ လင်္ကာဒီပသို့ သွားရောက်ရန်
မှာ ပင်လယ်ကိုကူးကြရမည်။ ဇမ္ဗူဒီပါ(အိန္ဒိယ)မှ လင်္ကာဒီပသို့
တာမလိတ္ထိဆိပ်ကမ်းမှ သွားကြရမည်။ တာမလိတ္ထိဆိပ်ကမ်းသည်
ဒန္တပူရနှင့်ဝေးလှ၏။ မတတ်နိုင်၊ ရောက်ချင်သည့် အချိန်မှရောက်
တောလမ်းခရီးမှသာ သွားရပေလိမ့်မည်။

မြို့ရွာများကို ဖြတ်သန်းဆက်သွယ်ထားသည့် လမ်းကြီး
များမှသွားလျှင် ရန်သူများနှင့်တွေ့ပြီး ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်သည်
ဟု သဘောပေါက်ကာ မြို့ရွာများနှင့်ဝေးကွာသော တောလမ်းခရီးမှ

လာခဲ့ကြရာ ဘုရားရှင်၏ စွယ်တော်မြတ်အာနုဘော်ကြောင့် ခြင်္သေ့၊ သစ်ကျား၊ ဆင်ရိုင်းများလည်း အန္တရာယ်မပြုကြ၊ ဥဒေါင်း၊ ကြီးကြာစသော ကျေးငှက်သာရကာများဆိုလျှင် စွယ်တော်မြတ်ကို ဂါရဝပြုသည့်အနေနဲ့ သူတို့အနားသို့ပင် ချဉ်းကပ်၍လာချေ၏။

ဤသို့ဖြင့် ဒန္တမင်းသားနှင့် ဟေမမာလာမင်းသမီးတို့သည် တောလမ်းမှခရီးနှင့်လာကြစဉ် တောတွင်းတစ်နေရာသို့ အရောက်၌ ဒန္တမင်းသားမှာ မိမိ မျက်လုံးကိုပင် မိမိ မယုံနိုင်လောက်အောင် ဖြစ်သွားရ၏။ အိပ်မက်များမက်နေလေသလားဟု ထင်မှတ်မိ၏။ အကြောင်းမှာ ဗုဒ္ဓစွယ်တော်မြတ် ကိန်းဝပ်လျက်ရှိသော ဟေမမာလာမင်းသမီး၏ ဆံထုံးကို ဝိုင်းပတ်လျက် အရောင်မျိုးစုံဖြာ ထွက်ပြေးလွှားနေကြသောကြောင့်ဖြစ်၏။ ဒန္တမင်းသား သဘောပေါက်လာပါသည်။ ဟေမမာလာ၏ ဆံထုံးထဲတွင် ကိန်းဝပ်လျက်ရှိသော ဘုရားရှင်၏ လက်ဝဲအောက်စွယ်တော်မြတ် ရောင်ခြည်တော်ကွန့်မြူးနေခြင်းပင်ဖြစ်ပါ၏။

ဒန္တမင်းသားသည် ရောင်ခြည်တော် ကွန့်မြူးနေသည့် စွယ်တော်မြတ်အား မမှိတ်သောမျက်လုံးအစုံတို့ဖြင့် အားပါးတရ ကြည်ညိုကာ မဝနိုင်သော ဖူးမြော်ခြင်းဖြင့် အကြိမ်ကြိမ် အခါခါ ဖူးမြော်မိလေတော့၏။

ဒန္တမင်းသားသည် ဟေမမာလာမင်းသမီးအား “နမတော်သင်ဆံထုံးအတွင်း ကိန်းဝပ်စံနေတော်မူသော ဘုရားရှင်၏ လက်ဝဲအောက်ဓာတ်စွယ်တော်မြတ်သည် သက်တော်ထင်ရှား ဘုရားရှင်၏ အသရေတော်ကိုဆောင်ကာ ရောင်ခြည်တော်များ ကွန့်မြူး၍နေချေ၏။ တုနိုင်းမရ မြတ်ဗုဒ္ဓနှင့် မခြားတမူ အလားတူစွာ ရောင်ခြည်တော်လွှတ်၍နေပါသော စွယ်တော်ရှင်အား သင်ဦးတင်၍ ကန်တော့လိုက်ပါတော့လော့”

ဒန္တမင်းသားနှင့် ဟေမမာလာ မင်းသမီးတို့သည် နှစ်ဦးပြိုင် တူပင်-

‘နမာမ သီရိ ဒန္တဇာတု’

ဟုဆိုကာ လက်အုပ်ချီ၍ ကန်တော့လေတော့၏။

မင်းသားနဲ့ မင်းသမီးတို့ စဉ်းစားမိသည်မှာလူစည်ကားသော ဆိပ်ကမ်းကြီးများ၌ စောင့်၍ သင်္ဘောစီးရလျှင် ရန်သူတစ်စုံတစ်ယောက်နှင့် တွေ့ကောင်းတွေ့နိုင်သည်။ ရန်သူကြောင့် အသက်ပင်ဆုံးရှုံးနိုင်သည်။ တစ်ဘဝ၌ တစ်ခါသေရသည်က အရေးမကြီး၊ အရေးကြီးသည်က အတုမဲ့ရတနာ ဗုဒ္ဓစွယ်တော်မြတ် ရန်သူလက်မရောက်ဖို့နှင့် မပျောက်မပျက်ဖို့ပင်ဖြစ်၏။

သို့ဖြစ်၍ ဆိပ်ကမ်းမဟုတ်သော တစ်နေရာမှ သင်္ဘောအလာကိုစောင့်ကာ ဒုက္ခသည်ယောင်ဆောင်၍ လိုက်ရလျှင် သင့်မည်ဟု စိတ်ကူးမိ၏။ ဤသို့ဖြင့် သင်္ဘောကပ်၍ ကောင်းမည့်နေရာနဲ့နီးသော ဟောအုပ်တစ်ခုအတွင်း ပုန်းအောင်းကာ သင်္ဘောစောင့်နေကြ၏။ ရက်အနည်းငယ် ကြာသည်အထိ သင်္ဘောကမရောက်လာသေး၊ ဟေမမာလာအတွက် အခက်အခဲမှာ ရေချိုးကိုယ်လက်သန့်စင်ချိန်ပင်ဖြစ်၏။ ထိုကိစ္စများကို မိမိဆံထုံးအတွင်း ဗုဒ္ဓစွယ်တော်မြတ် ကိန်းဝပ်လျက် ဆောင်ရွက်၍မဖြစ်၊ အခိုက်အတန့်အားဖြင့် ဒန္တမင်းသားက တစ်လှည့်ပင့်ဆောင်စောင့်ရှောက်၏။

သို့သော်လူ့ရှေ့သူ့ရှေ့ လက်ပြောင်းလက်လွှဲ လုပ်ရသည်ကိုလည်း စွယ်တော်လုံခြုံရေးအတွက် စိတ်မချ။ သင်္ဘောကလည်း ဘယ်အချိန်မှ ရောက်လာမည်မသိ။ သို့ဖြစ်၍ ဟေမမာလာဆံထုံးအတွင်းမှ ဗုဒ္ဓစွယ်တော်မြတ်အား အပြင်သို့ပင့်ကာ သန့်ပြန့်သော သဲသောင်ပြင်၌ သဲပုံစေတီတည်ကာ အခိုက်အတန့်အားဖြင့်

၁၂ အရှင်ကေလာသ(ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ)

ဌာပနာထားလိုက်၏။

မင်းသားနှင့် မင်းသမီးတို့ရှိရာသို့ ရဟန်းတော်တစ်ပါး ကြွရောက်တော်မူလာသည်။ အရှင်မြတ်၏ မျက်နှာတော်သည် ကြည်လင်သပ္ပာယ်လှ၏။ အသွားအလာ အဆုတ်အတက်ကအစ ဣရိယာပုတ်တိုင်း သိမ်မွေ့တော်မူသည်။ ဣန္ဒြေတော်များလည်း အလွန်ရင့်ကျက်တော်မူသည်။

မင်းသားက “အရှင်မြတ်ဘွဲ့တော်ကို သိခွင့်ရှိကသိပါရစေ ဘုရား” ဟုမေးလျှောက်ကြည့်ရာ၊ “ပဏ္ဍုဟာရထေရမည်ပေတယ် ဒကာ”ဟု မိန့်တော်မူသည်။

မင်းသားက “ဘယ်ကိုကြွမှာပါလဲဘုရား” ဟုမေးလျှောက် ကြည့်ရာ၊ မထေရ်က “လင်္ကာဒီပကို ကြွမယ်ဒကာ” ဟုမိန့်တော်မူ ၏။

မင်းသားက “တပည့်တော်တို့နှင့် ခရီးအတူဖြစ်နေတဲ့ အတွက် အလွန်ပဲဝမ်းသာ အားရမိပါတယ်ဘုရား” ဟုလျှောက်၏။

ပြောရင်းဆိုရင်းပင် ပင်လယ်တွင်း၌ သင်္ဘောတစ်စင်းမိမိ တို့ဘက် လာနေသည်ကိုတွေ့ရ၍ ဝမ်းသာအားရဖြင့် မိမိ၏အထက် ပိုင်းကိုယ်ဝတ်ကို အသင့်ရှာဖွေထားသော ဝါးရှည်ရှည်၌ ချည်ကာ အလံသဖွယ်ပြုလိုက်ရာ သင်္ဘောသည် မင်းသားတို့ရှိရာသို့ တရွေ့ ရွေ့လာလေ၏။

ထိုအခါမင်းသားက နှမတော် “စွယ်တော်မြတ်ကို အရန် သင့်ပင့်ထားပါဘိ” ဟုဆိုရာ ဟေမမာလာက သံပုံစေတီအတွင်းသို့ လက်ဖြင့်နှိုက်၍ စွယ်တော်ကိုပင့်၏။ စွယ်တော်ကိုမတွေ့။ သေသေ ချာချာ အထပ်ထပ်ရှာသော်လည်းမတွေ့။ ဟေမမာလာ ရုတ်တရက် ဘာမျှမပြောနိုင်တော့။ မျက်လုံးအစုံမှာ မျက်ရည်များ ပါးပြင်ပင် တစ်ပေါက်ပြီးတစ်ပေါက် စီးကျလာ၏။

ပြီးမှဟောမမာလာက ဤသို့ပြော၏။ “အရှင်သား အကျွန်ုပ်တို့က ဒီနေရာ၌ပဲ သေသင့်ကြတော့တယ်။ အကျွန်ုပ်တို့အတွက် ဤဘဝ၌ ဆက်လက်အသက်ရှင်နေပေမဲ့ အဓိပ္ပာယ်မရှိတော့။ လင်္ကာဒီပသို့လည်း သွားဖွယ်မလိုတော့ ” ဟုဆို၏။မင်းသားက “ဘာကြောင့်လဲနမတော်”ဟုမေးရာ၊ “အရှင်သား နမတော်တို့၏ ပေါ့ဆမှုကြောင့် စွယ်တော်မြတ်ကား ပျောက်ဆုံးသွားပြီ ” ဟုပြော၏။

ထိုစကားကို အနီး၌ရှိသော ပဏ္ဍုဟာရမထေရ်ကကြား၍ “ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့-သင်တို့ပင့်ဆောင်လာကြသော ဗုဒ္ဓစွယ်တော်မြတ်ကို နဂါးတစ်ဦးက ပင့်ဆောင်၍သွားခဲ့သည်။ သောကပရိဒေဝမဖြစ်ကြလင့်။ ငါပြန်လဲ၍ တောင်းယူပေးမည်” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အချိန်အနည်းငယ်မျှ ကြာသောအခါ အရှင်မြတ်၏ လက်ထဲ၌ ဗုဒ္ဓစွယ်တော်မြတ်ကို ဖူးတွေ့ရလေသည်။ ဟောမမာလာသည် ဝမ်းသာစွာဖြင့် စွယ်တော်မြတ်ကို အကြိမ်ကြိမ်ဦးခိုက်ကာ မိမိဆံထုံးအတွင်း ပြန်လည်ပူဇော်ထားလိုက်၏။

ဟောမမာလာက “ကျေးဇူးကြီးလှပါတယ်ဘုရား။ လောက၌ ရဟန္တာတာပုဂ္ဂိုလ်တို့ အထင်အရှားရှိနေသေးရာ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အရှင်တို့ကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးသာ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်” ဟုလျှောက်ထား၏။ အရှင်မြတ်သည် ဆိတ်ဆိတ်သာ နေတော်မူ၏။ အမှန်လည်း ထိုပဏ္ဍုဟာရမထေရ်ကား ရဟန္တာအရှင်မြတ် တစ်ပါးပါပေ။

မကြာမီ သင်္ဘောဆိတ်ကပ်လာ၏။ ရဟန္တာအရှင်မြတ်နှင့် မင်းသားမင်းသမီးတို့သည် သင်္ဘောနှင့်လိုက်ခဲ့ကြရာ ဗုဒ္ဓစွယ်တော်မြတ်၏ အာနုဘော်ကြောင့် ရက်အနည်းငယ်မျှဖြင့် ဘေးမသီရန်မခပဲ လင်္ကာဒီပကျွန်း၊ ဇမ္ဗူကောလပဋေန မဟာတိတ္ထိ သင်္ဘော

ဆိပ်သို့ ရောက်ခဲ့ကြလေသည်။

မင်းသားနှင့် မင်းသမီးတို့သည် ဓမ္မကောလပဋ္ဌန မဟာ တိတ္ထိသင်္ဘောဆိပ်ကမ်းမှ အနုရာဓမြို့ရှိရာသို့ ဦးတည်ကာ လျှောက် လှမ်းလာခဲ့ကြ၏။ ကျေးရွာများ ရောက်သည့်အခါ အများတည်းခို နိုင်သည့် ဧရပ်များတွင် ခေတ္တတည်းခိုကာ မြို့အပြင်၊ ရွာအပြင်သို့ ရောက်သောအခါ၌မူ အရိပ်ကောင်းသည့် သစ်ပင်ကြီးများ၏ အရိပ် များတွင် ခိုနားခဲ့ကြသည်တိုင် ခရီးကား ပန်းနေကြပြီးဖြစ်၏။ ရွာ တစ်ရွာမှ အထွက်၌မူ လှည်းမောင်းသူမှတစ်ပါး စီး၍လိုက်ပါလာသူ မရှိသော နွားလှည်းတစ်စီးကို တွေ့ရသဖြင့် မင်းသားက လှည်းမောင်းလာသူ အဘိုးအိုအား “အဘ- အဘလှည်းယဉ်ဟာ ဘယ်ကိုသွားမှာလဲ” ဟုမေးလိုက်ရာ၊ လှည်းမောင်းသူက “အဘ အခု အနုရာဓကိုသွားမယ်” ဟုဆို၏။

မင်းသားက “ဒီလိုဆိုရင် ကျွန်တော်နှင့် ကျွန်တော့်ဇနီးတို့ အဘလှည်းယဉ်နဲ့ အနုရာဓကို လိုက်ပါရစေ။ လှည်းယဉ်စီးခအဖြစ် ထိုက်တန်တဲ့ လက်ဆောင်ကိုလည်း အဘလက်ခံစေချင်ပါတယ်” ဟုပြော၏။

လှည်းမောင်းသူက “လှည်းယဉ်စီးခက အရေးမကြီးပါဘူး ကွယ်။ လှည်းယဉ်ပေါ်မှာ စီးသူလည်းမပါ။ ခရီးလည်းကြိုနေတာမို့ လိုက်နိုင်ပါတယ်။ လာ လာလှည်းပေါ်တက်ကြ” ဟုဆိုသဖြင့် မင်း သားနှင့်မင်းသမီးတို့ လှည်းယဉ်ပေါ်တက်လိုက်ခဲ့ကြ၏။

ဒန္တမင်းသားနဲ့ ဟေမမာလာမင်းသမီးတို့သည် လှည်းယဉ် ဖြင့်လာကြစဉ် လမ်းတွင် မင်းသားက လှည်းမောင်းသူအား “အဘ အဘ အနုရာဓမြို့ကို ဘယ်သူက ဘယ်အချိန်ကစပြီး တည်ထောင် ခဲ့တယ်ဆိုတာ သိရင်ပြောပြပါလား” ဟုမေး၏။

အခု ကိတ္တိသီရိမေဃဝဏ္ဏမင်း နန်းစိုက်နေတဲ့ အနုရာဓမြို့

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၁၅၅

ဟာ အနုရာဓအမတ်တည်ခဲ့တဲ့မြို့ပဲဟု ပြည့်စုံစွာပြောပြ၏။

ထိုအခါဒန္တမင်းသားက “အဘ ကျွန်တော်တို့ သိထားတဲ့ လင်္ကာဒီပရှင်ဘုရင်ဟာ မဟာသေနမင်းဖြစ်ပါတယ်။ အခု အဘ ပြောတာ မဟာသေနမင်းမဟုတ်ပါလား” ဟုပြောရာ၊ လှည်းမောင်း သူက “မဟာသေနဘုရင်မင်းမြတ် နတ်ရွာစံခဲ့တာ ကိုးနှစ်တောင် ကြာခဲ့ပါပြီကော။ အသင်တို့ ဘယ်ကလာကြသလဲ” ဟုဆို၏။

ထိုအခါမင်းသားက “ကျွန်တော်တို့ မဇ္ဈိမဒေသက ဒီတိုင်း ပြည်ကို အရောင်းအဝယ်ကိစ္စနှင့်ရောက်တာ ရက်ပိုင်းသာရှိပါသေး တယ်” ဟု ပြောသာပြောလိုက်ရသည်။ မင်းသားရောမင်းသမီးပါ စိတ်ပျက်အားငယ်မိကြ၏။ မိမိတို့ အဓိကအားကိုးအားထားပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးကား မရှိပြီဖြစ်၍ အားငယ်မိကြခြင်းဖြစ်၏။

မင်းသားက လှည်းမောင်းသူအား “အဘ အခုရွှေနန်းရှင်ဟာ ဘယ်သူလဲ” ဟုမေးရာ လှည်းမောင်းသူက “မဟာသေနမင်းကြီး၏ သားတော် ကိတ္တိသီရိမေဃဝဏ္ဏ(ကစ်ဆရိမေဝန်) မင်းတရားဟာ အနုရာဓရွှေနန်းကို စံမြန်းနေပါတယ်” ဟုပြောပြ၏။ စောစောက အနုရာဓ ရွှေနန်းတော်ကြီးသို့ ဦးတည်ထားသော ခရီးစဉ်ကို ပြောင်း ကြရတော့မည်။ ဤသို့ဖြင့် စကားပြောလိုက်၊ စဉ်းစားလိုက်ဖြင့် လာခဲ့ကြရာ အနုရာဓနေပြည်တော်နားသို့ ရောက်လာကြ၏။

မင်းသားနှင့်မင်းသမီးတို့သည် လှည်းမောင်းသူအား တန်ဖိုးအသင့်အတင့်တန်သော ပဝါတစ်ပိုင်းကို လက်ဆောင်ပေးကာ ကျေးဇူးတင်စကားဆို၍လှည်းပေါ်မှဆင်းကာနေရစ်ခဲ့ကြ။ သစ်ပင် ရိပ်တစ်ခု၌ ခိုနားကာ မင်းသားက “နမတော် မောင်တော်တို့ရဲ့ ခမည်းတော်ဟာ နတ်ရွာစံမဟာသေနမင်းနဲ့သာ ရင်းနှီးတော်မူ တယ်။ လက်ရှိဘုရင် ကိတ္တိသီရိမေဃဝဏ္ဏနဲ့ ရင်းနှီးတော်မမူဘူး။ လက်ရှိ ရွှေနန်းရှင်ရဲ့ စိတ်ဆန္ဒ ဘယ်လိုရှိတယ်ဆိုတာ မသိဘူး။

ဒီတော့နန်းတွင်းကို ချက်ချင်းဝင်ကြဖို့ မသင့်သေးဘူး။ နှမတော် ဘယ်လိုသဘောရလဲ” ဟု မင်းသမီးကို မေး၏။

မင်းသမီးက “ နှမတော်စဉ်းစားမိတာက ရဟန်းသံဃာတော်အရှင်မြတ်တွေဆိုတာ သနားကြင်နာတတ်တယ်။ အရင်ဆုံး မဟာဝိဟာရကိုသွားပြီး ဆရာတော်ကြီးကို နှမတော်ရဲ့ ဖြစ်စဉ်ကို တင်ပြလျှောက်ထားမယ်။စွယ်တော်ကိုလည်းပြမယ်။ဆရာတော်ကြီးကမှတစ်ဆင့် ဘုရင်မင်းမြတ်ဆီ ဝင်ရောက်ခစားရရင် မကောင်းဘူးလားမောင်တော်” ဟုမင်းသားအားပြော၏။

ဟေမမာလာမင်းသမီး၏ ပြောစကားကို သေသေချာချာ နားထောင်ပြီး ဒန္တမင်းသားက “ နှမတော်ပြောတာ အလွန်သင့်မြတ်ပါပေတယ်။ မောင်တော်တို့ အရင်ဆုံး ဒီနိုင်ငံမှာ ထင်ရှားကျော်ကြားတဲ့ မဟာဝိဟာရကျောင်းကိုသွားကြရအောင်။”

ဤသို့ ပြောဆိုစဉ်ပင် သူတို့အနီးသို့ လူတစ်ယောက် လာနေသည်ကိုတွေ့ရာ ခေတ္တစောင့်ပြီး “ အိုမိတ်ဆွေ မဟာဝိဟာရကို ဘယ်ကသွားရပါသလဲ” ဟုမေးရာ လျှောက်လာသူက “ အဆွေတို့ ဒီကနေရှေ့တည့်တည့်သွားပါ။ လမ်းဆုံးတွေ့တဲ့အခါ ညာဘက်ကို ချိုးလိုက်ပါ။ တော်တော်လေးသွားမိရင်မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်ကြီးကို တွေ့ပါလိမ့်မယ်။” ဟုဆို၏။ ညွှန်ပြသူ၏ စကားအတိုင်း လျှောက်၍လာခဲ့ကြရာ မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်သို့ ရောက်ခဲ့ကြလေ၏။

မင်းသားနဲ့ မင်းသမီးတို့သည် မဟာဝိဟာရသို့ ရောက်သောအခါ သံဃရာဇာမထေရ်မြတ်ကြီးအား ကလိင်္ဂနိုင်ငံတော်မှ ဤအနုရာဇမြို့သို့တိုင်အောင် ပြေးခဲ့ခြင်းအကြောင်း ပြေးခဲ့ရပုံ အလုံးစုံတို့ကို လျှောက်ထား၏။ ပင့်ဆောင်လာခဲ့သော ဗုဒ္ဓစွယ်တော်မြတ်ကိုလဲ ပြ၏။ မထေရ်မြတ်ကြီးသည် ဤနိုင်ငံသို့တိုင်

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၁၁၇

သတင်းကြီးလှသော ဗုဒ္ဓလက်ဝဲအောက် စွယ်တော်မြတ်အား ဝမ်းသာအားရဖူးမြော်၏။ မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်ရှိ သံဃာတော် တို့အားလည်း ဖူးမြော်စေ၏။ သတင်းကြားသိသော ဒါယကာ ဒါယိကာမများလည်း လာရောက်ဖူးမြော်ကြ၏။

ဆရာတော်ကြီးက ကိတ္တိသီရိမေဃဝဏ္ဏ မင်းကြီးအား ကျောင်းတော်၌ ဗုဒ္ဓစွယ်တော်မြတ် ကြွရောက်ကိန်းဝပ်နေကြောင်း အသိပေးတော်မူ၏။ ရှင်ဘုရင်သည်အခြံအရံ အသင့်အတင့်မျှဖြင့် လာရောက်ဖူးမြော်ကာ ပန်း၊ ဆီမီး၊ ရေချမ်း၊ အမွှေးနံ့သာတို့ဖြင့် ပူဇော်သွား၏။ နောက်ရက်၌ မင်းကြီးသည် စွယ်တော်မြတ်ကို နန်း တော်သို့ပင့်၏။ မထေရ်မြတ်ကြီး၏ အစီအစဉ်ဖြင့် ဒန္တမင်းသား နှင့် ဟေမမာလာမင်းသမီးတို့သည် ကိတ္တိသီရိမေဃဝဏ္ဏမင်းကြီးနှင့် တွေ့ခွင့်ရ၏။

မထေရ်မြတ်ကြီးက ကြိုတင်မိန့်ကြားထား၍ မင်းကြီး သည် သူတို့မောင်နှံအားကရုဏာလွှမ်းသောအကြည့်ဖြင့်ကြည့်၏။ စွယ်တော်မြတ်ကို ဖူးမြော်သော မင်းကြီးသည် ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ် အား ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်အား ဖူးတွေ့ရဘိသကဲ့သို့ အလွန်ရိုသေစွာ ငါးဖြာသောထိခြင်းဖြင့် ရှိခိုး၏။ ပန်း၊ ဆီမီး၊ ရေချမ်း၊ အမွှေးနံ့သာ တို့ဖြင့်လည်း ပူဇော်၏။

ရက်အတန်ကြာသောအခါ ဘုရင်နှင့်မှူးမတ်တို့သည် စွယ်တော်မြတ်၌ သံသယရှိကြ၍ အမျိုးမျိုးစမ်းသပ်ကြပြီး စွယ်တော် အစစ်ဖြစ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ကြ၏။

လင်္ကာဒီပသို့ဗုဒ္ဓစွယ်တော်မြတ်သည် သာသနာတော်နှစ် ၈၄၄-တွင် ရောက်ရှိသည်။ စွယ်တော်မြတ်ရောက်ရှိ ကိန်းဝပ်တော် မူခြင်းသည် နန်းစံဆဲဘုရင်အတွက် ဘုန်းတန်ခိုးနှင့် ဂုဏ်သိက္ခာကို များစွာတိုးတက်စေသည်။

အရှင်ကေလာသ(ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ)

မင်းကြီးသည် စွယ်တော်မြတ်အား မိမိတို့တိုင်းပြည်၌ ထာဝရပျော်ပိုက်စွာဖြင့် ကိန်းဝပ်တော်မူပါရန်၊ ဘုရားတပည့်တော် အားလည်း သာသနာဒါယကာဟု မှတ်သားတော်မူပါရန် လျှောက်ထား၏။

စိတ်ကူးအာရုံဖြင့်သာ ကြည်ညိုနေရသော ဗုဒ္ဓစွယ်တော်မြတ်အား မျက်ဝါးထင်ထင် ဖူးမြင်ခွင့်ရအောင် ပင့်ဆောင်လာသည့် ဒန္တမင်းသားနှင့် ဟေမမာလာမင်းသမီးတို့၏ ကျေးဇူးကား မင်းကြီးနဲ့ တကွ တစ်တိုင်းပြည်လုံးအပေါ် ကြီးမားလှပါကြောင်းလည်း ဖြောဆို၏။

မင်းကြီးကမူတော် မတ်တော်တို့အား “မှူးတော်မတ်တော်တို့များ- ဗုဒ္ဓ၏လက်ဝဲအောက် စွယ်တော်မြတ်ကို ဤလင်္ကာဒီပသို့ ပင့်ဆောင်လာသော ဤမင်းသား-မင်းသမီးတို့၏ ကျေးဇူးကား တစ်တိုင်းပြည်လုံးအတွက် ကြီးမားလှပေသည်။ ဘို့တိုင်းပြည်၏ သာသနာတော်ဆိုင်ရာ၌ အမိအဖကဲ့သို့ အလေးအမြတ်ပြုထိုက်၏။ ဤမင်းသားမင်းသမီးတို့အား မင်းသားမင်းသမီးတို့၏ အဆောင်အယောင်စည်းစိမ်ဖြင့် ချမ်းသာစွာနေထိုင်ကြပါစေ။ တို့တိုင်းပြည်အတွက် အလိုပြည့်စေသော ဤမင်းသားမင်းသမီးတို့အား အလိုတော်ပြည့်ကြပါစေ။ နိုင်ငံတော်အရပ်ရပ် မြတ်သောဌာန မှန်သမျှတို့၌ ဒီမောင်နှံတို့ရဲ့ရုပ်သွင်ကို အများပြည်သူတို့ မြင်ဖူးကြရလေအောင် ရုပ်တု၊ ပန်းချီ ဆေးတို့ဖြင့် ထုဆစ်ရေးသား၍ ဂုဏ်ပြုကြပါဘိ” ဟုမိန့်တော်မူ၏။

ဒန္တမင်းသားနှင့်ဟေမမာလာမင်းသမီးတို့ကား ထင်မှတ်ထားသကဲ့သို့မဟုတ်ဘဲ၊ ဘုရားရှင်၏ကျေးဇူးတော်ကြောင့် အားလုံးအဆင်ပြေလှသဖြင့် တစ်ယောက်မျက်နှာ တစ်ယောက်ကြည့်ကာ ဝမ်းသာပီတိဖြစ်နေကြ၏။

ကနွီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၁၃၉

ထိုကိတ္တိသီရိမေဃဝဏ္ဏမင်းကြီး ပထမဆုံး ဆောက်လုပ် ကိုးကွယ်သော စွယ်တော်တိုက်မှာ ယခုအခါ အနုရာဓမြို့ ထူပါရုံ စေတီတော်အရှေ့ဘက် တစ်ဖာလုံခန့်အကွာတွင်ရှိ၏။ စွယ်တော်ကို ရိုးရာဓလေ့အရ ဗုံ-ပုလွေတို့ဖြင့် နေ့စဉ်ပူဇော်သည်။ ဇူလိုင်လ- ဩဂုတ်လတို့တွင် ပွဲတော်ကျင်းပသည်။

ပင့်ဆောင်ခဲ့သူ ဒန္တမင်းသားနှင့် ဟေမမာလာကျေးဇူး ကြောင့် ယခုတိုင် ဗုဒ္ဓ၏လက်ဝဲအောက်စွယ်တော်မြတ်သည် သီရိ လင်္ကာနိုင်ငံကနွီမြို့ နန်းတော်ဟောင်းဝင်းအတွင်းရှိ ဒါလာဒမာ လိဂါဝ စွယ်တော်တိုက်၌ လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ အကျိုးငှာ ကိန်းဝပ် အပူဇော်ခံတော်မူလျက် ရှိပါပေသတည်း။

(ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာ ထွန်းကားရာ သီရိလင်္ကာ ကမ္ဘောဒီးယားခရီးစဉ် သဒ္ဓမ္မမဏ္ဍိုင်ဆရာတော်၏ စာအုပ်မှ)

ပူးမဝနိုင်ပြီ

လူနတ်ဗြဟ္မာ ဦးတင်သ
ပူးမြင်မဝ ပီတိဝေ။
ထူးလက် သီရိမြေမှာ
တည်ရှိရှည်ကြာ ပရမေအလား။
လက်ဝဲအောက်ဓာတ် မြတ်စွယ်တော်သည်
နတ်နယ်လျော်ဆီ စံစားနေဘိတကား။
သေခဏ္ဍ(သင်္ခန္ဓ) နှင့် ကနွီကျော်သည်
ဌာန်မဟီပေါ် ရှာမှရှား။
စံမမီသနော် ကမ္ဘာတစ်လွှားမှာလ
စွယ်တော်ဘုရား ဂုဏ်အသချေ။
ဒန္တကုမ္မာသခင် တေအေဖြာဖြာသတင်းကြီးတဲ့

ဟေမမာလာမင်းသမီးတို့ ပင့်ခွဲရှာပါသလေ။

ကလိင်္ဂမှ သီဟဋ္ဌမြေကို

ဘဂဝါအမွေ စွယ်တော်ကြွ၍

ရွယ်မျှော်အမတ ဦးချခိုင်သဒ္ဓါဝေ

ဖူးဝနိုင်ပါပေ။

ပူဇော်ထိုက်သည့် ပရမေ ဒါဌာကို

မသွေအခါခါ ရှိဦးတင်သဖျာလေး။ ။

ထူပါရုံစေတီ

ရဟန္တာရှင်မဟိန္ဒနှင့် ဒေဝါနံပိယတိဿမင်း ပရိသတ်တို့ သည် မဟာမေဃဝန်ဥယျာဉ်၏ အခြားကုန်းမြင့်တစ်နေရာရောက် သောအခါ ဤနေရာကား ကကုသန်ဘုရား၏ ရေစစ်တော်၊ ကောဏဂုံဘုရား၏ ခါးပန်းတော်၊ ကဿပဘုရား၏ ရေသနပ် တော်များတည်ရှိရာ ဘုရားရှင်တို့ သီတင်းသုံးဖူးရာနေရာကို ထူပါရုံ စေတီတည်မည့်နေရာဖြစ်ကြောင်း ရှင်မဟိန္ဒက ဒေဝါနံပိယတိဿ မင်းနှင့် ပရိသတ်ကို မိန့်ကြား၏။

ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းသည် အမြင့်သံတောင်သုံးဆယ်၊ လုံးပတ် တစ်ရာနှစ်ဆယ့်တစ်တောင်တစ်မိုက်ရှိ ထူပါရုံစေတီကြီး ကို တည်၏။ တာဝတိံသာ စူဠာမဏိစေတီထဲတွင် သီတင်းသုံးပြီး သား မြတ်စွာဘုရားသခင်၏ လက်ျာညှပ်ရိုးတော်ကို ရှင်မဟိန္ဒရဲ့တူ ရဟန္တာသုမနသာမဏေက သိကြားမင်းထံသွားပြီး မင်းက ကိုးကွယ် ချင်လို့ အလှူခံပါတယ်ပြောလို့ သိကြားမင်းကလှူလိုက်၏။ အဲဒီညှပ်ရိုးတော်ကို ထူပါရုံစေတီထဲတွင် ပူဇော်ထား၏။

ကကုသန်ဘုရား၏ ရေစစ်တော်၊ ကောဏဂုံဘုရား၏ ခါးပန်းတော်၊ ကဿပဘုရား၏ ရေသနပ်တော်များလည်း ထူပါရုံ

စေတီထဲတွင် ပူဇော်ထား၏။

ထူပါရုံစေတီသည် မဟာစေတီ၏ မြောက်ဘက် နှစ်ဖာလုံ အကွာ မြို့တော်၏ တောင်ဘက်တံခါးမုခ်အနီးမှာ ရှိပါသည်။

မဟာစေတီ

ရဟန္တာရှင်မဟိန္ဒမထေရ်နှင့် ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းတို့ သည် မဟာမေဃဝန်ဥယျာဉ်သို့ ဆက်လက်ကြွတော်မူလျှင် မဟာ စေတီတည်မည့်နေရာသို့ရောက်သောအခါ ဥယျာဉ်စောင့်မှတစ်ဆင့် မင်းကြီးဆက်ကပ်သော စကားပန်းနှစ်ဆုပ်ကို ကြံဖြန့်တော်မူရာ တွင်လည်း ပို၍သည်းထန်စွာ ငလျင်လှုပ်ပြန်၏။

အဲဒီနေရာဟာ ရှေးဘုရားရှင်သုံးဆူတို့ သမာပတ်ဝင်စား ရာ မဟာစေတီတည်မည့်နေရာဖြစ်ကြောင်း မိန့်တော်မူ၏။

ဂေါတမဘုရားရှင်၏ ဓာတ်တော် တစ်ဒေါဏ(တစ်စရွတ်) ခန့်ကိန်းဝပ်ရာ သံတောင် ၁၂၀ ရှိ 'ဟေမမာလီ'မည်သော မဟာ စေတီကြီးဖြစ်ပေါ်မည်ကိုလည်း မိန့်တော်မူ၏။

(ဒေါဏ = လေးပြည် = တစ်ပိယုဆိုသော်လည်း မြန်မာနှစ် ပြည်နှင့်ညီမျှသည်။ သီဟိုဠ်တပြည်သည် နို့ဆီဗူးလေးလုံးသာဆန့်သည်)

မင်းကြီးက သူ ကို ယ် တို င် တည် ထား ကို ကွ ယ် လိုပါသည်ဟု လျှောက်တော့ "မြေးဟော်ဒုဋ္ဌဂါမဏိအဘယမင်း ပြုလတ္တံ့"ဟု မိန့်တော်မူရာ မထေရ်မြတ်၏ ယင်းဗျာဒိတ်တော်ကို ကျောက်စာ တိုင် ရေးထူထားတော်မူပါသည်။

ဒုဋ္ဌဂါမဏိအဘယမင်းကြီးသည် တန်ဖိုးအနုဂ္ဂထိုက်သော ကြေးပြာသာဒ်ကြီးအပြီးတွင် သံတောင်-၁၂၀ (ထီးတော်နှင့်တကွ- ၁၃၇၊ ဖိနပ်အကျယ် သံတောင်-၆၆၆ နှင့်နှစ်မိုက်၊ အချင်း-၂၂၂ တောင် ၄-လက်မ)ရှိ မဟာစေတီတော်ကြီးကို ဆက်၍တည်ရန်

စံနန်းတော်၌လျောင်းနေစဉ် စိတ်ကူးဖြင့် စီစဉ်ကြည့်နေ၏။

တိုင်းပြည်တွင်လည်း ၂-နှစ်ကျော်စစ်ဖြစ်ရ၍ တိုင်းသူပြည်သားများ ရိက္ခာနွမ်းပါးသည်ကိုလည်း သိမြင်တော်မူပြီးဖြစ်၍ အခွန်အတုတ်လည်း မကောက်ယူလို၊ လုပ်အားဖြင့်လည်း မညှဉ်းဆဲလို။ သို့နှင့် ဦးစွာပထမ အုတ်ရရှိဖို့အရေးကိုပင် တရားသဖြင့် ပြည့်စုံပြီးမြောက်အောင် မည်ကဲ့သို့ စီမံရမည်မသိ ဖြစ်နေ၏။ တိုင်းပြည်၌ ငွေကြေးရောလုပ်အားပါ ပင်ပန်းပြီးခါစ ဖြစ်နေ၏။

ထိုသို့ကြံစည်နေသည်ကို နန်းပြာသာဒ်ရှိ ထီးချက်စောင့် နတ်သမီးသိ၍ သိကြားမင်းထံ သတင်းပို့လိုက်၏။ နောက်တစ်ရက် နံနက်တွင် အနုရာမြို့တော်နှင့် တစ်ယူဇနာ (ရှစ်မိုင်) ဝေးသော ဂမ္ဘီရမြစ်အနီး၌ ဖုတ်လုပ်ပြီးအုတ်များကို တွေ့ရှိရကြောင်း တောလိုက်မှဆိုးတစ်ဦး လာရောက်သံတော်ဦးတင်တာနဲ့ ဆုတော်ချလိုက်ပါသည်။

တစ်ဖန်အနုရာဓပတ်ဝန်းကျင် သုံးလေးယူဇနာရှိ အာစာရ ပိဋိ၊ တမ္ပပိဋ္ဌ၊ သုမနဝါပိ စသောရွာများမှ ပတ္တမြား၊ ပုလဲ၊ ငွေခဲ၊ ကြေးနီ၊ ရွှေချောင်းများ လှည်းအစီးပေါင်းများစွာဖြင့် တိုက်ယူလောက်အောင် မရှေးမနှောင်း အသီးသီးတွေ့ရှိသူများ သတင်းပို့လာကြလို့ ဆုတော်များချတော်မူပါသည်။

စေတီတည်ရန် အုတ်မှအစ ရတနာများရလာပုံမှာ အံ့ဩလောက်သကဲ့သို့ ကိုးကွယ်ဌာပနာရန် ဓာတ်တော်မွေတော်များ နဂါးပြည်စသည်မှ ရလာသည်မှာလည်း မဖြစ်စဖူး ထူးကဲလှ၏။

အနာထပိဏ်သူဌေးကြီး ဇေတဝန်ကျောင်းဆောက်လှူရာ ၅၄-ကုဋေကုန်ကျ၏။ နေ့စဉ် သံဃာ့ဝေယျာဝစ္စအတွက်လည်း များစွာကုန်ကျ၏။ ရောင်းပန်းဝယ်ပန်းမလှ၍ ကာလမကြာမီ စီးပွားရေးချို့ငဲ့လာ၏။ အမွေဓာတ်ဝင်လာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

နောက် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအိမ်တံခါးစောင့်အား အလှူဒါနပိတ်ပင်စကား ပြောလာ၍ နှင်ထုတ်လိုက်ရာ ထိုနတ်သည် သိကြားမင်းထံပြန်နေ ခွင့်ရရန် အသနားခံ၏။ သိကြားမင်းက သူဌေးကြီးဆုံးရှုံးသွားသော ရတနာများကို ပြန်ရအောင်အလုပ်ခိုင်းပါသည်။

(ဒါနစေတနာ ကံစီမံပုံကို သတိပြုပါ။)

ကုန်သည်များ ချေးငှားယူထားပြီး မဆပ်ပဲနေသော ၁၈- ကုဋေ၊ အစီရဝတီမြစ်ကမ်း၌ မြုပ်ထားရာ ရေစားကမ်းပြို၍ ပင်လယ်ထဲမျောပါသွားသော ၁၈-ကုဋေ စုစုပေါင်း ၅၄-ကုဋေကို ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနတ်ကပင် ယူငင်၍ အခေါင်းချည်းသာဖြစ်နေသော သူဌေးကြီး၏ ဘဏ္ဍာကျီများတွင် ထည့်သွင်းပေးရ၏။

(ဧကနိပါတ် ခဒိရဂါရဇာတ်၊ ဇာဋ္ဌ ၁-၂၄၃)

မဟာဝံသမှာမင်းကြီး၏ မဟာစေတီတည်ခန်းမှာ အံ့ဩဖွယ် အားကျဖွယ်ကောင်းလှပါသည်။

သိကြား၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ အထူးသဖြင့် အရိယာသူတော် ကောင်းကြီးများကိုယ်တော်တိုင် တန်ခိုးကိုအသုံးပြုကာ ရတနာ သိုက်များကို ဖေါ်ညွှန်းပေးခြင်း၊ နဂါးပြည်ရှိ ဓာတ်တော်မွေတော် များကို ပင့်ဆောင်ပေးခြင်း၊ မာရ်နတ်ရန်ကို ဟန့်တားပေးခြင်း၊ ဘုရားဖူး ပရိသတ်များကို မိုးလေမမိအောင်လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း စသည်ဖြင့် အားကျကြည်ညိုဖွယ်ကောင်းပါသည်။

- * တစ်သန်းလေးသိန်း သုံးသောင်းကိန်း၊
- မယိမ်းခြောက်ထောင်ဆွဲ၊
- ဇမ္ဗူဒိပ်မှ သီဟဋ္ဌမဟာစေတီဝယ်
- တည်စဉ်ကာလ ဖူးမြော်ကြ ကျမ်းပြုမှတ်ကြကွယ်။

၁၂၄ အရှင်ကေလာသ(ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ)

ထိုစည်းဝေးမှာ ရဟန္တာ ကျမ်းမှာအဆိုနယ်။
ကိုးဆယ့်ခြောက်ကုဋေ တွက်အရေ မှတ်လေကြည်ညိုဖွယ်။

မင်းကြီးမဟာစေတီတော်တည်စဉ်က အိန္ဒိယဇမ္ဗူဒီပါကျွန်း
ကျောင်းပေါင်း (၁၄) ကျောင်းမှ ကြွလာတဲ့ သံဃာတော်တို့သည်
တစ်သန်း လေးသိန်း သုံးသောင်းနဲ့ ခြောက်ထောင်ရှိ၏။ မြန်မာ
နိုင်ငံ သထုံမြို့ကေလာသကျောင်းတိုက်ကြီးမှ သူရိယဂုတ္တမထေရ်
ကြီးဦးဆောင်ကာ ကိုးသောင်းခြောက်ထောင်သော ရဟန္တာအရှင်
မြတ်ကြီးများ ကောင်းကင်ခရီးမှ ကြွရောက်တော်မူကြသည်ကို တွေ့
ရပါသည်။

(မဟာဝံသ ၂၉-၄၃ သီဟိုဠ်ရေးဗုဒ္ဓသမိုင်း)

သာသနာတော်နှစ် (၃၇၂) ခုနှစ် ပနွက်ချသည့် အချိန်မှ
စ၍အပြည်ပြည်ရှိ (တစ်ကမ္ဘာလုံးရှိ) အရိယာသူတော်ကောင်းကြီး
များ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ကြွလာချီးမြှောက်တော်မူကြရာ (၉၆)
ကုဋေရှိတယ်လို့ဆိုပါသည်။

သံတောင် (၁၂၀) ရှိသော မဟာစေတီတော်ကြီးကား အုတ်
ရိုးစီ၍ ပြီးသွား၏။ အင်္ဂတေမလိမ်းကျံရသေး၊ ထီးတော်မတင်ရ
သေး၊ မင်းကြီးမှာသလွန်တော်မှ မထနိုင် မပြောင်းနိုင်အောင်ရောဂါ
ဖိစီးလာ၏။ ညီတော် သဒ္ဓါတိဿအား ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန်
မှာကြားသွား၏။

ညီတော်လည်း ထိုရောဂါမှ လွန်မြောက်ရန် မမြင်တော့
သဖြင့် နတ်ရွာစံခါနီး ကြည်ညိုသွားနိုင်ရန် အင်္ဂတေရွှေထီးအစား
ပန်းချီသမားများ၊ အပ်ချုပ်သမားများကိုခေါ်၍ အဝတ်အသစ်များ
ဖုံးအုပ်ခြယ်သစေကာ စေတီတော်ကြီးအား ရက်ပိုင်းမျှဖြင့် ပြီးအောင်

ယာယီထည်ဖြစ် ပြင်ဆင်မွမ်းမံလိုက်သည်။ မင်းကြီးအားလည်း မဟာစေတီတော်ကြီး ပြီးစီးကြောင်းပြောဆိုပါသည်။

မင်းကြီးအားလည်း ထမ်းစင်သလွန်တော်ပေါ်၌ လဲလျောင်းလိုက်ပါစေ၍ မဟာစေတီဖူးမြော်ရန်ပို့ကြရ၏။ ညီတော်နှင့် မှူးမတ်များလည်း နောက်မှလိုက်ပါလျက် စေတီတော်ကြီးအား လက်ျာရစ် သုံးပတ်လှည့်၍ မင်းကြီးကိုပင့်ဆောင်ကြရာ မင်းကြီးလည်း သလွန်တော်ပေါ်၌ လဲလျောင်းလျက် လက်အုပ်ချီ၍ ဖူးမြော်ရင်း လိုက်ပါလာခဲ့တယ်။ တောင်ဘက်မှစ်မြေပြင်၌ သလွန်တော်ကိုချပေးကြရာ လက်ယာဘက်ဖြင့်လျောင်းရင်း အာရုံပြုတယ်။ စေတီကြီးကား ပကတိထုံးသင်္ကန်းရောင်သည် ရွှေရောင်ထက်ကြည်ညိုဖွယ်ဆောင်နေရာ ဖူးမြော်၍ မဝနိုင်အောင်ရှိနေပါသည်။

စေတီရင်ပြင်တော် လေးဘက်လေးမုခ်လုံး အပြည်ပြည်မှ ရဟန္တာမထေရ်ကြီးများ (၉၆) ကုဋေ ရင်ပြင်အပြည့် ကြွလာကြ၏။ မင်းကြီးအား ရည်မှတ်၍ တရားကျမ်းဂန်များ အစုလိုက်အဖွဲ့လိုက် ရွတ်ဖတ်ပေးကြ၏။

“နောင်တော်ရဲ့ သာသနာ့ကျွန်၊ သံဃာကျွန် အလုပ်တွေကို ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရစ်ပါလေ ညီတော်..၊ အလို..ဘုရား၊ ဘုရား..။”

မင်းကြီးသည် ညီတော်အား မှာကြားဆုံးမရင်း စကားရပ်သွားတယ်။ အထူးအဆန်း တစ်စုံတစ်ရာ ကြားမြင်ရဟန်ရှိရကား မျက်စိကို အပေါ်သို့ စူးစိုက်ကြည့်လိုက်တယ်။ တွေတွေကြီး ရှုစားတော်မူနေတယ်။ နှုတ်ခမ်းများပြုံးရောင်သန်းလာတယ်။ မင်းကြီးမှာ လက်ကာ၍ လည်းပြလိုက်တယ်။ တစ်နက် ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်သံများ ချက်ချင်းရပ်သွားတယ်။ မရွတ်ဖတ်ရန် လက်ကာပြခြင်း မဟုတ်

၁၂၈ အရှင်ကေလာသ (ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ)

လုပ်ခါရှိသေး၊ နောက်တစ်ယောက်ဝင်ထိုင်သည်။ ရွံ့ဗွက်လွတ်တဲ့
ရွာလယ်ခေါင်ကနေရာလေး အကုန်လုံးစုဝေးပြီးတော့ လသာသာ
မှာ စကားပြောကြ ဆွေးနွေးကြ၏။

ကြည့်လိုက်တော့ သည့်ပြင်နေတာတွေက အမှိုက်သရိုက်
တွေနဲ့ မြက်တွေနဲ့ဆိုတော့ ဟိုမယလုလင်ရှင်းထားတဲ့ နေရာလေး
အတင်းလှပြီး ဝင်ထိုင်လိုက်သည်။

စိတ်မဆိုးဘူးဗျာ မောင်မယက။

အော်...ကောင်းတာဆိုတာ လူတိုင်းကြိုက်တာပါလား၊
ငါဟာ လူတိုင်းကြိုက်တဲ့အလုပ်ကို လုပ်မိလျက်သားဖြစ်နေပြီ၊
နေရာကျတဲ့ငါ။

ဟော သဘောပေါက်သွားပုံလေး။

လူတိုင်းကြိုက်တဲ့ အလုပ်ကိုမှ ငါလုပ်မိလျက်သားဖြစ်နေ
ပြီ၊ ငါနေရာကျလိုက်တာ၊ ငါရှင်းမယ်ဆိုပြီး ရှင်းလိုက်တာ၊ ရွာထဲ
က တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် ထွက်လာကြတဲ့အခါကျတော့
သူ့ကို တွန်းထိုးပြီးတော့မနေရတော့ဘူး၊ အားလုံး သန့်သန့်ရှင်းရှင်း
နေကြရမည်။

အဲဒီလိုလုပ်ပြီးတော့ နောက် သူ့လမ်းစဉ်ကောင်းမှန်းသိ
ကာ လူတွေကလိုက်ပြီး တစ်ခါတည်း ရွာလမ်းတွေဖောက်ကြ၊ သန့်
ရှင်းရေးတွေလုပ်ကြ၊ ဧရပ်တွေ၊ တံတားတွေဆောက်ကြ၊ ရေတွင်း
ရေကန်တွေတူးဖော်ကြ၏။

ဒီလိုနဲ့ မယလုလင်သည်-

မာတာ ပေတ္တိ ဘရံ ဇန္တု၊ ကုလေ ဧဋ္ဌာ ပစာယိနံ၊

သဏှံ သဓိလသမ္ဘာသံ၊ ပေသုဏေယျုပ္ပဟာယိနံ။

မစ္ဆေရ ဝိနယေ ယုတ္တံ၊ သုစ္စံ ကောဓာဘိဘုံနရံ၊

တံ ဝေ ဒေဝါ တာဝတိံသာ၊ အာဟု သပ္ပုရိသော ဣတိ။

နိဘန္ဒိတော တစ်သက်တာ ဘယ်ညာထမ်းလျက်ပြုစုမယ်။
အသက်ကြီးသူ ဂုဏ်ကြီးသူ ပြုငှာရှိသေပေးပါမယ်။
မလိမ်မညာ ပြောချိုသာ ကွယ်ရာ သူ့အတင်းရှောင်
ပါမယ်။

ရတနာသုံးပါး သားမယားနှင့် ရင်းဖျားမျိုးဆွေ ဧည့်မိတ်
ဆွေ မျှဝေသုံးပါမယ်။

ဒေါသအမျက် ပြင်မထွက် ကိုယ်လက်နှုတ်များထိန်းပါ မယ်။
မယလုလင်သည် ဤခုနစ်ပါးကို ကျင့်သုံးလာခဲ့တဲ့
အတွက်ကြောင့် အသက်၏အဆုံး၌ သိကြားမင်းဖြစ်လာခဲ့သည်။

‘ရွယ်မူနုဖြိုး၊ နှစ်ဆယ့်ကိုးဝယ်၊ လေးမျိုးနိမိတ်၊
နတ်ပြဟိတ်- ကြောင့်၊ ရွှေစိတ်ငြင်ငြို၊ သံဝေပိကာ၊ ဝါဆိုလပြည့်၊
ကျားမင်းနေ့ဝယ်၊ ချမ်းမြေ့ရဂုံ၊ တောရပ်လှံသည်၊ စုံမြိုင်ပင်ရိပ်၊
ခမ်းမှာကို။’

သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားသည် သက်တော်နှစ်ဆယ့်ကိုးနှစ်သို့
ရောက်သောအခါ သူအို၊ သူနာ၊ သူသေ၊ ရဟန်း တည်းဟူသော
လေးမျိုးနိမိတ် နတ်ပြတဲ့အတွက်ကြောင့် ငါလဲပဲ တစ်နေ့ဒီလို အိုရ၊
နာရ၊ သေရအုံးမှာပဲ၊ မအို၊ မနာ၊ မသေခင် ရဟန်းပြုမှ သင့်တော်
မယ်လို့ သံဝေဂရကာ ဝါဆိုလပြည့် တနင်းလာနေ့မှာ တောထွက်ခဲ့
ပါသည်။

အနော်မာ သောင်ကမ်းရောက်သောအခါ ခေါင်းကဆံပင်
ကို သံလျက်နှင့်ဖြတ်ပြီး-

‘ငါသည် ဘုရားစင်စစ် ဧကန်ဖြစ်မှာဆိုလျှင် ဤဆံပင်
သည် ကောင်းကင်၌ တည်စေသတည်း’ ဟု သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားက
ပစ်လွှတ်လိုက်တဲ့အခါ သိကြားမင်းသည် ပန်းတောင်းရွှေကလာပ်
နှင့်ခံပြီး တာဝတိံသာသို့ ပင့်သွားပါသည်။

ကြောင်း လျှောက်ခါမှ ဆက်၍ရွတ်ဖတ်ကြ၏။

ရှေ့နောက်မစပ်သော စကားများကိုပြောဆိုလျှောက်ထား
နေသဖြင့် အနားရှိသူများ မင်းကြီးယောင်ယမ်းပြောဆိုနေကြသည်
ထင်ကြ၏။ ထိုသံသယကို ပြေပျောက်စေ၍ ပရိသတ်များလည်း
သိသာစေရန် မင်းကြီးကိုယ်စား မင်းကြီးဆန္ဒရှိရာ လက်ညှိုးညွှန်ပြ
သည့်အတိုင်း အဘယမထေရ်ကကောင်းကင်ကို ပန်းကုံးတစ်ကုံး
ပစ်မြှောက်၍တင်ပေးလိုက်ရာ ထိုပန်းကုံးသည် ရထား (၆) စင်းတွင်
တုသိတာရထား၌ ငြိစွပ်နေသည်ကိုမြင်ကြရသည်။ ရထားမှ ကျိုး
ကျိုးကျည်ကျည်မြည်သံများလဲ ပရိသတ်များ ကြားရသည်။

မင်းကြီးသည် စေတီတော်ကို လက်အုပ်ချီရင်း ဝိညာဉ်ချုပ်
သွား၏။ မကြာမီပင် မဟာစေတီရင်ပြင်တော်ရှိ ရဟန်းရှင်လူ
ပရိသတ်ကြီးမှာ အုတ်အော်သောင်းနင်း တစ်ခဲနက်ပြောဆိုကာ
အားလုံးကောင်းကင်ကို မော့ကြည့်ကြ၏။ တုသိတာနတ်ရထားမှ
ဒုဋ္ဌဂါမဏိနတ်သားသည် လှပသော နတ်ဝတ်တန်ဆာများဆင်ယင်
ကာ ကိုယ်ထင်ရှားပြလျက် စေတီနှင့် သံဃာတော်များအား ရှိခိုး
ဝတ်ပြုသွားသည်ကို ချီးကျူးအံ့သြ၍ နေကြသည်။

တာဝတိံသာ စူဠာမဏိစေတီ

ဟိုရှေးက မစလဆိုတဲ့ရွာမှာ မယဆိုတဲ့လူငယ်တစ်
ယောက်ရှိသည်။ သူက ရွာလယ်ခေါင်မှာရှိတဲ့ ရွှံ့ဗွက်နားက
ကုန်းကမူလေးမှာ လူတွေစုဝေးထိုင်ကြ၏။ ထမင်းစားသောက်
ပြီးတဲ့အချိန် နေဝင်ရီတရောသွားထိုင်ကြသည်။

သူကအရင်ဆုံး ရွာလယ်ခေါင်က ရွှံ့ဗွက်ညွှန်လွတ်တဲ့
နေရာ လေးရောက်တဲ့အခါကျတော့ သူနေမယ့်နေရာလေးမှာ
အမှိုက်တွေ ရှိတော့ အမှိုက်တွေကို ခြေထောက်ကလေးနဲ့ ယမ်းပြီး

တော့ သူက အဲဒီနေရာလေးမှာ ထိုင်လိုက်၏။

သန့်ရှင်းမသွားဘူးလား၊ သူကအဲဒီနေရာလေး ခြေထောက်နဲ့ရမ်းဖယ်ပြီး ထိုင်လိုက်သည်။ နောက်တော့ ရွာထဲကလူတစ်ယောက်ထွက်လာပြီး ရွာလယ်ခေါင်မှာပဲ ကုန်းခေါင်ခေါင်လေး ရွံ့ညွှန်ရှိတဲ့နေရာလေးမှာ နေဝင်ရီတရောလာပြီးတော့ ထမင်းစားသောက်ပြီး စကားစမြည်ပြောကြဆိုကြ ဆွေးနွေးကြ၏။

နောက်တစ်ယောက်ကတော့ အဲဒီမဃဆိုတဲ့သူလုပ်ထားတဲ့ နေရာလေးက သန့်ရှင်းနေတာ။ ဟိုနေရာလေးက မြက်တွေနဲ့ အမှိုက်တွေနဲ့ သစ်ရွက်တွေနဲ့ ရှုပ်နေတာ၊ သူက အဲဒါတွေမရှင်းချင်ဘူးလေ။

အဲဒီတော့ မဃကိုတွန်းဖယ်ပြီးတော့ မဃနေတဲ့ပြောင်ပြောင်နေရာလေး ဝင်ထိုင်လိုက်သည်။ မဃက စိတ်မဆိုးဘူး။ 'အော်ကောင်းတာဆိုတာ လူတိုင်းကြိုက်တာပါလား' ဆိုတဲ့ အဲဒီဖလော်ဆော်ဖီမျိုး အဲဒီအသိမျိုး သူဝင်သွားတာ။

ဟော.....အဲဒီအသိလေးနော်၊ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ်မဟုတ်ဘူး၊ စာတွေပေတွေသင်ပြီးတော့ ဒီလိုကြီးကြီးကျယ်ကျယ်ဆုံးမနာယူ ရတာမဟုတ်ဘူး။

သူအမှိုက်ရှင်းထားလို့ ပြောင်နေတဲ့နေရာလေး သူကထိုင်လိုက်သည်။ သူ့ကို နောက်လာတဲ့သူက တွန်းပြီးတော့ သူ့နေရာဝင်ထိုင်၏။ စိတ်မဆိုးဘူး။

အော်...ကောင်းတာဆိုတာ လူတိုင်းကြိုက်တာပါလား ဆိုတဲ့ အဲဒီအသိလေးတစ်ခုရပြီးတော့ ကိစ္စမရှိဘူးလေ၊ နောက်တစ်နေရာ ခြေထောက်ကလေး လက်ကလေးနဲ့ အမှိုက်ဖယ်ပြီးတော့ ထိုင်ရတာ တစ်နေရာစာရှင်းရတာ ဘာမှမခက်ဘူး။ ဘာမှတာဝန်မကြီးဘူး။ အဲဒါနဲ့ နောက်တစ်နေရာစာလေးရှင်းပြီးတော့ ထိုင်မယ်

သိကြားမင်းသည် တာဝတိံသာသို့ ရောက်သောအခါ နတ်သားနတ်သွီးတွေနဲ့ တိုင်ပင်ပြီး သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား၏ ဆံတော်ကို ကိုးကွယ်ဖို့ရန် စူဠာမဏိစေတီကို တည်ခဲ့ပါသည်။

‘သူရိုးလက်မှ သူဝှက်လှသည်’ဟုဘိသကဲ့သို့ ဒေါဏပုဏ္ဏားကြီး ဓာတ်တော်များကို ခွဲဝေပေးနေစဉ်ပင် သိကြားနတ်မင်းသည် ‘နတ်နှင့်တကွသော လူအပေါင်း၏ ယုံမှားကို ပယ်ဖျောက်ရန် အမှန်လေးချက် တရားနက်ကို ဟောမြှောက်တော်မူကြောင်း ကောင်းမြတ်သော ဥပနိဿရည်း ပစ္စည်းစင်စစ်ဖြစ်သည့် မြတ်စွာဘုရား၏ လကျာ်စွယ်တော်မြတ်ကို အဘယ်သူသည် ယူအပ်လေသနည်း’ ဟု ကြည့်ရှုလတ်သော် ဒေါဏပုဏ္ဏားကြီး ဦးရစ် (ခေါင်းပေါင်း) ကြား၌ ဝှက်ယူ၍ ထားအပ်သည်ကို ထင်ရှားစွာ မြင်သိ၍ ‘ဤပုဏ္ဏားသည်လည်း လက်ယာစွယ်တော်မြတ်အား လျှောက်ပတ်သော ပူဇော်မှုကို ပြုနိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်၊ ထိုလက်ယာ စွယ်တော်မြတ်ကို ငါပင့်ဆောင်ယူတော့အံ့’ ဟု ကြံစည်ဆင်ခြင်ကာ ခေါင်းပေါင်းကြားမှ လက်ယာစွယ်တော်ဓာတ်ကို ပင့်ဆောင်ယူ၍ ရွှေပန်းတောင်း၌ထားပြီးလျှင် နတ်ပြည်သို့ ပင့်ဆောင်လျက် စူဠာမဏိစေတီတော်အတွင်း ထည့်သွင်းဋ္ဌာပနာလေသည်ကို တိပိဋကဆရာတော်ဦးပိစိတ္တက ဗုဒ္ဓဝင်ပဉ္စတွဲ (၅၃၃)၌ ပြထား၏။

စူဠာမဏိစေတီကို မဖူးမီ ရှေးဦးစွာ ခေါင်းအုံးနှင့်စောင်များကို ဘုရားဖူးတဲ့အခါ နောက်မှီလိုရအောင် နံရံမှာ ကပ်လျက်ထောင်ထားရ၏။ မှီထားရ၏။ စူဠာမဏိဘုရားကို ဆီမီးပူဇော် ပြီး အစောင့်အကြပ်နတ်ဒေဝါများကို မေတ္တာပို့ ခွင့်တောင်းတာလည်း ပြုလုပ်ရပါသည်။

စူဠာမဏိစေတီကို ဖူးမြော်လိုသော ယောဂီသည် အရှေ့

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၃၃၁

တည့်တည့်ရဲ့ မြောက်ဘက်ကပ်လျက် ဝါးလုံးထောင်သလို စိတ် အေးအေးထားပြီး နိမိတ်ကိုပို့ရပါသည်။ စူဠာမဏိစေတီ၏ စိန်ဖူးတော်၊ ငှက်မြတ်နားတော်၊ ထီးတော်၊ စေတီက မြန်မာပြည်က ဘယ်စေတီ နှင့်တူသလဲ၊ စေတီ၏အရောင်က ဘာရောင်လဲ စသည်ဖြင့် အသေးစိတ် ဖူးသွားပါ။

မြတ်စွာဘုရား၏ ဆံတော်ဖူးချင်တယ်၊ ဆံတော်ဖူးပြီးက မြတ်စွာဘုရား၏ စွယ်တော်ဖူးချင်တယ်ဟု စိတ်ညွတ်ပါ။ စုံအောင် ဖူးပါ။

ပင်လယ်ကသစ်ပင်နှင့်

ပဏ္ဍုကမ္မလာမြကျောက်ဖျာ

ပင်လယ်ကသစ်ပင်နှင့် ပဏ္ဍုကမ္မလာမြကျောက်ဖျာဟာ စူဠာမဏိစေတီ၏ မြောက်ဘက် တနင်္ဂနွေထောင့်တွင် တည်ရှိ၏။

မြတ်စွာဘုရား ခုနစ်ဝါမြောက်က မယ်တော်မိနုတ်ဖြစ် သော သန္တုဿိတနတ်သား အမှူးထား၍ နတ်ဗြဟ္မာများ တရား ဟောရန် တာဝတိံသာကို ကြွရောက်တော်မူ၏။

နတ်ပြည်ရောက်တော့ ပင်လယ်ကသစ်ပင်ရင်း ပဏ္ဍု ကမ္မလာမြကျောက်ဖျာပေါ် ဘုရားသီတင်းမသုံးမိ-

‘ကျောက်ဖျာကြီးသည်ကြီး၏ မြတ်စွာဘုရား၏ ခန္ဓာ ကိုယ်ကသေး၍ ဘုရားတက်ထိုင်လိုက်လျှင် ဘုရား၏ ခန္ဓာကိုယ် မြုပ်သွားမည်’ ဟု သိကြားမင်းစိတ်ထဲ အောက်မေ့မိ၏။

မြတ်စွာဘုရား တရားဟောခါနီး ကျောက်ဖျာပေါ် နှစ်ထပ် သင်္ကန်းကို ဖြန့်ခင်းပြီးမှ တရားတက်ဟောပါသည်။ ကျောက်ဖျာနှင့် မြတ်စွာဘုရား၏ ခန္ဓာကိုယ်တစ်ထပ်တည်းဖြစ်နေတော့ သိကြား မင်း အံ့သြသွားသည်။

မြတ်စွာဘုရား ကြွတော်မူလာတယ်ဆိုတော့ စကြဝဠာ တိုက်တစ်သောင်းက နတ်ဗြဟ္မာတွေ စုဝေးရောက်လာကြပြီး မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ကန်တော့ကြတာပေါ့။ အလွန်တန်ခိုးကြီး ပါတယ်ဆိုတဲ့ နတ်ဗြဟ္မာတွေရဲ့ ရူပါရုံအဆင်းတွေဟာ မြတ်စွာ ဘုရားရှင်ရဲ့ အဆင်းတော်အောက်မှာ မှေးမှိန်နေကြပြီး နတ်ဗြဟ္မာ တွေရဲ့အဆင်းတွေထက် မြတ်စွာဘုရားရှင်ရဲ့ အဆင်းတော်က ထူးကဲသပ္ပာယ်တဲ့ ဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံစေ့မူပါသည်။

ဥပမာပြောရရင် ကြယ်တာတွေခြံရံပြီးတော့ တင့်တယ်စွာ ထွက်ပေါ်လာတဲ့ လမင်းကြီးလိုပါပဲ။

အင်္ဂုရပေတဝတ္ထု ပါဠိတော်မှာလည်း မြတ်စွာဘုရား တာဝတိံသာ၌ အဘိဓမ္မာတရား ဟောကြားတော်မူရန် ပဏ္ဍု ကမ္မလာမြကျောက်ဖျာထက်မှာ သီဟင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ဣန္ဒကနတ်သားနှင့် အင်္ဂုရနတ်သားတို့ လာရောက်ဆည်းကပ်ကြ ရာတွင် အင်္ဂုရနတ်သားမှာ တန်ခိုးကြီးသောနတ်များ လာတိုင်း လာတိုင်း နေရာဖယ်ကာ နောက်သို့ဆုတ်၍ ဆုတ်၍ မြတ်စွာ ဘုရား နှင့် ၁၀-ယူဇနာ ဝေးကွာသောအရပ်မှ ခစားရ၏။

ဣန္ဒကနတ်သားမှာမူကား ပထမလာရောက်နေရင်း နေရာမှ ဖယ်ရှားရခြင်းမရှိ၊ နေမြဲတိုင်းနေနိုင်၏။ ဤသို့ဖြစ်ခြင်း အကျိုးမှာ အင်္ဂုရနတ်သားသည် အသက်တစ်သောင်းတမ်းမှာ ကာလရှည်လျားစွာ ၁၂- ယူဇနာရှည်လျားသော ဖိုခနောက်တန်း ကြီးဖြင့် ချက်ပြုတ်ကျွေးမွေး လှူဒါန်းခဲ့သော ဒါနရှင်ကြီးဖြစ်သော် လည်း အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ သာမညပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တွေသာ ဖြစ်ပါသည်။

ဣန္ဒကနတ်သားမှာမူကား အရှင်အနုရုဒ္ဓါ ရဟန္တာမထေရ် ကို ဆွမ်းတစ်ဇွန်း၊ တစ်ယောက်မမျှသာ လောင်းဖူး၏။

ဤသို့ ဣန္ဒကနတ်သား၏ အလှူမှာဆွမ်းတဖွန်း၊ တစ်
ယောက်မမျှ အနည်းငယ်မျှသာဖြစ်သော်လည်း အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်က
ရဟန္တာဖြစ်၍ မြင့်မြတ်သောကောင်းမှုဖြစ်သောကြောင့် နေမြဲ
နေရာမှ မဖယ်မရှား နေနိုင်ပါသည်။

အကိုရနတ်သားမှာကား အလှူဝတ္ထုပင်များသော်လည်း၊
အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တွေက သာမန်ပုထုဇဉ်များသာဖြစ်၍ ကုသိုလ်
အာနုဘော် ကြီးမားသောကြောင့် တန်ခိုးကြီးသောနတ်များလာတိုင်း
၇ကတိုင်း နောက်သီ ဆုတ်၍ ပေးရသည်ကို ဗုဒ္ဓဝင်ပထမအုပ် မှာ
တိပိဋကဓရ ဆရာတော်ဦးဝိစိတ္တကသာရာဘိဝံသက ရေးသား
ခဲ့ပါသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် တရားဟောရင်းနဲ့ လူပြည်ဆွမ်းခံချိန်
ကိုလှမ်းကြည့်၏။ ဆွမ်းခံချိန်ရောက်တော့ နိမ္မိတဘုရားကို
ဖန်ဆင်းပြီး 'နိမ္မိတဘုရား၏ သင်္ကန်းကိုင်ပုံ၊ သပိတ်ကိုင်ပုံ၊ အသံ
ပြုပုံ၊ အသွင်ပြုပုံတွေက ပကတိမြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူတူဖြစ်စေ
သတည်း၊ ဤမည်သောတရားကို ဟောစေသတည်း' လို့ အဓိဋ္ဌာန်
ထားခဲ့ပြီး သပိတ်၊ သင်္ကန်းကိုယူကာ အနောတတ္တရေအိုင်ကို ကြွ
သွား၏။

အနောတတ္တရေအိုင်ကိုရောက်တော့ နတ်တွေက နဂါး
ပြည်၌ဖြစ်သော ဒန်ပူကို ကပ်ကြသန့်* မြတ်စွာဘုရားက ကိုယ်
လက်သုတ်သင်ပြီး နတ်မင်းကြီးလေးယောက်သည် လှူအပ်သော
သပိတ်ကိုယူပြီး မြောက်ကျွန်းသို့ ဆွမ်းခံကြွတော်မူပါသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဆွမ်းခံပြန် အနောတတ္တရေအိုင်ဘေး
မှာဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီး နေ့အခါ စန္ဒကူးတောကို ကြွသွားပါသည်။

ခမ္မသေနာပတိ သာရိပုတြာမထေရ်သည် မြတ်စွာဘုရား
စန္ဒကူးတောမှာ နေသောအခါ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ် ပြုစုနေ၏။

မြတ်စွာဘုရားက “သာရိပုတြာ ဤမည်သောတရားကို ငါသည် တာဝတိံသာမှာ ဟောခဲ့တယ်” ဟု အရှင်သာရိပုတြာမထေရ်ကို ပြန်လည် ဟောပြောပြသပါသည်။

မြတ်စွာဘုရားက တရားဟောနေရင်း လူ့ပြည်ကြွသွားပုံ တာဝတိံသာသို့ ပြန်ကြွလာပုံတွေကို တန်ခိုးကြီးတဲ့ နတ်တွေသိ ကြပါတယ်။ တန်ခိုးနည်းတဲ့ နတ်တွေမသိကြပါဘူး။

ပကတိသော မြတ်စွာဘုရားနှင့် နိမ္မိတဘုရားတို့ဟာ ရောင်ခြည်တော်၊ အသံတော်၊ စကားတော်တွေဟာ အတူတူဖြစ် နေသည့်အတွက် တန်ခိုးနည်းတဲ့ နတ်တွေမသိကြပါဘူး။

မာတရံ ပမုခံ ကတွာ၊ တဿ ပညာယ တေဇော၊
အဘိဓမ္မာ ကထာ မဂ္ဂံ၊ ဒေဝါနံ သမ္ပဝတ္တယိ။

မြတ်စွာဘုရားသည် မယ်တော်ဖြစ်ခဲ့ဖူးတဲ့ သန္တုဿိတ နတ်သားအမျိုးထား၍ ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး အဘိဓမ္မာ၇-ကျမ်းကို တစ်သောင်းသောလောကဓာတ်မှ လာကြတဲ့ နတ်ဗြဟ္မာတွေအား ဟောကြားခဲ့သည်။

ဝါတွင်း၃-လ ရက်ပေါင်း-၉၀ အဘိဓမ္မာ၇-ကျမ်း ဟော ကြားပုံကား-

- ၁။ ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်း (၁၂) ရက်၊
- ၂။ ဝိဘင်းကျမ်း (၁၂) ရက်၊
- ၃။ ဓာတုကထာကျမ်း (၆) ရက်၊
- ၄။ ပုဂ္ဂလပညတ်ကျမ်း (၇) ရက်၊
- ၅။ ကထာဝတ္ထုကျမ်း (၈) ရက်၊
- ၆။ ယဓိကံကျမ်း (၂၀) ရက်၊
- ၇။ ပဋ္ဌာန်းကျမ်း (၂၅) ရက်၊

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၁၇၅

စုစုပေါင်း (၉၀) ရက် ဖြစ်ပါသည်။

- + ဓမ္မသီ ဝိဘင်္ဂံ၊ ဒွါဒသရက်စီ။
- ခြောက်ရက်ကြာ၊ ကျမ်းဓာတုရယ်နဲ့၊
- ပုဂ္ဂလခုနစ်ရက်၊ ဟောမြွက်ခဲ့သည်။
- ကထာဝတ်၊ ရက်ရှစ်လီ၊
- ဝီသပ ယမိုက်ကျမ်း။
- ပဉ္စဝီ ပဋ္ဌာနရယ်နဲ့၊
- လသုံးလီ မယ်တော်မိကိုကွယ်၊
- ဟောဘိရက်တမ်း။

(ဓမ္မာစရိယဦးဌေးလှိုင်)

ပဏ္ဍုကမ္မလာ မြကျောက်ဖျာ

သိကြားမင်းပျော်စံရာ မြကျောက်ဖျာသည်ကား မဟာ သုဒဿနမြို့တော်၏ အရှေ့မြောက် ပုဏ္ဍုရိက ဥယျာဉ်တော်၌ ပင်လယ်ကသစ်ပင်၏ အနီးမှာ ရှိတယ်လို့ဆို၏။

အဲဒီကျောက်ဖျာသည် လယ်ခေါင်ရန်းပွင့် အသွေး နီထွေးထွေးသော အဆင်းရှိ၏။ ထိုပဏ္ဍုကမ္မလာ မြကျောက်ဖျာ သည် နူးညံ့သိမ်မွေ့သောကြောင့် နတ်တို့သေဋ္ဌ်နင်း သိကြားမင်း သည် ထိုကျောက်ဖျာပေါ်မှာ ထိုင်လိုက်တဲ့အခါ ကိုယ်ထက်ဝက်မြုပ် သွားပြီး သိကြားမင်းသည် နေရာမှ တစ်ဖန်ပြန်ထသောအခါ ယခင် အတိုင်း ပြန်ပြည့်လာတယ်လို့ ဆို၏။

ကျောက်ဖျာ၏ ပမာထ

- အလျားအားဖြင့် ယူဇနာခြောက်ဆယ်ရှိ၏၊
- အနံအားဖြင့် ယူဇနာငါးဆယ်ရှိ၏၊
- အထူ(ထု)အားဖြင့် တစ်ဆယ့်ငါးယူဇနာ မြင့်၏၊

၁၃၆

အရှင်ကေလာသ(ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ)

* ခြောက်ဆယ်အလျား၊ အနံ့ကား၊ မှတ်သားငါးဆယ်သာ၊
ဆယ့်ငါးအထု၊ မြဲမှတ်ရှု၊ ပဏ္ဍိကမ္မလာ။

ပင်လယ်ကသစ်ပင်

ထိုပင်လယ်ကသစ်ပင်၏ အရောင်အဝါကား သစ်ပင်၏ ထက်ဝန်းကျင် ယူနောငါးဆယ်တိုင်တိုင် ပျံ့နှံ့၍ တည်၏။ သင်းပျံ့မွှေးကြိုင် အနံ့လှိုင်သည်ကား အောက်အကြေအရပ်သို့ ယူနောတစ်ရာတိုင်တိုင် မွှေးနံ့ကြိုင်၏။

ပန်းပွင့်များကိုလည်း အပင်ပေါ်သို့ တက်၍ဆွတ်ခူးရခြင်း လဲမရှိတဲ့ ဆွတ်ခူးတတ်သည့် ကန္တနခေါလေတိုက်ခတ်ခြင်းကြောင့် ပင် အလိုလို ကြွေကျလာကြသည်။

ထိုအခါမှာ သမ္ပဋိစ္ဆာနခေါ် လေကလဲပဲ မြေပေါ်သို့ ပန်းပွင့်တွေ မကျရလေအောင် ခံယူထားသတဲ့၊ တစ်ဖန် ပဝေသနခေါ် လေကလဲပဲ ပန်းပွင့်အားလုံးကို သုခမ္မာဇရပ်အတွင်းဘက်သို့ လေဖြင့်ပင့်ပြီး သွင်းပေးသတဲ့။

၎င်းနောက် သမ္ပဇနခေါ် သန့်ရှင်းရေးရွက်ဆောင်ပေးတဲ့ တံမြက်လှည်းလေကလဲပဲ သုခမ္မာဇရပ်အတွင်းရှိ ပန်းမှိုက်ဟောင်းတွေကို သန့်ရှင်းအောင် ထုတ်စွန့်ပေးသတဲ့။

သန္တကခေါ်သော နေရာခင်းပေးရန်လေကလဲ ပွင့်သစ်စ ဖြစ်သော ပင်လယ်ကသစ်ပန်းများအား ကြိုးဖြင့်သီကုံး မွမ်းမံခြယ် လှယ်၍ထားလေသတဲ့။

‘ယူနောဆင့်၊ တစ်ရာမြင့်၊ ထောက်ချင့်မွှေးကြိုင်စွာ၊
ဝန်းကျင်ငါးဆယ်၊ ပျံ့နှံ့ကြွယ်၊ ပင်လယ်ကသစ်မှာ။’

(မဟာဝဂ္ဂါဒိ အဋ္ဌကထာမှ)

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၃၃၇

ကမ္ဘာဦးက စပေါက်သော သစ်ပင်ကြီး

(၇) ပင် ရှိရာဒေသများ

၁။ ဓမ္မုဒိပ် တောင်ကျွန်း၊ ဓမ္မုသပြေပင်၊

၂။ ဓမ္မုဒိပ် မြောက်ကျွန်း၊ ပဒေသာပင်၊

၃။ ဓမ္မုဒိပ် အရှေ့ကျွန်း၊ ကုက္ကိုပင်၊

၄။ ဓမ္မုဒိပ် အနောက်ကျွန်း၊ ထိန်ပင်၊

၅။ ဂဠုန်ပြည် လက်ပံပင်၊

၆။ အသုရာပြည် သခွပ်ပင်၊

၇။ တာဝတိံသာ ပင်လယ်ကသစ်ပင်၊

+ သပြေတောင်ကျွန်း၊ ထိန်နောက်ကျွန်း၊ မြောက်ကျွန်း၊
ပဒေသာ။

+ ကုက္ကိုရှေ့ကျွန်း၊ သခွပ်ထွန်း၊ ဆိုညွန်း၊ အသုရာ၊

+ ဂဠုန်လက်ပံ၊ သိကြားထံ၊ မှတ်ရန်ကသစ်သာ၊

+ မြင့်ဝန်းယူဇနာ၊ အတူသာ၊ တစ်ရာညီမျှစွာ၊

+ ဆယ့်ငါးလုံးပတ်၊ ခွဆုံရပ်၊ မြောက်ရပ်ငါးဆယ်ဖြာ။

မှတ်ချက်။ ။ ယခုသစ်ပင်ကြီးများသည် ကမ္ဘာဦးမှ

စပေါက်သော သစ်ပင်ကြီးများ ဖြစ်သည်။ လုံးပတ် အမြင့် အဝိုင်း
ယူဇနာတို့သည် တစ်ညီတစ်ညွတ်ထဲဖြစ်နေ၏။

* လူ့ပြည်တုံးမှာ ဘာဝနာ ပြင်းစွာအားထုတ်သူ၊

နတ်ပြည်ရောက်လာ သိနောက်ကြာ ဦးစွာမဂ်ကိုယူ။

ဝိပဿနာ ရှုသူမှာ သဒ္ဓါဖြစ်ပေါ်သည်၊

လက်ကိုဆွဲကာ ပုံပမာ နတ်ရွာသူပို့သည်။

လူ့ပြည်တုန်းက ဘုရားတွေကို ပြင်းပြင်းထန်ထန်
အားထုတ်ခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒီဘဝတွင် တစ်မဂ်တစ်ဖိုလ် မရခဲ့ပါက
နတ်ပြည်ရောက်တဲ့အခါ တာဝတိံသာ သုဓမ္မာဇရပ်ထဲတွင် တစ်

လရစ်ကြိမ် တရားပွဲရှိသည်။ သိကြားမင်း၊ နတ်မင်းကြီးလေးပါး၊
ဓမ္မကထိကနတ်သားများ၊ တစ်ခါတစ်ရံ နတ်တွေမအားတဲ့အခါ
ဗြဟ္မာ့ပြည်က ဗြဟ္မာကြီးများ တရားဆင်းဟော၏။ တရားဟော
တဲ့နတ်၊ ဗြဟ္မာတွေရဲ့တရားသံကို ကြားရပြီးတော့လည်း တစ်မင်္ဂါ၊
တစ်ဖိုလ်ရနိုင်ပါသည်။

အာနာပါန ဝင်သည်တစ်စသည် တရားကိုမှတ်ပြီး နိမိတ်
လာတဲ့အချိန် တာဝတိံသာ မူဠာမဏိဘုရားကို ဖူးမြင်ရတော့
ယောဂီရဲ့သန္တာန်မှာ သဒ္ဓါတရားတွေ တဖွားဖွားဖြစ်ပေါ်လာသည်။
အသိသစ် အမြင်သစ် သဒ္ဓါတရားအသစ်တွေ တိုးပွားလာရသည်။
ရတနာသုံးပါးမှတစ်ပါး ကိုးကွယ်ရာမရှိ၊ ယနေ့မှစ၍ သေသည်
အထိ ရတနာသုံးပါးကိုပဲ ကိုးကွယ်တော့မယ်ဆိုပြီး အရင်ကထက်
သဒ္ဓါတရားတွေ အားကောင်းလာ၏။

တစ်ခါတစ်ရံ ဘုရားဖူးနေရင်းနဲ့ ဘုရားပေါ်မှာ ခန္ဓာကိုယ်
တစ်ကိုယ်ရောက်နေ၏။ အဲဒီခန္ဓာကိုယ်တစ်ကိုယ်က ရုပ်တရား၊
ဘုရားပေါ်မှာ ခန္ဓာကိုယ်ရောက်နေတာကိုသိတာက နာမ်တရား၊
ဘုရားဖူးနေရင်းနဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်တင်လိုက်တော့ 'ရုပ်၊ နာမ်ကွဲ
လျှင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိစင်'အရ ဘုရားဖူးရင်းနဲ့ ရုပ်၊ နာမ်ကွဲပြီး
သက္ကာယဒိဋ္ဌိပြုတ်သွား၏။ ယောဂီရဲ့သန္တာန်မှာ သဒ္ဓါတရားတွေ
တဖွားဖွားဖြစ်ပြီး ခိုင်မြဲလာပါသည်။

သေခါနီးကာလမှာ တရားရှုမှတ်၍ တရားနှလုံးသွင်းပြီး
သေသွားမယ်ဆိုရင် နတ်ပြည်တော့ ရောက်နိုင်သည်။ မြတ်စွာဘုရား
က တရားမှတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို လက်ကိုဆွဲပြီး နတ်ပြည်ပို့တာနဲ့ အတူတူ
ပဲတဲ့။

နတ်အပေါင်းတို့၏ စည်းဝေးစရာညီလာခံ သုဓမ္မာသဘင်
မြေအပြင်မှာကား ဖန်ပြားတွေခင်းထား၏။ တိုင်အခြင်၊ ထုပ်၊

ကနဦးနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၁၃၉

လျောက် စသည်တို့မှာ ကျောက်မျက်ရွဲရတနာ၊ မသာရဂလ်၊ ဥဿဖယား၊ ပတ္တမြားနီ၊ သန္တာကျောက်မျိုးတို့ဖြင့် ခြယ်လှယ်စီမံထားသည်မှာ ကံအားလျော်စွာ စတုသမုဋ္ဌာန်နတ်တို့ မပြုပြင်ထားပဲ အလိုအလျောက် ပြီးစီးစေ၏။

သုဓမ္မာသဘင်၏ပမာဏ

အလျား၊ အနံအားဖြင့် = ယူဇနာသုံးရာ၊

အဝန်းအားဖြင့် = ယူဇနာကိုးရာ၊

အမြင့်၊ အစောက်အားဖြင့် = ယူဇနာငါးရာရှိတယ်လို့မှတ်။

‘သုဓမ္မာသဘင်၊ အမည်တွင်၊ မြေပြင်မှတ်ဖို့ရာ။

ယူဇနာအလျား၊ သုံးရာထား၊ စည်ကားသုဓမ္မာ။

အဝန်းကိုးရာ၊ မြင့်ငါးရာ၊ တည်ပါဝတီသာ။’

ဝေဇယန္တာနန်းပြာသာဒ်ပမာဏ

ဝေဇယန္တာဘုံနန်းပြာသာဒ်သည် သိကြားမင်းပျော်စံရာဖြစ်သောပြာသာဒ်ဖြစ်သည်။ ထိုပြာသာဒ်သည် အဋ္ဌကထာအလိုအားဖြင့် ‘အမြင့်ယူဇနာ တစ်ထောင်ရှိသည်။ ဦးကာအလိုအားဖြင့် အမြင့်ယူဇနာ ခုနစ်ရာ’ ရှိပါသည်။

ဝေဇယန္တာနန်းပြာသာဒ်ကို ခြံရံ၍ထားသော အောင်လံတံခွန်ကြီးများကို စိုက်ထောင်ထားသည်မှာ အောင်လံတလူလူနှင့် ဝေဆာလှပနေ၏။

ထိုအောင်လံတိုင် အောင်လံရွက်တို့သည် ရတနာခုနစ်ပါးတို့ဖြင့် ခြယ်လှယ်ထား၏။ အောင်လံတော်ကြီး၏ ပမာဏကား အမြင့်ယူဇနာအားဖြင့် သုံးရာရှိပါသည်။

ဝေဇယန္တာရထားပမာထ

ဝေဇယန္တာရထား၏ ပမာဏမှာ ရထားဦးမှ နောက်ဆုံး အဖျားတိုင်အောင် ယူနေတတ်ရာငါးဆယ်ရှိသည်။

ရှင်းလင်းဦးအံ့ = = ရထား၏ရှေ့ဦးက ရထားအိမ်အထိ ယူနေငါးဆယ်ရှိသည်။ အလယ်ရထားအိမ် ယူနေငါးဆယ်၊ နောက်စွန်းလည်း ယူနေငါးဆယ်၊ သုံးရပ်ပေါင်းလျှင် ယူနေတတ်ရာငါးဆယ်ရှိတယ်လို့မှတ်။

* သုံးရာတံခွန်၊ ပလ္လမွန်၊ ဆုံးစွန် တစ်ယူနေ။

ထီးဖြူသုံးယူ၊ ပြာသာဒ်မူ၊ မြင့်ယူတစ်ထောင်သာ။

ကဲ - ယနေ့ အနောက်မြောက်ထောင့်အရပ်ရှိ တာဝတိံသာ သုဓမ္မာဇရပ်နှင့် ဇရပ်ရဲ့တောင်ဘက်ကပ်လျက် ဝေဇယန္တာဗိမာန်ကို ဖူး။

ဗြဟ္မာ့ပြည် အကနိဋ္ဌဘုံရှိ ဒုဿစေတီ

‘သုဒ္ဓါဝါသ ဘူးမရ’အရ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်များသည်သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံကို မဖြစ်ဘူးပါ။

သုဒ္ဓါဝါသဘုံကို အနာဂါမ်များမှ ဖြစ်ကြသည်။ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် သုဒ္ဓါဝါသဘုံ မဖြစ်ဘူးသော်လည်း တရားနိမိတ်ဖြင့် ဖူးလို့ရ၏။

သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားသည် ဘုရားဖြစ်ရန် တောထွက်လာတယ်၊ အနော်မာသောင်ကမ်း ရောက်သောအခါ ခေါင်းကဆံပင်ကို သံလျက်နဲ့ပယ်ပြီး ဃဋိကာရဗြဟ္မာမင်း ကပ်လျှသော သင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံ၍ မင်းသား၏ ဝတ်လဲတော်များဖြစ်သော-

- ၁။ ပုဆိုး၊ ၂။ အင်္ကျီ၊ ၃။ ရင်ဖုံး၊ ၄။ မကိုဋ်၊ ၅။ စလွယ်၊ ၆။ ဖိနပ်၊ ၇။ လက်စွပ်၊ ၈။ ကြယ်သီး၊ ၉။ လက်ကြပ်၊ ၁၀။ သံလျက် တို့ကို ဗြဟ္မာမင်းပင့်ဆောင်သွားပြီး ဗြဟ္မာ့ပြည်ရောက်တော့ မင်းသား၏

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၁၄၁

ဝတ်လဲတော်တွေကို ဌာပနာထား၊ ပူဇော်ထားရန် ဒုဿစေတီကို တည်ခဲ့ပါသည်။

အိန္ဒိယ သံဝေဇနိယလေးဌာန၊ တာဝတိံသာ စူဠာမဏိ စေတီ၊ ဗြဟ္မာပြည် အကနိဋ္ဌဘုံရှိ ဒုဿစေတီနှင့် အတွင်းထဲက ဌာပနာတွေ ဖူးမြင်ရသူတို့သည် ဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်များ ဖူးမြင်ရသလဲ လို့ ရှေးကပညာရှင်များ ရေးသားပုံက-

* ဖွားတော်မူ ဒေသနှင့် ခက်သစ္စ သီရာ၊
ဓမ္မစက် ပဝတ္တာ၊ ဝဋ်ခန္ဓာ ခြွေချ၊
လေးဌာန ဥတ္တမေ၊ စတုက္ကေ နိပါတ်ဖော်ပြ၊
သဒ္ဓါလှ ဒဿနိ၊ မြတ်မသီ ဘာဂ၊
မှတ်အညီ သံဝေဂရစေဖို့၊ မှန်းလေလ ဌာနာ
သွားရောက်ကာ၊ ဖူးမြင်ရသူတို့
ထူးမြင့်လှ ပုဗ္ဗကမ္မေ၊ မနဿအန္တေတွင်
ဉာဏ်ကဝေ ပါရမီရင့်သူတို့

ကြာမမြင့် ဒုက္ခဝဋ္ဋာ၊ မုချလွတ်မှာ

အနတ္တရ ထွင်ရတနာကို၊ ဆွတ်သဒ္ဓါ ကြည်နူးလို့လေး။

အိန္ဒိယသံဝေဇနိယ လေးဌာနကို ငွေကြေးနှင့်ရော၊ တရား နိမိတ်နှင့်ရော သွားဖူးလို့ရသည်။

နတ်ပြည်၊ ဗြဟ္မာပြည်ဘုရားတော့ ငွေကြေးဘယ်လောက် ပေးပေး သွားဖူးလို့မရပါ။ ယောဂီရဲ့ နှာခေါင်းကလေးကို တန်ဖိုး ရှိစွာ အသုံးချမှ ဖူးလို့ရပါသည်။

ဒီလိုဖူးမြင်ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ရှေးဘဝက အားထုတ်ခဲ့ တဲ့ကံတွေပါလို့၊ ရှေးဘုန်း၊ ရှေးကံရှိလို့၊ ပါရမီဉာဏ်တွေရင့်လို့ ဖူးမြင်ရတာပါ။

မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အမြတ်ဆုံးရတနာကို ဖူးမြင်ရလို့

ကြည်ညိုလွန်းလို့ မကြာခင်ဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်လိမ့်မယ်လို့ ရှေးက ပညာရှင်တွေ ရေးသားခဲ့ပါသည်။

တိပိဋက ဦးဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသက ဗုဒ္ဓဝင်ပထမတွဲ ဒုတိယပိုင်း (နှာ-၂၈၈- ၂၈၉)တို့၌ ဒီပင်္ကရာမြတ်စွာဘုရား၏ ဘုရားသမိုင်းတွင် သုဒ္ဓါဝါသဘုံမှ ရဟန္တာမဟာဗြဟ္မာကြီးသည် ပရိက္ခရာရှစ်ပါးကို ဆောင်ယူခဲ့၍ အလောင်းတော်၏ မျက်မှောက် မြင်လောက်သောအရပ်၌ ထင်ရှားဖြစ်လာ၏။ အလောင်းတော် သည် ထိုပရိက္ခရာရှစ်ပါးကို မြင်၍ 'အဘယ်အရာနည်း' ဟု မေးသည်တွင် ရဟန်းအသုံးအဆောင်များ ဖြစ်ကြောင်းကို ကြားရ၍ ကိုယ်တော်တွင် ဆင်ယင်ထားသော မင်းတန်ဆာတို့ကို ချွတ်တော် မူကာ ဘဏ္ဍာစိုးလက်သို့ အပ်နှင်းတော်မူပြီးနောက် လက်သုံးတော် သန်လျက်ဖြင့် ဆံတော်ကိုဖြတ်ပယ်၍ ကောင်းကင်သို့ ပစ်မြောက် တော်မူလိုက်၏။

ထိုနောက်အလောင်းတော်သည် ဗြဟ္မာကြီးဆက်လာသော သင်္ကန်းတို့ကို ဝတ်ရုံ၍ ပုဆိုး(ဝတ်လဲတော်) အစုံကို ကောင်းကင်ကို ပစ်မြောက်လိုက်ပြန်ရာ သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာကြီးက ခံယူ၍ သုဒ္ဓါဝါသ ဘုံမှာ တစ်ဆယ့်နှစ်ယူဇနာရှိသော ဒုဿစေတီကို တည်ထားဟု ရေးသားတော်မူခဲ့သည်။

ကဲ- ယနေ့ အရှေ့တည့်တည့်ရဲ့ တောင်ဘက်ကပ်လျက် ဗြဟ္မာပြည် အကနိဋ္ဌဘုံရှိ ဒုဿစေတီကိုဖူးအတွင်းထဲကဋ္ဌာပနာ တွေကိုလဲ တစ်ခုချင်းဖူးပါ။

ဒီနေရာမှာ တရားထိုင်တဲ့ယောဂီ ဒကာကြီး (ဒေါက်တာ အောင်ဇော်မြင့်)နဲ့ ယောဂီ(ဒေါ်စမ်းစမ်းဝင်း)၊ ယောဂီဦးဖေသိန်းတို့ ကိုယ်တိုင်ရေးသားလျှောက်ထားတဲ့စာတမ်း ၃ စောင်ကို မူရင်း အတိုင်း ဖတ်ရှုနိုင်အောင် ထည့်ပေးထားပါသည်။ ဖတ်ကြည့်ပါဦး။

ရွာအဝင်လမ်း

ဒေါက်တာအောင်ဇော်မြင့်

(မောင်းထောင်မြေခင်းတောရ ဆရာတော်ဘုရားနှင့်ရန်ကင်း
အေးငြိမ်းရိပ်သာ ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ ဆရာတော်ဦးကေလာသတို့၏
ကျေးဇူးဂုဏ်ကိုရည်ကာ ဤဆောင်းပါးဖြင့် ပူဇော်ပါသည်ဘုရား။)

ကနဦးပဋိပတ္တိနည်းကို ထိမ်းသိမ်းစောင့်ရှောက်တော်မူပြီး
ပြန်လည်သင်ကြားပေးတော်မူသော မောင်းထောင်မြေခင်းတောရ
ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ကျေးဇူး ကြီးမားလှပါသည်။ ကျွန်တော်
သည် ရန်ကင်းအေးငြိမ်းရိပ်သာသို့ ၁၃၆၆-ခုနှစ်၊တပေါင်းလဆန်း
၁၁-ရက်နေ့တွင် အဒေါ်ဖြစ်သူဒေါ်လေးလေးမင်း၏ကူညီမှုကြောင့်
ရောက်ရှိပြီး စတင် တရားအားထုတ်ခဲ့ပါသည်။

သဒ္ဓါတိုးသောမှတ်တိုင်များ

ရှုမှတ်၍ သမာဓိအားကောင်းလာသောအခါ နိမိတ်ဖြင့် ၇-
၄- ၂၀၀၅ နေ့စ၍ မြန်မာပြည်တွင်ဘုရားဖူးရင်း ပြင်ပရှုခင်းများ
ပါ တွဲ၍တွေ့မြင်ရသောအခါ အံ့ဩမှု၊ ဝမ်းသာမှုနှင့်အတူ သဒ္ဓါ

တရားများ တိုးပွားခဲ့ပါသည်။ မြတ်စွာဘုရား ဓမ္မစကြာဟောကြား ရာဌာနသို့ ဘုရားဖူးရာ သက်တော်ထင်ရှား မြတ်စွာဘုရား ပဉ္စဝဂ္ဂိ ၅-ဦးကို တရားဟောနေပုံကို ဖူးရပါသည်။

သီဟိုဠ် (သီရိလင်္ကာ)ရှိ မြတ်စွာဘုရား၏စွယ်တော်၊ ထူပါရုံစေတီဌာပနာရှိ ညှပ်ရိုးတော်၊မဟာစေတီဌာပနာရှိ နဖူးသင်းကျစ်တော်၊ ရောင်ခြည်ကွန်၊မြူးနေသော ဓာတ်တော် စသည်တို့ကို မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ ဖူးတွေ့ရသောအခါ ဝမ်းသာပီကို နှင့်အတူ သဒ္ဓါတရားများ တိုးပွားခဲ့ရပါသည်။

၁၄-၄-၂၀၀၅ နေ့မှစ၍ တာဝတိံသာရှိ စူဠာမဏိစေတီ တော်နှင့် မြတ်စွာဘုရား၏ဆံတော်၊စွယ်တော်၊ ဓာတ်တော်များ ပဏ္ဍုကမ္မလာမြကျောက်ဖြာ၊ပင်လယ်ကသစ်ပင်၊သုဓမ္မာရေပုံ၊ဝေယန္တော နတ်နန်းတို့ကို ဖူးမြော်ခဲ့ရပါသည်။

မြကျောက်ဖြာပေါ် မြတ်စွာဘုရား နတ်ဗြဟ္မာများကို အဘိဓမ္မာတရားဟောနေပုံဖူးရင်း မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်နှာတော်ကို သေသေချာချာ ဖူးမြင်ရတော့ ပီတိများတဖွားဖွားဖြစ်ကာ သဒ္ဓါများ ထပ်မံတိုးခဲ့ရပါသည်။

၁၈-၄-၂၀၀၅ နေ့တွင် ဗြဟ္မာ့ပြည် အကနိဋ္ဌဘုံရှိ ဒုဿ စေတီကိုဖူးမြော်ရာ ဗြဟ္မာကြီးတစ်ပါးက ဝတ်လဲတော်အကျီနှင့် ပုဆိုးတို့ကို ဖြန့်ပြပေးပါသည်။ သန်လျက်၊ ခြေနင်း၊ လက်စွပ်၊ ကြယ်သီးတို့ကို ဖူးတွေ့ရပါသည်။

၂၀-၄-၂၀၀၅ နေ့တွင် နဂါးပြည်ရှိ စေတီနှင့်မြတ်စွာ ဘုရား၏ စွယ်တော်၊ ဓာတ်တော်များကို ဖူးရပါသည်။

၂၁-၄-၂၀၀၅ နေ့တွင် မြောက်ကျွန်းသို့ နိမိတ်လွှတ်ရာ ပဒေသာပင်နှင့် မြောက်ကျွန်းရှိ အဆောက်အအုံများ၊ မြောက်ကျွန်း သူမြောက်ကျွန်းသားများ ဓမ္မာရုံထဲတွင် စုပေါင်းတရားထိုင်နေပုံကို

တွေ့မြင်ခဲ့ပါသည်။

ဆရာတော်မှ ကျန်းမာရေးအတွက် ရောဂါများပျောက်ကင်းစေနိုင်သောနိမိတ်ဖြင့် အထက်အောက်စုန်ဆန်နည်းများ၊ ပါးထွက်၊ နားထွက်နည်း၊ လှီးစားဖြတ်စားနည်းများ သင်ပြပေးတော်မူပါသည်။ ယောဂီများ ခံစားနေရသောရောဂါများ ပျောက်ကင်းကြသည်မှာ လက်တွေ့ဖြစ်ပါသည်။ ဘုရားပေးသော တရားဆေးဖြစ်ပါသည်။ ခန္ဓာကိုယ်မှာ ရောဂါဝေဒနာများသာမက ကိလေသာရောဂါကိုပါ ပေးကမ်းကင်းနိုင်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည်မြတ်စွာဘုရား၏ အမြတ်ဆုံးရတနာများ၊ ဓာတ်တော်၊ မွေတော်များ၊ စူဠာမဏိစေတီ၊ ဒုဿစေတီတို့ကို ဖူးမြော်ရင်း သဒ္ဓါထက်သဖြင့် ပိုမိုလေးလေးစားစား ရှုမှတ်၍ သမာဓိများပါတိုးတက်ခဲ့ပါသည်။ ဝိပဿနာရှုသောအခါ များစွာအထောက်အကူ ရခဲ့ပါသည်။

ပညာတိုးသောမှတ်တိုင်များ

ကနိနည်းဖြင့် ဝိပဿနာရှုသောအခါတွင် လွယ်ကူ၍ခရီးရောက်ကြောင်း သိမြင်လာပါသည်။ ရှုကွက်အလိုက် မိမိ၏ နိမိတ်တွင် သက်ဆိုင်ရာအကြောင်းအရာများကို ဖန်သားပြင်ပေါ်တွင် မြင်ရသကဲ့သို့ မြင်တွေ့ရပါသည်။ မိမိက မကြည့်လိုလျှင်လည်း ရပါသည်။ အရှုခံအာရုံတွင် နှလုံးသွင်းမှတ်နေရုံသာဖြစ်သည်။ ခံရခက်သည့် နာကျင်သည့်ဝေဒနာများကို မိမိ၏သမာဓိအားဖြင့် ကောင်းစွာ ရင်ဆိုင်နိုင်ရုံသာမက ဝေဒနာ၏ သဘောကိုလည်း သိမြင်လာပါသည်။

မိမိ၏ ရင်ချိုင့်ဟဒယဝတ္ထု၌ စိတ်စိုက်ပြီး ရုပ်..ရုပ်..ရုပ်ဟု မှတ်ရုံနှင့် မိမိ၏ကျောရိုးကို စတင်တွေ့ရပါသည်။ ထို့နောက်

အဆုတ်နှင့် နှလုံးတို့ပေါ်လာပြီး နိမိတ်မှာ နှလုံးအတွင်းသို့ ဝင်သွားပြီး သွေးဝင်ခန်း၊ သွေးလွှတ်ခန်း၊ ယင်းတို့အကြားရှိ အဆို ရှင်များ နှလုံးအတွင်းသွေးဝင်ပုံ၊ သွေးညစ်ထုတ်ပုံအထိ မြင်တွေ့ခဲ့ ပါသည်။ အဆုတ်နှင့် လေပြွန်များဖြာထွက်နေပုံ၊ ဗိုက်အတွင်းမှာ အသည်း၊ အူ၊ အူမကြီး- စသည့်ကလီစာများ တွေ့မြင်ရပါသည်။ နိမိတ်မှာ မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ ပါးစပ်စသည့် ဒွါရ ၉- ပေါက် အကုန်လုံးအတွင်းသို့ဝင်ပြီး ကိုယ်တွင်းမှန်ပြောင်းဖြင့် ကြည့်နေသ လိုပြပါသည်။ ပါးစပ်မှဝင်ပြီး အစာအိမ်၊ အူ၊ အစာဟောင်းအိမ်၊ အစာဟောင်းနှင့်အတူ ပိုးမွှားများအထိ မြင်ရပါသည်။

မိမိပေါင်ရင်းမှာ ဝေဒနာကို စိုက်ရှုရင်း ပေါင်၏ ထက်ပိုင်း ပြတ်ပုံ၊ အရိုး၊ အကြော၊ အသားတို့ကို တွေ့မြင်ရပါသည်။ မိမိ၏ ခန္ဓာကိုယ်အရိုးစုပုံနှင့် ကလလရေကြည်မှစ၍ သန္ဓေသားကြီးထွားပုံ တို့ကိုလည်း တစ်ခုပြီးတစ်ခု တွေ့မြင်ရပါသည်။

နာမ်ကို သိမ်းဆည်းသောအခါ နာမ်တရား၏ပေါ့ပါးသွက် လက်ပုံ၊ ကိုင်းညွတ်တတ်ပုံ၊ ဝေဒနာအပေါ် ဝေဒနာတခြား၊ သိနေ တာတခြား စသည်တို့ သိမြင်မှတ်သားရပါသည်။

ပစ္စယပရိဂ္ဂဟပိုင်း ရှုသောအခါ မိမိ၏ အတိတ်ဘဝ ဖြစ် စဉ် ငါး ၂- ဘဝ၊ မိကျောင်းဘဝ၊ ဘဲ၊ လိပ်၊ နွား၊ သမင်၊ ရှေးမြို့ ဟောင်းရဲ့ တိုက်ထဲမှာ အမျိုးသားဘဝ၊ စေတီစောင့်နတ်ဘဝ၊ ထိုဘဝ၌ ဆင်းတုတော်အကြီးကြီးရှေ့ ထိုင်၍ ဆုတောင်းနေပုံကို မြင်တွေ့ရသောအခါ သံဝေဂများစွာရခဲ့ပါသည်။ တရားထိုင်တိုင်း မြင်တွေ့နေရာ နောက်ပိုင်း တိရစ္ဆာန်များက မိမိကို မျက်လုံးလည် ရွဲကြီးများဖြင့် စိုက်စိုက်ကြည့်သွားပါသည်။ လက်ရှိဘဝ၏ အတိတ်ဖြစ်စဉ်က ငယ်ဘဝမှစ၍ လက်ရှိရန်ကင်းအေးငြိမ်းရိပ်သာ၌ တရားထိုင်နေချိန်အထိ ဖြတ်သန်းခဲ့သည်များကိုလည်း မြင်တွေ့ရ

ပါသည်။

သမ္မသနဉာဏ်စဉ်ပိုင်းရှုသောအခါ နိမိတ်သည် မျက်စိအတွင်းပိုင်းသို့ဝင်သွားပြီး တဖွားဖွား ပေါ်လိုက်ပျောက်လိုက်ဖြစ်နေသော မျက်လွှာအကြည်ပြင်ကို ပြပါသည်။ ပေါင်မှ ထုံကျင်ကိုက်ခဲသောဝေဒနာ ဖြစ်လာသောအခါ တစ်ကိုယ်လုံး ဖြန့်မှတ်ပါသည်။ ကိုယ်ပေါ်မှ ယားယံမှု စူးခနဲဖြစ်မှုတို့ကို စ၊လယ်၊ဆုံး ကြည့်ရင်း မျက်နှာ လည်ပင်းနှင့် ရင်ဘတ်အပေါ်ပိုင်းတွင် ပျားအုံကဲ့သို့ ခန္ဓာတွင် ဖြစ်ပျက်ခံစားရပါသည်။

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ပိုင်းတွင် ရင်ချိုင့်ကို စိုက်မှတ်ရင်း ဟဒယဝတ္ထု၏ လှုပ်ရှားမှုသည် ပုံမှန်အတိုင်း ဖြစ်လိုက်၊မြန်လာလိုက်၊ ထင်ထင်ရှားရှားမြင်လာလိုက်၊ တစ်ချက်ချင်း တစ်ချက်ချင်း ပြင်းပြင်းထန်ထန်လှုပ်ရှားလိုက်၊ တစ်ခါတစ်ရံ နူးညံ့သိမ်မွေ့လိုက်စသည် ခန္ဓာ၏မမြဲမှုသဘော၊ ဆင်းရဲမှုသဘော၊ အစိုးမရသည့် သဘောတို့ကို တွေ့မြင်ခဲ့ရပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ဝိပဿနာတရားကို ရှုမှတ်ရင်း ရွာအဝင်လမ်းကို တွေ့သောသူပမာ တစိုက်မတ်မတ်နှင့် ပုံမှန်အားထုတ်လျှင် တစ်နေ့တော့ ရွာထဲရောက်ရမည်ဟု ယုံပါသည်။

ရန်ကင်းအေးငြိမ်းရိပ်သာတွင် ၂-လနီးပါးခန့် သမထဝိပဿနာ ဘာဝနာတရားများကို အားထုတ်ခြင်းဖြစ်ရပ် အတွေ့အကြုံ ဗဟုသုတများ၊ခိုင်မြဲလာသောသဒ္ဓါတရား၊သမာဓိတရားနှင့် ပညာတရားများသည် သံသရာဝဲဂယက်မှ လွတ်မြောက်ကြောင်း တန်ဖိုးဖြတ်၍မရသော အသိပညာထူးများဖြစ်သည်ဟု ကျွန်တော် နှလုံးသွင်းမိပါသည်။ ။

ဒေါက်တာအောင်ဇော်မြင့်

သံသရာခရီး တိုစေလို တရားရိပ်ကိုခို

ကျွန်မသည် ၂၀၀၄-ခု အောက်တိုဘာလကျောင်းပိတ်ရက် သဒ္ဓမ္မရံသီရိပ်သာ၌ တရားဝင်စဉ် ၂၀၀၂-ခုနှစ်ထုတ် 'မျှဝေခံစား ဓမ္မရသစာတမ်းများ'ကို ဆရာမကြီး ဒေါ်တင်အုန်းမြိုင်ထံမှ ဖတ်ရှုရ သောအခါ မောင်းထောင်မြေဇင်းတောရ ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား ကြည်ညို၍မဆုံး ဖြစ်ရပါတော့သည်။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ရက်- ၆၀ တရားစခန်းကို အမြန်ဆုံးဝင်ချင်နေပါသည်။

ဘာဦးဌေးလှိုင်ကွယ်လွန် ၁-နှစ်ပြည့် ဆွမ်းကျွေးပွဲတွင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို ပင့်လျှောက်၍ ရန်ကုန်သို့ကြွလာကြောင်း ဆရာဦးသန်းဝင်း (ညောင်ဦး) မှ ဖုန်းဆက်၍ ဆရာတော်ဘုရားကြီး အား သွားရောက်ဖူးမြော်ခဲ့ပါသည်။

မန္တလေးတိုင်း ပုသိမ်ကြီးမြို့နယ်သူ အထက(၃) ကြည့်မြင် တိုင်မှ ကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီး ဒေါ်သန်းသန်းချို၏ စီစဉ်ပေးမှုဖြင့် ၁၃၆၆-ခု၊ တန်ခူးလဆန်း-၁-ရက်နေ့မှ၊ ၁၃၆၇-ခု၊ ကဆုန်လကွယ် နေ့အထိ ရက်၆၀-တရားစခန်းကို ရန်ကင်းအေးငြိမ်းရိပ်သာ၌ ဝင်ခဲ့ ပါသည်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ မေတ္တာကြောင့် သိကြားမင်းက ပါ မနေသာပဲ နွေခေါင်ခေါင် တရားအားထုတ်နေကြတဲ့ ယောဂီများ စိတ်ချမ်းသာ၊ ကိုယ်ချမ်းသာဖြစ်အောင် မိုးများ မကြာခဏရွာပေးရ သည်မှာ အံ့ဩဖွယ်ပါလား၊ တရားတန်ခိုးပါလား။

နိမိတ်ဖြင့်ဘုရားဖူးရသောအခါ ဖူးရသောဘုရားလည်း ရှိသည်၊ မဖူးရသော ဘုရားလည်းရှိသည်။

မန္တလေးမြို့ ကုသိုလ်တော်ဘုရားကို ဖူးရာတွင် မိမိကိုယ်မှ

ကန္တီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၁၇၉

တစ်ကိုယ်ထွက်သွားပြီး တံတိုင်းပေါက်မှဝင်၍ အုတ်စင်္ကြံလမ်း မုခ်အရုံးလေးမှ လျှောက်၍ဝင်သွားပြီး ဘုရားဖူးခြင်းကို ပီပြင်စွာတွေ့ ရှိ ခံစားရပါသည်။

အလောင်းတော်ကဿပကို ဖူးရာတွင်လည်း ထိုအတူပင် တောခရီးလမ်းဘေးတွင် ရေတသွင်သွင်စီးဆင်းနေသော စမ်းချောင်း များ၊ လမ်းကျဉ်းကလေးများကိုဖြတ်ပြီး ကျောက်ဂူကြီးကို စိတ်ညွတ် ၍ အလောင်းတော်ကို ဖူးရပါစေသားဟု ဆုတောင်းသောအခါ ထက်ခြမ်းကွဲပြီး ညာဘက်စောင်း၍ အနောက်မျက်နှာပြု မြောက် ဘက်ဦးခေါင်းထားသော ရွှေသလွန်တော်ပေါ်၌ ရွှေရောင်အဆင်း ရှိသော အလောင်းတော်ကို ပီပြင်စွာဖူးမြင်ရပါသည်။

ဗြဟ္မာ့ပြည်အကနိဋ္ဌာဘုံရှိ ဒုဿစေတီကြီးကို ဖူးလိုက်ရ တော့ ကျွန်မရဲ့ရင်ထဲ အေးမြသွားတာပဲ။ ဘောဂဝတီ နဂါးပြည်က စွယ်တော်ကိုလည်း ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မြင်တွေ့ရသောအခါ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်တဲ့ နဂါး-သတ္တဝါတွေတောင်မှ ဘုရားကိုကိုးကွယ် ဆည်းကပ်တယ်ဆိုရင် လူဖြစ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဘုရားကိုကိုးကွယ်သင့်၊ ဆည်းကပ်သင့်တယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ လှီးစားဖြတ်စား လုပ်သော အခါ ဘယ်ဘက်ဒူးနာတာလည်း ပျောက်သွားပါသည်။

ဝိပဿနာ ရှုသောအခါ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးမှာလည်း ရေနွေးအိုး ပေါ် ထိုင်နေရသကဲ့သို့ ခံစားရပြီး ခြေထောက်များ ပေါင်ရင်းမှ လျှပ်စီးဆင်းသလို ကျင်၍ခံစားရပါတယ်။ ဦးခေါင်းပေါ်မှ အင်မတန် လေးလံလှသော ဝန်ချီစက်ကြီးက ဖိချလိုက်သောအခါ ကိုယ်လုံးထဲကို ဦးခေါင်းတစ်ခုလုံး ဝင်သွားပြီး ပြားချပ်သွားကာ တင်ပလွင်ခွေထိုင်ပုံစံ ပြားပြားလေး ခန္ဓာကိုယ်ကိုမြင်တွေ့ရသဖြင့် သတိသံဝေဂများ ရရှိခဲ့ပါသည်။

ဝိပဿနာဆက်ပွားသောအခါ ခန္ဓာကိုယ်အပေါ်စီးမှ

၁၅၁ အရှင်ကေလာသ (ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ)

အခြားမိမိရဲ့ ခန္ဓာကိုယ် အောက်တစ်ခုကို ကြည့်ပြီး ရှုမှတ်ရပါသည်။
နောက် ဆက်မှတ်ရင်း ခန္ဓာကိုယ်ကြီး ပျောက်သွားပါသည်။

တပည့်တော် အတိတ်ဘဝဟောင်းက မြင်းစီးယောက်ျား
တစ်ဦးဖြစ်ခဲ့ပြီး၊ စီးခဲ့သောမြင်းကို မြန်မြန်ပြေးစေရန် သံချွန်ပါသော
နှင်တံဖြင့် မြင်း၏ပေါင်ကို တို့၍တို့၍ပြုခဲ့သော ကံဟောင်းက ယခု
ဘဝတွင် တရားမှတ်တိုင်း၊ မှတ်တိုင်း ကျင်စက်နှင့်တို့သလို လျှပ်စစ်
ဓာတ်စီးနေသလို ခြေထောက်များဆွဲခါနာကျင်သည်ကို ခံစားရကာ
သံဝေဂများ ရခဲ့ပါသည်။

ဘယ်ဘက်လက်ကောက်ဝတ် လက်ချောင်းလက်ဖဝါးများ
မီးဖုတ်ထားသကဲ့သို့ ရောင်ကိုင်လားပြီး ပုပ်ပွကာ အရိုးများ လက်မ၊
လက်ညှိုးမှတစ်ပါး ကျန်လက်ချောင်းများ ပြုတ်ကျသွားသဖြင့်
ရုပ်၏ မမြဲပုံ၊ ဆင်းရဲပုံ၊ အစိုးမရ ကိုယ့်အလိုသို့၊
မလိုက်ပုံတို့ကိုလည်း မြင်တွေ့ခဲ့ရပါသည်။

ယခုနှစ် ရန်ကင်းအေးငြိမ်းရိပ်သာ၏ ရက်-၆၀ခရီးမှာ
တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သော တရားအသိထူး တရားအမြင်ထူးများကို
လွယ်ကူလျင်မြန်စွာ ထိုးဖောက်၍ ခန္ဓာ၏ဖြစ်ပျက်မှုတို့ကို ဉာဏ်
အမြင်ရှင်းရှင်းနှင့် တကယ့်အရှိနဲ့အသိကိုက်အောင် ထိုးထွင်း
ရှုမြင်ပြီး ဖြစ်ပျက်မှန်းလာသည်အထိ ရှုမှတ်ပွားများနိုင်လာပါသည်။

တရားထိုင်တိုင်း အရှိနှင့်အသိကို ကိုက်ညီအောင်၊ မြင်
အောင်ကြည့်ရှုပြီး ဖြစ်ပျက်ကိုမှန်း ဖြစ်ပျက်ဆုံးတဲ့နေ့ဟာ မဝေး
တော့ပါဘူးလို့ နှလုံးသွင်းမိပါတယ်။ သံသရာခရီးကို တိုစေလိုက
ရန်ကင်းအေးငြိမ်းရိပ်သာရဲ့ တရားစခန်းလေးကိုလည်း ကျွန်မလို
တစ်ခေါက်တစ်ခါ အရောက်လာပြီး ခိုလှုံလှည့်ပါဦးလို့ ဖိတ်ခေါ်
အပ်ပါသည်။

ယခုလိုတရားတွေ အမြင်သန်အောင် ပြသပေးသော

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၁၅၁

ရန်ကင်းအေးငြိမ်းရိပ်သာ ဆရာတော်ဦးကေလာသကိုလည်း အထူး ကျေးဇူးတင်၍ နေ့စဉ် ရှိခိုးကန်တော့ပါသည်။

တရားစခန်းကို စောင့်ရှောက်ကြသော ပင်မကျောင်းဒကာ ဦးသိန်းအောင်+ဒေါ်ဆွေဆွေဝင်း၊ ဒေါ်မြစန်း၊ ဦးသန်းအောင်၊ ဦးပြုံးနှင့် ဝေယျာဝေစ္စအဖွဲ့သား အားလုံးတို့ကိုလည်း အထူးကျေးဇူး တင်ရှိပါသည်။

ဒေါ်စန်းစန်းဝင်း(အ-ထ-ပြ)

အထ-က(၃) ကြည့်မြင်တိုင်၊ရန်ကုန်။

ဖုန်း-၀၁-၂၂၀၃၈၀

ဤခရီးဝေးသလား ရက်မြောက်ဆယ်လာရ၏

ဦးဖေသိန်း

တပည့်တော်သည် ရန်ကုန်မှ တရားလာအားထုတ်သူ ဦးဖေသိန်းဖြစ်ပါသည်။ ဆရာကြီး မေဗ္ဗာစရိယဦးဌေးလှိုင်၏ 'ဓမ္မ ရသစာတမ်း'နှင့် 'ဒဿနပါရဂူကျမ်း'တို့ကို ဖတ်ရှုအားကျမိရာမှ မြေဇင်းတောရ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ မေတ္တာရိပ်သို့ ခိုဝင်လာသူ တစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။

တပည့်တော်သည် (၂၀-၈-၂၀၀၄) ရက် နေ့လည် (၁၀:၃၀)တွင် မြေဇင်းတောရသို့ ရောက်ရှိခဲ့ပါသည်။ မြတ်ဘုရား ၏ အရဟံဂုဏ်တော်ကို သုံးရက်၊ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့် မရဏာ နုဿတိ ဘာဝနာကို တစ်ရက်စီ အစဉ်အတိုင်း ပွားများပြီးနောက် အာနာပါနကို ရှုမှတ်ရပါသည်။

တရားတော်၏ တန်ခိုးအာနုဘော်အရှိန်ကြောင့် မြန်မာပြည်ရှိ စေတီများ၊ အိန္ဒိယ၊ သီရိလင်္ကာ- စသည့် လူ့ပြည်ရှိစေတီများအပြင်

တာဝတိံသာနတ်ပြည်ရှိ စူဠာမဏိစေတီတော်၊ သုဒ္ဓါဝါသ
ဗြဟ္မာပြည်ရှိ ဒုဿစေတီတော်ကြီးတို့ကို တွင်းပြင်မကျန် ဖူးခဲ့
ရပါသည်။ ထို့အပြင် ငရဲပြည်၊ ဘောဂဝတီနဂါးပြည်ရှိ စွယ်တော်နှင့်
မြောက်ကျွန်းတို့ကိုလည်း ဖူးမြော်ကြည့်ရှုခဲ့ပါသည်။

ဘုရားဖူးခဲ့ရသည့် အစီအစဉ်များမှာ (၁၉- ၉- ၂၀၀၄)
နေ့တွင် မြေဇင်းတောရအနီးတွင်ရှိ ရွှေသိမ်တော်၊ ဘုရားငါးဆူ၊
ကွမ်းတောင်ဘုရားများကို ဖူးတွေ့ရပါသည်။

(၂၀- ၉- ၂၀၀၄) နေ့တွင် ဝက်ရဲဘုရား၊ ရေဘုတလင်၊
မြသိန်းတန်ဘုရား၊ ကုန်းဘုတလင်၊ ရန်အောင်မြင်ဘုရားများဖူး
တွေ့ရပါသည်။

(၂၁- ၉- ၂၀၀၄) နေ့တွင် မုံရွာမြို့တွင်းရှိ ဆုတောင်းပြည့်
ဘုရား၊ မိုးညှင်းသမ္ဗုဒ္ဓဘုရား၊ ဗောဓိတစ်ထောင်၊ ရွှေဂူနီ ဘုရား
များကို ဖူးတွေ့ကြည့်ညိရပါသည်။

(၂၂- ၉- ၂၀၀၄) နေ့တွင် စစ်ကိုင်းကောင်းမှုတော် ဘုရား
ကြီးနှင့် တောင်ရိုးတန်းရှိ စေတီပေါင်းများစွာ ဖူးတွေ့ရပါသည်။

(၂၃- ၉- ၂၀၀၄) နေ့တွင် မန္တလေးမြို့ရှိ မဟာမြတ်မုနိနှင့်
မြို့ပတ်ဝန်းကျင် ဘုရားများစွာနှင့် (၂၄- ၉- ၂၀၀၄) နေ့တွင်
ရန်ကုန်မြို့ပေါ်ရှိ ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကြီးနှင့် အခြားဘုရားစေတီ
များစွာဖူးမြော်ရပါသည်။

(၂၅- ၉- ၂၀၀၄) နေ့တွင် အိန္ဒိယပြည်ရှိ ဗုဒ္ဓဂယာ၊ မဟာ
ဗောဓိစေတီ၊ ဓမ္မစကြာစေတီ၊ ကုသိနာရုံ လျောင်းတော်မူပုံ၊
ဥရဝေလတောင်ခါးပန်းဘေးတွင်ရှိ ဒုက္ကရစရိယကျင့်ရာလိုဏ်ဂူ၊
ဖေတဝန်ကျောင်းတော်ရာနှင့် သီရိလင်္ကာရှိ ထူပါရုံစေတီ၊ စွယ်တော်
နှင့် မဟာစေတီများ ဖူးတွေ့ရပါသည်။

(၂၆- ၉- ၂၀၀၄) နေ့တွင် တာဝတိံသာနတ်ပြည်ရှိ

စူဠာမဏိစေတီကို ဖူးတွေ့ရပါသည်။ အလွန်ကြီးမားသောရွှေစေတီ ဖြစ်ပါသည်။ အောက်ခံရင်ပြင်သည် မှန်ရောင်အပေါ် အစိမ်း ရောင်ပြေးနေသည်။ စိန်ဖူးတော်သည် အလွန်ကြီးမားသော စိန်တုံး ကြီးဖြစ်ပါသည်။စွယ်တော်နှင့် ဆံတော်ကိုလည်း ဖူးတွေ့ရပါသည်။ ထို့နောက် ပဏ္ဍုကမ္မလာမြကျောက်ဖြာ၊ ပင်လယ်ကသစ်ပင်၊ သုဓမ္မာဇရပ်၊ ဝေဇယန္တာပြာသာဒ်များကို ဖူးတွေ့ရပါသည်။

(၁- ၁၀- ၂၀၀၄)နေ့မှ သုဒ္ဓါဝါသ၊ ဗြဟ္မဒုပြည်ရှိ ဒုဿစေတီနှင့် ဘုရားအလောင်းတော် သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား နောက်ဆုံး ဝတ်ဆင်သုံးဆောင်သွားသော ဝတ်လဲတော်များ၊ ခေါင်းပေါင်း၊ သံလျက်များပါ ဖူးတွေ့ကြည်ညိုရပါသည်။

(၂- ၁၀- ၂၀၀၄)နေ့တွင် မြောက်ကျွန်းကို မြင်တွေ့ခဲ့ရ ပါသည်။ မြောက်ကျွန်းသူများသည် အလွန်ချောမောပါသည်။ အရပ်ခုနစ်ပေခန့်ရှိပါသည်။ အသားအရေ ပန်းနုရောင်ဖျော့ဖျော့ ကဲ့သို့ဖြစ်ပြီး ယောက်ျားလေးများမှာ အရပ် ခုနစ်ပေလောက်ရှိ ပါသည်။အသားအရေများမှာ အဝါရောင်သန်းသလိုဖြစ်ပြီး အလွန် ခုံညားပြီး ကျက်သရေအလွန်ရှိပါသည်။

(၃-၁၀-၂၀၀၄)နေ့တွင် ငရဲပြည်နှင့်ဘောဂဝတီနဂါးပြည် ရှိ စွယ်တော်ကိုလည်း ဖူးတွေ့ကြည့်ရှုခဲ့ရပါသည်။

ထို့နောက်သမထပိုင်းပြီး၍ ဝိပဿနာ အကူးတွင်လည်း အံ့ဩစရာများ တွေ့ကြုံခဲ့ရပါသည်။ အထူးသဖြင့် ပစ္စယပရိဂ္ဂဟ ဉာဏ်ကို ပွားများသော အပိုင်းသို့ ရောက်သောအခါ ယခင်အတိတ် ဘဝအကြောင်းများ နောက်ကြောင်းပြန်၍ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ပေါ်လာ ခဲ့ပါသည်။ အရင်ဘုရားများနှင့် ယောဂီသူတော်စင် အပေါင်းတို့ ဖတ်ရှုလွယ်အောင် လျှောက်ထားရမည်ဆိုပါလျှင် ဘုရားတစ်ဆူ၏ သာသနာတော်ဝယ် လူ(ယောက်ျား)ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

ထိုဘဝတွင် တောကျောင်းတစ်ကျောင်း၌ ရက်ရှည်ဥပုသ်
စောင့်ရင်း ကွယ်လွန်ခဲ့ပါသည်။ထိုသို့ သေဆုံးချိန်၌မိမိ၏အလောင်း
ကို ကျန်သောယောဂီများက ဝိုင်း၍ လက်အုပ်ချီကာ ထိုင်နေကြ
ပါသည်။ ငိုသောသူ တစ်ယောက်မှ မတွေ့ရပါ။

၂။ ထိုဘဝမှ ကွယ်လွန်၍ ဗြဟ္မာဘဝသို့ ရောက်ခဲ့ပါသည်။

၃။ ဗြဟ္မာဘဝမှ စုတေ၍ လူ့ပြည်၌ မြို့စားမင်းဖြစ်ခဲ့ရပြန်
ပါသည်။

၎င်းမြို့စားမင်းဘဝတွင် မိမိ၏နယ်သူ နယ်သားများကို
အမိန့်အာဏာဖြင့် မတရားခိုင်းစေ၍ လယ်ထွန်ခိုင်း၊ စပါးရိပ်ခိုင်း
စေခဲ့ပါသည်။ ကျွဲ၊ နွားမရှိသောအိမ်များကို လူနှင့်လယ်ထွန်ခိုင်းခဲ့
ပါသည်။ မိမိက လယ်ကန်သင်းရိုးပေါ်တွင် ရပ်လျက် လူများကို
ကြိမ်လုံးများနှင့် လှမ်းရိုက်လေ့ရှိသည်။

၄။ မြို့စားဘဝမှကွယ်လွန်ပြီး ကျွဲဘဝသို့ ရောက်ရှိခဲ့ပါ
သည်။ ကိုယ်ခံတဲ့အလှည့်ပေါ့။ မိုးလင်းတာနဲ့ စ၍ အရိုက်ခံရပြီး
ပင်ပင်ပန်းပန်းဖြင့် လယ်ထွန်ရကာ မိုးချုပ်သည်အထိ နားရက်မရှိ
သလောက်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ နောက်ဆုံး မသေခင်နေ့အထိဖြစ်ပါ
သည်။ လှည်းဆွဲရတယ်၊ လှည်းကဗွက်နစ်နေတယ်၊ ဗွက်ကလည်း
ဗိုက်ကိုတိုက်နေတယ်၊ ဘယ်လိုမှမရန်းနိုင်ဖြစ်နေတယ်၊ ကျွဲရှင်က
တော့ရိုက်ပြီပေါ့။ နောက်ဆုံးမရိန်းနိုင်ရကောင်းလားဆိုပြီး ကျွဲရှင်က
လှည်းပေါ်မှာရှိတဲ့ ဓားရှည်နဲ့ လှမ်းခုတ်တော့ ဘယ်ဘက်ပေါင်
ကိုထိ၍နာတာနဲ့ တအားဆောင့်ရန်းလိုက်တာ၊ လှည်းတံပိုးတခြား
ကျွဲတခြား ဖြစ်ကုန်တော့တယ်။ သွေးတွေကလည်း ထွက်၊ နေက
လည်း ပူ၊မောကလည်း မော၊ ခြေထောက်ကလည်း မထောက်
နိုင်တော့ဘူး၊ဒါနဲ့ သစ်ပင်တစ်ပင်အနားမှာ လဲနေတယ်၊ အသက်
ထွက်တော့မယ်။မျက်စိက မိုးပေါ်ဘက်ကိုကြည့်နေတယ်၊ကံကောင်း

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၁၅၅

တာလား ကယ်တင်ရှင်ပေါ်လာတာပဲ ပြောရမလား မသိဘူး၊
ကောင်းကင်မှာဈာန်ပျံနေတဲ့ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးကို တွေ့မိတယ်၊
အဲ့ဒီမှာပဲ ကြည်ညိုတဲ့စိတ်နဲ့ အသက်ထွက်ခဲ့ရတယ်။

၅။ ကျွဲဘဝမှသေပြီး လူလာဖြစ်တယ်။ကိုယ်က လူငယ်တွေ
ကို ဦးဆောင်ပြီး တံတားခင်းတယ်၊ချောင်းကူးတံတားပေါ့၊တံတားကို
အမိုးကလေးထိုင်ခုံလေးနဲ့ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခဲ့တယ်၊အဲ့ဒီကုသိုလ်
နဲ့ ကွယ်လွန်ခဲ့ပြန်ရော။

၆။ နတ်သားဖြစ်ခဲ့တယ်၊ ဗိမာန်နဲ့ အခြွေအရံတွေနဲ့ပေါ့၊
နတ်စည်းစိမ်တွေရစ်ပြီး စုတေပြန်ရော။

၇။ လူပြန်ဖြစ်ပြန်ရော၊ အဲ့ဒီအချိန် သာသနာမရှိဘူး။
ကိုယ်က တိတ္ထိလိုလို၊ အရည်းကြီးပုံစံလိုလိုပဲ၊ ပုတီးအကြီးကြီး
လည်မှာဆွဲလို့ ခေါင်းဆောင်ပေါ့၊ အကျီ အဝတ်အစားလည်း မဝတ်
ဘူး၊ ကိုယ့်တပည့်တွေကိုလည်း မိန်းမ၊ ယောက်ျား တစ်ယောက်မှ
အဝတ်အစားမဝတ်ရဘူး၊ အဲ့ဒီကနေကွယ်လွန်တော့.....၊

၈။ ဝက်ဖြစ်ပြန်ရော၊ တိရစ္ဆာန်အကျင့်တွေ ကျင့်ခဲ့တာကိုး၊
ဖြစ်ပြီပေါ့။ ဝက်ဖြစ်တော့ လမ်းဘေးနားကရေမြောင်းကလေးမှာ
အစာရှာစားရင်း ရသေ့သုံးပါးဆွမ်းခံနေတာ နေ့တိုင်းမြင်နေရ
တယ်။ အားလည်းကျမိတယ်၊ 'ရသေ့တွေကို လူတွေက စားဦးစား
ဖျားတွေလောင်းလှူတယ်။ ငါ့ကျတော့ ရွံ့ဗက်တွေနဲ့၊ ရသေ့ဖြစ်ရင်
သိပ်ကောင်းမှာမယ်'လို့လည်း တွေးနေမိတယ်၊ ဒါနဲ့ ရသေ့ဆွမ်းခံ
ရင်း ငြိမ်ငြိမ်ကလေးနေပြီး အရိုအသေပေးတဲ့သဘောနဲ့ ကြည့်နေ
တယ်။ နောက် ရသေ့နောက်လိုက်ပြီး ကျောင်းမှာသွားနေတယ်၊
ဒါနဲ့သေတော့.....၊

၉။ လူဖြစ်ပြီး ရသေ့ဝတ်တယ်၊ တောကျောင်းမှာနေပါ
တယ်။ သူဌေးလင်မယားနှစ်ယောက် နေ့တိုင်း ဆွမ်းလာပို့တယ်။

၁၅၆ အရှင်ကေလာသ (ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ)

ကျောင်းဝေယျာဝစ္စလုပ်ပြီးပြန်တယ်။ အဲဒီလင်မယားကို ကြည့်ပြီး
ဪ... သူဌေးဖြစ်ရင် ကောင်းတယ်။ စားချင်တာစား၊ နေချင်သလို
နေလို့ ရတယ်ဆိုပြီး တွေးတွေးနေမိတယ်။ တရားသိပ်အားမထုတ်
ဖြစ်ပါဘူး။ ဒါနဲ့ ကွယ်လွန်ပြန်ရော။

၁၀။ လူဖြစ်ပြန်၊ သူဌေးဖြစ်ပြန်ရော။ သူဌေးဖြစ်တော့
ငွေကိုအတိုးနဲ့ ချေးစားခဲ့တယ်။ လယ်သမားတွေက ငွေဈေးပြီး
ပြန်ဆပ်တော့ ကိုယ်က စာရင်းဇယားနဲ့ပြပြီး ငွေကိုယူတယ်။ အဲဒီမှာ
လယ်သမားတွေက “သူဌေးမင်း- စာရင်းများမှားနေမလား
မသိဘူး။ ပိုက်ဆံက များနေသလိုပဲလို့ ပြောတော့၊ ကိုယ်က
မင်းတို့လို စာမတတ်တဲ့ လယ်သမားမဟုတ်ဘူး။ ဒါ သူဌေးကွ” လို့
ပြောလေ့

ရှိတယ်။ ဒါနဲ့ ကွယ်လွန်တော့-

၁၁။ လူဖြစ်တယ်။ စာမတတ်ဘူး။ သူများလယ်ကို အခစား
နဲ့ လုပ်ပေးရတယ်။ ပင်ပန်းလိုက်တာ၊ ဝစီကံကြောင့်ပေါ့။
လယ်ရှင်က တဖျစ်တောက်တောက်နှင့် နေ့တိုင်း ပြောနေ ဆူနေ
တာပေါ့။ တစ်နေ့ လယ်ရှင်က “လယ်ထွန်တဲ့ပုံက သူ့ကိုယ်သူ
လယ်ထွန်မင်္ဂလာဆင်းနေတဲ့ ဘုရင်များမှတ်နေသလားမသိဘူး။
နှေးတုံ့နှေးတုံ့နှင့်” လို့ ပြောတော့၊ သူက “ငါသာ ဘုရင်ဖြစ်လို့က
တော့ကွာ” လို့ တွေးနေမိတယ်။ ကံကောင်းချင်တော့ အဲဒီလယ်ကွက်
ကိုဖြတ်ပြီး နေ့တိုင်းဆွမ်းခံနေတဲ့ တောကျောင်းက ရဟန်းတစ်ပါး
ရှိတယ်။ သူလည်းကြိုတိုင်း ရဟန်းကို သူ့ထမင်းဘူးထဲက
ထမင်းကို

ဆွမ်းလောင်းတယ်။ ဘုရင်ဖြစ်ရပါလို့၏လို့လဲ ဆုတောင်းနေတယ်။
ဒါနဲ့ ကွယ်လွန်ပြန်ရော။

၁၂။ လူဖြစ်တယ်။ နောက်ဘုရင်ဖြစ်တယ်။ ဘုရင်ဖြစ်တော့

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၁၅၇

တစ်နေ့ တိုင်းခန်းလှည့်တယ်၊ ဆင်နဲ့ လှည့်တယ်။ တောတောင်တွေ ကို လိုက်ကြည့်ရင်း၊ တောင်ကုန်းတစ်ခုကိုရောက်တော့ ခဏအနား ယူနေတုန်း မှူးမတ်တွေကိုပြောတယ်၊ ဒီတောင်ကုန်းတွေမှာ စေတီတွေတည်လိုက်ရင် ငါ့ရဲ့ အင်ပါယာတွေ တော်တော်ကျယ် သွားမယ်နော်လို့ ပြောနေတုန်း နောက်ကဘယ်သူ ဓားနဲ့ ခုတ်လိုက် သလဲမသိဘူး၊ ခေါင်းပြတ်ပြီးသေတော့တာ၊ ဒါနဲ့.....။

၁၃။ ပြိတ္တာဖြစ်ပြန်ရော၊ ပြိတ္တာကလည်း မီးသွေးတောင်လို ပဲ မည်းမည်းကြီး၊ ခြေတွေ၊ လက်တွေကတိုတိုကလေး။ မျက်လုံးက ပုဇွန်မျက်လုံးလောက်ပဲရှိတယ်၊ သွားလာလို့ မရဘူး။ ဘယ်လောက် ကြာကြာခံရသလဲမသိဘူး၊ ကျွတ်ချိန်တန်တော့ ကိုယ် ဘေးနားက ကာလသားတွေတစ်စု အလှူအတန်းပစ္စည်းတွေလည်း သယ်သွာကြ တယ်၊ ကိုယ်ကကြည့်ပြီး ဪ... ကောင်းလေစွ ကောင်းလေစွလို့ သာဓုခေါ်နေမိတယ်၊ ဒါနဲ့ သေတော့.....။

၁၄။ လူဖြစ်တယ်၊ နောက်ကာလသားမောင်းဆောင်ဖြစ် တယ်။ အလှူအတန်းတို့၊ ကထိန်တို့ ဆိုရင် ကိုယ်ကရှေ့ကနေ ဦးရွှေရိုးအကနှင့် လှည့်ပြီး အလှူခံတယ်၊ ပြီးတော့ ဘုန်းကြီးကျောင်း သွားလှူတယ်၊ ဒီဘဝကနေကွယ်လွန်ဟော့.....။

၁၅။ လူဖြစ်တယ်၊ နောက် ဘုန်းကြီးဖြစ်တယ်၊ ကျောင်း ထိုင်ဘုန်းကြီးဖြစ်တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ရွာမှာ ကာလဝမ်းရောဂါဖြစ် တယ်၊ သေကြတာမှ အတုန်းအရုံးပဲ၊ ကိုယ်လဲဖြစ်တယ်၊ အဲဒီဝမ်း ရောဂါနှင့်ပဲ ပျံလွန်တော်မူတယ်၊ အဲဒီကနေ.....။

၁၆။ နွားဖြစ်ပြန်ရော၊ နွားဖြစ်တော့ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ နေရတယ်၊ ကျောင်းနွားပေါ့။ ပင်ပင်ပန်းပန်းမလုပ်ရဘူး၊ ကျောင်း မှာသူများတွေ မြက်ရှင်းနေရင် ကိုယ်ကဘေးကနေ မြက်တွေကို လိုက်စားတယ်၊ မြက်တောင်းကို ပါးစပ်နှင့်ကိုက်ပြီး ရွှေ့ပေးတယ်။

လူတွေက နွားလိမ္မာလေးလို ပြောပြောနေတယ်၊ ဒါနဲ့ သေတော့ ယခုဘဝမရောက်ခင်.....။

၁၇။ လူဖြစ်တယ်။ ပယောဂဆရာ၊ ဂိုဏ်းဆရာဘဝနဲ့ အသက်မွေးတယ်၊ သက်သတ်လွတ်စား၊ ပုတီးစိပ်တယ်၊ ယောဂီ အဝတ်နဲ့ နေတာများတယ်၊ ဒါနဲ့ ကွယ်လွန်တော့ ယခုဘဝရောက် ခဲ့ရပါတယ်။

ယခုလို သမထဦးစီးသော ဝိပဿနာမျိုး ယခင်ကမထိုင် ခဲ့ဘူးပါ၊ ကြားလည်းမကြားခဲ့ဘူးပါ၊ ဤကဲ့သို့ ဘုရားဖူးခြင်း အတိတ်ဘဝကို ပြန်မြင်ခြင်းမှာလည်း ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာတွေ ရဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးတွေကြောင့်ပါ။ ဆရာတော်ရဲ့ ကရုဏာအပြည့်နှင့် တန်ဖိုးရှိတဲ့ တရားတွေ နာကြားခွင့်ရခြင်းဟာလည်း ဘဝအတွက် သံသရာအတွက် အဖိုးမဖြတ်နိုင်တဲ့ အသိတွေတိုးခဲ့ရပါတယ်၊ အလွန် တိုပြီး အလွန်ထိမိတဲ့ တရားစကားတွေပါ။

ဥပမာ-

'တန်ဖိုးရှိပါတယ်ဆိုတဲ့ လူတစ်ယောက်နဲ့ ကြက်တစ် ကောင် အတူတူသေခဲ့ရင် ဒီမသာနှစ်ခု ကြိုက်တာတစ်ခုယူပြီး အိမ်ပေါ်တင်လိုက်လို့ ပြောရင် ဘယ်ဟာယူမလဲ'တဲ့- ရှင်းတယ်နော်၊ 'ကြက်သေကိုပဲယူပြီး ချက်စားလိုက်ကြမှာ'တဲ့- 'ကြက်သေလောက် တန်ဖိုးမရှိတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကို သိပ်အလိုမလိုက်ကြနဲ့တော့'..... တဲ့။

ဘယ်လောက်ကောင်းသလဲ၊ ဆရာတော်ရဲ့ နေ့စဉ်တန်ဖိုး ရှိတဲ့ အဆုံးအမ တရားသံတွေဟာ ဘဝအတွက် သံသရာအတွက် မကောင်းမှုရှောင်၊ ကောင်းမှုဆောင်၊ ဖြူအောင်စိတ်ကိုထားဖို့ သတိပေးနေသလိုပါပဲ။

နောက်ဆုံးအနေနဲ့ ပြောချင်တာကတော့ အခုလို အချိန်

ကန္တိနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၁၅၉

ကောင်း အခါကောင်းမှာ ဘဝသံသရာနှင့်ချီပြီး အကျိုးပေးကောင်း
စေမယ့် ဒီတရားကို လူတိုင်းအားထုတ်လိုက်ကြပါတော့လို့ပဲ မှာချင်
ပါတယ်။

လောကီအလုပ်တွေ လုပ်ခဲ့တဲ့ဘဝတွေ များလှပါပြီ။
ယခုလည်း လုပ်နေရသေးတယ်၊ နောင်လည်း လုပ်ရဦးမယ်၊
ဒီသံသရာက မထွက်နိုင်သေးသမျှ နောက်ဘဝ နောက်ဘဝပေါင်း
များစွာ လုပ်ရဦးမယ်။ ဒီအလုပ်တွေ အကြောင်းမပြပါနဲ့တော့၊
ဒီရက်ခြောက်ဆယ်အတွက်နဲ့ ဘာမှအကြောင်းမပြနဲ့တော့။
ဒီတရားကို စိတ်အေးအေးထားပြီး ရှုမှတ်လိုက်ပါလို့ပဲ တိုက်တွန်း
ရေးသားလိုက်ပါတယ်။

ကျေးဇူးတော်ရှင် မြေဇင်းတောရဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့်
ဦးပဉ္စင်းဦးမဏ္ဍလကို ဦးခိုက်လျက်.....။

ဦးစေသိန်း

အခန်း(၁၀၁)၊ တိုက်(၁၁)၊ပိတောက်လမ်း၊
မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

လုံးစုံလင်းရာ တ၌သာ တတိယနည်း

သဗ္ဗကာယ ပဋိသံဝေဒီ အဿာသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။

သဗ္ဗကာယ ပဋိသံဝေဒီ ပဿာသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။

ဒုတိယနည်းသည် ခန္ဓာကိုယ် အပြင်ဘက်ကို သွား၏။

တတိယနည်းသည် ခန္ဓာကိုယ် အတွင်းအပြင်ကို သွား၏။ တတိယ
နည်းရောက်တော့ အစ-အလယ်-အဆုံး သုံးချက်လုံး နိမိတ်
သွားတာကို သိနေရမည်။

ရှုမှတ်ပုံ

ဝါယူဝါမှတ်လုပ်၊ နိမိတ်လာတဲ့အချိန် နိမိတ်ကို ခေါင်းပေါ်

တင်ပြီး--

ကနဦးနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၁၆၁

ဆံဖျားအစ	ရင်ဝအလယ် ချက်တိုင်အဆုံး (အနုလုံ)၊
ချက်တိုင်အစ	ရင်ဝအလယ် ဆံဖျားအဆုံး (ပဋိလုံ)၊
ဆံဖျားအစ	ရင်ဝအလယ် ခြေဖျားအဆုံး (အပြန်အလှန်)၊
အထက်(၅)တောင်အစ	ရင်ဝအလယ် အောက်(၅)တောင်အဆုံး။ (အပြန်အလှန်)၊

အထက်(၁၀)တောင်အစ	ရင်ဝအလယ် အောက်(၁၀)တောင်အဆုံး (အပြန်အလှန်)၊
-----------------	---

အထက်(၅၀)တောင်အစ	ရင်ဝအလယ် အောက်(၅၀)တောင်အဆုံး (အပြန်အလှန်)၊
-----------------	---

အထက်(၁၀၀)တောင်အစ	ရင်ဝအလယ် အောက်(၁၀၀)တောင်အဆုံး။ (အပြန်အလှန်)၊
------------------	---

အထက်(၅၀၀)တောင်အစ	ရင်ဝအလယ် အောက်(၅၀၀)တောင်အဆုံး။ (အပြန်အလှန်)၊
------------------	---

အထက်(၁၀၀၀)တောင်အစ	ရင်ဝအလယ် အောက်(၁၀၀၀) တောင်အဆုံး။ (အပြန်အလှန်)၊
-------------------	---

အထက်(၅၀၀၀)တောင်အစ	ရင်ဝအလယ် အောက်(၅၀၀၀) တောင်အဆုံး။ (အပြန်အလှန်)၊
-------------------	---

အထက်(၁၀၀၀၀)တောင်အစ	ရင်ဝအလယ် အောက်(၁၀၀၀၀)တောင်အဆုံး။ (အပြန်အလှန်)၊
--------------------	---

အထက်ဘဝဂ်အစ	ရင်ဝအလယ် အောက်အာကာသအဆုံး။
------------	---------------------------

မှတ်ချက်။ ။ အထက်ကနေ အောက်ကိုသွားတဲ့အခါ 'ရှည်ရှည် ရှူမည်' ဆိုပြီး ထွက်လေနှင့်သွားပါ။ အောက်ကနေ အပေါ်သို့သွားတဲ့အခါ 'ရှည်ရှည် ရှိုက်မည်'ဆိုပြီး ဝင်လေနှင့်သွားပါ။ တစ်ခါတစ်ရံ ဗိုက်ထဲသွားရသလို ဖြစ်တတ်ပါသည်။ ခန္ဓာကိုယ် တွင်း သွားတယ်ဆိုပြီး မကြောက်ပါနဲ့။

အထက်ပါဖော်ပြတာတွေကို မလုပ်မီ ကျက်လိုက်ပါ။ ရပြီဆိုမှလုပ်ပါ။ ဆံဖျားအစကနေ (၅၀၀)ထိ လုပ်ပြီးလျှင် နားပါ။ (၁၀၀၀) လုပ်ခါနီးကျလျှင် မလုပ်ခင် နဂါးပြည်ဘုရားနှင့် စွယ်တော် ဖူးရန်အတွက် ဘောဂဝတီနဂါးပြည်ကို မေတ္တာပို့ ခွင့်တောင်းပါ။ ပြီးမှ အထက်(၁၀၀၀)အစကနေ စလုပ်ပါ။ (၅၀၀၀)ကျော်လျှင် ဘောဂဝတီ နဂါးပြည်ဘုရားတွေနှင့် စွယ်တော်ကိုဖူးပါ။

ဘုရားဖူးပြီးလျှင် ငရဲပြည်ကြည့်လိုက ကြည့်နိုင်ပါသည်။

ဘုရားရှင်က 'ငါသည်ကား အဓွန့်ရှည်စွာတည်တော်မမူ ရဘဲ ၄၅- ဝါမျှဖြင့် ခန္ဓာတော်ချုပ်ငြိမ်း၍ ရုပ်သိမ်းစံဝင်တော်မူရ ၏။ ငါ၏အဆုံးအမ သာသနာတော်ကို ထိုမျှလောက်ဝန်းကျင် ဒိသာအရပ်မျက်နှာသို့ မဖြန့်ရသေး။ ထို့ကြောင့် ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင် တော်မူပြီးသော ငါဘုရား၏ မုံညှင်းစေခန့်မျှ ပမာဏရှိသော ဓာတ်တော်ကိုပင် ပင့်ဆောင်ယူသွား၍ မိမိနေရာ၌ စေတီပုထိုးတည် ထားကိုးကွယ်ကာ ဆည်းကပ်သူအပေါင်းသည် ကောင်းမှုရှင်တို့၏ ပျော်စံရာ နတ်ရွာလျှင် လည်းလျောင်းရာဖြစ်စေသတည်း'လို့ သက် တော်ရှိစဉ် မဖူးမြင်လိုက်ရသူများအား သနားတော်မူလှ၍ ကိုယ် တော်မှ အစိတ်စိတ်အားဖြင့် ဓာတ်တော်အများအပြား ဖြစ်လေ အောင် အဓိဋ္ဌာန်ထားတော်မူခဲ့သည်။

ကနဦးနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၁၆၃

ဥဏှိသံ စတုရော ဒါဋ္ဌာ၊ အက္ခတာ ဒွိစ ဓာတုယော၊

အသမ္ဘိန္ဒာ ဣမေ သတ္တ၊ သေသာ ဘိန္ဒူဝ ဓာတုယော။

မြတ်စွာဘုရားရှင်ရဲ့ မပြိုကွဲတဲ့ ဓာတ်တော်၇-ဆူကား...

၁။ နဖူးသင်းကျစ်တော်၊

၂။ စွယ်တော်လေးဆူ၊

၃။ ညှပ်ရိုးတော်နှစ်ဆူ။

ဗုဒ္ဓရဲ့စွယ်တော်မြတ်လေးဆူတို့သည် သုတ်မဟာဝါ
ပါဠိတော် ပရိနိဗ္ဗာနသုတ်အဆုံးမှာ-

‘ဧကာ ဟိ ဒါဋ္ဌာ တိဒိဝေဟိ ပူမိတာ၊ ဧကာ ပန ဂန္ဓာရပုရေ မဟိယတိ။
ကလိင်္ဂရညော ဝိမိတေ ပုနေကံ၊ ဧကံ ပန နာဂရာဇာ မဟေတိ’

လို့ ဆိုတဲ့အတိုင်း-

စွယ်တော်လေးဆူမှာ

၁။ တာဝတိံသာ စူဠာမဏိစေတီထဲ၌ တစ်ဆူ၊

၂။ နဂိုက ဂန္ဓာရတိုင်းခေါ် အခု အာဖဂန်နစ္စတန် တောင်
ပိုင်း၌ တစ်ဆူ။

(အဲဒါကို တချို့က တရုပ်ဘုန်းကြီးတွေ ယူသွား၏ ဟုဆို၏။)

၃။ နဂိုက မြန်မာပြည် အနောက်ဘက် ကလိင်္ဂတိုင်းဆိုတာ
ရှိတယ်။ အဲဒီတိုင်းပြည်ပျက်တဲ့အခါ ဟေမမာလာမင်းသမီးနှင့်
မင်းသားတို့သည် ထီးနန်းစည်းစိမ်ကိုစွန့်ပြီး စွယ်တော်ကိုယူကာ
မြန်မာပြည်ထဲဝင်လာပြီး သီဟိုဠ်ဘက်ကိုသွားကာ ရှေးကသီဟိုဠ်
ယနေ့သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ ကနွီမြို့ စွယ်တော်တိုက်ထဲတွင် ပူဇော်
ထား၏။

၄။ ဘောဂဝတီနဂါးပြည် ဘုရားထဲတွင် စွယ်တော်တစ်ဆူ

ကို ပူဇော်ထား၏။

ပါးထွက်နားထွက်

‘မျက်စိ- နား၊

နှစ်ဘက်ပါးရယ်တဲ့ တဝေဝေ၊

ချစ်တဲ့သူ အဖေ-အမေရယ်တဲ့၊

မြင်စေချင် ဤတရားကိုကွယ်၊

ပွားပြချင်တယ်’ လို့ အင်ချောင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး က
ရေးသားတော်မူ၏။

ဝါယူဝါမှတ်- မှတ်ပြီး နိမိတ်လာတဲ့အချိန် ကိုယ့်ရှေ့
တစ်တောင်လောက်ပို့ပြီး တစ်တောင်လောက် ကွေ့ယူကာ-

ဘယ်ဘက်မျက်စိထွက်	ညာဘက်မျက်စိဝင်၊
ညာဘက်မျက်စိထွက်	ဘယ်ဘက်မျက်စိဝင်၊
ဘယ်ဘက်မျက်စိဝင်	ညာဘက်မျက်စိထွက်၊
ညာဘက်မျက်စိဝင်	ဘယ်ဘက်မျက်စိထွက်၊
ဘယ်ဘက်ပါးထွက်	ညာဘက်ပါးဝင်၊
ညာဘက်ပါးထွက်	ဘယ်ဘက်ပါးဝင်၊
ဘယ်ဘက်ပါးဝင်	ညာဘက်ပါးထွက်၊
ညာဘက်ပါးဝင်	ဘယ်ဘက်ပါးထွက်၊
ဘယ်ဘက်နားထွက်	ညာဘက်နားဝင်၊
ညာဘက်နားထွက်	ဘယ်ဘက်နားဝင်၊
ဘယ်ဘက်နားဝင်	ညာဘက်နားထွက်၊
ညာဘက်နားဝင်	ဘယ်ဘက်နားထွက်။

မှတ်ချက်။ ။ ဤသို့စသည်ဖြင့် ခန္ဓာကိုယ်တစ်ကိုယ်လုံး လုပ်
နိုင်သည်။

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၁၆၅

ရောဂါကင်းရေး တရားဆေးနှင့် လှီးစားဖြတ်စား

ယေကေစိ ဩသဓာ လောကေ၊ ဝိဇ္ဇန္တိ ဝိဝိဓာ ဗဟူ၊

ဓမ္မောသမံ သမံ နတ္ထိ၊ ဧတံ ပိဝထ ဘိက္ခဝေါ။

ဘိက္ခဝေါ၊ ရဟန်းတို့။ လောကေ၊ လောက၌။ ဝိဝိဓာဗဟူ၊

အထူးထူးအပြားပြား များကုန်သော။ ယေကေစိဩသဓာ၊ အကြင်ဆေးတို့သည်။ ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ထင်ရှားမသွေ ရှိကြပေကုန်၏။ ဓမ္မောသမံ သမံ၊ တရားနှင့်တူသော ဆေးမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဧတံ၊ ထိုတရားတည်းဟူသော ဆေးကို။ ပိဝထ၊ သောက်သုံးကြပါကုန်လော။

* လောကကြီးမှာ ဆေးတွေဟာ လွန်စွာပေါ်လှသည်။

တရားအလား ဆေးစွမ်းကား ဘယ်နားမရှိပြီ။

ရောဂါကင်းရေး တရားဆေး မနေ့သောက်ရမည်။

မြတ်စွာဘုရားက ရဟန်းတို့ လောကကြီးထဲမှာ ဆေးများစွာရှိသည်။ ဆေးတွေ ဘယ်လိုပင်များများ တရားနှင့်တူတဲ့ဆေးက ငါဘုရားသာသနာတော်မှာပဲ ရှိ၏။ အခြားနေရာတွေမှာ မရှိဘူး၊ ဒါကြောင့် တရားတည်းဟူသော ဆေးကိုသောက်သုံးရမည်။

လောကကြီးမှာ ဆေးတွေများစွာရှိတယ်၊ 'အိပ်မပျော်ဘူးလား၊ ရွှေပုပ္ဖားသွေးဆေးကိုစား' စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုးကြော်ငြာထားတဲ့ ဆေးများစွာရှိတယ်။ ဘယ်လိုပင် ဆေးများစွာရှိရှိ အကျဉ်းချုပ်လိုက်တော့-

၁။ သမားပေးတဲ့ဆေး၊

၂။ ဘုရားပေးတဲ့ဆေး- ဆိုပြီး နှစ်မျိုးပဲရှိ၏။

ယောဂီသူတော်စင်များရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်မှာ ကျရောက်လာတဲ့ ကိုးဆယ့်ခြောက်ဖြာ ဘေးရောဂါတွေ ကင်းပျောက်သွားအောင် နိုင်ငံခြားဆေးဆရာသမားတော်ကြီး(ဆရာဝန်ကြီး)၊ တိုင်း

၁၆၆ အရှင်ကေလာသ(ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ)

ရှင်းဆေး သမားတော်ကြီးများက သင့်တော်တဲ့ ဆေးဝါးဓာတ်စာ တွေပေးကြသည်။ အဲဒါကို သမားပေးတဲ့ဆေးလို့ခေါ်သည်။

အဲဒီသမားပေးတဲ့ဆေးက အခိုက်အတန့် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ရောဂါဝေဒနာကို ပျောက်ကင်းစေပါသည်။ ဘဝများစွာ သံသရာက ပါလာတဲ့ ကိလေသာဆိုတဲ့ ရောဂါကိုတော့ မပျောက်စေနိုင်ပါဘူး။

ဝင်သည်တစ်မှရှစ်အထိ ဘုရားပေးတဲ့ အာနာပါနဆေးကို စားလျှင်၊ သောက်လျှင်၊ မှတ်လျှင် ယောဂီများရဲ့သန္တာန်မှာ အ ခိုက် အတန့်ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ရောဂါဝေဒနာလည်း သက်သာနိုင်သည်။ ဘဝများစွာ သံသရာကပါလာတဲ့ ကိလေသာရောဂါလည်း ပျောက် ကင်းစေနိုင်ပါသည်။

ယောဂီများအနေနဲ့ သမားပေးတဲ့ဆေးကိုစားသလို ဘုရား ပေးတဲ့တရားဆေးကိုစားမယ်၊ သောက်မယ်၊ မှတ်မယ်ဆိုရင် သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်၊ ရဟန္တာအထိဖြစ်နိုင်၏။ နိဗ္ဗာန်ကိုလည်း ရစေနိုင်၏။

ဘုရားပေးတဲ့ဆေးကိုသောက်လို့ ရောဂါပျောက်ပုံသာကေ

မုံရွာမြို့ မဟာလယ်တီတိုက် ရတနာရွှေစည်ကျောင်းမှ အရှင်နန္ဒဝံသသည် ဆီးချို၊ သွေးချိုဖြစ်ကာ သုံးနှစ်ရှိနေပါသည်။ ရောဂါရှိတော့ ပရိယတ္တိကိုလည်း လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် မလုပ်နိုင်၊ အမြဲတမ်း အားငယ်စိတ်ပျက်နေရတယ်။ အစားအသောက်လည်း ရှောင်ရတယ်။ ခေတ်ပေါ်နိုင်ငံခြားဆေး၊ မြန်မာဆေးများကို စား သောက်ပါသော်လည်း သက်သာရုံပဲ တတ်နိုင်ပါတယ်။ ရှင်းရှင်း လင်းလင်းမပျောက်ခဲ့ပါ။

မန္တလေးတိုင်း ပုသိမ်ကြီးမြို့နယ် ရန်ကင်းအေးငြိမ်းရိပ်သာ ရက်(၆၀)တရားစခန်းပွဲကို ဝင်ထိုင်ပြီး တရားမှတ်လိုက်တာ ရောဂါ

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၁၆၇

ပျောက်ဖို့ ရည်ရွယ်ချက်တော့ မရှိဘူးပေါ့။ တရားရဖို့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ တရားဝင်တာ၊ တရားလည်းရ 'သဗ္ဗကာယ ပဋိသံဝေဒီ= သုံးချက် သိမှာ တတိယာ၊ လုံးဝလင်းရာ တဋ္ဌိသာ' တတိယနည်းရောက်တော့ ပဋိဘာဂနိမိတ်နှင့် ခန္ဓာကိုယ်တစ်ခုလုံး မှုန့်မှုန့်ညက်ညက်ကျေအောင် လှီးစားဖြတ်စား လုပ်လိုက်တော့ 'အာရောဂျံ ပရမံ လာဘံ' ဆိုတဲ့အတိုင်း ဆီးချို၊ သွေးချိုရောဂါလည်း ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ပျောက်တဲ့လာဘ်ကြီး ရလိုက်သည့်အတွက် အတိုင်းမသိ ဝမ်းသာ သွားပါသည်။

ဒါကြောင့် ဘုရားပေးတဲ့ ဆေးကိုသောက်လျှင် အခိုက်အတန့် ရောဂါလည်းပျောက်ပြီး၊ နိဗ္ဗာန်ကိုရစေနိုင်ပါသည်။

လှီးစား ဖြတ်စားပြုလုပ်ပုံ

ဝါယုဝါမှတ်လုပ်၊ နိမိတ်လာတဲ့အချိန် နိမိတ်ကိုပန်းကန် ပြားလောက်ကြီးပြီး ခေါင်းပေါ်တင်၊ ကြီးကြီးမရလျှင်လည်း ဒီအတိုင်းတင်ပါ။ အထက်ကနေ အောက်ကိုဖြတ်တဲ့အခါ ရှည်ရှည်ရှူမည်ဆိုပြီး ထွက်လေနှင့်ဖြတ်ပါ။

ခေါင်းပေါ်ကနေ လက်နှစ်လုံးလောက် ပိုက်စိပ်တိုက်ဖြတ်၊ လွှနှင့်ဖြတ်တာမျိုး မဟုတ်ပါ။ (နိမိတ်လာတဲ့အချိန် စိတ်နဲ့ဖြတ်တာပါ။) အစဉ်အတိုင်းဖြတ်လာ။ ခါးယှက်တော့နား၊ ဖြတ်ပြီး သားအပိုင်းက ဘယ်လိုနေလဲ ကြည့်၊ မဖြတ်ရသေးတဲ့ အပိုင်းက ဘယ်လိုနေလဲ ကြည့်၊ ကြည့်ပြီးလျှင် ခါးကနေ အောက်ပိုင်းအထိ ဆက်ဖြတ်သွား၊ ခြေဖျားရောက်တော့နား၊ ဖြတ်ပြီးအပိုင်းက ဘယ်လိုနေလဲ ကြည့်ပါ။ ကြည့်ပြီးမှတ်ထားပြီး ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာကို အမှန်အတိုင်းပြောပြပါ။

ပြီးတော့ ခြေဖျားကနေ စဖြတ်၊ ခါးရောက်တော့နား၊ ဖြတ်

ပြီးသားအပိုင်းက ဘယ်လိုနေလဲ ကြည့်ပါ။

ကြည့်ပြီးမှ အပေါ်ကနေအောက်ကို ဖြတ်တဲ့အခါ 'ရှည်ရှည် ရှူမည်'ဆိုပြီး ထွက်လေနှင့်ဖြတ်ပါ။

အောက်ကနေ အပေါ်ကိုဖြတ်တဲ့အခါ 'ရှည်ရှည် ရှိုက်မည်' ဆိုပြီး ဝင်လေနှင့်ဖြတ်ပါ။

တစ်ကိုယ်လုံးဖြူသွားအောင်ဖြစ်စေ၊ ဒန်တုံးမှန်တုံးကဲ့သို့ ဖြစ်သွားအောင်ဖြစ်စေ၊ တစ်ကိုယ်လုံးပေါ့သွားအောင်ဖြစ်စေ ဖြတ်ပါ။ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်များ တကိုယ်လုံးမဖြူဘဲ ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းတွေ ပြတ်သွားလည်းရ၏၊ တစ်ကိုယ်လုံး ပြတ်သွားလည်းရ၏၊ ရောဂါရှိတဲ့နေရာ မွေ့ပါ၊ အထပ်ထပ် ဖြတ်ပါ။ သင့်စိတ်တိုင်းကျ ဖြတ်ပါ။

စမှာ ငြိမ်းစေဘိ

(စတုတ္ထနည်း)

ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။

ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။

'အာနာပါနဿတိ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော သန္တောစေဝ ပဏီတောစ အသေစနကောစ သုခေါစ ဝိဟာရော ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နေစ ပါပကေ အကုသလေဓမ္မေ ဌာနသော အန္တရဓာပေတိ ဝူပသမေတိ။'

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အာနာပါနဿတိ၊ အာနာပါနဿတိ ကို။ ဘာဝိတော၊ ပွားများအပ်၏။ ဗဟုလီကတော၊ သွား၊ ရပ်၊ ထိုင်၊ လျောင်း ဣရိယာပုတ်လေးပါးလုံး ကြိမ်ဖန်များစွာ ပွားများအပ်၏။

သန္တောစေဝ၊ တစ်လထက်တစ်လ တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၁၆၉

တစ်ရက်ထက်တစ်ရက် တစ်နာရီထက်တစ်နာရီ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး သုံးပါးလုံး ငြိမ်းအေးချမ်းသာလှပ၏။

ပဏီတောစ၊ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲလို့မရအောင် ကောင်းမြတ် လှသဖြင့် ဝအောင်သုံးဆောင်ရသော တရားလည်းဖြစ်ပါပေ၏။

အသေစနကောစ၊ အပိုတစ်စုံတစ်ရာ ပြုလုပ်ဖြည့်စွက် ဆောင်ရွက်စရာမရှိဘဲနဲ့ အလိုလို မြင့်မြတ်တဲ့တရားလဲဖြစ်ပါ ပေ၏။

သုခေါစ၊ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ ချမ်းသာပြီးနေတဲ့ တရားလဲ ဖြစ်ပါပေ၏။

ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နော ဖြစ်ပေါ်လတ္တံ့ကုန်သော။ ပါပကော၊ ယုတ်မာ ကုန်သော။ အကုသလေ၊ အကုသိုလ်တရားတို့ကို။ ဌာနော၊ ရုတ်တရက်ချက်ချင်း(ဝါ) တစ်ခဏချင်း။ ဝုပဿမေတိ၊ ငြိမ်းစေ၏။

သုခေါစ ဝိဟာရော

- တရားချိုနို့ - သောက်စို့သူဟာ၊
- လျောင်း၊ ထိုင်၊ ရပ်၊ သွား - လေးပါးချမ်းသာ၊
- သူမြတ်ဟောကြား - တရားတော်ဟာ၊
- နေ့စဉ်ပါ - နိစ္စမွေ့လျော်ပါ။

စတုတ္ထနည်းသည် ပထမနည်း၊ ဒုတိယနည်း၊ တတိယ နည်းတွေထက် အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။ ဤနည်းသည် ခန္ဓာကိုယ် ကို လှုပ်ယိမ်းတတ်၊ ယိုင်ခါတတ်၏။ တစ်ခါတစ်ရံ ကောင်းကင် ကို မြောက်တက်သွားသလို ဖြစ်တတ်သည်။

‘အာကာသေ လယ်နာကာရ မတ္တံဝိယ ဟောတိ။’

ဘယ်သူမှ ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက် မြောက်မသွားသေးပါ၊ မကြောက်ပါနဲ့။

ငြိမ်းစေမည်လုပ်ပုံ

ဤနည်းကို စလုပ်မည်ဆိုလျှင် သင်ထိုင်တဲ့ခုတင် အလယ် ခေါင်(သို့မဟုတ်)ပြုတ်မကျနိုင်တဲ့ နေရာမှာထိုင်ပါ။ ဝါယူဝါမှတ် လုပ်၊ နိမိတ်လာတဲ့အချိန်-

‘ငြိမ်း---စေ---မည်’ စိတ်ထဲကဆိုပြီး ရှေ့တစ်တောင် လောက် ပို့လိုက်ပါ။

‘ငြိမ်း---စေ---မည်’ စိတ်ထဲကဆိုပြီး ပြန်ယူလိုက်ပါ။

ဒီလိုနဲ့ ပို့လိုက် ယူလိုက် လုပ်ပါများလာတော့ နိမိတ် ကလေး ငြိမ်းသွားပျောက်သွားပါလိမ့်မည်။ တစ်ခါတစ်ရံ လေဝင် တာထွက်တာ မသိပဲ နူးညံ့သိမ်မွေ့နေမည်။ ကောင်းလိုက်လေခြင်း၊ အရသာရှိလိုက်လေခြင်း.....ဆိုပြီး ဒီလို ကောင်းတဲ့အရသာကို လက်လွှတ်မခံပါနဲ့၊ ခဏခဏလုပ်ပါ။

စိတ်ကလေး ထွက်သက်ဝင်သက် ချုပ်သကဲ့သို့ဖြစ်ကာ ငြိမ်းသွားပါလိမ့်မယ်၊ ငြိမ်းဆိုတာ စိတ်ကလေး သိမ်မွေ့နူးညံ့ သည်ကို ခေါ်တာပါ။

ထိုကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌‘သန္တာ ဟောန္တိ ဂူပသန္တာ’ဟု မိန့် တော်မူပါသည်။

အနက်ကား- သန္တာ၊ ငြိမ်းကုန်သည်။ ဂူပသန္တာ၊ အထူး သဖြင့်ငြိမ်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ငြိမ်းသည်ထက်ငြိမ်း၊ သာ၍ငြိမ်းသည်ထက်ငြိမ်းအောင် ဘဝင်မှာ စိတ်စိုက်ထားပါ။ ပထမဖြစ်ခါစမှာ ထုံသလိုလို ကျင်သလို လိုနှင့် စဖြစ်လာပါလိမ့်မည်။ ထုံတာ၊ ကျင်တာမဟုတ်ပါ။ တဖြည်း ဖြည်းပိုပြီး တည်ကြည်စွာထားပြီး စိတ်စိုက်ထားပေးပါ။ ကြာလျှင် မိမိ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးသည် လှုပ်လို့မဖြစ်နိုင်အောင် တောင့်တင်းပြီး လေဖြင့်ပြည့်သော သားရေအိတ်ကြီးလို ဖိုးဝရုပ်ကြီးများလို

ဖြစ်တတ် ပါသည်။

ထိုထက် 'သန္တ ဝူပသန္တ သုခုမ သုခုမတရ သုခုမတမ ဟုတွာ ပဝတ္တန္တိ' လို့ ဆိုသည့်အတိုင်း ထွက်လေဝင်လေတို့သည် ငြိမ် သက်ခြင်း 'သန္တ'၊ အထူးသဖြင့် ငြိမ်သက်ခြင်း 'ဝူပသန္တ'၊ နူးညံ့ခြင်း 'သုခုမ'၊ အထူးသဖြင့်နူးညံ့ခြင်း 'သုခုမတရ'၊ အထူးသဖြင့် အလွန် နူးညံ့ခြင်း 'သုခုမတမ' လို့ဆိုတဲ့အခြေသို့ ရောက်ခဲ့လို့ရှိရင် တောင်လုံးကျွတ်လောင်သော မီးပုံအလယ်၌ နေရသကဲ့သို့ဖြစ် တတ်သည်။ အချို့သော ယောဂီများ ခန္ဓာကိုယ်သည် မြပုခက်များ ထိုမှဤမှ လွဲခတ်သလို၊ အိုးထိန်းစက်လည်သလို၊ အထက်ပျံတက် သလို ဖြစ်တတ်သည်။ အဲဒါ စိတ်၏ နူးညံ့ခြင်းကြောင့် ရုပ်လည်း ပေါ့ပါးခြင်း ဖြစ်သွားတာပါပဲ။

ဒါကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှာ-

'ကာယဒရထော ဝူပသန္တေ ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိ လဟကံ ဟောတိ၊ သရီရံ အာကာသေ လဗံနာကာရမတ္တံဝိယ ဟောတိ' လို့ မိန့်တော်မူ၏။

အနက်။ ။ ကာယဒရထော၊ ကိုယ်၏ ပူပန်ခြင်းသည်။ ဝူပ သန္တေ၊ ငြိမ်းလတ်သော်။ ကာယောပိ၊ ကိုယ်သည်လည်းကောင်း။ စိတ္တမ္ပိ၊ စိတ်သည်လည်းကောင်း။ လဟကံ၊ ပေါ့သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သရီရံ၊ ကိုယ်သည်။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ လဗံနာကာရမတ္တံဝိယ၊ ခုန်လွှားပျံတက်သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဤဆိုခဲ့သော အခြေသို့ဆိုက်ခဲ့လျှင် အလွန်စိတ်တွေ့ရွှင်ပြီး ဒီလိုဓမ္မပီတိနှင့် နေရလျှင် တစ်သက်လုံးနေချင်စမ်းပါဘိလို့ စိတ်များ ရောက်သွားတတ်တယ်။ မအောက်မေ့လိုက်ပါနဲ့။ ဒါဟာ ကာမနယ် မှ မလွတ်သေးပါ။

ထိုထက် မဟဂ္ဂုတ်ပီတိ လောကုတ္တရာပီတိတို့နှင့် နှိုင်းစာ

ခဲ့လျှင် ဘာမှမပြောပလောက်သေးပါ။ ရှေ့စခန်းရောက်အောင်သာ အားထုတ်ပါ။ ထို့ကြောင့် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးက 'ငြိမ်းစေမည်'ကို နိဗ္ဗာန်မှတ်ပြီး ရပ်တန့်နေတတ်သည်ဟုဆိုပါသည်။

အချို့သော ယောဂီများမှာ ငြိမ်သက်သောသမာဓိအားကြီးရကား တစ်ကိုယ်လုံးတစ်ကောင်လုံးပျောက်ပြီး အသက်လဲ မရှူတော့ဘူး(ဝါ)ရှူတယ်လို့မထင်ရဘူး၊ နာက မှုတ်ထုတ်လိုက်ရင်ပဲ အရှိသားပဲ၊ ခေါင်းမရှိဘူးထင်လို့ စမ်းကြည့်ကြတယ်။ လက်တွေ့၊ ခြေတွေ လှုပ်မရတော့ပါဘူးဟုအထင်ရှိပြီး ကိုယ့်ဟာကိုယ် လှုပ်ကြည့်တတ်တယ်။ ဤကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းကို ဝိစေတဗ္ဗလို့ ခေါ်သည်။ စူးစမ်းဆင်ခြင်ယူရမည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ 'တေသု၊ ထိုကိုယ်စိတ်တို့သည်။ ဝုပသန္တေသု၊ အထူးသဖြင့် ငြိမ်းစေအပ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ အဿာသ ပဿာသာ၊ ထွက်သက်-ဝင်သက်တို့သည်။ သုခုမာ၊ နူးညံ့ခြင်းရှိကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ကုန်၍။ ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ မေ၊ ငါ၏။ အဿာသ ပဿာသာ၊ ထွက်သက်-ဝင်သက်တို့သည်။ အတ္ထိနုခေါ၊ ရှိလေသေးသလော။ နတ္ထိနုခေါ၊ မရှိရှာလေသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိစေတဗ္ဗကာရပတ္တာ၊ စူးစမ်းရှာဖွေအပ်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော အခြင်းအရာသို့ ရောက်ခြင်းရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။" လို့ မိန့်တော်မူ၏။

ငါတို့ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်စဉ်က ကြောက်တတ်သော ယောဂီတစ်ပါးဟာ ငြိမ်းစေမည် ရလာတဲ့အခါ လူမှာပူထူလာပြီး၊ လွန်စွာငြိမ်းမည့် အရိပ်နိမိတ် ရလာတဲ့အခါ တာရှည်စွာမထားဘဲ ဖျက်၊ဖျက်ပစ်လိုက် တယ်ဟု သူပြောတယ်။ အရှင်ဘာကြောင့် ဖျက်တာလဲ၊ သူများဒါမျိုးဖြစ် အောင် လွန်စွာအားထုတ်ယူရတာလို့ ပြောတော့ ယခုလိုဖြစ်နေတုန်း ရွာပင်းတောင် သွင်းသွားမှာ

ကြောက်လို့ဟုပြောဖူးတယ်။ စဉ်းစားမနေကြပါနဲ့၊ ဘာမှမဖြစ်ပါ။
မကြောက်နဲ့၊ ကြိုးစားပွားက အကျိုးများလိမ့်မယ်။

(ယောဂီပါရဂူကျင့်စဉ်ကျမ်းမှ)

ဘယ်သူမယုံယုံ ငါ့ဘက်ကခင်သိန်းရှိတယ်

အဘိဓမ္မတ္တသင်္ဂဟ ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း၌-

ယဒါ ပန တံ နိမိတ္တံ စိတ္တေန သမုဂ္ဂဟိတံ ဟောတိ၊ စက္ခုနာ
ပဿန္တဿေဝ မနောဒွါရဿ အာပါထမာဂတံ တဒါ တမေဝါရမ္ပဏံ
ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ နာမ၊ သာစ ဘာဝနာ သမာဓိယတိ။

‘မနောဒွါရဿအာပါတမာဂတံ’အရ စိတ်ထဲမှာ ထင်လာ
မြင်လာမယ်။ အဲဒီစိတ်ထဲမှာ ထင်တာမြင်တာကလည်း (စက္ခုနာ
ပဿန္တဿေဝ= မျက်စိဖြင့်မြင်ရသကဲ့သို့)၊

ငယ်ငယ်က ဒီစာကို စာမေးပွဲအောင်ရုံပဲကျက်ခဲ့တာ၊
ဦးဌေးလှိုင်ဆို အသက်(၇၂)ထိ ဒီစာရဲ့အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို သဘော
မပေါက်ဘူးလို့ သူ့ကိုယ်တိုင် တိတ်ခွေတစ်ခွေထဲမှာ ဝန်ခံထား၏။

ဦးပဉ္စင်းလည်း အသက်(၃၇)ထိဒီစာရဲ့အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို
သဘောမပေါက်ဘူး။ဝန်ခံပါသည်။ကျေးဇူးတော်ရှင် မောင်းထောင်
မြေစင်းတောရ ဆရာတော်ထံ တရားအားထုတ်လိုက်မှ ဒီစာရဲ့
အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို တူဝရီးနှစ်ယောက် သဘောပေါက်သွားကြ
သည်။ အင်မတန်တန်ဖိုးရှိပါလားဆိုတာ သိရ၏။

ယောဂီတစ်ယောက် တရားထိုင်သည်၊ နိမိတ်ကလည်းထိုင်
တိုင်းရနေမယ်၊(သို့မဟုတ်)ရှစ်ကြိမ်ထိုင်က(၄)ကြိမ်ရနေမယ်ဆိုရင်
တစ်တောင်နှစ်တောင် စသည်ပို့ပြီး ဘုရားဖူးခိုင်း၏။

နိမိတ်လာနေတဲ့အချိန် မိမိဖူးမယ့်ဘုရားဆီကို စိတ်ရောက်

သွားရင် ဒါဟာစေတီပဲ၊ ဒီစေတီဟာ ရွှေရောင်ပဲ(သို့မဟုတ်)ထုံး
ရောင်ပဲဆိုတာမြင်ရ၏။ အဲဒီမြင်တာကလဲ(မနောဒွါရဿ အာပါ
ထမာဂတံအရ=)စိတ်ထဲကမြင်တာပဲ။ စိတ်ထဲက မြင်ရခြင်းသည်
လည်း (စက္ခုနာ ပဿန္တဿေဝ=) မျက်စိဖြင့်မြင်ရသလို မြင်တာ
ဖြစ်သည်။

တစ်နေ့သောအခါ မောင်းထောင်မြေဇင်းတောရ
ဆရာတော်ဘုရားကြီး အကြံဖြစ်တော်မူ၏။ ဘယ်လိုအကြံဖြစ်
တုန်းဆိုတော့-

“ဘုတလင်မြို့အလယ်စုရွာမှ မခင်သိန်းသည် အသက်
သုံးနှစ်ထဲက မျက်စိနှစ်ကွင်းအလင်းမရရှာဘူး။ သူ့အတွက်ချမ်းသာ
တဲ့ဘဝရအောင် တရားမျက်လုံးတပ်ဆင်ပေးဦးမှပဲ။”ဟု အကြံဖြစ်
တော်မူ၏။

ဒါနဲ့ ကျောင်းလာနေကျဦးလူခင်နှင့်ဦးသန်းအောင်တို့ကို
‘ဦးကျော်ညာကိုပြောလိုက်၊ မင့်သမီး တရားထိုင်ဖို့ကျောင်းကို
လွှတ်လိုက်’လို့မှာလိုက်သည်။

ဦးကျော်ညာသည် သူ့သမီးမခင်သိန်းကို ဘေးအကူအညီ
မခင်ညိုနဲ့ တရားထိုင်ဖို့ ကျောင်းလာပို့၏။

ဆရာတော်က မခင်သိန်းနှင့်မခင်ညိုတို့ကို တရားပေး
သည်။ မခင်သိန်းလည်း တရားကို ကြိုးစားထိုင်သောအခါ
နိမိတ်ရလာပါသည်။ နိမိတ်ရလာတော့ ဘုရားဖူးခိုင်း၏။
ဘုရားဖူးတာ ယွန်းဆက်ကျောင်း ရုပ်ပွားတော်ရှေ့ရောက်တော့
တစ်နာရီကြာ၏။ ဝမ်းသာ ဝမ်းနည်းဖြစ်ပြီး မျက်ရည်ကျလာသည်။
ကျောင်းကြီးပေါ်က ရှေးဟောင်းရုပ်ပွားတော် လက်သန်းလောက်
လေးတွေ မှန်မီရိုထဲ ထည့်ထားတာကိုလည်း ဖူးခဲ့ရသည်။

ဒါနဲ့ တရားစစ်တော့ မခင်သိန်း သူ့ဖူးရတာတွေကို

ဆရာတော်အား လျှောက်ပြသည်။

ဆရာတော်က- “ခင်သိန်း ရုပ်ပွားတော်ရှေ့ရောက်တော့ ဝမ်းသာတယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုကြောင့်လဲ” ဟုမေး၏-

မခင်သိန်းက- “ဆရာတော်ဘုရား ဆရာတော်ညွှန်ကြား ပြသလို့ နိမိတ်နှင့် ရုပ်ပွားတော်မှန်း၊ စေတီမှန်းမြင်ရ၊ ဖူးရလို့ ဝမ်းသာတာပါဘုရား။” လို့ လျှောက်ပြသည်။

ဆရာတော်က- “ခင်သိန်း၊ ဝမ်းနည်းတယ်ဆိုတာ ဘယ်လို ကြောင့်လဲ” ဟုမေး၏။

မခင်သိန်းက- “ဆရာတော်ဘုရား တပည့်တော်ရဲ့ဘဝ ဟာ အသက်သုံးနှစ်သမီးကတည်းက မျက်စိနှစ်ကွင်း အလင်းမရ ပါဘူး၊ မျက်စိနှစ်ကွင်း အလင်းမရ၍ ပကတိလူတွေမြင်ရသလို တရားမထိုင်ဘဲ မမြင်ရသောကြောင့် ကိုယ့်ဘဝကိုယ် ဝမ်းနည်းပြီး မျက်ရည်ကျတာပါဘုရား။” လို့ လျှောက်ပြ၏။

အဲဒီမခင်သိန်းမြင်တာသည် (မနောဒွါရဿ အာပါထ မာဂတံအရ=)စိတ်ထဲက မြင်တာပဲ။ စိတ်ထဲက မြင်တာလည်း (စက္ခုနာ ပဿန္တဿေဝ=) မျက်စိဖြင့် မြင်ရသကဲ့သို့ မြင်ရတာ ဖြစ်သည်။

မခင်သိန်း တရားမျက်လုံးရ၍ ဘုရားဖူးရတော့ မခင်သိန်း လည်းဝမ်းသာ၊ ဆရာတော်လည်းဝမ်းသာ ဆရာဒကာပြုံးလို့၊ ရွှင်လို့ ပေါ့၊ ဒါနဲ့ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဒကာ၊ ဒကာမတွေကို ဘယ်လို အမိန့်ရှိတုန်းဆိုတော့-

“ငါ့တရားကို ဘယ်သူယုံယုံ- မယုံယုံ ငါ့ဘက်က ခင်သိန်း ရှိတယ်” လို့ပဲ ခဏခဏ ဒကာ-ဒကာမတွေကို ပြောပြ၏။

မြတ်စွာဘုရား သက်သေရှိမှ တရားဟောပုံ

လက္ခဏာသံယုတ်ထဲမှာ ဟိုတစ်ချိန်က ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်မှာ ရှင်မောဂ္ဂလာန်နဲ့ရှင်လက္ခဏတို့ သီတင်းသုံးနေထိုင်ကြသည်။ တောင်ပေါ်ကနေဆင်းပြီး ဆွမ်းခံကြွလာတော့ ရှင်မောဂ္ဂလာန်က ပြုံးတော်မူ၏။ “အရှင်ဘုရားဘာလို့ပြုံးတာလဲ”လို့ ရှင်လက္ခဏက မေး၏။ “ငါ့ရှင် ခုမမေးနဲ့ မြတ်စွာဘုရားရှင်ရှေ့ရောက်မှ မေး၊ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်ရောက်မှမေး။”

အဲဒီလိုဆိုပြီးတော့ ရွာထဲဆွမ်းခံသွား၊ ဆွမ်းစား၊ မြတ်စွာ ဘုရားထံတော်မှောက်ရောက်၊ အဲဒီအခါမှာ ရှင်လက္ခဏက ထပ် မေး၊ ထပ်မေးတဲ့အခါမှာ-

“ငါ့ရှင်တို့ ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်ပေါ်ကဆင်းလာတဲ့ တောင်ဝှမ်း လေးမှာ အရိုးစုပြိတ္တာကြီး ပြေးလွှားနေတာ သူ့ခမြာ ချမ်းချမ်း သာသာ မပြေးရဘူး၊ သိန်းစွန်ရဲတို့ ကျီးတို့က သူ့နောက်ကနေလိုက် ပြီးတော့ ထိုးဆိတ်နေတဲ့အတွက် တဒီဒီအော်ပြီးတော့ ဆင်းရဲ ပင်ပန်းစွာ ပြေးလွှားနေရတယ်။ ဒီတိရစ္ဆာန်အရိုးစုကြီးကို မြင်ရလို့ ငါပြုံးနေတာ ငါ့ရှင်လက္ခဏ”လို့ ရှင်မောဂ္ဂလာန်က ပြောပြသည်။

ပြောတဲ့အခါ မြတ်စွာဘုရားရှေ့မှာ ပြန်ဖြေတဲ့အခါမှာ မြတ်စွာဘုရားက-

“စက္ခုဘူတာ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာ ဘဝန္တိ။”

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ စက္ခုဘူတာ၊ မျက်စိအမြင် ရှိလာကြကုန်သော။ မမသာဝကာ၊ ငါ့တပည့်သားတို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ထွက်ပေါ်လာကြပါပကောလား။

မြတ်စွာဘုရား အားရနှစ်သက်တော်မူ၏။ “ငါ့ဘုရား ဖြစ်စကတည်းက ဒီသတ္တလောကကြီးထဲမှာ ဒီလိုထူးဆန်းတဲ့ သတ္တဝါတွေရဲ့ဖြစ်ရပ် ငါ့ဘုရားမြင်တော်မူတယ်” လို့မိန့်ကြား

ကနဦးနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၁၇၇

တော်မူ၏။

“ငါဘယ်သူမှ မဟောဘူး၊ မယုံမှာစိုးလို့၊ မြတ်စွာဘုရား တောင်မှ သက်သေရှိမှ ဟောတာကွ၊ အဲဒါကြောင့် ငါမပြောတာ၊ အခုတော့ငါ့ဘက်က သက်သေထူမယ့်လူတွေ များလာပြီ ၊ မင်းတို့ ငါ့တရားကို ပြောလိုကပြောနိုင်တယ်၊ နားထောင်မယ့်လူကိုလည်း ကြည့်၊ သဒ္ဓါတရားရှိမှ ပြောကြ၊ သဒ္ဓါတရားရှိမယ့်လူကိုမှ ပြောကြ” လို့ မြေဇင်းတောရဆရာတော်ကြီးက ခြွင်းချက်နဲ့ ခွင့်ပြုခဲ့ပါသည်။

ပွားများအားထုတ်၍ သံသရာမှ ထွက်မြောက်ကျွတ်လွတ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့

ရောက်စေသော သမထ-ဝိပဿနာ စွယ်စုံရ

အာနာပါနဿတိ ဝင်လေထွက်လေနှင့်

အကြိမ်အရေအတွက် ဇယား

- (၁)နာရီ ဝင်လေ(၃၆၀)၊ ထွက်လေ(၃၆၀)= ပေါင်း(၇၂၀)
(ခုနစ်ရာနှစ်ဆယ်)၊
- (၁)ရက် (ရှေးနာရီ-၆၀) ဝင်လေ၊ ထွက်လေ(၄၃၂၀၀)
(လေးသောင်း သုံးထောင်နှစ်ရာ)၊
- (၁)လ ဝင်လေ၊ ထွက်လေ(၁၂၉၆၀၀၀)
(ဆယ့်နှစ်သိန်းကိုးသောင်းခြောက်ထောင်)၊
- (၁)နှစ် ဝင်လေ၊ ထွက်လေ(၁၅၅၅၂၀၀၀)
(ဆယ့်ငါးသန်းငါးသိန်း ငါးသောင်းနှစ်ထောင်)၊
- ၅)နှစ် ဝင်လေ၊ ထွက်လေ(၇၇၇၆၀၀၀၀)
(ခုနစ်ဆယ့်ခုနစ်သန်း ခုနစ်သိန်းခြောက်သောင်း)၊
- ၁၀)နှစ် ဝင်လေ၊ ထွက်လေ(၁၅၅၅၂၀၀၀၀)
(တစ်ရာငါးဆယ့်ငါးသန်း ငါးသိန်းနှစ်သောင်း)၊

၁၇၈ အရှင်ကေလာသ(ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ)

(၁၅)နှစ် ဝင်လေ၊ ထွက်လေ(၂၃၃၂၈၀၀၀၀)
(နှစ်ရာသုံးဆယ့်သုံးသန်း နှစ်သိန်းရှစ်သောင်း)၊

(၂၀)နှစ် ဝင်လေ၊ထွက်လေ (၃၁၁၀၄၀၀၀ ဂ)
(သုံးရာတစ်ဆယ့်တစ်သန်းလေးသောင်း)၊

(၂၅)နှစ် ဝင်လေ၊ ထွက်လေ (၃၈၈၈၀၀၀၀၀၀)
(သုံးရာရှစ်ဆယ်ရှစ်သန်းရှစ်သိန်း)၊

(၃၀)နှစ် ဝင်လေ၊ ထွက်လေ (၄၆၆၅၆၀၀၀၀)
(လေးရာခြောက်ဆယ့်ခြောက်သန်း ငါးသိန်းခြောက်သောင်း)၊

(၃၅)နှစ် ဝင်လေ၊ ထွက်လေ (၅၄၄၃၂၀၀၀၀)
(ငါးရာလေးဆယ့်လေးသန်း သုံးသိန်းနှစ်သောင်း)၊

(၄၀)နှစ် ဝင်လေ၊ ထွက်လေ (၆၂၂၀၈၀၀၀၀)
(ခြောက်ရာနှစ်ဆယ့်နှစ်သန်း ရှစ်သောင်း)၊

(၄၅)နှစ် ဝင်လေ၊ ထွက်လေ (၆၉၉၈၄၀၀၀၀)
(ခြောက်ရာကိုးဆယ့်ကိုးသန်း ရှစ်သိန်းလေးသောင်း)၊

(၅၀)နှစ် ဝင်လေ၊ ထွက်လေ (၇၇၇၆၀၀၀၀၀၀)
(ခုနစ်ရာခုနစ်ဆယ့်ခုနစ်သန်း ခြောက်သိန်း)၊

(၅၅)နှစ် ဝင်လေ၊ ထွက်လေ (၈၅၅၃၆၀၀၀၀)
(ရှစ်ရာငါးဆယ့်ငါးသန်းသုံးသိန်း ခြောက်သောင်း)၊

(၆၀)နှစ် ဝင်လေ၊ ထွက်လေ (၉၃၃၃၂၀၀၀၀)
(ကိုးရာသုံးဆယ့် သုံးသန်း၊

တစ်သိန်းနှစ်သောင်း)၊

(၆၅)နှစ် ဝင်လေ၊ ထွက်လေ (၁၀၁၀၈၈၀၀၀၀)
(သန်းတစ်ထောင့်တစ်ဆယ်၊ ရှစ်သိန်းရှစ်သောင်း)၊

(၇၀)နှစ် ဝင်လေ၊ ထွက်လေ (၁၀၈၈၆၄၀၀၀၀)

ကနဦးနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၁၇၉

- (တစ်ထောင့်ရှစ်ဆယ့်ရှစ်သန်း၊ ခြောက်သိန်းလေးသောင်း)၊
- (၈၅)နှစ် ဝင်လေ၊ ထွက်လေ (၁၁၆၆၄၀၀၀၀)
- (တစ်ထောင့်တစ်ရာခြောက်ဆယ့်ခြောက်သန်း၊ လေးသိန်း)၊
- (၈၀)နှစ် ဝင်လေ၊ ထွက်လေ (၁၂၄၄၁၆၀၀၀၀)
- (တစ်ထောင့်နှစ်ရာလေးဆယ့်လေးသန်း၊ တစ်သိန်းခြောက်သောင်း)၊
- (၈၅)နှစ် ဝင်လေ၊ ထွက်လေ (၁၃၂၁၉၂၀၀၀၀)
- (တစ်ထောင့်သုံးရာနှစ်ဆယ့်တစ်သန်း၊ ကိုးသိန်းနှစ်သောင်း)၊
- (၆၀)နှစ် ဝင်လေ၊ ထွက်လေ (၁၃၉၉၆၈၀၀၀၀)
- (တစ်ထောင့်သုံးရာကိုးဆယ့်ကိုးသန်း၊ ခြောက်သိန်းရှစ်သောင်း)၊

မှတ်ချက်။ ။ ဒေါက်တာမင်းလွင်(အရာတော်မြို့)တွက်ချက်၍ ပညာဒါနပြုပါသည်။

ဝိမုတ္တိခေတ်လူလာဖြစ် အခွင့်သာခိုက်ရအောင်လိုက်

မြတ်စွာဘုရားရှင်ထားတော်မူခဲ့သော သာသနာငါးထောင် သည်-

- ၁။ ဝိမုတ္တိယုဂခေတ်၊
- ၂။ သမာဓိယုဂခေတ်၊
- ၃။ သီလယုဂခေတ်၊
- ၄။ သုတယုဂခေတ်၊
- ၅။ ဒါနယုဂခေတ် ဟု ခေတ်ငါးမျိုးပြားသည်။ ထိုတွင်-

(၁)။ ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်စံသောနေ့မှစ၍ သာသနာနှစ်ငါးရာ ကို ရဟန်းရှင်လူတို့၏ စိတ်ဓာတ်တွင် ပရမတ်တရားကိုသာ အယူ

၁၈၀ အရှင်ကေလာသ (ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ)

များ၊ အားထုတ်သူများ၍ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကိုရနိုင်ရန် ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားတို့၌ သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယမယုတ် ကြိုးစားအားထုတ်သူ များသဖြင့် မဂ်ဖိုလ်ရောက်သူ ပေါများသော ခေတ်ကာလကို ဝိမုတ္တိယုဂခေတ် ဟုခေါ်သည်။

(၂)။ နောက် သာသနာနှစ်ငါးရာ (၅၀၀မှ၁၀၀၀ထိ)ကို ရဟန်းရှင်လူတို့၏ စိတ်ဓာတ်တွင် ပညတ်-ပရမတ် နှစ်ရပ်စလုံး အယူများ၊ အားထုတ်သူများ၍ မြေရှိုးမိုးပျံ့ ဈာန်တန်ခိုး၊ အဘိညာဉ် ရခြင်းခေတ် ကာလကို သမာဓိယုဂခေတ် ဟုခေါ်သည်။

(၃)။ နောက် သာသနာနှစ်ငါးရာ(၁၀၀၀မှ၁၅၀၀ထိ)ကို ရဟန်းရှင်လူတို့၏စိတ်ဓာတ်တွင် ပညတ်တရားကိုသာ အားထုတ် လိုက်စား၍၊ စာရိတ္တ-ဝါရိတ္တစသော ကိုယ်ကျင့်တရား သီတင်းသီလ ကိုသာ ကျင့်သုံးဆောက်တည်ခြင်းများသော ခေတ်ကာလကို သီလ ယုဂခေတ် ဟုခေါ်သည်။

(၄)။ နောက် သာသနာနှစ်ငါးရာ(၁၅၀၀ မှ ၂၀၀၀ ထိ) ကို ရဟန်းရှင်လူတို့၏စိတ်ဓာတ်တွင် ပညတ်တရားကိုသာ အယူ များ၊ အားထုတ်လေ့လာသူများ၍ စာပေကျမ်းဂန်ပိဋကတ် ဓမ္မက္ခန် ပရိယတ္တိကို သင်အံ့လေ့ကျက် ဆောက်ရွက်ခြင်းကိုသာ အားထုတ် ခြင်းများသော ခေတ်ကာလကို သုတယုဂခေတ်ဟုခေါ်သည်။

(၅)။ နောက် သာသနာနှစ်ငါးရာ(၂၀၀၀မှ၂၅၀၀ ထိ)ကို ရဟန်းရှင်လူတို့၏စိတ်ဓာတ်တွင် ပညတ်တရားကိုသာ အယူများ၊ အားထုတ်လေ့လာသူများ၍ အလှူဒါနစွန့်ကြဲပေးကမ်းခြင်း သာ ပြုလုပ်ခြင်းများသော ခေတ်ကာလကို ဒါနယုဂခေတ်ဟု ခေါ်သည်။

မှတ်ချက်။ ။သာသနာတော်သည် ငါးရာကိုတစ်ခေတ်သတ်မှတ်၏။

၂၅၀၁ ခုနှစ်မှ ငါးရာတက်က ၃၀၀၀ထိ သာသနာတော်နှစ်သည်

ဝိမုတ္တိယုဂဇေတိယံ တစ်ပြန်ပတ်လည်လာ၏။ အစဦးဆုံးဇေတိကို ပြန်ရောက်လာ၏။

ယခု သာသနာနှစ်-၂၅၅၀ (၁၃၆၈-ခုနှစ်)သည် ဝိပဿနာ တရားကြိုးစားအားထုတ်သူ များပြားပြီး၊ မဂ်ဖိုလ်ရရှိနိုင်သည့် အခွင့်ကောင်း

ဝိမုတ္တိယုဂဇေတိယံ တစ်ပတ်ပြန်လည်လာသဖြင့် များစွာ ကံကောင်းသည် ဟုဆိုရမည်။

‘မောဃံ ကာလံ နဓေပယေ’
အချည်းနှီး အချိန်မကုန်ကြစေနှင့်။

‘မာ ဝေါ ခဏံ ဝိရာဇေထ’
အခွင့်ကောင်းတွေ လက်လွတ်မဆုံးရှုံးစေနှင့်။

အခွင့်သာတုန်း၊မရုန်းချင်လျှင်၊ အရှုံးနှင့်ပြင် မရှိပြီ။
အခွင့်သာဆဲ၊ မခဲချင်လျှင်၊ အလွဲနှင့်ပြင် မရှိပြီ။
အခွင့်သာခိုက်မှာ၊မလိုက်ချင်လျှင်၊ အမိုက်နှင့်ပြင် မရှိပြီ။
(လယ်တီဆရာတော်)

ဘောဇဉ်မြိုက်ခဲ၊ ဓမ္မပွဲလျှင်၊
လက်ထဲပုံသေ၊ ဆိုက်ရောက်နေလျက်၊
ရှောင်သွေနှလုံး၊ ကိုယ်မသုံးသော်၊
အရှုံးကိုယုံပြင်၊ ရှိခြိမ့်လော။

(မင်းကွန်းဆရာတော်)

၁၈၂

အရှင်ကေလာသ (ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ)

ဝိပဿနာ(ဒုတိယပိုင်း)

ကနီနည်း တရားအားထုတ်ပုံ

လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးက-
 -ဒါနလောက်သာပြည့်စုံကာဖြင့်
 လေးဝအပါယ် လွတ်ပြီကွယ်ဟု
 စိတ်ဝယ်ရွှင်ပြ အားရပြီးတော့ မနေနဲ့
 -သီလလောက်သာ ပြည့်စုံကာဖြင့်
 လေးဝအပါယ် လွတ်ပြီကွယ်ဟု
 စိတ်ဝယ်ရွှင်ပြ အားရပြီးတော့ မနေနဲ့။
 -သမထလောက်သာ ပြည့်စုံကာဖြင့်
 လေးဝအပါယ် လွတ်ပြီကွယ်ဟု
 စိတ်ဝယ်ရွှင်ပြ အားရပြီးတော့ မနေနဲ့။
 -ကျွတ်တန်းဝင်မျှော် များသူတော်တို့
 ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ ဒုလ္လဘ၌
 ကြံ့ရလူဖြစ် ဝိမုတ္တိခေတ်ကို
 ရောက်လစ်ခုခါ ဝိပဿနာကို

ခါခါပွားဖို့ မမေ့နဲ့။

ဘုရားဖူးတဲ့ သမထကုသိုလ်က တစ်သိန်းနှင့် တန်ဖိုးဖြတ်
လို့ရမယ်ဆိုရင် ဝိပဿနာကုသိုလ်က သိန်းရာထောင်မက တန်ဖိုး
ရှိသည်။ (ဓမ္မာစရိယဦးဌေးလှိုင်)

အနိစ္စာဒိဝသေန ဝိဝိဇေဟိ အာကာရေဟိ ဓမ္မေ ပဿတိတိ
ဝိပဿနာ။

အနိစ္စ အစရှိသော အစွမ်းဖြင့် အထူးထူးအပြားပြားကုန်
သော တေဘူမကတရားတို့ကို ရှုတာမှတ်တာကို ဝိပဿနာလို့
ခေါ်၏။

ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းအမြဲနှိပ်စက်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးကို
ပညာဖြင့်ရှုတာ ကြည့်တာကို ဝိပဿနာခေါ်သည်။

ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်မှာ ပေါ်ရာပေါ်ရာ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးဖြင့်
ရှုမှတ်တာကို ဝိပဿနာလို့ခေါ်သည်။

ရူပပရိဂ္ဂဟ = ရုပ်ကိုသိမ်းဆည်းခြင်း

တတော ယထာနာမ ပုရိသော အန္တောဂေဟေ
သပ္ပံ ဒိသ္မာ တံ အနုဗန္ဓမာနော တဿ အာသယံ ပဿတိ။
ဧဝမေဝ အယမ္ဗိ ယောဂါဝစရော တံနာမံ ဥပပရိက္ခန္တော
ဣဒံနာမံ ကိံနိဿာယ ပဝတ္တတိတိ ပရိယေသမာနော
တဿ နိဿယံ ဟဒယရူပံ ပဿတိ။

တတော တသ္မိကာလေ၊ ထိုသို့ နာမ်ရုပ်ကိုသိမ်းဆည်းရာ
၌။ ယထာနာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။
အန္တောဂေဟေ၊ အိမ်တွင်း၌။ သပ္ပံ၊ မြွေကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ တံ၊ ထို
မြွေကို။ အနုဗန္ဓမာနော၊ အစဉ်တစိုက် လိုက်လတ်သည်ရှိသော်။
တဿ၊ ထိုမြွေ၏။ အာသယံ၊ အောင်းရာနေရာကို။ ပဿတိယထာ၊

ကနဦးနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၁၅၅

မြင်၏သို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ အယမ္ပိယောဂါဝစရော၊ ဤယောဂါဝစရသည်လည်း။ တံနာမံ၊ ထိုနာမ်ကို။ ဥပပရိက္ခန္ဓော၊ ဉာဏ်ဖြင့်ကပ်၍ ရှုအပ်သည်ရှိသော်။ ဣဒံနာမံ၊ ဤနာမ်သည်။ ကိ၊ အဘယ်တရားကို။ နိဿယ၊ မှီ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပရိယေသမာနေော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှရှာလတ်သော်။ တဿ၊ ထို နာမ် ၏ ။ နိဿယံ၊ မှီ ရာ ဖြစ် သော ။ ဟဒယရူပံ၊ ဟဒယဝတ္ထုရုပ်ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။

ဝိသုဒ္ဓိ ၆ - ၂ - ၂၂၂

ဝိပဿနာ ရှုတဲ့အခါ နာမ်၏မှီရာဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထု ရုပ်ကို မြင်သောကြောင့် မိမိရဲ့စိတ်ကို စိတ်ကလေးရုံးစိုက်ရာဌာန ချုပ်ဖြစ်တဲ့ ရင်ချိုင့်ဟဒယနှလုံး၌ထားလျက် (ဧဝံရူပံ၊ ဧဝံရူပံ) ရုပ်-ရုပ်ဟု ရှုရမည်။ ပွားရမည်။

ဥပမာ။ ။လောက၌ 'ကျောင်း'ဟုဆိုသဖြင့် တိုင်၊ ထုပ်၊ အခြင်၊ အမိုး၊ အကာ အကုန်ပါသွားသကဲ့သို့၊ 'မြို့' ဟုဆိုသဖြင့် ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာ၊ ဌာနဆိုင်ရာ အကုန်ပါသွားသကဲ့သို့၊ ရုပ်ဟု ဆိုသဖြင့် မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ် စသည်ပါသွားသည်။ ဒါကြောင့် ရုပ်-ရုပ်လို့ ရှုရမည်။

'ပင့်ကူပမာ တရားရှာ' ဆိုသည့်အတိုင်း ပင့်ကူတို့သည် အလယ်ခေါင်မှာနေပြီး ဘေးမှာ သားကောင်ပေါ်လာလျှင် သားကောင်ရှိရာကို လိုက်ဖမ်းစားသောက်သည်။ ဘေးကိုလည်း ဖြန့်ကြည့်သည်။ ဘယ်မှသားကောင်မတွေ့မှ အလယ်ခေါင်ပြန်လာ သလို၊ တရားရှုမှတ်တဲ့ ယောဂီဟာလည်း ဒီအတိုင်းပါပဲ။ စိတ်ကလေးရုံးစိုက်ရာ ရင်ချိုင့်ဟဒယနှလုံးမှာ ရုပ်-ရုပ်လို့ရှုရင်း ခန္ဓာကိုယ်မှပေါ်သမျှကို လိုက်ရှုပါ၊ ကြည့်ပါ။

ဥပမာ။ ။ခါးဟုဆိုအပ်သော ရုပ်တရား၌ ဒုက္ခဝေဒနာ

လာကပ်လို့ ခါးနာသည်ဆိုကြပါစို့။

အသားဟုခေါ်သော ရုပ်တရားက နာသလား၊

အရိုးဟုခေါ်သော ရုပ်တရားက နာသလား၊

အကြောဟုခေါ်သော ရုပ်တရားက နာသလား၊

အရေဟုခေါ်သော ရုပ်တရားက နာသလား၊

ပိုးကောင်ကိုက်သလို နာသလား၊

အပ်နှင့်ထိုးဆွသလို နာသလား၊

သွေးလေမလျှောက်လို့ နာသလား၊

အကြောတင်နေလို့ နာသလား၊

ကိုယ်နိမိတ်ထိုးပြရာ ညွှန်ပြရာကို သေသေချာချာကြည့်ပါ။ ရှုပါ။ ဉာဏ်က ဘာကြောင့်နာတယ်ဆိုတာကိုသိလာ ပါလိမ့်မည်။

နာတဲ့နေရာနှင့် နီးစပ်ရာကိုလည်း ယှဉ်ကြည့်ပါ။ နာလွန်းအားကြီးလျှင် တစ်ကိုယ်လုံးဖြန့်ကြည့်ပါ။ ပေါ်သမျှဝေဒနာတို့သည် တိုးသွားသလား၊ လျော့သွားသလား၊ ပျက်သွားသလား သေချာကြည့်ပါ။

‘သဗ္ဗဉာဏ်၊ ဗုဒ္ဓညွှန်ပြ၊ နည်းမှန်ကျအောင်၊ ကျင့်ဆောင်ပါ၍၊ ရလာဧကန်၊ သမာဓိမျက်မှန်၊ လွန်ဖိုးတန်ဖြင့်၊ နာမ်နှင့်ရုပ်ပျက်၊ ရှုလျက်ကုသိုလ်၊ များထိုထိုကို၊ လိုချင်ချိန်ရ၊ ထူးမြတ်လှစွာ၊ ဖြစ်သည်တာကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓကျေးဇူး၊ အထူးရည်သန်၊ ဖန်ဖန်ရိုကျိုး၊ ရှိခိုးပါသည်ဘုရား။’

‘မြင်သမာဓိ ရှုဝိပဿနာ ဤနှစ်ဖြာခွဲကာ သိမှတ်ပါ။’

သမာဓိမျက်မှန်ဖြင့် ဘာကြောင့်နာတယ်ဆိုတာကို မြင်ပြီး ဉာဏ်က သိလာပါလိမ့်မယ်။

‘ကြည့်တိုင်းမြင် ရှုတိုင်းပျက်’ ဟူသည် နောက်ပိတ်ဆုံး

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၁၈၇

ပျက်စီးပြိုကွဲကျေပျက် သွားပါလိမ့်မယ်။ အချို့ဝေဒနာတွေ ကြည့်လိုက်တာနဲ့ ပျက်သွားပါသည်။

‘တစ်ကိုယ်လုံးတုန် ထက်အောက်စုန် ရှုတဲ့ အနိစ္စ’ဟု ညောင်လွန်ဆရာတော် ရေးသားတော်မူခဲ့သည်။

ဝေဒနာတစ်ခုပေါ်လာလျှင် နာတဲ့နေရာလည်းကြည့်လိုက်၊ ကျန်တဲ့ ခန္ဓာကိုယ်အထက်ပိုင်း အောက်ပိုင်းတွေလည်း နာသေး သလားလို့ ပြန်ကြည့်ပါ။ ရှုပါ။ ဘယ်မှမတွေ့မှ ရင်ချိုင့်ဟဒယနှလုံး၌ ပေးထားတဲ့သင်္ခန်းစာ ပေးထားတဲ့တရားကို မှတ်ပါ။

တရားမှတ်ခိုင်းတာ ဝေဒနာရှာခိုင်းတာမဟုတ်ပါ။ ခန္ဓာ ကိုယ်မှာ ဝေဒနာမပေါ်ဘဲနဲ့ မျက်နှာပေါ်မှာ ရွတ်ရွတ်ပေါ်က ပေါ် တဲ့နေရာကြည့်ပါ။ တိုးလာသလား လျော့သွားသလား ပျက်သွားသ လား သေချာကြည့်ပါ။

ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်မှာပေါ်သမျှ အထက်ပါအတိုင်းကြည့်ပါ။ ဘာဝေဒနာ ပေါ်မှာပါလိမ့်၊ မမျှော်ပါနဲ့။ ပေါ်မှ ယောဂီရဲ့ နိမိတ်ထိုး ပြမှ ကြည့်ပါ။

ရုပ္ပတီတိ ရူပံ = ဖောက်ပြန်တတ်လို့ ရုပ်ခေါ်သည်။

အေးလို့လည်း ဖောက်ပြန်တတ်သည်။

ပူလို့လည်း ဖောက်ပြန်တတ်သည်။

ဆာလို့လည်း ဖောက်ပြန်တတ်သည်။

မှက်၊ ခြင်၊ မြေကင်းစတာတွေကိုက်လျှင်လည်း ဖောက်ပြန် တတ်သည်။

ဖေဏပိဏ္ဍူပမံ ရူပံအရ = ရုပ်တရားသည် ရေမြုပ်စိုင့်နှင့် တူ၏လို့ မြတ်စွာဘုရားက ဟောကြားတော်မူ၏။

ဂင်္ဂါမြစ်ရေဟာ အချင်းချင်းတိုက်မိပြီးဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ရေမြုပ်ဆိုင်ကို မျက်စိအမြင်ရှိတဲ့ယောက်ျားဟာ ကမ်းနားကနေရပ်

၍ အဖန်တလဲလဲကြည့်၏။ အနှစ်သာရကိုမမြင်ရဘူး။ ရေမြုပ် ဟာ အစုတ်အစုတ် အပေါက်အပေါက်ရှိသလို ယောဂီရထားတဲ့ ရုပ်တရားဟာလည်း ခံတွင်းပေါက်၊ နှာခေါင်းပေါက်စတဲ့ ဒွါရ ခြောက်ပါးရှိ၏။

ရေမြုပ်အတွင်း၌ အထူးထူးသောပိုးမျိုးတို့၏ တည်နေရာ သားဖွားရာ သုသာန်သင်္ချိုင်းပြုရာ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်စွန့်ရာ နားခို ရာဇရပ်ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ယောဂီရထားတဲ့ ရုပ်တရားကြီးဟာလည်း ပိုးမျိုးရှစ်ဆယ်တို့ရဲ့တည်နေရာ ဧရပ်နှင့် သေဆုံးရာ သင်္ချိုင်းကုန်း နှင့် အလားသဏ္ဍာန် တူ၏။

ရေမြုပ်ဟာ ဖြစ်ခါစမှာလည်း ပျက်စီးခြင်းသို့ရောက်၏။ ထန်းသီးပမာဏရှိတဲ့အခါမှာလည်း ပျက်စီးခြင်းသို့ရောက်၏။

ထို့အတူ ယောဂီရထားတဲ့ ရုပ်တရားဟာလည်း အမိဝမ်း တွင်း ကလလရေကြည်တည်တဲ့အခါမှစပြီး ပျက်စီးခြင်းသို့ရောက် တာလည်း မရေမတွက်နိုင်ဘူး။

အမြုပ်ဖြစ်သောအခါ-----

သားတစ်ဖြစ်သောအခါ-----

ခက်မငါးဖြာဖြစ်သောအခါ-----

စက္ခုပသာဒစသည်ဖြစ်သောအခါ-----

အမိဝမ်းတွင်းမှ မဖွားမီ-----

အမိဝမ်းတွင်းမှ ဖွားပြီး တစ်လ-ဟစ်နှစ် စသည်နေပြီး

ပျက်စီးရတာတွေလည်း မရေမတွက်နိုင်ဘူး။

ရေမြုပ်သည် ဗလဝါမှခဝဲသို့ ရောက်သည်ရှိသော် ပျက်စီး ရသလို ရုပ်တရားကလည်း အနှစ်တစ်ရာသို့ရောက်သည်ရှိသော်

ပျက်စီးရမြဲဖြစ်သည်။

ရုပ်တွေပျက်စီးတာ မြစ်ရေယာဉ်လို ဆီမီးလျှံလိုပါပဲ။
အယံခေါမေကာယော ရူပိ စာတုမဟာဘူတိကာ
မာတာပေတ္တိကသမ္ဘဝေါ သြဒနကုမ္မာသူပစယော
သေယျထာပိမဟာရာဇ-----။

သာမညဖလသုတ် (ဒီ ၁-၇၂)

မြတ်စွာဘုရားက မြတ်သောမင်းကြီး၊ တစ်လံမျှသာရှိတဲ့ ဤကိုယ်ကောင်ကြီးသည် မြေ-ရေ-လေ-မီးဟူသော ဓာတ်ကြီး လေးပါးကြောင့်ဖြစ်၏။ မိဘတွေကြောင့်ဖြစ်၏။ တစ်လံမျှရှိတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို ထမင်းတွေထည့်ပေးရ၊ အစားအသောက်တွေ ထည့်ပေးရ၊ ပြုစုပေးရ၊ ဆုပ်နယ်ပေးရ၊ ပြုပြင်ပေးရ၏ ဟု ဟောတော်မူ၏။

(ဝိပဿနာမှန်သမျှ ရင်ချိုင့်၌ ပေးထားတဲ့တရားကိုပွားရမည်)

နာမပရိဂ္ဂဟ = နာမ်ကိုသိမ်းဆည်းခြင်း

ဧဝံနာမံ၊ ဧဝံနာမံ။ ဧဝံ ဤသည်ကား။ နာမံ၊ နာမ်တည်း။
(သို့မဟုတ်) 'သိသည်-သိသည်'ဟု ပွား။

နာမပရိဂ္ဂဟ၌ သိသည် သိသည်ဟုဆိုရာ ဘာတွေသိတာ လဲဆိုရင် ရူပပရိဂ္ဂဟ၌ ပြခဲ့သော ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်မှာ ဝေဒနာပေါ်တဲ့ နေရာ၊ ရွတရွတပေါ်တဲ့နေရာ၊ ပူတဲ့နေရာ၊ အေးတဲ့နေရာ-စသည် ဖြင့် အထူးထူးပေါ်သမျှကို အာရုံပြု၍ ပေါ်သမျှကို ကိုယ်သိနေတာ တွေကို 'သိသည်-သိသည်'ဟု ပွားပါ။

ဝေဒနာသည် ရေပွက်နှင့်တူ၏။ မိုးရွာတဲ့အခါ ဂင်္ဂါမြစ်ရေ သည် ဟိုနေရာကပွက်လာလိုက်၊ ဒီနေရာကပွက်လာလိုက်ဖြစ် သလို သင်တို့ရရှိထားတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်မှာလဲ ဟိုနေရာက ဝေဒနာ

ပေါ်လာလိုက်၊ ဒီနေရာကဝေဒနာပေါ်လာလိုက် မျိုးစုံပေါ်တက်
သည်။ ဒါကြောင့်မြတ်စွာဘုရားက ဝေဒနာသည် ရေပွက်နှင့်
တူတယ်လို့ ဟောတော်မူ၏။

စစ်တိုက်တဲ့အခါ-

၁။ ရန်သူနှင့် သူသေ ကိုယ်သေ ရင်ဆိုင်တိုက်တက်
တစ်နည်း၊

၂။ ချောသတ်တာက တစ်နည်း၊

၃။ ပြောက်ကျားတိုက်တာက တစ်နည်း- နည်းပရိယာယ်
သုံးမျိုးရှိသလို၊

ဝေဒနာပေါ်လာတဲ့အခါ-

၁။ နာတဲ့နေရာကိုတိုက်ရိုက်ကြည့်တာကတစ်နည်း၊

၂။ နာတဲ့နေရာဘေးကနေ ယှဉ်ကြည့်တာကတစ်နည်း၊

၃။ နာတဲ့နေရာကြည့်လိုက်၊ ခန္ဓာကိုယ်အထက်ပိုင်းကြည့်
လိုက်၊ အောက်ပိုင်းကြည့်လိုက်နဲ့ တစ်ကိုယ်လုံးဖြန့်ကြည့်တာက
တစ်နည်း- အဲဒီလိုနည်းသုံးပါးနဲ့ ကြည့်ရပါသည်။

တစ်ခါတစ်ရံ သိသည် သိသည်ဟုမှတ်နေရင်းနဲ့ သမာဓိ
စွမ်းအား ထက်သန်လာရင် မျက်စိကိုမှိတ်ထား၊ အဝတ်နဲ့ပိတ်စည်း
ထားပေမယ့် ကိုယ့်ခန္ဓာကိုယ်ကို ထင်ထင်ရှားရှားမြင်လာပါသည်။

မြင်ရတဲ့ကိုယ်ခန္ဓာသည် အပြင်ဘက်တစ်နေရာမှာ မဟုတ်
ဘဲ မူလပကတိတည်ရှိတဲ့နေရာမှာ ရှိမြဲအတိုင်းမြင်နေရတာဖြစ်
ပါသည်။

ကိုယ်ခန္ဓာရုပ် လက်၊ ခြေ၊ နှာခေါင်းစသည်တွေဟာ ပင်ကို
မူလရှိမြဲနေရာမှာ မဟုတ်ဘဲ၊ အပြင်ဘက်တစ်နေရာမှာ ရောက်ရှိ
နေတာကို မြင်ရရင် ဒီလိုမြင်နေရတဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာရုပ်တွေရဲ့ ပင်ကို
မူလရှိမြဲနေရာကို ယောဂီတဘက်နဲ့ စည်းထားပေမယ့် စိုက်ကြည့်

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၁၉၁

လိုက်ရင် ကိုယ်ခန္ဓာရုပ်တွေကို ပင်ကိုမူလနေရာမှာ မြင်ရ၏။

ပင်ကိုခြေထောက်ရဲ့ ဘေးနားမှာ အပိုခြေထောက် တစ်ချောင်း

ကိုလည်း အရိပ်ပမာမြင်နေရ၏။ ဒီအခါမှာ ပင်ကို ခြေထောက်ကို မြန်မြန်စိုက်ကြည့်လိုက်ရင် မိမိရဲ့ ပင်ကိုခြေထောက်ကိုသာ မြင်နေရပြီး၊ အရိပ်ခြေထောက်ဟာ ပျောက်ကွယ်သွားပါသည်။

ကိုယ်မျက်နှာလှင်းဆိုင် နေရာမှာရှိနေပြီး ကိုယ့်ကိုပြန်ကြည့် နေတဲ့မျက်လုံးကိုလည်း မြင်နေရသည်။ ယောဂီဟာ ကိုယ့်ပင်ကို မျက်လုံးရှိမြဲနေရာကို စိတ်အာရုံက ပဋိဘာဂမျက်မှန်နိမိတ်ဖြင့် ကြည့်နေရင် ကိုယ်မျက်လုံးကို ပုံမှန်အတိုင်း မြင်နေရ၏။ ကိုယ်တွေ့ မကြုံဖူးသူတွေက ယုံတမ်းစကားထင်ပေမယ့် ဒါဟာ သမာဓိအမြင် ကိုယ့်နိမိတ်ထိုးပြတဲ့နေရာကို မြင်တာပါ။ တရားသဘောတွေပါ။ ဆန်းကြယ်ပါသည်။

အမြင်မတူကြ

ကိုယ့်ရုပ်ခန္ဓာ တစ်ကိုယ်လုံး မြင်တဲ့ယောဂီဟာ တစ်ဦး၊ နှစ်ဦးပါပဲ။ ဝမ်းဗိုက်ထဲက ကလီစာတွေအစရှိတဲ့ အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုခုကို ပကတိအသားအတိုင်း မြင်ပြောတဲ့ယောဂီတွေက ပိုများ ပါတယ်။ တချို့ယောဂီတွေက ကိုယ့်ခန္ဓာအရိုးကိုသာ မြင်ကြရ ပါသည်။ ဒီလို ကိုယ့်ရုပ်ခန္ဓာ အမြင်မြဲလာရင် ဥပစာရသမာဓိ- ဥပစာရဈာန် ရနေပြီလို့ သိနိုင်ပါသည်။

ရုပ်ခန္ဓာ၊ နာမ်ခန္ဓာတို့၏ များခြင်းအကြောင်း

ဤဝတ္ထုရုပ်မည်သည် နာမ်ခန္ဓာတို့၏ မှီရာတည်း။ နာမ် ခန္ဓာတို့သည်လည်း မျက်စိတစ်မှိတ် လျှပ်တစ်ပြက် လက်ဖျစ်

တစ်တွက် ကာလအတွင်းတစ်ခု၌ ကုဋေတစ်သိန်းမကဖြစ်၍ ချုပ်ကုန်၏။ ထိုနာမ်ခန္ဓာမှီသော ဝတ္ထုရုပ်၊ ရုပ်ခန္ဓာတို့သည်လည်း ကုဋေငါးထောင်မက ဖြစ်၍ ချုပ်ကုန်၏။ နာမ်ခန္ဓာ(၁,၀၀၀,၀၀၀, ၀၀၀,၀၀၀) ကုဋေ တစ်သိန်းချုပ်ခဲ့လျှင် ရုပ်ခန္ဓာ(၅၈,၈၂၃,၅၂၉, ၄၁၁) ငါးထောင် ရှစ်ရာ ရှစ်ဆယ် နှစ်ကုဋေ သုံးသန်း ငါးသိန်း နှစ်သောင်း ကိုးထောင် လေးရာ တစ်ဆယ့် တစ်ခုလောက် ချုပ်ရ ရှာပြန်၏။ ထိုနာမ်ခန္ဓာများတိုင်း များတိုင်း ရုပ်ခန္ဓာများလှ၍ မရေမတွက်နိုင်လောက်အောင်ဖြစ်၍ ပျက်သည်ကိုမြင်၏။

ဧကစ္ဆရက္ခဏေ ကောဋိသတသဟဿသင်္ချာ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရဇ္ဈတိ။

* လက်ဖျစ်တစ်တွက်တွင် စိတ္တက္ခဏ ပေါင်းကုဋေတစ်သိန်း ဖြစ်တယ် ပျက်တယ်လို့ဆို၏။

‘လက်ဖျစ်တစ်တွက် စိတ္တက္ခဏေ- အပေါင်းရေ ကုဋေတစ်သိန်းဟူ၊ အဲဒီလို နာမ်ခန္ဓာများတိုင်းများတိုင်း ရုပ်ခန္ဓာများလှ၍ ရေ တွက်ပိုင်းခြား ဂဏန်းထားခြင်းငှာ မတတ်နိုင်လောက်အောင်ဖြစ်၍ လက်ဖျစ်တစ်တွက် အတွင်းကာလ၌ဖြစ်သော စိတ္တက္ခဏကား စပါး တင်းပေါင်း ၈၀၅၉တင်း၊ ဖိပြည်(ရှစ်ထောင်ငါးဆယ့်ကိုးတင်း၊ ခြောက်ပြည်) မျှလောက်သောစပါးစေ့တို့နှင့် ဥပမာနှိုင်းယှဉ်ပြီး ရှင်နာဂသိန်ပြတော်မူခဲ့သည်။

(ယောဂိပါရဂူကျမ်း)

**အကန်းနှင့်အကျိုးစပ်မှ လိုရာပြီးသလို
နာမ်နှင့်ရုပ်စပ်မှ လိုရာအာရုံထင်ပုံ**

နာမ်၊ ရုပ်နှစ်ပါးတို့တွင် နာမ်သည် တန်ခိုးအာနုဘော်ကင်း ၏။ မိမိကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာဖြစ်သော တန်ခိုးအာနုဘော်ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းငှာ

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၁၉၃

မတတ်နိုင်၊ စကားမပြောနိုင်ရှာ၊ မစွမ်းနိုင်ရှာ၊ မခဲနိုင်၊ မသောက်
နိုင်၊ စကားမပြောနိုင်၊ မဆိုနိုင်၊ ဣရိယာပုတ်ကိုမပြုပြင်နိုင်၊
မပြောင်းနိုင်၊ မရွှေ့နိုင်ဘူး။

ရုပ်ကလည်း တန်ခိုးအာနုဘော်ကင်း၏၊ မိမိကိုယ်ပိုင်
ဥစ္စာဖြစ်သော တန်ခိုးအာနုဘော်ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းငှာ မတတ်နိုင်ရှာ၊
မစွမ်းနိုင်ဘူး။ ထိုရုပ်၏ ခဲလို စားလိုသောအဖြစ်မရှိ၊ သောက်လို
သောအဖြစ်မရှိ၊ စကားပြောဆိုလိုသော အဖြစ်မရှိ၊ ဣရိယာပုတ်ကို
ပြုလိုပြင်လို၊ ပြောင်းရွှေ့လိုသော အဖြစ်လည်းမရှိဘူး။

အမှန်ကတော့ နာမ်ကိုမှီပြီး ရုပ်ဖြစ်သည်၊ ရုပ်ကိုမှီပြီး
နာမ်ဖြစ်သည်။ နာမ်ကခဲလို စားလိုသောအခါ ရုပ်ကခဲရသည်၊
စားရသည်။ နာမ်က သောက်လိုသောအခါ ရုပ်ကသောက်ရသည်၊
နာမ်ကစကားပြောဆို လိုသောအခါ ရုပ်ကစကားပြောရသည်၊
နာမ်ကသွားလို၊ ရပ်လို၊ ထိုင်လို၊ လျောင်းလိုသောအခါ ရုပ်က
သွားရသည်၊ ရပ်ရသည်၊ ထိုင်ရသည်၊ လျောင်းရသည်။

အကန်းအကျိုး ဥပမာ

သူကန်းသည် အကျိုးကို "အဟံ ခေါ ဘဏေ သက္ကောမိ
ပါဒေဟိ ပါဒကရဏိယံ ကာတံ = အိုချစ်ဆွေ ကျွန်တော်က ခြေဖြင့်
သွားလာမှုကိစ္စအဝဝကို ပြုနိုင်ပါသည်။ သို့ပေမယ့် ကျွန်တော်မှာ
ဆိုစရာလေး တစ်ခုရှိနေတာက 'နတ္ထိစမေ ဧကန္တုနိ ယေဟိသမဝိသမံ
ပဿေယျန္တိ' = မျက်စိက ဟန်မကျ၍ လမ်းကောင်းလမ်းမှန်ကိုတော့
မမြင်နိုင်တဲ့အတွက် မသွားနိုင်ဘူးဗျာ" လို့ ဝမ်းနည်းကျေကွဲဖွယ်
ပြောရှာသတဲ့။

အဲဒီအခါ အကျိုးကလဲ သူ၏ဖြစ်ပုံ စနစ်စုံကို မနေသာ၍
သနားစဖွယ် အားငယ်ငယ်ဖြင့် သူကန်းကို ပြောရှာသတဲ့။ "အဟံ

ခေါ် ဘဏေ သက္ကောမိ စက္ခုနာ စက္ခုကရဏီယံ ကာတုံ = အိုချစ်ဆွေ ကျွန်တော်က မျက်စိဖြင့် မြင်မှုကိစ္စအဝဝကို မြင်နိုင်ပါတယ်။ သို့ပေမယ့် ကျွန်တော့်မှာ ဆိုစရာလေးတစ်ခုကျန်နေတာက 'နတ္ထိစ မေ ပါဒါနိ ယေဟိ အဘိက္ကမေယျံဝါ ပဋိက္ကမေယျံဝါ' = ခြေကအဟုတ် မဟုတ်လို့ ရှေ့သွားလို့ နောက်ဆုတ်လို့၊ တယ်နေရာမကျဘူး၊ အဆင်မပြေပါဘူး။ လို့ အားငယ်ငယ် ဝမ်းနည်းသံဖြင့် ပြန်ပြောရှာသတဲ့။

သူကန်းဟာ ငါတို့နှစ်ဦးပေါင်းစပ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်လိုရာ အရပ်သို့ရောက်ခြင်းကိစ္စ ပြီးမြောက်တော့မှာပါလားဟု နှစ်သက်ရွှင်လန်းဝမ်းသာသည်ဖြစ်ပြီး အကျိုးကိုပုံးပေါ်တင်ပြီးထမ်း၏။ အကျိုးက သူကန်းရဲ့ပုံးထက်၌ထိုင်ပြီး "ဝါမံ ပုဉ္ဇ ၃ ကွိဏံ ဂဏှာ = အိုချစ်ဆွေ ညာခြေလှမ်းလော့(ဝါ)ညာဘက်ကိုသွားပါ။

ချစ်ဆွေ "၃ ကွိဏံ ပုဉ္ဇ ဝါမံ ဂဏှာ = အိုချစ်ဆွေ ဘယ်ခြေလှမ်းလော့(ဝါ)ဘယ်ဘက်ကိုသွားပါ" စသည်ဖြင့်လမ်းညွှန်လမ်းပြပြောကြားနေသတဲ့။

အကန်း၊ အကျိုးနှစ်ဦးသားတို့တွင် သူကန်းသည်လည်း တန်ခိုးအာနုဘော်ကင်း၏၊ မိမိ၏ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာဖြစ်သော တန်ခိုးအာနုဘော်ဖြင့် မိမိ၏ အစွမ်းအစသတ္တိဖြင့် မသွားနိုင်၊ အကျိုးသည်လည်း တန်ခိုးအာနုဘော်ကင်း၏၊ မိမိ၏ အစွမ်းသတ္တိဖြင့် မသွားနိုင်ဘူး။

အကန်း၊ အကျိုးတို့၏ အချင်းချင်း တစ်ယောက်သည် တစ်ယောက်ကိုမှီ၍ သွားခြင်းသည် မဖြစ်တာမဟုတ်၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဤအတူပဲ နာမ်သည်လည်း တန်ခိုးအာနုဘော်ကင်း၏။ မိမိ၏ အစွမ်းသတ္တိဖြင့် မသွားနိုင်ဘူး။ ရုပ်ကလည်း တန်ခိုးအာနုဘော်ကင်း၏၊ မိမိ၏ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာဖြစ်တဲ့ တန်ခိုး

ကနဦးနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၃၉၅

အာနုဘော် အစွမ်းဖြင့်မဖြစ်နိုင်၊ ထိုထိုသို့သော ကြိယာတို့၌ မဖြစ်နိုင်ဘူး။

အဲဒီရုပ်နာမ်နှစ်ပါးတို့ရဲ့ အချင်းချင်း တစ်ပါးသည်တစ်ပါးကို မှီ၍ ဖြစ်ခြင်းသည်လည်း မဖြစ်တာမဟုတ်၊ ဖြစ်၏။ တည်ခြင်းသည်လည်း မတည်တာမဟုတ်၊ တည်၏။

အဲဒီလို (ဝိပဿနာပါရဂူကျမ်း)မှာ ဆိုထား၏။

တရားထိုင်တဲ့အခါ တစ်နေရာရာက ပူလာတဲ့သဘော ပေါ်တယ်ဆိုကြပါစို့။

ပူတာသည် ယောက်ျားလည်းမဟုတ်၊

ပူတာသည် ဘုန်းကြီးလည်းမဟုတ်၊

ပူတာသည် ကိုရင်လည်းမဟုတ်၊

ပူတာသည် မိန်းမလည်းမဟုတ်၊

ပူတာသည် ငါလည်းမဟုတ်။

ပူတာသည် တေဇောဓာတ် ရုပ်ပရမတ္ထတရားပဲ၊ ပူတယ်လို့ သိလိုက်တဲ့ သိသည်သိသည်လို့ ရှုမှတ်လိုက်တဲ့ သိစိတ်ကလေးကလည်း ဘုန်းကြီး၊ ဦးပဉ္စင်း၊ ကိုရင်၊ ငါ၊ သူ၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမ ဘာတစ်ခုမှ မဟုတ်ဘူး၊ နာမ်တရားပဲ။ မှတ်တိုင်း၊ မှတ်တိုင်း၊ မြင်တိုင်း၊ မြင်တိုင်း၊ ရုပ်နှင့်နာမ်၊ နာမ်နှင့်ရုပ်၊ ဒါပဲတွေ့ရမည်။

ဒါကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှာ-

‘နာမရူပတော ဥဒ္ဓံ အညောံ သတ္တောဝါ ပုဂ္ဂလောဝါ ဒေဝေါဝါ ဗြဟ္မာဝါ နတ္ထိ’ - လို့ ဟောထား၏။

နာမရူပတော-နာမ်၊ ရုပ်နှစ်ပါးထက်။ ဥဒ္ဓံ၊ အလွန်။ အညော၊ နာမ်၊ ရုပ်နှစ်ပါးမှ တစ်ပါးသော။ သတ္တောဝါ၊ သတ္တဝါသည်လည်းကောင်း။ ပုဂ္ဂလောဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း၊ ဒေဝေါဝါ၊ နတ်သည်လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မာဝါ၊ ဗြဟ္မာသည်လည်းကောင်း၊ နတ္ထိ၊

မရှိပါပေ။

ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားမျှသာရှိသည်။ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ၊ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာဆိုတာမရှိဘူး။ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ၊ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာဆိုတာ လောကဝေါဟာရ ခေါ်ဝေါ်ရုံအမည်ပညတ်လောက်မျှ ပါပဲ။ တကယ်ရှိ အဟုတ်ရှိတာက ရုပ်တရားနှင့်နာမ်တရားသာ ရှိသည်။

အဲဒီရုပ်တရားနဲ့နာမ်တရားတွေသည် တစ်သံသရာလုံးက ပျောက်ကွယ်လာ၏။ ရုပ် - နာမ်ကို ရုပ်-နာမ်မှန်း မသိဘူး၊ ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဒီရုပ်နာမ်ကို ငါထင်သူထင် ယောက်ျား၊ မိန်းမ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါထင်ကြ၏။ ပညတ်တွေကဖုံးကွယ်ပြီး ရုပ်ဓာတ်၊ နာမ်ဓာတ်၊ ပရမတ်သဘောလေးပါးက တိမ်မြုပ်ပျောက်ကွယ် နေ၏။

တရားပျောက်တော့ ဘယ်မှာရှာမလဲ ?

‘ပစ္စုပ္ပန်မှီ ဝေါဟာရေ သကေ ကာယမှီ ဝိန္ဒထ’ (မိလိန္ဒ ၃၇၈) လို့ ဟောထားသောကြောင့် တရားရှာတော့ ကိုယ်မှာရှာ ရမယ်။

ဦးပဉ္စင်းတို့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာ ဉာဏ်နဲ့ ရှာကြည့်တော့ ရုပ်တရားနှင့်နာမ်တရားပဲရှိ၏။

‘အဒဿနတော အာယန္တိ၊ ဘင်္ဂါ ဂစ္ဆန္တိ အဒဿနံ။’

သင်္ခါရာ၊ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရတရားတို့သည်။ အဒဿနတော၊ မမြင်ရာအရပ်မှ။ အာယန္တိ၊ လာကုန်၏။

တရားထိုင်တဲ့အခါ အေးတဲ့ရုပ်ကလေးသည် ရှေ့ကလာ တာလား၊ အနောက်ကလာတာလား၊ တောင်ကလာတာလား၊ မြောက်ကလာတာလား၊ အထက်က ကျလာတာလား၊ အောက်က တက်လာတာလားလို့ ပြောလို့မဖြစ်ဘူး ၊ မမြင်ရာအရပ်ကနေ

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၁၉၇

ရောက်လာ၏။

ဘင်္ဂါ၊ ပျက်စီးပြီးကျ ရုပ်နာမ်ဓမ္မတို့သည်။ အဒဿနံ၊ မမြင် ရာအရပ်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားကြလေကုန်၏။

အေးတဲ့ရုပ်ကလေးပေါ်လာပြီး ပျောက်သွားတာ၊ ပျောက် သွားတော့ သူက အရှေ့ကိုသွားတာလား၊ အနောက်ကိုသွားတာ လား၊ တောင်ကိုသွားတာလား၊ မြောက်ကိုသွားတာလား၊ အထက် တက်သွားတာလား၊ အောက်ဆင်းသွားတာလား ပြောလို့မဖြစ်ဘူး၊ မမြင်ရာအရပ်ပြန်သွား ရောက်သွားတာ၊ လာတော့လည်း မမြင်ရာ အရပ်ကနေလာ၏။ ပျောက်သွားတော့လည်း မမြင်ရာအရပ်ကို ပျောက်သွား၏။

အေးတယ်လို့ သိလိုက်တဲ့သိစိတ် နာမ်တရားကလည်း အရှေ့ကလာတာလား၊ အနောက်ကလာတာလား၊ တောင်ကလာ တာလား၊ မြောက်ကလာတာလား၊ အထက်ကကျလာတာလား၊ အောက်ကတက်လာတာလားလို့ ပြောလို့မဖြစ်ဘူး၊ မမြင်ရာအရပ် ကနေ ရောက်လာပါသည်။

အေးတယ်လို့သိလိုက်တဲ့ သိစိတ် နာမ်တရားကလည်း ပျောက်သွားသောအခါ သူက အရှေ့အရပ်ကိုသွားတာလား၊ အနောက်အရပ်ကိုသွားတာလား၊ တောင်အရပ်ကို သွားတာလား၊ မြောက်အရပ်ကို သွားတာလား၊ အထက် တက်သွားတာလား၊ အောက်ဆင်းသွားတာလား ပြောလို့မဖြစ်ဘူး၊ မမြင်ရာအရပ်မှာ ပျောက်သွား၏။

ဒါကြောင့် ရုပ်နာမ်တွေဟာ မမြင်ရာအရပ်ကလာပြီး မမြင် ရာအရပ်ကို ပြန်သွား၏။

နာမရူပ၊ မှတ်ရပုံမှာ၊ ပေါ့သူမှာလွယ်၊ ခက်မယ်စူးစိုက်၊ စိတ် လိုက်မသိ၊ မထွက်ဘိဆို၊ စိတ်ကူးပိုကာ၊ ရုပ်နာမ်ပါခွဲ၊ ပေါ်ဆဲမှတ်စေ၊

၁၉၈ အရှင်ကေလာသ (ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ)

ယားနေလျှင်မှတ်၊ ကုတ်ချင်တတ်၏။ ပြောင်းလတ်ဘယ်ညာ၊
အမှတ်ပါစေ၊ ဝေဒနာပြင်း၊ သည်းခံရင်းသာ၊ ရှုမှတ်ပါဆို၊ အပို လုပ်မှတ်၊
ရှောင်စေအပ်၏။ မှတ်လိုက်ကောင်းဆိုး၊ နှစ်မျိုးလုံးပင်၊ တွေ့မြင်အာရုံ၊
ညွတ်တိုင်းစုံ၏။ မျိုးစုံဝေဒနာ၊ မှတ်ရာအာရုံ၊ တွဲစုံလာကပ်၊
အမှတ်တခြား၊ (ဖောင်တစ်ခြား)၊ သိတာတစ်ခြား ထင်ရှားစ'ယောဂီ။

(ဓဟာစည်ဆရာတော် ဦးဇဋိထ အောင်ပုဒ်လင်္ကာ)

ရူပပရိဂ္ဂဟ နာပရိဂ္ဂဟကို ရင်ချိုင့်၌ စိတ်ကိုထားပြီး
မှတ်နေသော်လည်း မှတ်ရတာ ပေါ့တော့တော့ဖြစ်နေခြင်း၊
စိတ်ကူးပိုခြင်း၊ ပေါ်သမျှကို ကြည့်နေရခြင်းတို့ဖြစ်သည်။
ယာတဲ့ဝေဒနာပေါ်သောအခါ ကုတ်ချင်တတ်ခြင်း၊ မှတ်တာကြာ၍
ပြောင်းထိုင်လိုလျှင် မိမိရောက်တဲ့သင်ခန်းစာ တရားအမှတ်နဲ့
ပြောင်းထိုင်ရမည်။

ဥပမာ။ ။ သိသည်သိသည် တရားအမှတ်နှင့်ပြောင်း
ထိုင်ရခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

တစ်ခါတစ်ရံ တရားမှတ်နေသောအခါ ဝေဒနာတွေပြင်း
ထန်စွာတွေ့ရတတ်သည်။ ဝေဒနာတွေ့တဲ့အခါ 'သည်းခံရင်
နိဗ္ဗာန်ရောက်တယ်' သည်းခံပြီးတော့မှတ်ပါ။ ခဏခဏပြင်တဲ့အပို
အလုပ်တွေကို ရှောင်ပါ။ တရားသည် တစ်ခါတရံ မှတ်ကောင်းသည်။
တစ်ခါတရံ မှတ်၍ မကောင်းပါ။ ပေါ်သမျှတွေ့မြင်သမျှအာရုံတွေ
ကို မိမိစိတ်က ညွတ်နေ၏။ သိနေ၏။ နံရံကို ရွံ့ပေါက်ကလေးပစ်
လိုက်သောအခါ ရွံ့ပေါက်ကတစ်ခြား နံရံကတခြားဖြစ်သလို
ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်မှာ ပေါ်သမျှကိုလိုက်ကြည့်တော့ ပေါ်သမျှသည်
ရုပ်တရားဖြစ်၏။ ပေါ်သမျှကိုသိနေခြင်းသည် နာမ်တရားဖြစ်၏။
ဥပမာ။ ။ တရားမှတ်နေလျှင် အေးတဲ့သဘောကို ခန္ဓာကိုယ်
အပေါ်ပိုင်းမှပေါ်လာ၏။ အေးတဲ့သဘောသည် ရုပ်တရား ဖြစ်၏။

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၁၉၉

အေးတဲ့သဘောကို သိနေခြင်းသည် နာမ်တရားဖြစ်၏။

စောင်းသံပမာ ရုပ်နာမ်နှစ်ဖြာ ဖြစ်ပျက်ဟန်

စောင်းကိုတီးရင် တီးအပ်သောစောင်းမှဖြစ်တဲ့ အသံဖြစ်ပေါ်သည်မှ ရှေး၌ အစိုင်အခဲ အပေါင်းအစုဟူသည်မရှိ၊ ဖြစ်ဆဲအသံသည်လည်း အစိုင်အခဲ အပေါင်းအစုမှ လာသည်မဟုတ်။ ချုပ်ဆဲသောအသံ၏လည်း အရပ်ဆယ်မျက်နှာသို့ သွားခြင်းကပ်ခြင်းမည်သည်မရှိ၊ ချုပ်ပြီးသော အသံသည်လည်း တစ်စုံတစ်ခုသောအရပ်၌ ပေါင်းစု စုဝေးပြီးမတည်ဘူး။ အမှန်စင်စစ်မှာတော့ စောင်းသမားရဲ့ အသံဖြစ်ခြင်းအားလျောက်ပတ်သော စောင်းတီးခြင်း လုံ့လ၊ အသံတွေဟာ ရှေးကမရှိ၊ ယခုမှဖြစ်လာတာ၊ ဖြစ်ပြီး၍ အရှည်မတည်၊ ရုတ်တရက်ချက်ချင်း ချုပ်ပျောက်ပျက်စီးသွားကြသည်။

အဲဒီလိုပဲ ရုပ်နာမ်တရားတို့သည်လည်း ရှေးကမရှိ၊ ယခုမှဖြစ်လာပြီး အရှည်မတည်၊ ရုတ်တရက်ချက်ချင်း ချုပ်ပျောက်ပျက်စီးသွားကြသည်။

ဒါကြောင့်မြတ်စွာဘုရားက-

အနုပ္ပန္နာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာပိ နိရုဇ္ဈရေ၊
နိစ္စံ နဝါဝ သင်္ခါရာ၊ ဝိဏာသဒ္ဓ သမူပမာ။

သင်္ခါရာ၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါး သင်္ခါရတရားတို့သည်။ အနုပ္ပန္နာ၊ စုဆောင်းသိမ်းဆည်းဖြစ်ပြီး မဟုတ်ကုန်ပဲသာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ အကြောင်းကိုစွဲ၍ ရုတ်ခနဲဖြစ်ပေါ်လာကြကုန်၏။ ဥပ္ပန္နာပိ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်ကုန်ပြီး၍လည်း။ နိရုဇ္ဈရေ၊ ရုတ်တရက်ချုပ်ပျက်ကြလေကုန်၏။ နိစ္စံ နဝါဝ၊ ခဏမစဲ အမြဲဖြစ်လျက် အသစ်စက်စက်တို့သာတည်း။ ဝိဏာသဒ္ဓသမူပမာ၊ စောင်းကြိုး စောင်းခွက် တီးမှုတ်ချက်ကြောင့် ပေါ်ထွက်ပျောက်ဟန်

စောင်းသံနှင့်တူလေကုန်စွတကား။

ဒါကြောင့်-

‘ဧဝံ သဗ္ဗေပိ ရူပါရူပိနော ဓမ္မာ အဟုတွာ သမ္ဘောန္တိ၊ ဟုတွာ ပဋိဝေန္တိ’ လို့ ဟောတော်မူ၏။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ရူပါရူပိနော၊ ရုပ်နာမ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ အဟုတွာ၊ ရှေးကမရှိ ကုန်၍။ သမ္ဘောန္တိ၊ ယခုမှဖြစ်ကြကုန်၏။ ဟုတွာ၊ ယခုမှဖြစ်ကုန် ပြီး၍။ ပဋိဝေန္တိ၊ အရှည်မတည် တဖြုတ်ဖြုတ်ချုပ်ပျောက်ကြကုန်၏။

ပစ္စယပရိဂ္ဂဟ= အကြောင်းကိုသိမ်းဆည်းခြင်း

အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကံ၊ အာဟာရ အတိတ် အကြောင်းတရား၅-ပါးတို့ ပြုပြင်သည်၊ ပြုပြင်သည်’ဟုပွား။

အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရဂ္ဂဟဏေန ပနေတ္ထ တဏှာပါဒါနဘဝါပိ ဂဟိတာ ဘဝန္တိ။

အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ဘဝဟုအတိတ်အကြောင်း တရား ငါးပါးရှိ၏။

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ။

ကမ္မံ စိတ္တံ ဥတုအာဟာရောစေတိ စတ္တာရိ ရူပသမုဋ္ဌာနာနိနာမ။

ရုပ်ဖြစ်ကြောင်းတရားလေးပါးတွင် ကံ၊စိတ်, ဥတု, အာဟာရ တို့ပါဝင်၏။

ဤတွင် အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကံ၊ အာဟာရ အတိတ် အကြောင်းတရားငါးပါး ပြုပြင်သည်၊ ပြုပြင်သည်’ဟုပွားရ၏။

သော အာဒိတောဝ ဣတိ ပဋိသန္ဓိက္ခတိ၊ နတာဝိဒံ နာမရူပံ အဟေတုကံ သဗ္ဗတ္ထ သဗ္ဗဒါ သဗ္ဗေသဉ္စ ဧကသဒိသဘာဝ ပတ္တိတော၊ န ဣဿရာဒိ ဟေတုကံ၊ နာမရူပတော ဥဒ္ဒံ ဣဿရာဒိနံ အဘာ

ဝတော။

သော၊ ထိုယောဂီသည်။ အာဒိတောဝ၊ အစဉ်သာလျှင်။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိသန္ဓိကွတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ ဣဒံ နာမရူပံ၊ ဤ
နာမ်ရုပ်သည်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ အဟေတုကံ၊ အကြောင်းမရှိ
သည်။ န၊ မဟုတ်။ သဟေတုကမေဝ၊ အကြောင်းရှိသလျှင်
ကတည်း။

ကသွာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံ
သော အဇ္ဈတ္တ-ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌။ ဧကသဒိသဘာဝပတ္တိတော၊ တစ်ခု
တည်းကဲ့သို့တည်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်လည်း
ကောင်း။ သဗ္ဗဒါစ၊ ခပ်သိမ်းသော အခါ၌လည်း။ ဧကသဒိသဘာဝ
ပပတ္တိတော၊ လည်းကောင်း။ သဗ္ဗေသဉ္စ၊ ခပ်သိမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့
အားလည်း။ ဧကသဒိသဘာဝပတ္တိတော၊ လည်းကောင်း။ နာမရူပံ၊
နာမ်ရုပ်သည်(ထည့်)။ ဣဿရာဒိဟေတုကံ၊ ဣဿရနိဗ္ဗာန ဝိသမ
ဟေတု စသော အကြောင်းရှိသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသွာ၊
အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ နာမရူပတော၊ နာမ်ရုပ်မှ။ ဥဒ္ဓံ၊
အလွန်။ ဣဿရာဒိနံ၊ ဣဿရစသည်တို့၏။ အဘာဝတော၊ မရှိ
ခြင်းကြောင့်တည်း။

ထိုနာမ်ရုပ်နှစ်ပါးသည် အကြောင်းမရှိသည်မဟုတ်၊
အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်၏ဟူလိုသော်။ ၎င်းနာမ်ရုပ်နှစ်ပါး၏
အကြောင်းကား အဘယ်တရားတို့နည်းဟု စူးစမ်းလတ်သော်
အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကံ၊ အာဟာရဟူသော ဟေတု
အကြောင်း၊ ပစ္စယအကြောင်း၊ ပဋိစ္စအကြောင်းအားဖြင့် အကြောင်း
ရင်းကြီးသုံးပါးကို မြင်လေ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊
ဥပါဒါန်၊ ကံ ဤလေးပါးတို့ကား ဇနကဖြစ်၍ ဟေတုအကြောင်း
မည်၏။ အာဟာရသည် ဥပထမ္ဘကဖြစ်၍ ပစ္စယအကြောင်း

မည်၏။

အစိတ်အားဖြင့်ကား ထိုဟေတုအကြောင်းလေးပါးတို့တွင် အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်သုံးပါးတို့သည် အမိနှင့်တူသည်ဖြစ်၍ ဥပနိဿယဟေတုအကြောင်းမည်၏။ ကံသည်အဖနှင့်တူသည်ဖြစ်၍ ဇနကဟေတုအကြောင်းမည်၏။ ပစ္စယအကြောင်း၌ အာဟာရသည် နို့ထိန်းနှင့်တူသည်ဖြစ်၍ သန္တာရကပစ္စယအကြောင်းမည်၏။

ဤကား ပဋိသန္ဓေအခါ ပစ်ချတတ်သော ကံကြောင့်ဖြင့် သော ရုပ်တို့၏ ဟေတုပစ္စယ အကြောင်းတို့တည်း။

ထိုရူပပရိဂ္ဂဟ၊ နာမပရိဂ္ဂဟတို့၌ ယုံကြည်ပိုင်းခြား၍ သိမ်းဆည်းခဲ့သော ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးတို့သည် အလိုအလျောက်ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်၊ ဗြဟ္မာ ဗိဿနိုးစသော တန်ခိုးကြီးသောသူတို့ ဖန်ဆင်း၍ ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်၊ စင်စစ်မှာ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကံ၊ အာဟာရတည်းဟူသော အကြောင်းတရားငါးပါးကြောင့်ဖြစ်သည်။

ဖြစ်ပုံမှာ = တစ်ခုခုသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို အားထုတ်စဉ်မှာ ဖြစ်ရမည့်ဒုက္ခတရားတို့ကို မသိမမြင်ခြင်းကြောင့် မိမိတို့၏ ပတ္တနာဆန္ဒအတိုင်း အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကံဟူသော အကြောင်းတရားလေးပါးကြောင့် အမိဝမ်းတိုက်၌ ပဋိသန္ဓေ နေရသည်။ ထို့နောက် အမိစားသောက်သော အစာအာဟာရသည် ချက်ကြီးမှလျှောက်၍ သားသန္ဓေကို အားပေး သဖြင့် ကြီးပွားလာ သောကြောင့် အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကံ၊ အာဟာရ တည်းဟူသော အကြောင်းတရားငါးပါးကြောင့် ရုပ်နာမ် နှစ်ပါး ဖြစ်ပေါ်လာရသည်။

ဤရုပ်နာမ်နှစ်ပါး ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၏ အကြောင်းတို့ကို ပိုင်းခြားဝေဖန်၍ ဧကန်သိအောင်နှလုံးသွင်းလျက် သိမ်းဆည်းရန်

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၂၃၃

ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ပစ္စယပရိဂ္ဂဟကို ပေးလိုက်သည်။

(ဆဝဿဒီပနီ၊ ၈-၁၈၀)

ကဗဠိကာရာဟာရဟုဆိုအပ်သော အာဟာရကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်သည်အကြင်အခါ၌ အမိသည်စားသောက်အပ်သော အစာမှဖြစ်သော ဩဇာရုပ်ကို ပဋိသန္ဓေနေသောသူသည် ကျေးဇူးကိုခံနိုင်သဖြင့် အမိ၏ဝမ်းရေးနှင့်စပ်သော ချက်ကြိုးဖြင့်ယူနိုင်၏။ ထိုအခါကစ၍ သုဒ္ဓန္ဓကကလာပ် တစ်စည်း၊ တစ်စည်းအားဖြင့် တိုးပွားလတ်သော် ၅၁-စည်းသော ကလာပ်တို့အားဖြင့်ဆောင်၍ စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် ၁၇-ချက်သော စိတ်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်၍ ချုပ်ရှာလေ၏။

ဤစကား၌ ချက်ကြိုးဖြင့်ယူနိုင်၏ ဟူရာဝယ် 'ဧကဿဝါ ဒွိန္ဒဝါ သတ္တာဟာနံ ဂတကာလေ ပတိဋ္ဌာတိ' ဟူသော ဝိဘင်း (အဘိဋ္ဌ-၂-၂၃)ကို ထောက်၍ နှစ်သတ္တာဟ၊ သုံးသတ္တာဟသို့ ရောက်မှ ယူနိုင်၏။

(ထောဂီဝါရု၊ ၈-၁၆၉)

'အကြောင်းငါးတန် ရှိရိုးမှန် သူတို့ဉာဏ်ကြီးပဲ၊

ဘဝသံသရာ ရှည်ရတာ သူတို့ဉာဏ်ကြီးပဲ၊

ခရီးကရှည် အရူးတွေ စားရေးကသိုး အဖော်ကဆိုး။'

ဘဝသံသရာတစ်လျှောက်လုံး ကျင်လည်ရတာ ဘယ်သူ ခြောင့်လဲလို့ လက်သည်တရားခံရာလိုက်တော့ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကံ၊ အာဟာရ ဒီအတိတ်အကြောင်း ငါးပါးကိုသွားတွေ့၏။

'အိပ်မပျော်သောသူအတွက် တစ်ညတာခရီးဟာ ရှည်လျားသည်၊

'ခရီးပင်ပန်းသောသူအတွက် တစ်ယူဇနာခရီးဟာရှည်

လျားသည်၊

‘တရားအားမထုတ်တဲ့ လူမိုက်အတွက် သံသရာခရီးဟာ ရှည်လျားသည်။’

လို့ ဓမ္မပဒမှာ ဟောကြားထား၏။

ပုထုဇ္ဇနော ဥမ္မတ္တကော အရပုထုဇဉ်ဟာ အရူးပဲ၊ သတ္တဝါတွေ စားဝတ်နေရေးအတွက် ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာက ဖြေရှင်းပေး။

တစ်ခါတစ်ရံ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာမလုပ်ဖြစ်ရင် စားရေးက သိုးသွားတယ်၊ စားဝတ်နေရေး အဆင်မပြေဘူး၊ ဟင်းများ၊ ထမင်းများသိုးသွားလျှင် စားမရတော့သလို ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ မလုပ်ဖြစ်ရင် စားဝတ်နေရေး ခက်ခဲသည်။

သတ္တဝါတွေကို ရောက်ရာဘဝ ပျော်အောင်၊ စိတ်ညစ်အောင်လုပ်တာ ဘယ်သူလဲလို့ တရားခံရှာတော့ တဏှာကိုသွားတွေ့၏။ ဒီတဏှာအဖော်ဟာ(ဦးနှော လောကော အတိတ္ထော တဏှာဒါသော) ဘယ်လောက်ပင် ကိုယ်လိုချင်တာရရ၊ ရောင့်ရဲတယ်လို့မရှိဘူး၊ တင်းတိမ်တယ်လို့မရှိဘူး၊ တဏှာခိုင်းသမျှလုပ်နေရတာပဲ။

‘ငါတို့နေရာ ဤကမ္ဘာ တဏှာအုပ်စိုးသည်’အရ ဤကမ္ဘာမှာ တဏှာကအုပ်ချုပ် ဘုရင်လုပ်နေ၏။ ဘယ်သတ္တဝါမဆို တဏှာခိုင်းသမျှ လုပ်နေရတာပဲ၊ ဒါကြောင့် ဒီတဏှာသည် အင်မတန် ဆိုးဝါး၏။

ပစ္စယတွင်၊ အာရုံထင်လာ၊ ဝေဒနာကို၊ သေချာမှတ်ပေး၊ မပျောက် သေးခင်၊ သစ်ပေါ်ချင်တတ်၊ လိုက်မှတ်မကုန်၊ မှတ်ကောင်းကြံ့၍၊ တင်တုံကျေးဇူး၊ မှတ်ခိုင်းဦးလေ၊ အမှတ်တွေသွက်(ဖောင်းပိန်တွေသွက်)၊ မြန်ပျောက်ပျက်က၊ ထိုင်ဘက်နှင့်ထိ၊ ဖြန့်မှတ် ကြည့်ဆို၊ အဆန်းကိုတ၊ မတွေ့ရသူ၊ ငြီးငွေ့မှုလျှင်၊ အတူတူပြော၊ မှတ်သောအခါ၊

သိက္ခာသုံးပင်၊ ပြည့်စုံမြင်စေ၊ ကြက်သီးတွေထ၊
ပီတိပေင်၊ မီးသွင်ပြီးပြက်၊ မြင်လျက်စိတ်ဦး၊ အသိထူးလာ၊
ကြောင်းကျိုးပါ၊ သိကာနေတတ်၏။

(မဟာစည်ဆရာတော် ဦးစဋိလ ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ)

ပစ္စယပရိဂ္ဂဟကို မှတ်နေသောအခါ ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်မှ
ဝေဒနာတို့သည် ဘာကြောင့်နာသနည်းဟု သေချာကြည့်သော်
လည်း အရင်နာတာမှမပျောက်သေးခင် နောက်ထပ် အသစ်ဝေဒနာ
တို့သည် ပေါ်လာတတ်၏။ လိုက်၍ကြည့်သော်လည်း မကုန်နိုင်
ဘူး။ ပေါ်သမျှသည် အပျောက်မြန်အပျက်မြန်၏။ တရားမှတ်နေ
ရင်းနဲ့ ညာဘက်လက်ပြင်ကြောနာလျှင် ညာဘက်လက်ပြင်ကြော
သာ နာသလား။ ဘယ်ဘက်လက်လက်ပြင်ကြောကော ဘယ်လို
နေသေးတုံး၊ နောက်ကြောတွေကော ဘယ်လိုနေသေးတုံးဆိုပြီး
'တစ်ကိုယ်လုံးတုံ ထက်အောက်စုံ အကုန်ဖြန့်ကြည့်ပါ။' အရ ခန္ဓာ
ကိုယ်တစ်ကိုယ်လုံး ဖြန့်ကြည့်ပါ။ ဘယ်မှမတွေ့မှ ရင်ချိုင့်ပြန်လာ
ပြီး ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ကို ဆက်ပွားရမည်။

တရားမှတ်နေခြင်းသည် သီလသိက္ခာ သမာဓိသိက္ခာ
ပညာသိက္ခာ ဟုဆိုအပ်သော သိက္ခာသုံးပါးနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ကြက်သီး
မွေးညှင်းများ ထနေခြင်းသည် ပီတိ၏သဘောပင်ဖြစ်၏။ တရား
မှတ်နေရင်း ပေါ်သမျှသည် အကြောင်းတရားဖြစ်၏။ ပေါ်သမျှကို
သိနေခြင်းသည် အကျိုးတရားဖြစ်၏။

ဥပမာ။ ။ တရားမှတ်နေလျှင် မိမိရှေ့မှာ မိမိခန္ဓာကိုယ်
တစ်ကိုယ်ပေါ်လာ၏။ အဲ့ဒီခန္ဓာကိုယ်သည် အကြောင်းတရားဖြစ်
၏။ မိမိရှေ့မှာ မိမိခန္ဓာကိုယ်ပေါ်နေပါလားလို့ သိနေခြင်းသည်
အကျိုးတရားဖြစ်၏။

ဒီပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ကို ရှုရင်းနဲ့ တစ်ခါတစ်ရံ အတိတ်

ဘဝတွေလဲပေါ်တတ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ရှေ့နာမပရိဂ္ဂဟတွင်၊ တစ်ခါတစ်ရံ နောက်အဒ္ဓါနပရိဂ္ဂဟစသည်တွင် အတိတ်ဘဝတွေ ပေါ်တတ်သည်။

ဥပမာ။ ။ တရားအားထုတ်နေရင်းနဲ့ လူ့ဘဝတွေ့တယ် ဆိုပါစို့။ လူ့ဘဝမဖြစ်ခင်က ဘယ်ဘဝဖြစ်သလဲဆိုတာ သေချာ ညွှတ်ကြည့်ပါ။ တွေ့ပါလိမ့်မယ်၊ သိပါလိမ့်မယ်။ မြေဇင်းတောရ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကတော့ မကြည့်ခိုင်းပါဘူး။ သံဝေဂဉာဏ် ဖြစ်ပွားအောင်ကြည့်ရင် ကောင်းပါသည်။

ဒီနေရာမှာ တောင်ကြီးမြို့က ယောဂီမတစ်ဦးရဲ့အမြင်ကို သာကေအနေနဲ့ ပြောပြချင်ပါသည်။ တရားစခမ်းသိမ်းပွဲတုန်းက သူ့ကိုယ်တိုင် တင်ပြလျှောက်ထားချက်ပါ။

အတိတ်ဘဝများစွာနဲ့ တောင်ကြီးမြို့က မငယ်ငယ်ထွေး

ကျေးဇူးတော်ရှင် မောင်းထောင်မြေဇင်းတောရဆရာတော် ဘုရားကြီးနှင့် ဟောဖော်ညွှန်ပြ သွန်သင်ဆုံးမပေးခဲ့တော်မူခဲ့ကြ သော ကျေးဇူးတော်ရှင် ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ ဆရာတော်ဦးကေလာသ အားအမှူးထား၍ ရဟန်း၊ ယောဂီ၊ လူယောဂီနှင့် ကြွရောက်လာကြ သော ဓမ္မမိတ်ဆွေ သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့ဘုရား။

ဘုရားတပည့်တော် တတိယအကြိမ် ရက်(၆၀)တရား စခန်းသိမ်းပွဲ၌ ဝိပဿနာပိုင်းဆိုင်ရာကို လျှောက်ထားခွင့်ပြုတော် မူပါဘုရား။

ရက်(၃၀)သမထ ထူထောင်ခဲ့သော အကျိုးတရားတွေ

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၂၇

ကြောင့် ဝိပဿနာပိုင်းမှာ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကံ၊ အာဟာရ ဆိုတဲ့ အတိတ်ကပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ အကြောင်းတရားတွေကြောင့် အခု ပစ္စုပ္ပန်မှာ နေရတဲ့ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့ရဲ့ ဖြစ်စဉ်တွေကို ကိုယ့်ရှေ့တီဗ္ဗိ မှာကြည့်ရသလို ထွက်လေ၊ဝင်လေကို သတိကလေးနဲ့ စောင့်ကြည့် နေရုံကလေးနဲ့ အထူးအားမစိုက်ရပဲ လွယ်လင့်တကူ မြင်ခဲ့ရပါတယ် ဘုရား။

သမထထူထောင်ခဲ့တဲ့ အကျိုးတရားတွေဟာ ဝိပဿနာ အစပိုင်း ရှုမှတ်လိုက်ကတည်းက ခန္ဓာအတွင်းပိုင်း ကလီစာတွေကို အတွဲလိုက် တွေ့ခဲ့ရပါတယ်ဘုရား။ ဗိုက်ထဲမှာရှိနေတဲ့ အနေအထား ပါမကျန် တွေ့ခဲ့ရပါတယ်ဘုရား။

လည်ပင်းကနေ အောက်အထိဖောက်ပြီး အပေါ်စီးကနေ ဗိုက်ထဲက ကလီစာတွေကိုလှမ်းမြင်ရပါတယ်ဘုရား။ ရှုထောင့်အစုံ ကနေ တပည့်တော်ရဲ့အတွင်းပိုင်း ရုပ်တရားကြီးကို ပြတ်ပြတ်သား သား၊ ရှင်းရှင်းလင်းလင်းကြီးကို မြင်ခဲ့ရပါတယ်ဘုရား။

နောက်ရက်တွေမှာလဲ ဝမ်းတွင်းအတွင်းပိုင်းနံရံတွေမှာ အရိအချွဲတွေနဲ့ မညီမညာ တည်ရှိနေပုံကိုလည်း မြင်တွေ့ခဲ့ရပါ တယ်ဘုရား။

သွေးကြောတွေယှက်ဖြာနေတဲ့ ဦးနှောက်ကိုလည်း မြင်ခဲ့ ရပါတယ်ဘုရား။ ဘာမှမက်မောတွယ်တာစရာ မရှိတဲ့အပြင် ရွံ့မုန်း စရာကောင်းပြီး နောက်ထပ်ခန္ဓာကိုယ်အသစ် မလိုချင်တော့တဲ့ အသိတွေ ဖြစ်မိပါတယ်ဘုရား။

‘ငါပဲ’လို့ ဘယ်လိုမှ တွေးလို့မရအောင် ရုပ်တရားနာမ် တရားသက်သက်ကြီး၊ ရုပ်ကလာပ်စည်းတွေနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ ရုပ်ခန္ဓာကြီးပဲဆိုတဲ့ အသိဉာဏ် ရခဲ့ပါတယ်ဘုရား။

ဝမ်းတွင်းပိုင်းတွေက ရွံ့မုန်းစရာကောင်းသလို၊ လှပါတယ်

လို့ထင်နေတဲ့ အပေါ်ယံအရေပြားရဲ့အပေါ်က အပေါက်တစ်ပေါက် စီမှာ မွေးညှင်းတစ်ပင်စီကို မှန်ဘီလူးနဲ့ပြသလို ထင်ထင်ရှားရှားကြီး ကိုလဲ မြင်ခဲ့ရပါတယ်ဘုရား။

အဲဒါကိုမြင်ပြန်တော့လည်း လိုချင်စရာ၊ နှစ်သက်စရာ ဆိုလို့ အပ်ပေါက်တစ်နေရာ ချစရာတောင် မရှိတော့ပါဘုရား။

အပေါ်ယံအရေပြားတွေ မီးရှို့သလို ကြည့်တိုင်းကြည့်တိုင်း တွန့်တက်သွားပြီး အရေပြားအောက်က အသားပေါ်မှာကပ်နေတဲ့ သွေးကြောတွေကိုလည်း တွေ့ခဲ့ရပါတယ်ဘုရား။ ဖြစ်ပျက်မနား ရုပ်နာမ်တရားတွေဆိုတာ ဒါပါလားဆိုပြီး ငြီးငွေ့ရွံ့မုန်းမိပါတယ် ဘုရား။

အရေပြားကနေစပြီး အသားတစ်လွှာချင်းစီ ကွာကျပြီး နောက်ဆုံး အရိုးစုပဲကျန်တာကိုလည်း တွေ့ခဲ့ရပါတယ်ဘုရား။

ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းပိုင်းထဲကနေ ဗုံးပေါက်ကွဲသလိုမျိုး ပေါက်ကွဲထွက်ပြီး ခန္ဓာအပြင်က အသားတွေစုတ်ပြတ်ပြီး ဖွာလန် ကျနေတာကိုလည်း တွေ့ခဲ့ရပါတယ်ဘုရား။

ပိုးလောက်တွေ အပြည့်တွယ်နေတဲ့ ကိုယ့်ရဲ့ခန္ဓာကိုယ်ကြီး ကိုလည်း ပြန်တွေ့ခဲ့ရပါတယ်ဘုရား။ ကိုယ့်အသုဘ ကိုယ်ရှုရသလို မျိုးပါပဲဘုရား။

ခန္ဓာကိုယ်ကြီးဟာ ကြည့်တိုင်းကြည့်တိုင်း ရှုတိုင်းရှုတိုင်း ဘာမှမက်မောစရာမရှိတဲ့အပြင် ရုပ်တရားရယ်၊ သိသိနေတဲ့နာမ် တရားရယ် နှစ်မျိုးပဲရှိပါလားဆိုတာ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ လက်တွေ့ သိခဲ့ရပါတယ်ဘုရား။

သမထ-ဝိပဿနာရှုဖွားခြင်းရဲ့ အကျိုးကျေးဇူးကြောင့် ထပ်ပြီး သံသရာလည်ရမှာ ကြောက်စေတဲ့ သံဝေဂတရားတွေ အများကြီးရစေတဲ့ အတိတ်ဘဝကို ပြန်မြင်တွေ့ခဲ့ရပါတယ်ဘုရား။

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၂၃၉

တပည့်တော်ဟာ အတိတ်က မိန်းမဘဝနှစ်ဘဝ ဖြစ်ခဲ့တာ မြင်ပါတယ်ဘုရား၊ မိန်းမတစ်ဘဝက သီလရှင်ဆရာလေးပါဘုရား၊ မိန်းမတစ်ဘဝက အဲဒီမှာပဲ သစ်ပင်အကြီးကြီးတစ်ပင် ပိလို့သေပြီး၊ နောက်ထပ်တစ္ဆေ(ပြီတ္တာ)ဘဝကို ပြန်မြင်ခဲ့ရပါတယ်ဘုရား။

‘ဝက်ဘဝက တစ်ဘဝ’

‘ဝက်ဝံဘဝက တစ်ဘဝ’ မြင်ခဲ့ရပါတယ်ဘုရား။

ရေထဲကငါးဘဝကတော့ မရေမတွက်နိုင်အောင်ကို တအံ့တဩ မြင်ခဲ့ရပါတယ်ဘုရား။

အတိတ်ဘဝကို မြင်ပြီးတော့ နောက်ထပ်ထပ်ပြီး သံသရာ လည်ရမှာ၊ ခန္ဓာတွေထပ်ပြီးဖြစ်ရမှာ ပိုပြီးတော့ ကြောက်မိပါတယ် ဘုရား။

ဘဝသံသရာအဆက်ဆက် မရေမတွက်နိုင်ဖြစ်ခဲ့၊ ခံစားခဲ့ ရတာတွေဟာ မဆုံးနိုင်မှန်း ကိုယ်တွေ့သိမြင်ခဲ့ရပါတယ်ဘုရား။

အချို့ဟာတွေကတော့ စကားနဲ့ပြန်ပြောပြဖို့ ခက်ခဲလှပါတယ်၊ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျတရားထိုင်ပြီးမှ သိနိုင်ပါတယ်ဘုရား။

အခုလိုလက်ရှိခန္ဓာကိုလည်း မမက်မောတော့ပဲ ငြီးငွေ့မှု တွေ၊ သံသရာထပ်ပြီးလည်ရမှာ ကြောက်တဲ့အသိတရားတွေ ရလာ တာဟာ သမထဝိပဿနာ ရှုပွားမှုရဲ့ အကျိုးကျေးဇူးရလဒ်တွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား။

တပည့်တော်တို့တတွေ လိုချင်တဲ့နိဗ္ဗာန်ဟာ တကယ်တော့ မဝေးပါဘူး၊ သို့သော် ဆုတောင်းနေရုံကလေးနဲ့လည်း ဘယ်တော့မှ မရောက်နိုင်ပါဘူးဘုရား။

လူတိုင်းခန္ဓာရထားတဲ့အတွက် လူတိုင်းနိဗ္ဗာန်လမ်းညွှန် မြေပုံရထားပြီးသားတွေဖြစ်ပါတယ်ဘုရား၊ ကိုယ်ရထားတဲ့ ရုပ်နာမ် တွေရဲ့ဖြစ်ပျက်မှုကိုသာ တကယ့်အရှိနဲ့အသိကိုက်နေအောင် သတိ

ကပ်ပြီး ရှုမှတ်ပွားများသွားကြဖို့ပဲ လိုပါတော့တယ်ဘုရား။

ဖြစ်ပျက်မှုကိုမြင်အောင်ရူပြီး ဖြစ်ပျက်ကိုမုန်း ဖြစ်ပျက်ဆုံးပြီး မြတ်နိဗ္ဗာန်ကို အရောက်လှမ်းနိုင်ကြပါစေ---။

ကံကောင်းထောက်မ ရလာတဲ့ဘဝမှာ ဝိပဿနာဉာဏ် အမြင်ဖြင့် ရှုမှတ်ပွားများရင်း ဘဝတန်ဖိုးရှိအောင် အားထုတ်နိုင်ကြပါစေ.....လို့ ဆုမွန်ကောင်းတောင်းရင်း ဘုရားတပည့်တော်၏ ကုသိုလ်အဖို့ကို မျှဝေမှု ပြုပါတယ်ဘုရား။

ငယ်ငယ်ထွေး (B.sc)၊ ၂၈-နှစ်

ည/၃၈၆၊မင်းလမ်း၊ညောင်ပင်သာရပ်ကွက်၊တောင်ကြီးမြို့။

အခွါနပရိဂ္ဂဟ=အခွန်ကိုသိမ်းဆည်းခြင်း

အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကံ၊ အာဟာရ အတိတ်အကြောင်းတရားငါးပါးသည် ပြုပြင်၍ဖြစ်ဆဲ၊ ပြုပြင်၍ဖြစ်ဆဲဟု ပွားပါ။

ဤအကြောင်းငါးပါး၊ အကြောင်းသုံးပါးတို့နှင့် တကွ ဖြစ်စေအပ်သော ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးသည် ယခုအခါ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ ဤခဏ၌ဖြစ်သကဲ့သို့ ရှေးရှေးသော အတိတ်ဘဝ ထိုထိုကာလတို့၌ လည်း ၎င်းနည်းတူ ဖြစ်ခဲ့ဖူးလေပြီ။ နောင်လာလတ္တံ့ အနာဂတ်ဘဝ ထိုထိုကာလတို့၌လည်း ၎င်းနည်းတူ ဖြစ်လတ္တံ့ဟူ၍ ပိုင်းဖြတ် ယုံကြည်စွာ နှလုံးထား၍ အတိတ်ကာလ၊ အနာဂတ်ကာလနှစ်ပါးကို ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ ပေါင်း၍ 'ဤခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့ သည် ဖြစ်ဆဲဖြစ်ဆဲ'ဟု အခွန်ကိုသိမ်းဆည်းအပ်၏။

အဝိဇ္ဇာသည် ရှေးရှေးသော အမှတ်မဲ့ တစ်ခုခုသောဘဝ၌ ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပတို့ကို မတပ်မက်အပ်သော တရားစုဖြစ်ပါလျက် နှင့် ဒါန၊ သီလ၊ ဘာပနာတို့ကိုပြုပြီး မစားအပ်သောအဆိပ်ကို

စားအပ်၏ဟုထင်မှားသော ယောက်ျားမိုက်ကဲ့သို့ နောက်နောင်ဖြစ်
လတ္တံ့သော လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာတို့၏သန္တာန်၌ ဧကန်ကပ်ငြိသော
ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏစသော ဘေးကြီးတို့ကို မှန်ကန်စွာ ယုံကြည်ပိုင်း
ဖြတ်၍ မသိတတ်သောတရားသည် အဝိဇ္ဇာမည်၏။

ထိုထိုလူ့ဘဝ၊ နတ်ဘဝ၊ ဗြဟ္မာဘဝတို့၌ ရအပ်သောရုပ်
တရားတို့ကို ငါသည်ရပါမူ ဩော်ကောင်းလေစွ၊ကောင်းလေစွ နှလုံး
ပြု၍ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာတို့ကိုပြုပြီး သင်ခုန်းသွား၌ ထားအပ်
သော ပျားရည်ကိုလျက်လိုသော သူမိုက်ကဲ့သို့၊ နောက်နောင်၌ဖြစ်
လတ္တံ့သော လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာတို့၏သန္တာန်၌ ဧကန်ကပ်ငြိသော
ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏဘေးကြီးတို့ကို မှန်ကန်စွာမသိဘဲ အာသာ
ငင်ငင် တပ်မက်ခြင်းသည် တဏှာမည်၏။

အဆက်ဆက်တပ်မက်ခြင်းသည် ဥပါဒါန်မည်၏။

ထိုထိုလူ့ဘဝ၊ နတ်ဘဝ၊ ဗြဟ္မာဘဝတို့၌ ရအပ်သောရုပ်
တရားတို့ကို ငါသည်ရပါမူ ဩော်ကောင်းလေစွ၊ကောင်းလေစွ နှလုံး
ပြု၍၊ ၎င်းကုသိုလ်တို့၏ အကျိုးအားဖြင့် လူ၊ နတ်တို့၏သမ္ပတ္တိကို
ရရစေသတည်းဟု မိမိ၏စေတနာဖြစ်စေခြင်း၊ ကာမဂုဏ်၏အရ
သာကိုခံစားလိုသော ယောက်ျားမိုက်သည် ဘီလူးမတို့လှည့်ပတ်အပ်
သောရူပါရုံ၌ အာသာငင်ငင်တပ်မက်ခြင်း၊ မငြင်းမဆန်သူနိုင်ငံ၌
အစားခံလိုက်ရသကဲ့သို့ ဇာတိ-ဇရာ-မရဏ၏ အာရုံ၌ အာသာ
ငင်ငင် တပ်မက်ခြင်းသည် ကံမည်၏။

ထိုထိုလူ့ဘဝ၊ နတ်ဘဝ၊ ဗြဟ္မာဘဝတို့၌ ရအပ်သောရုပ်
တရားတို့ကိုရပါမူ ဩော်ကောင်းလေစွ၊ကောင်းလေစွ နှလုံးပြု၍
ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာတို့ကိုပြုပြီး၍ လာလတ္တံ့သောဘေးကြီးတို့ကို
မကြည့်မရှု မိမိရရ အားကျပါးကျ အစာကိုမက်သောငှက်ခါးသည်
အစာကိုသာမြင်၍ ညောင်စေ့ကျော့ကွင်းဘေးကို မမြင်သကဲ့သို့

အာသဝနှင့်တကွ အားထုတ်ဆောင်ရွက်တတ်သော တရားသည် အာဟာရမည်၏။

(ဘာဝနာဝါရုဇုမှ)

တေဘုမ္မကံ၊ ဝဋ်သုံးတန်၌၊ ဒုက္ခသစ္စာ၊ ဖြစ်ကြောင်းရှာသော်၊
တဏှာသမုဒယ၊ သူ့ကြောင့်ပြခဲ့၊ ဒုက္ခဘုံတွေ့၊ ကြုံပလေ့တည်း၊
နန်းမြေရိပ်စံ၊ ရွှေနိဗ္ဗာန်ကား၊ ဧကန်သုခ၊ ချမ်းသာလှတဲ့၊ နန်းမခေမာ၊
ရောက်ကြောင်းရှာသော်၊ ရှစ်ဖြာမဂ္ဂင်၊ ဒုန်းပြန်နှင့်၍၊ မဂ်လျှင်အမတား၊
မြတ်ခွင်သာသို့၊ ကပ်ခါအေးကြုံ၊ ဘေးတွေကုန်သည်၊ တေဘုမ္မက၊
လွတ်စေသော်။

မှတ်ချက်။ ။ရူပပရိဂ္ဂဟ-နာမပရိဂ္ဂဟ-ပစ္စယပရိဂ္ဂဟ-အဒ္ဓါန
ပရိဂ္ဂဟ ဤလေးပါးကို ပုဗ္ဗကိစ္စဟုခေါ်သည်။

ဉာဏ်စဉ်များ

ဉာဏ်စဉ်နှင့်ပတ်သက်၍

ဝိသာခါဒါယိကာမကြီး၊ သံကိစ္စ-သောပါကသာမဏေတို့
သည် ခုနစ်နှစ်အရွယ်က အရိယာဖြစ်ကြသည်။ ဤအရွယ်ကလေး
တွင် အဘယ်မှာ ဉာဏ်စဉ်ဆယ်ပါး လိုက်သိနေမည်နည်း။ မသိပါ
သော်လည်း စိတ်အစဉ်ဖြစ်ပြီး မဂ်စိတ်ဖိုလ်စိတ်တွေဖြစ်သွားသည်
မဟုတ်ပါလော။ ထို့ကြောင့် မဂ်စိတ်ဖိုလ်စိတ်ခေါ်တဲ့ လောကုတ္တရာ
စိတ်ဖြစ်ဖို့ကသာ အဓိကလိုရင်း အရေးကြီးဆုံးမှတ်ကြတပည့်တို့၊
ဉာဏ်ဆယ်ပါးရထားလျှင် ဘယ်ဉာဏ်ရောက်ပြီဟု မှန်းပြီးသိရ၏။
သို့ပါသော်လည်း ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်နှင့် ဘင်္ဂဉာဏ်သာလျှင်

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၂၃၃

သေချာစွာသိနိုင်သည်။ အထက်သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်များ သိဖို့ရန် အလွန်ခဲယဉ်းသည်။ ဖြစ်ဖူးသူများမှာ ဂေါတြဘူဉာဏ်၊ အနုလောမဉာဏ်တို့ကို သိနိုင်သည်။ ဂေါတြဘူဉာဏ်ဟု အမည်မသိသူများလည်း သူ့သဘာဝအတိုင်း ဖြစ်သွား၏။

ဉာဏ်စဉ်ဆိုတာ သမာဓိ အချိန်ဒီဂရီနှင့် ဝိပဿနာ ရင့်ကျက်သောအခါ အလိုလို တိုး၍တက်၍ဖြစ်သွားပါလိမ့်မည်။ အားထုတ်သူက အမည်မသိပေမယ့် ဉာဏ်စဉ်တွေ ရှိမိလျက်သား ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ မရောက်ဖူးသောဒေသသွားတဲ့အခါ လမ်းကရွာတွေကို တွေ့ပေမယ့် အမည်ကိုမသိသကဲ့သို့ မှတ်လေ။

(ယောဂီပါရဂူကျင့်စဉ်ကျမ်း၊ ၈-၁၀၇)

ဉာဏ်စဉ် ၁၀-ပါး

၁။ သမ္မသနဉာဏ်၊	၂။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၊
၃။ ဘင်္ဂဉာဏ်၊	၄။ ဘယဉာဏ်၊
၅။ အာဒီနဝဉာဏ်၊	၆။ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်၊
၇။ မုဗ္ဗိတုကမျတာဉာဏ်၊	၈။ ပဋိသင်္ခါဉာဏ်၊
၉။ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်၊	၁၀။ အနုလောမဉာဏ်၊

သမ္မသနဉာဏ်ပွားပုံ
အနိစ္စရူပွားနည်း

အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကံ၊ အာဟာရ အတိတ် အကြောင်းတရားငါးပါး ပြုပြင်၍ တရိပ်ရိပ် တဖွဲဖွဲ တသံသံအားဖြင့် သူ့အလိုလို ဖြစ်ပျက်၍နေသော ရုပ်နာမ်တို့သည် အမြဲမရှိ အနိစ္စ-အနိစ္စ-အနိစ္စ ဟုပွားပါ။

(ဤသို့ရှုခြင်းဖြင့် လက္ခဏာယာဉ်သုံးပါးလုံးပြီး၏။)

ဒုက္ခရူပနည်း

အဝိဇ္ဇာ-တဏှာ-ဥပါဒါန်-ကံ-အာဟာရ အတိတိ
အကြောင်းတရား ငါးပါးပြုပြင်၍ တရိပ်ရိပ် တဖွဲဖွဲ တသဲသဲအားဖြင့်
သူ့အလိုလိုဖြစ်ပျက်၍နေသော ရုပ်နာမ်တို့သည် ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း
ဖြင့် နှိပ်စက်၍နေသောကြောင့် အလွန်တရာမှ ဆင်းရဲလှပါတကား။

ဒုက္ခ--ဒုက္ခ--ဒုက္ခ။

အနတ္တလက္ခဏာရူပွားနည်း

အဝိဇ္ဇာ-တဏှာ-ဥပါဒါန်-ကံ-အာဟာရ အတိတိ
အကြောင်းတရား ငါးပါးပြုပြင်၍ တရိပ်ရိပ် တဖွဲဖွဲ တသဲသဲအားဖြင့်
သူ့အလိုလိုဖြစ်ပျက်၍နေသော ရုပ်နာမ်တို့သည် အနှစ်သာရမရှိ၊
အလိုသို့မလိုက်၊ အစိုးမရ၊ ကိုယ်မဟုတ်။

အနတ္တ--အနတ္တ--အနတ္တ။

လက္ခဏာယာဉ်သုံးပါး သမ္မသနဉာဏ်

တောဘူမက သင်္ခါရေသု၊ ပဿတော လက္ခဏတ္တယံ၊

သမ္မသနနာမံ ဉာဏံ၊ ဇာတံ ပဌမယောဂိနော။

တောဘူမကသင်္ခါရေသု၊ ကာမ-ရူပ-အရူပတွင် ပါဝင်သမျှ
သင်္ခါရတို့၌။ လက္ခဏတ္တယံ၊ မမြဲနိုင်လစ် ကြောက်မက်ဖွယ်အဖြစ်
နှင့် အနှစ်မဲ့သား လက္ခဏာယာဉ်သုံးပါးကို။ ပဿတော၊ နည်းအဖုံ
ဖုံ ကုန်အောင်စုံမျှ တလုံလဲလဲ စွဲမြဲထင်အောင် ဆင်ခြင်ကြည့်ရ
သော။ ပဌမ ယောဂိနော၊ ပထမလျှင် အစထွင်၍ အစဉ်ကြီးကုတ်
အားထုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ သမ္မသနနာမံ ဉာဏံ-သမ္မသနအမည်
ရလျက် သင်္ခါရတွင်း ဉာဏ်အလင်းသည်။ ဇာတံ၊ ဒုက္ခဓပ်သိမ်း
ဝဋ်ဇာတ်ငြိမ်းဖို့ ကိန်းအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်၍လာလေသတည်း။

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၂၅

သမ္မသန၊ မှတ်ရတမျိုး၊ တိုး၍ကောင်းတတ်၊ မှတ်သောခါဝယ်၊
 ပေါ်တာတွေကို(ဖောင်းပိန်တယ်ကို)၊ စလယ်အဆုံး၊ သုံးပါးလုံး
 ပင်၊ ရိပ်ရိပ်မြင်လာ၊ ဆတ်ခါထစ်ထစ်၊ သုံးလေးဖြစ်၏။ ပေါ်သစ်
 အာရုံ၊ အဖုံဖုံပျောက်၊ အကောင်းရောက်က၊ လောဘတကြီး၊
 အားထုတ်နည်းကြောင့်၊ ပျင်းပြီးလာလို့၊ ဟာကျဲဆိုလတ်၊ မှတ်စေ
 အပ်၏။ ဘိက္ခုကတ်ထွက်များ၊ တရားသာပင်၊ မှတ်ဖို့သင်ရာ၊
 ယိမ်းယိုင်ကာလေး၊ တင်းကြပ်အေးစူး၊ ဖြစ်ထူးကိုယ်လုံး၊ ထင်ဆုံး
 ဝေဒနာ၊ စိတ်ပါပါမှတ်၊ ယမ်းတတ်ခေါင်းခြေ၊ လက်ခြေမျက်နှာ၊
 ဖူးပေါက်တာထင်၊ မှတ်ပျောက်ပင်တည်း၊ ရိုးလျှင်ပျင်းတတ်၊
 မှတ်သည့်အခါ၊ သိတာချင်းတူ၊ ပျောက်အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ အနတ္တာ၊
 ရှင်းပြရာ၏။ ကွေးတာနှင့်ဆန့်၊ လေးငါးခန့်မြင်၊ စကြံ ထိုတူ၊
 အချုပ်မှုကား၊ ရှုသူစိတ်ထဲ၊ မမြဲအနိစ္စ၊ ဒုက္ခ အနတ္တာ၊ ထင်မြင်
 လာ၏။

(မဟာစည်ဆရာတော် ဦးစဋိလ ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ)

သမ္မသနဉာဏ်ကိုမှတ်နေသောအခါ ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်ရှိ
 ပေါ်သမျှကို ကိုယ့်နိမိတ်က ထိုးပြတဲ့နေရာကို အစ၊အလယ်၊အဆုံး
 သုံးပါးလုံးမြင်ရ၏။ (ဥပါဒ်-ဋီ- ဘင် . . . ပါးလုံးမြင်ရ၏။) ဥပမာ-
 တရားမှတ်နေရင်းနဲ့ ရင်ချိုင့်သည် စ၍နာလာ၏။ (ဥပါဒ်)။ ရင်ချိုင့်
 နာတာကို စိုက်ကြည့်နေသောအခါ ရင်ချိုင့်သည် ပြိုကွဲသွား၏။
 (ဋီ)။ ပြိုကွဲသွား၍ အစိတ်စိတ်အမွှာမွှာ တဖွဲဖွဲ တသံသံ ပျက်စီးသွား
 ၏။ (ဘင်)။ ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်မှ ပေါ်သမျှတို့သည် အဖုံဖုံပျောက်သွား
 ၏။ မှတ်ကောင်း၍ လောဘကြီးအားထုတ်ခြင်းကြောင့် ပျင်းလာ
 ၏။ မှတ်ရတာ ဟာတာတာ ကျဲတဲတဲ ဖြစ်လာ၏။ စိတ်သည်
 အပြင်ထွက်တာများ၏။ ဘယ်လိုပင်ပျင်းပျင်း ဘယ်လိုပင်ဟာဟာ

ဘယ်လိုပင် စိတ်အပြင်ထွက်ထွက် မိမိတရားကိုပင် မိမိရမုတ်ပါ။

တရားမှတ်နေသောအခါ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးသည် ယိမ်းယိုင် တတ်၏။ ယိမ်းယိုင်တော့ ဆင်းရဲတဲ့ ဒုက္ခသဘောသိရ၏။ ကိုယ့် အလိုသို့ မလိုက်တဲ့ အနတ္တသဘောသိရ၏။ ယိမ်းယိုင်တာ ပျက် သွားလျှင် အနိစ္စသဘောသိရ၏။ ဤသည်ပင် သမ္မသနဉာဏ်၏ သဘောတည်း။

တိဗိဇနိသား၊ ပမာထား၍၊ တို့များခန္ဓာ၊ ရှုကြည့်ပါက၊ မှန်စွာ တရား၊ သိကာသွား၏။

ဖန်သားပြင်ပေါ်၊ စောင့်ကြည့်သော်က၊ ထင်ပေါ်လာငြား၊ အရပ် များကို၊ ရှုစားနေစဉ်၊ ပေါ်ပျောက်မြင်၏။

ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်၊ စောင့်ကြည့်သော်က၊ ထင်ပေါ်လာငြား၊ ပေါ်တာ များကို၊ ရှုစားနေစဉ်၊ ဖြစ်ပျက်မြင်၏။

ဖြစ်ပျက်မြင်က၊ အနိစ္စနှင့်၊ ဒုက္ခအနတ္တာ၊ မှန်သိပါသည်၊ သေချာ စူးစိုက်ကြည့်ဖို့တည်း။

သမ္မသနဉာဏ်နှင့် မန္တလေးမြို့က မသီတာ

ယောဂီ မသီတာသည် စတုတ္ထအကြိမ်တရားစခန်းကို ဝင် ရောက်အားထုတ်၏။ သမထ-ဝိပဿနာ အားကောင်း၏။

မသီတာဟာ သမ္မသနဉာဏ်ကို မှတ်နေရင်းနဲ့ မျက်နှာပြင် ပေါ်ကို မိုးစက်မိုးပေါက်တွေမှန်နေသလို အေးစက်စက်နဲ့ ဖွဲဖွဲကလေး ဖြစ်နေတာကိုတွေ့ရသည်။ ခန္ဓာကိုယ်မှာလည်း တင်းတင်းကျပ်ကျပ် နဲ့ စူးစူးရှရှလေးဖြစ်နေတာကို သိရသည်။ တင်ပဆုံကွင်းကလဲ ပြင်း ပြင်းပြပြနဲ့ အောင့်နေတာကိုတွေ့ရသည်။ အဲဒီအရာအားလုံးကို သိမ်းကျုံးမှတ်လိုက်တော့ ငြိမ်သက်သွားသည်။ ငြိမ်သက်နေရာမှ

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၂၇

သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့လေး ဖြစ်ပျက်နေတာကိုလည်း သိရ၏။

ခန္ဓာကိုယ်တွင်းကို လေထိုးပိုက်နဲ့ ထိုးသွင်းနေသလို ခန္ဓာကိုယ်အောက်ပိုင်းမှစပြီး တဖြည်းဖြည်း တင်းတင်းပြီး ဖောင်းဖောင်းလာ၏။ မီးပုံးပျံကြီးလို ခန္ဓာကိုယ်ကြီးက လှုပ်စိလှုပ်စိနဲ့ ဘယ်ညာယိမ်းထိုးနေ၏။ တဖြည်းဖြည်း အဆမတန်တင်းကားလာပြီး ပေါက်ကွဲတော့မလိုဖြစ်နေရာမှ ပြန်ပြီး ကျုံ့ကျုံ့ဝင်သွား၏။ ကျုံ့လွန်းမကကျုံ့ဝင်ပြီး သေးသေးလေးဖြစ်နေရာမှ အစက်အပျောက်ကလေးလိုဖြစ်ပြီး ပျောက်ကွယ်သွားပါသည်။

အမှလို အမ၊ အလယ်၊ အဆုံး သုံးပါးလုံးမြင်ရသောအခါ ဝမ်းသာသွားသည်။ မမြဲတဲ့သဘော ဆင်းရဲတဲ့သဘော ကိုယ့်အလိုသို့ မလိုက်တဲ့သဘောကို ဒိဋ္ဌသိရတော့ ပိုပြီးဝမ်းသာသွားပါသည်။

အဲဒီလိုဖြစ်ပျက်ကို သိရုံမျှနှင့် ဆင်းရဲတဲ့သဘော အစိုးမရတဲ့သဘောတို့ကို အလိုလိုသိလာတတ်သောကြောင့် ဓမ္မသင်္ဂဏီဋီကာ၌လည်း---

‘ဝိသေသတောပန၊ အထူးအားဖြင့်ကား။ ဣမသ္မိဉာဏော၊ ဤဝိပဿနာဉာဏ်၏အရာ၌။ အနိစ္စလက္ခဏာဒဿနမေဝ၊ အနိစ္စလက္ခဏာကို မြင်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ပဓာနံ၊ လိုရင်းပဓာနသဘာဝသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မိံ၊ ထို အနိစ္စလက္ခဏာကို။ ဒိဋ္ဌေယေဝ၊ မြင်ရသော်သာလျှင်။ ဣတရာနိ၊ ဤမှကြွင်းသောလက္ခဏာတို့ကို။ ကမေန၊ အစဉ်အတိုင်း။ ဒိဋ္ဌာနိ၊ မြင်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

မေဃိယ၊ ချစ်သားမေဃိယ။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အနိစ္စသညှီနော၊ အနိစ္စသညာထင်လာသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အနတ္တသညာ၊ အနတ္တဟုထင်လာမှုသည်။ သဏ္ဍာတိ၊ အလိုလိုတည်လာ၏။ အနုပ္ပာသညှီနော၊ အနတ္တသညာထင်လာသည်ရှိသော်။ အသ္မိမာန

၂၇၈ အရှင်ကေလာသ (ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ)

သမုဋ္ဌါတံ၊ ငါဟူသော မာနကင်းပြတ်ခြင်းသို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်လေ၏' လို့ မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

ဤသို့ ပါဠိလာရီအတိုင်း မမြဲတဲ့သဘောတွေကို အထူးသဖြင့် များစွာသိမြင်လာပြီးလျှင် ဒုက္ခနှင့်အနတ္တသဘောတွေကိုပါ အလိုလို သိမြင်လာပြီးသားဖြစ်လာရပါသည်။ ဤမမြဲတဲ့သဘောတွေသည် မမြဲတဲ့သဘောတွေဖြစ်သည်။ ငါ၊ သူတစ်ပါး၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမ မဟုတ်မှန်း၊ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း မဟုတ်မှန်း၊ အစိုင်အခဲ အထည်ခြပ်သဏ္ဍာန်မဟုတ်မှန်း၊ အမာခံအနှစ်သာရဟူ၍ မြူမှုန်ခန့်မျှ မရှိမှန်း၊ အတ္တမဟုတ်မှန်း၊ သူ့အလိုအလျောက် ဉာဏ်ရှင်းသွား၏။

တရားဆိုတာ အဲဒီလို ကိုယ်တိုင်အားထုတ်ပြီး၊ ကိုယ်တိုင်ခံစားသိရှိမှ အဖိုးတန်၏။

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်

အကြောင်းတရားတွေ သူ့အလိုလိုဖြစ်ပေါ်၍ လာသောကြောင့် ရုပ်နာမ်တရားတွေ တရိပ်ရိပ် တဖွဲဖွဲ တသဲသဲအားဖြင့် သူ့အလိုလိုဖြစ်၍ နေပါတကား။

အကြောင်းတရားတွေ သူ့အလိုလိုပျက်၍နေသောကြောင့် ရုပ်နာမ်တရားတွေ တရိပ်ရိပ် တဖွဲဖွဲ တသဲသဲအားဖြင့် သူ့အလိုလိုပျက်စီး၍နေပါတကား။

အမြဲမရှိ- အနိစ္စ- အနိစ္စ- အနိစ္စ ဟုပွားပါ။

တထာ ပရိဗန္ဓဝိမုတ္တဿ ပန တဿ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏတော ပဋ္ဌာယ ယာဝါနုလောမာ တိလက္ခဏံ ဝိပဿနာ ပရံပရာယ ပဋိပစ္စန္ဓဿ နဝံ ဝိပဿနာဉာဏာနိ ပဋိပဒါဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိနာမ။

(အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း)

ပန- မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိမှတစ်ပါး ပဋိပဒါဉာဏ ဒဿန ဝိသုဒ္ဓိကိုဆိုအံ့။ တထာပရိဗန္ဓဝိမုတ္တဿ၊ ထိုသို့သောအခြင်း အရာဖြင့် ဩဘာသအစရှိသော ဆယ်ပါးသောဝိပဿနာညစ်ညူးကြောင်း ဘေးရန်တို့မှလွတ်သော။ တဿ၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏတော၊ အဖြစ်အပျက်ကို သိသောဉာဏ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ယာဝါနုလောမာ၊ သစ္စာနုလောမဉာဏ်တိုင်အောင်။ တိလက္ခဏံ၊ လက္ခဏာယဉ်သုံးပါးကို။ ဝိပဿနာ ပရမ္မရာယ၊ ဝိပဿနာအဆင့်ဆင့်အားဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇန္တဿ၊ ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ နဝ ဝိပဿနာဉာဏာနိ၊ ကိုးပါးသော ဝိပဿနာဉာဏ်တို့သည်။ ပဋိပဒါဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိနာမ၊ ပဋိပဒါဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ မည်၏။

တရားကျင့်တဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်မှစ၍ သစ္စာနုလောမဉာဏ်တိုင်အောင် အနိစ္စ-ဒုက္ခ-အနတ္တလက္ခဏာ သုံးပါးကို မြင်အောင်ရှုပါ။

မှတ်ရုံသာမှတ်နေတဲ့အခါ အလင်းရောင်တွေကိုလဲ တွေ့ရ တတ်သည်။ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာတာမျိုးကိုလည်း တွေ့ရတတ် သည်။ ဒီလိုစတဲ့ အရသာထူးလေးများကို တွေ့ရတော့ ပင်ပန်း ဆင်းရဲမှုများ ပျောက်ကင်းပြီး၊ ချမ်းချမ်းသာသာ လွယ်လွယ်ကူကူ နှင့် ရှုမှတ်လို့ကောင်းနေ၏။ တည်ငြိမ်မှုကလည်းရ ချမ်းသာမှု ကလည်းဖြစ် လွယ်ကူမှုကလည်းရှိတော့ ရှုမှတ်တိုင်း ရှုမှတ်တိုင်း အာရုံရော မှတ်စိတ်ပါ အတွဲလိုက်ဖြစ်ပေါ်ပျောက်ပျက်နေတာကို ထင်ထင်ရှားရှား တွေ့ရပါလိမ့်မည်။ အဲဒီလိုဖြစ်မှုပျက်မှုကို လွယ်ကူ စွာသိတာက နုသောဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်။

ဒီအခါမှာ ရှုမှတ်ရင်းပင် အလင်းရောင်စတဲ့ အထူးအထွေ

များကို စဉ်းစားအားရ သဘောကျနေတာက လမ်းမှားပဲ။ မှတ်ရုံသာ မပြတ်မှတ်နေမှ လမ်းမှန်ပဲ။ မပြတ်မှတ်နေမှ ဉာဏ်တက်မယ်လို့ လမ်းမှန်လမ်းမှားကို ပိုင်းခြားဝေဖန်ကာ ဉာဏ်အမြင် စင်ကြယ်တာ က မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ။

ဒီလို ရှုမှတ်တဲ့အခါ ပေါ်မှု၊ ပျောက်မှု၊ ဖြစ်မှု၊ ပျက်မှုကို မှတ်ချက်တိုင်းမှာ ပိုင်းပိုင်းခြားခြား ပြတ်ပြတ်သားသား မြင်ရ သိရတာက ရင့်သော ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်။

ရင့်သော ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်မှ အနုလောမဉာဏ်အထိ အကျင့်လမ်းစဉ် အသိအမြင် စင်ကြယ်တာက ပဋိပဒါဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ။

ဤရုပ်တုံး၊ ရုပ်ခဲကြီးကို ကြည့်နေပါလျက် အတွင်းသား ပရမတ်ကလေးတွေကို မြင်နေရသည်ဆိုတာတော့ သဘောကျ လောက်ပြီဟု ထင်ပါသည်။ ရုပ်တုံး၊ ရုပ်ခဲပျောက်ပြီးဖြစ်ပျက်တာ ကိုပဲ သိနေရင်ကျေနပ်တော့။ မကျေနပ်ရင်လဲ ဥပမာပြဦးမယ်။

ဥပမာ။ ။ အလွန်တရာလှလိုသော လူတစ်ယောက်သည် မိမိကိုယ်ကို တန်ဆာဆင်၍ မှန်ကြည့်သောအခါ ရှေးဦးစွာ မှန်သား ပါမှန်တစ်ခုလုံးကို မြင်ရသည်။ မှန်ကိုမြင်ပြီးနောက် ချက်ချင်းပင် မှန်ထဲက မိမိအရိပ်ကို မြင်မယ်။ အရိပ်ကိုမြင်သောအခါ မိမိ၏ မျက်နှာနှင့်ဦးခေါင်းကို အလှပြုပြင်ရမယ်။ဤကဲ့သို့ပြုပြင်နေသော အခါ တစ်စထက်တစ်စ ပို၍ပို၍ သေသေချာချာ ပြုပြင်ပါလိမ့်မည်။

သေချာစူးစိုက်ပြီး ပြုပြင်တဲ့အခါ မျက်လုံးမျက်ခုံး၊ နဖူးဆံမှ စ၍ မိမိမျက်နှာကိုသာ မြင်၍မြင်၍နေပါမယ်။ မှန်ကြီးကို သတိ မရဘဲနေမယ်။ ကြည့်ပါများလျှင် မိမိမျက်နှာ စင်ကြယ်နေတာကို တွေ့ရမယ်။ မှန်ကိုမမြင်ရ၊ မှန်ကိုလွန်သွားတယ်လို့ ဆိုရမည်။

ဒုတိယဥပမာ။ ။ ဖန်ဘူးကြီးတစ်ခုတည်းမှာ လှပတင့်တယ် ရှုချင်ဖွယ်ကောင်းတဲ့ ရေသတ္တဝါကလေးတွေကို ရေအပြည့်ထည့်၍ လွှတ်ထားပြီး ကြည့်ပါများတော့ ရေသတ္တဝါကလေးတွေ အဖိုအမ အငယ်အကြီး မြူးတူးပျော်ပါး ရှုပ်ယှက်ခတ် သွားလာနေတာကို တွေ့ရမယ်။ ဖန်ဘူးနှင့်ရေ ပျောက်၍ ရေသတ္တဝါကို မြင်မည်။

ဒီလိုပဲ ဤကိုယ်ကောင်ကြီးမှာလည်း ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးရှိသည်။ (သမာဓိပဋိဘာဂနိမိတ် မျက်မှန်)ဖြင့် ကြည့်မှပိုမြင်နိုင်သည်။ ဖြစ်ပျက်မြင်လျှင် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်လိုခေါ်သည်။

နိမိတ်သုံးပါး

၁။ နိမိတ် စတည်အခြေပျိုးတာ ပရိကမ္မနိမိတ်၊

၂။ နိမိတ် ပို့ယူရတာ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၊

၃။ နိမိတ် ခိုင်မြဲတာ ပဋိဘာဂနိမိတ်။

လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးက-

၁။ သမထမှာ ပရိကမ္မနိမိတ်ထင်မြင်အောင် အားထုတ်မှု ရုပ်နာမ်ဓမ္မ၌ တကြိမ်တစ်ခါမျှပင် ထင်မြင်ရသော ဝိပဿနာအမှုသည် အဆန်ပမာဏတည်ရှိသော မျိုးစေ့နှင့်တူ၏။

၂။ သမထတွင် ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ထင်မြင်အောင် အားထုတ်မှု ဝိပဿနာ၌ သမ္ပသနဉာဏ် တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှပင် ထင်မြင်မှုသည် ထိုထက်အောင်မြင် ရင့်သန်သော မျိုးစေ့နှင့်တူ၏။

၃။ သမထတွင် ပဋိဘာဂနိမိတ်ထင်မြင်အောင်အားထုတ်မှု၊ ဝိပဿနာ၌ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှပင် ထင်မြင်မှုသည် ထိုထက် အလွန်အောင်မြင်ရင့်သန်သော မျိုးစေ့နှင့်တူ၏---လိုဆိုသည်။

ယော စ ဝဿသတံ ဇီဝေ၊ အပဿံ ဥဒယဗ္ဗယံ၊

ဧကောဟံ ဇီဝိတံ သေယျော၊ ပဿတော ဥဒယဗ္ဗယံ။

ယော စ၊ အကြင်သူသည်လည်း။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ရုပ်နာမ်တို့၏ ဖြစ်ပုံပျက်ပုံကို။ အပဿံ၊ အိမ်မက်တွင်မျှ မမြင်ရဘူးပဲ။ ဝဿသတံ၊ အနှစ်တစ်ရာလုံး။ ဇီဝေ၊ အသက်ရှည်၏။ တံဿ၊ ထိုသူ၏။ ဇီဝိတာ၊ အသက်ရှည်မှုထက်။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ရုပ်နာမ်တို့၏ ဖြစ်ပုံပျက်ပုံကို။ ပဿတော၊ မြင်သောသူ၏။ ဧကောဟံ၊ တစ်ရက်မျှ။ ဇီဝိတံ၊ အသက်ရှည်နေခြင်းသည်။ သေယျော၊ မြတ်သေး၏။

* ဖြစ်ပျက်နှစ်ဖြာ၊ မမြင်ပါပဲ၊ တစ်ရာအသက်၊ ရှည်သည်ထက်လည်း၊ ဖြစ်ပျက်နေဟန်၊ ရုပ်နှင့်နာမ်ကို၊ အမှန်မြင်လျက်၊ ဉာဏ်စဉ်တက်၍၊ တစ်ရက်တာမျှ၊ သက်ရှည်ရသော်၊ လောကလူ့ရွာ၊ ကောင်းမြတ်သာသည်၊ မြတ်စွာဗုဒ္ဓ၊ မိန့်ခွန်းတည်း။

(မဟာစည်)

ဥဒယဗ္ဗယ၊ မှတ်ကသွက်သွက်၊ မြန်ထက်ကောင်းတာ၊ ဝမ်းသာစွာပြော၊ ကောင်းသဘောမှာ၊ ပေါ်လာကိုယ်နှင့်၊ ကြားမှတ်သင့်တာ၊ မိစ္ဆာမှတ်နိုင်၊ တည့်ပိုင်ပိုင်ပင်၊ မထင်မရှား၊ အာရုံများလည်း၊ ရထားတွဲများ၊ ခုတ်၍သွားသို့၊ ဘေးနားရိပ်ရိပ်၊ မှတ်စိတ်ကမြန်၊ ပြိုင်ချိန်းဟန်နှယ်၊ ပန်ကာလည်သို့၊ မှတ်ဘွယ်ရှိက၊ မကျန်ရပင်၊ မှတ်ရင်းပင်ရှု၊ တခုစီဖြစ်၊ ပျောက်လစ်မြန်စွာ၊ ကောင်းလှပါ၍၊ တဏှာမာန၊ ဒိဋ္ဌိကစွဲ၊ ထူးကဲတရား၊ ရနေလားထင်၊ မဆက်ချင်လျော့၊ ကန်တော့ယုံကြည်၊ ပေါ်သမျှမှတ် (ဖေါင်းစသည်မှတ်)၊ ဝိပဿ်ဉာဏ်ပါ၊ လက္ခဏာသုံးပါး၊ ဖြစ်နိုင်သားဟု၊ မှတ်ရှုကောင်းဆဲ၊ ဖျဉ်းခနဲစိမ့်၊ ယိမ်းငြိမ်လှိုက်ကြွ၊ သတိကလစ်၊ ရှိန်ရှိန်ဖြစ်လာ၊ လင်းရောင်ပါမြင်၊ အေးပေါ့လျင်မြန်၊ နူးညံ့ခိုင်သင့်၊ ဝန်ခံလင့်၏၊ မှတ်သင့်ရာမှာ၊ ငေးကာ

စွဲတတ်၊ နှိမ်ဟောအပ်ပေ၊ ကျောက်မြက်တွေပယ်၊ ကောက်သူ
နယ်လာ၊ မိန်းမသားပင်၊ ရချင်ခဏ၊ သင်္ခါရတည်း၊
မေ့ရတာကြုံ၊ ပီတိဟုံနှင့်၊ တဖုံပေကွာ၊ လွန်ရာသမာဓိထိမိဒ္ဓဝင်၊
ပဿဒ်ကြဉ်ထား၊ အကြောင်းများလှ၊ ဖြစ်စပျောက်ဆုံး၊ သိမ်းကျုံး
ရှင်းလင်း၊ သိမြင်ခြင်းသည်၊ ဉာဏ်ရင်း ဥဒယဗ္ဗယတည်း။

(မဟာစည်ဆရာတော် ဦးစဋီလ ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ)

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကိုမှတ်နေသောအခါ ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်မှာ
ပေါ်သမျှကို မိမိရရ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ကြည့်နိုင်မှတ်နိုင်၏။ ခန္ဓာကိုယ်
ကြီးသည် ပန်ကာလည်သလို ဖြစ်လာ၏။ အဲဒီလိုဖြစ်လာတော့
ဆင်းရဲတဲ့သဘော မိမိအလိုသို့ မလိုက်တဲ့သဘော နောက်ပိတ်ဆုံး
ပန်ကာလည်တာပျောက်သွားတဲ့ အနိစ္စသဘောကို သိမြင်ရ၏။

ကျောက်တွေကောက်သော အမျှသမီးသည် အဖိုးမတန်တဲ့
ကျောက်တွေကိုပယ်ပြီး အဖိုးတန်တဲ့ကျောက်ကို ကောက်ရမှာဖြစ်
သလို ယောဂီသည်လည်းပဲ ခန္ဓာကိုယ်ပြင်ပ ဗဟိဒ္ဓပေါ်တာတွေကို
လိုက်ကြည့်မနေပဲနဲ့ ပဋိဘာဂနိမိတ် သမာဓိမျက်မှန်သည် ထိုးပြ
ညွှန်ပြသော ခန္ဓာကိုယ်တွင်း အဇ္ဈတ္တတွေကိုပဲ ကြည့်နေပါ။
ဘာမှမတွေ့မှ ရင်ချိုင့်ပြန်လာပြီးမှတ်ပါ။

တစ်ခါတစ်ရံ ပီတိသဘောကြောင့် မေ့တာတွေလည်း
ဖြစ်၏။ သမာဓိလွန်ကဲလျှင် အိပ်ငိုက်တတ်၏။ ကိုယ်ငြိမ်းချမ်းခြင်း
စိတ်ငြိမ်းချမ်းခြင်း ပဿဒ္ဓိကို ကြဉ်ထားပါ။ ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်မှာ
ပေါ်သမျှအကြောင်းအရာတွေသည် အများကြီးဖြစ်၏။ ပေါ်သမျှ
အကြောင်းအရာများကို အစအဆုံး ဖြစ်စပျောက်ဆုံး သိမ်းကျုံး
သိမြင်ခြင်းသည် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၏ သဘောတည်း။

ဒီဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သည် ဤကိုယ်ကြီးထဲမှာ တွေ့ရ၏။

ယခုမှတွေ့ရ၏။ အရှင်ကမတွေ့ရဘူး၊ အရှင်ကမရှိပဲ ယခုမှ ရောက်လာပြီး ဘယ်ကရှိရသလဲ၊ ဘယ်ကလာပြီး ရောက်ရသလဲလို့ ထင်ဖွယ်ရှိသည်။

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဟာ အရှင်ကလည်း အသစ်ဖြစ်လိုက် အဟောင်းဖြစ်လိုက်၊ အဟောင်းပျက်လိုက် အသစ်ဖြစ်လိုက်နှင့် အစဉ်မပြတ် ဖြစ်ပျက်လျက်ရှိနေတာပဲ။ ယခုလဲ' ဖြစ်ပျက်၍ပင်ရှိ နေ၏။ ဘယ်ကမှလဲ မလာ၊ ဘယ်ကိုမှလည်း မသွား၊ အပ်ဖျားပေါ် မုံညှင်းစေချသကဲ့သို့ ဤနေရာပင်ဖြစ်ပြီး ဤနေရာမှာပင် ပျက် သွား၏။

ဒါကြောင့် မဟာနိဒ္ဒေသပါဠိတော်မှာ ဒီလိုဟောတော်မူ ထားပါသည်။

အနိဓာနဂတာ ဘဂ္ဂါ၊ ပုဇ္ဇော နတ္ထိ အနာဂတေ၊

နိဗ္ဗတ္တာ ယေပိ တိဋ္ဌန္တိ၊ အာရဂ္ဂေ သာသပူပမာ။

ဘဂ္ဂါ၊ ဖြစ်ပေါ်လာပြီးနောက် ချက်ချင်းပင်ချုပ်ပျောက်ကြ ကုန်သော ရုပ်နာမ်တရားနှစ်ပါးတို့သည်။ အနိဓာနဂတာ၊ ငြိမ်းလေ ပြီးသည့် ဆီမီးပမာ သိုမှီးရာမရှိသော အဖြစ်သို့ ရောက်ကြကုန်လေ ပြီ။ အနာဂတေ၊ မဖြစ်သေးမီ အနာဂတ်ကာလ၌။ ပုဇ္ဇော၊ လာ၍ဖြစ်ဖို့ရာ အစုအပုံသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိနှင့်လေ။ ယေပိ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာ နာမ်ရုပ်တို့သည်လည်း။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်ပေါ်လာကြ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကြကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာ နာမ်ရုပ်တို့သည်လည်း။ အာရဂ္ဂေ၊ အပ်သွားပွတ်ဆောက်ဖျား၌။ သာသပူပမာ၊ အစဉ်အပြတ် တင်အပ်ချအပ်သော မုန်ညှင်းတို့နှင့် တူသောပမာရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကြကုန်၏။

စကြာမင်းစည်းစိမ်နှင့် ရဟန်းစည်းစိမ်

အညီအမျှအားရှိကြကုန်သော ဤသမ္မောဓိအင်္ဂါ ၇-ပါး တို့နှင့် ပြည့်စုံသော အခါ၌ စကြာမင်းတို့၏အင်္ဂါရတနာ ၇-ပါး နှင့်ပြည့်စုံသော လေးကျွန်းသေဋ္ဌ်နှင့် စကြာမင်းကြီးသည် လူ့ လောကတွင် အတုမရှိသော စည်းစိမ်ချမ်းသာကြီးကို ခံစားရ သကဲ့သို့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း သာသနာတော်စီးပွားတွင် လောကသုံးပါး၌ အတုမရှိသော သမဏစည်းစိမ်ကို ခံစားရသည် ကို ရည်ရွယ်၍ ဓမ္မပဒပါဠိတော်၌-

၁။ သုညာဂါရေ ပဝိဋ္ဌဿ၊ သန္တစိတ္တဿ ဘိက္ခုနော၊
အမာနသီ ရတိ ဟောတိ၊ သမ္မာ ဓမ္မံ ဝိပဿတော။

၂။ ယတော ယတော သမ္မသတိ၊ ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ၊
လဗ္ဘတိ ပိတိပါမောဇ္ဇံ၊ အမတန္တံ ဝိဇာနတံ။

လို့ ဟောတော်မူတယ်။

၁။ သုညာဂါရေ၊ ဆိတ်ငြိမ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း၌။ ပဝိဋ္ဌဿ၊ ဝင်၍တည်နေသော။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဓမ္မံ၊ ရုပ်နာမ် တရားကို။ ဝိပဿတော၊ အထူးထင်မြင်ရသည်ဖြစ်၍။ သန္တစိတ္တဿ၊ ငြိမ်းချမ်းသောစိတ်ရှိသော။ ဘိက္ခုနော၊ ယောဂီ ရဟန်းအား။ အမာနသီ၊ လေးကျွန်းသေဋ္ဌ်နှင့် စကြာမင်း၏ စိတ်ပျော်မွေ့ခြင်းထက် လွန်ကဲသော။ ရတိ၊ ရွှင်ပျော်ချမ်းမြေ့ စိတ်ပျော်မွေ့ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်လေ၏။

၂။ ယတော ယတော၊ အကြင်အကြင် ကိုယ်ခန္ဓာ၌။ ခန္ဓာနံ၊ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ဖြစ်မှု - ပျက်မှုကို။ သမ္မသတိ၊ သုံးသပ်၏။ အမတန္တံ၊ အမြိုက်ချမ်းသာအစုကို။ ဝိဇာနတံ၊ သိနိုင်ကြကုန်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ တတော တတော၊

ထိုသို့သုံးသပ်ရာတိုင်း သုံးသပ်ရာတိုင်းမှ။ ပီတိပါမောဇ္ဇံ၊ နှစ်သက်
ရွှင်လန်းဝမ်းမြောက် ခြင်းကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရနိုင်လေသတည်း။

လူမင်း၊ နတ်မင်း၊ သိကြားမင်းတို့၏ လောကီစည်းစိမ်
ခံစားဆဲအခါ၌ မြန်ယုက်နှစ်သက်ခြင်းသည် သမ္မောဓိအင်္ဂါ ညီညွတ်
ပြည့်စုံ၍ ဝိပဿနာသုခကို ခံစားရသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ မြန်ယုက်
နှစ်သက်ခြင်းကို အစိတ် ၂၅၆-ပုံစိတ်သော်လည်း တစ်စိတ်မျှ
မမီဘူးတဲ့။ သမ္မောဓိအင်္ဂါ ၇-ပါးတို့၏ အရသာသည်
ဤမျှလောက်ကြီးကျယ်၏။ ဒါကြောင့် 'သဗ္ဗရသံ ဓမ္မရသော
ဇိနာတိ'လို့ ဟောတော်မူ၏။

သဗ္ဗရသံ၊ အလုံးစုံသော လောကီချမ်းသာ အရသာဟူသမျှ
ကို။ ဓမ္မရသော၊ ဓမ္မချမ်းသာအရသာသည်။ ဇိနာတိ၊ လွှမ်းမိုးနိုင်၏။

(လယ်တီဒီဝနီ ပထမတွဲ)

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ တီရဏပရိညာ စခန်းသို့ရောက်လျှင်
ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိခေါ်သည်။

ကင်္ခါဝိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိဆိုတာ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ၊
ငါ့သူတစ်ပါး ယောက်ျား၊ မိန်းမ မဟုတ်မှန်းသိလာ၏။
ရုပ်နာမ်သာအစစ်ဖြစ် မှန်း ရှင်းရှင်းကြီး၊ ဘွင်းဘွင်းကြီး ပေါ်လာ၏။
ယုံမှားသံသယ ကင်းသွားသဖြင့် အပါယ်မလားနိုင်၊
စူဠသောတာပန်ဖြစ်ပြီ လို့ဆို ရပါသည်။

ဣမိနာ ပန ဉာဏေန သမန္နာဂတော ဝိပဿကော ဗုဒ္ဓ
သာသနေ လဒ္ဓသာသော လဒ္ဓတိဋ္ဌော နိယတဂတိကော စူဠ
သောတာပန္နောနာမ ဟောတိ။

ဣမိနာ ပန ဉာဏေန၊ ဤဥဒယဗ္ဗယ ဝိပဿနာဉာဏ်
ပညာနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ဝိပဿကော၊ ဝိပဿနာ
ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဗုဒ္ဓသာသနော၊ မြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၂၂

၌။ လဒ္ဓဿာသော၊ ရအပ်သောသက်သာရာ ရှိသည်ဖြစ်၍။ နိယတ
ဂတိကော၊ မြဲသောဂတိလားရာ ရှိသည်ဖြစ်၍။ စူဠသောတပန္နော
နာမ၊ စူဠသောတာပန်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သည် အိမ်ရှေ့မင်းသား

ရုပ်နာမ်အဖြစ်အပျက်ကို စိတ်စိုက်ပြီးနေတဲ့အခါ စိတ်
တည်ငြိမ်နေတဲ့အခါ တသံသံ တရိပ်ရိပ်ဖြစ်ပျက်နေသော ရုပ်ကို
ကြည့်ကာ 'အနိစ္စ၊ အနိစ္စ'ဟု ရှုပါ၊ ပွားပါ။ အကယ်၍ ယူစရာမရ
အောင်ပျက်ပုံကို ရှုရင်းရှုရင်း ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို အပ်တွေနှင့်ဝိုင်းဆွ
နေသလို တစ်ကိုယ်လုံးပူလောင်လာသလို ဖြစ်လာခဲ့လျှင် ဒုက္ခထင်
သည်ဟုမှတ်ပါ။ ဒုက္ခတရားလည်းမမြဲရကား အနိစ္စလို့ရှုပေးပါ။

ရုပ်နာမ်တို့၏ တစ်လောကလုံးဆိတ်သုဉ်းနေပုံ ခန္ဓာကိုယ်ကြီး
ဟာ မရှိတော့ပဲ အကြည်ဓာတ်၊ အကြည်တုံး၊ အကြည်ခဲကြီး ဉာဏ်
ထဲမှာထင်ခဲ့လျှင် ဃနကျေပျောက်ပြီး အနတ္တဆိုက်နေပြီလို့ သိမှတ်
နိုင်ပါသည်။ ဘာထင်ထင် အနိစ္စသာရှုပွားပေးပါ။ အားမလျှော့နှင့်။
မှချ သောတာပန်ဖြစ်ရမယ်၊ ဖြစ်လိမ့်မယ်လို့ စိတ်ပြဋ္ဌာန်းချက်
ထားပြီးကြိုးစားပါ။

ဒီဥဒယဗ္ဗယစခန်းဟာ ဘာနှင့် လောကဥပမာတူသလဲ
ဆိုရင် ရုပ်နာမ်တို့၏ တသံသံ၊ တဖွားဖွား၊ တလှုပ်လှုပ်၊ တရိပ်ရိပ်
တွေ ကြည့်ပြီး ဖြစ်တာလဲမမြဲ၊ ပျက်တာလဲမမြဲဟု မျက်စိဖြင့်မြင်
ရသလို စိတ်မှာတကယ်ထင်လာလျှင် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်မှာ 'အိမ်ရှေ့
မင်းသားစခန်း ရောက်ခဲ့ပြီလို့ဆိုရမယ်၊ ၎င်းအိမ်ရှေ့မင်းသားကြီး
ဟာ နန်းတက်ရမှု မခက်တော့ဘူး။

ထို့အတူ ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းကို ကြိုးစားပြီး သဒ္ဓါနှင့်
ပညာ၊ သမာဓိနှင့်ဝီရိယ ညီမျှအောင်အားထုတ်မိလျှင် တစ်ခဏချင်း

ဖြစ်ဖြစ် ရက်ပိုင်းလောက်နှင့်ဖြစ်ဖြစ်၊ လပိုင်းလောက်နှင့်ဖြစ်ဖြစ် မုချဇကန် နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ငြိမ်းအေးမှုကြီးကို ခံစားရတော့ မယ်လို့မှတ်ပါ။ အဲဒီလို ယောဂီပါရဂူကျင့်စဉ်ကျမ်းမှာ ရေးထားတာ တွေ့ရပါသည်။

* ဉာဏ်စဉ်တွေထဲမှာ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သည် လိုရင်းဖြစ် ၏။ ဒီကန္တီနည်းကို အားထုတ်မည်ဆိုပါက ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ဟစ်ခု ကိုသာ ပွားနေပါ။ ကျန်တဲ့ဉာဏ်စဉ်တွေ ရှုပြီးသားဖြစ်ပါသည်။

တောဘူမက သင်္ခါရေသု၊ ပဿတော ဥဒယဗ္ဗယံ၊

ဥဒယဗ္ဗယနာမံ ဉာဏံ၊ ဇာတံ ဒုတိယ ယောဂီနော။

တောဘူမကသင်္ခါရေသု၊ ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပတွင် ပါဝင်ကြ တောင်း သင်္ခါရအပေါင်းတို့၌။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ဖြစ်လျှင်ချက်ချင်း ပျက်ပုံ အခင်းကို။ ပဿတော၊ တုတ်ခြစ် တောက် မိုးရေပွက်နှင့် အပ်ထက် မှန်ညှင်း နေထွက်နှင်းသို့ မယွင်းပုံပြု အဖန်ဖန်ရှုသော။ ဒုတိယ ယောဂီနော၊ ဒုတိယအဆင့် ဉာဏ်ကုန်လွှင့်၍ အသင့်ကြိုးကုတ် အားထုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဥဒယဗ္ဗယနာမံ ဉာဏံ၊ ဥဒယဗ္ဗယအမည် ရသည့် သင်္ခါရတွင်း ဉာဏ်ရောင်အလင်းသည်။ ဇာတံ၊ ဒုက္ခခပ်သိမ်း ဝဋ်ဇာတ်ငြိမ်းဖို့ ကိန်းအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်၍လာပေသတည်း။

ဘင်္ဂဉာဏ်ပွားပုံ

အကြောင်းတရားတွေ သူ့အလိုလို ပျက်၍သွားသော ကြောင့် ရုပ်နာမ်တရားတွေ တရိပ်ရိပ် တဖွဲဖွဲ တသဲသဲအားဖြင့် သူ့အလိုလို ပျက်စီး၍နေပါတကား။

အမြဲမရှိ အနိစ္စ-အနိစ္စ-အနိစ္စ ဟုပွားပါ။

ဒီလိုဘင်္ဂဉာဏ်ကို ရှုနေရင်း သမာဓိကောင်းလာသော ကြောင့် ဖြစ်ပျက်တွေ တံလျှပ်ကဲ့သို့မြန်၍လာသည်။ နူးညံ့သိမ်မွေ့

၍လည်းသွားသည်။ ဒီအခါ အပျက်မြန်လွန်းသောကြောင့် တစ်ကြောင်း၊ နုသွားသောကြောင့်တစ်ကြောင်း ဖြစ်အစွန်း ပျက်အစွန်း နှစ်ပါးစလုံး မထင်တော့ပဲ အပျက်ချည်းသာ ထင်နေတော့၏။

ဥပမာ။ ။ခြောက်သွေ့လှစွာသော ဂျုံမှုန့်တွေကို နေပူထဲ၌ ပုံထားသောအခါ လေတိုက်၍လာလျှင် နူးညံ့သိမ်မွေ့ လှစွာသော အမှုန့်ကလေးတွေသည် ပြို၍ပြို၍ ဖွာဖွာ ဖွာဖွာနှင့်ကျနေသလို ဖြစ်လာတတ်သည်။ အဲဒါ အဖြစ်ကိုမထင် အပျက်ကိုသာ ထင်နေကြောင်း ဝါဒီညွှန်ပေးပါသည်။

တစ်ခါတစ်ရံ အပျက်တွေက အလွန်လျင်မြန်၏။ အပျက်ကလည်းကြမ်း၏။ ဘယ်လောက်ကြမ်းသလဲဆို ရေပြင်ပေါ် မိုးရွာချသကဲ့သို့ ထင်ရသည်။

ဒါကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌-

ယထာနာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ စက္ခုမာ၊ မျက်စိအမြင် ရှိသော။ ပုရိသော။ ယောက်ျားသည်။ ပေါက္ခရဏီတီရေဝါ၊ ရေကန်၏ကမ်းနား၌လည်းကောင်း။ နဒီတီရေဝါ၊ မြစ်ကမ်းနား၌လည်းကောင်း။ ဌိတော၊ ရပ်လျက်တည်လျက်။ ထူလဖုသိတကေ၊ ကြီးစွာသောမိုးပေါက်ရှိသော။ ဒေဝေ၊ မိုဗ်းသည်။ ဝဿန္တေ၊ ရွာသည် ရှိသော်။ ဥဒကေပိဋ္ဌေ၊ ရေပြင်၌။ မဟန္တမဟန္တာနိ၊ များစွာ များစွာ ကုန်သော။ ဥဒကပုဗ္ဗဋ္ဌကာနိ၊ ရေပွက်တို့ကဲ့သို့။ ဥပဇ္ဇိတွာ၊ ဥပဇ္ဇိတွာ၊ ဖြစ်၍ဖြစ်၍။ သီယံ သီယံ၊ လျင်စွာလျင်စွာ။ ဘိဇ္ဇမာနာနိ၊ ပျက်ကုန်သည်တို့ကို။ ပဿယျယထာ၊ မြင်ရာသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ၊ အလုံးစုံသော ရုပ်နာမ်သင်္ခါရတို့သည်။ ဘိဇ္ဇန္တိ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ လျင်စွာပျက်ကုန် ပျက်ကုန်သည်တကားဟူ၍။ ပဿတိ၊ ရှုမြင်၏။

ဤကဲ့သို့ ရေပြင်ပေါ်မိုးရွာချသကဲ့သို့ဆိုတာ ဥဒယဗ္ဗယ တုန်းကလဲ တွေ့ရတာပါပဲ။ သို့ရာတွင် အနှေးအမြန် အစိပ်အကျ လောက်သာကွာတာပါပဲ။ ဒီအခါကျတော့ ခန္ဓာကိုယ်ကြီး၏ မမြဲတဲ့ သဘောတရားတို့ကို ဥဒယဗ္ဗယတုန်းက ထင်မြင်ပြီးသားဖြစ်လေရာ ဘင်္ဂဉာဏ်ကျတော့ 'အင်း ကြာလေကြာလေ မမြဲလေပါတကား၊ မမြဲချည်းပါကလား၊ ပျက်တာချည်းပါကလား' လို့ သန္နိဋ္ဌာန်ချ အသည်းစွဲပြီး မှတ်သွားတော့တာပဲ။

ဒီအခါ ဟိုတုန်းကမြဲသည်ဟု ထင်နေသောအထင်တွေကို လုံးလုံးစွန့်လိုက်တော့သည်။ မမြဲဟု တရစပ် ထင်နေတော့သည်။ ဆင်းရဲတာလည်း ပို၍ပို၍ ထင်နေတော့သည်။ အစိုးမရတာလည်း ပို၍ ထင်လာသည်။

ဤအခါမျိုးကျလျှင် သုခသညာ၊ အတ္တသညာကိုလည်း စွန့်လိုက်တော့၏။ ငါ၏ကိုယ်ကောင်ကြီးနှင့်တကွ ၃၁-ဘုံသား တို့သည် နိစ္စ- သုခ- အတ္တ- သုဘမဟုတ်၊ အနိစ္စ- ဒုက္ခ- အနတ္တ- အသုဘဖြစ်တယ်လို့ အထင်အမှတ်ယူတော့၏။

ဥဒယဗ္ဗယတုန်းကထက် ပို၍စိတ်ပြောင်းသွားသည်။ စိတ် ပြောင်းသွားသောအခါ မိမိ၏ရုပ်နာမ်သင်္ခါရတရားကြီးကို ကြောက် စရာကြီးပဲ၊ ဘေးကြီးပဲလို့ထင်လာတော့သည်။ မြွေပွေးကို ခါးပိုက် ပိုက်ထားရသကဲ့သို့ ထင်လာ၏။ မြွေပွေးကို နင်းမိသောသူနှင့် တူ၏။ ကြပ်ကြပ်ရှုလေ ကြပ်ကြပ်အပျက်ထင်လေ၊ ကြပ်ကြပ် အပျက်ထင်လေ ကြပ်ကြပ်ဘေးကြီးပဲဟုထင်လေ ဖြစ်လာ၏။

နောက်ပြီး စိတ်နှလုံး မသာယာဖြစ်ကာ စိတ်ညှိုးနွမ်းလာ သည်။ မိမိခန္ဓာကိုယ်ကြီးသည်ကား အနှစ်မရှိ အပြစ်ချည်းပဲရှိပါ ကလားဟု အတပ်သိသောအခါ မိမိခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို ရှုရင်းရှုရင်း မနှစ်သက် မပျော်ပိုက်နိုင်ပဲ ပျင်းမုန်းငြီးငွေ့၍ နေတော့သည်။

ကနိနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၂၃၁

ဘင်္ဂဉာဏ်ဖြစ်ပြီဆိုမှဖြင့် ဘယဉာဏ်-နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်တို့သည် တဆက်တည်း တရှိန်တည်း ဖြစ်လာတော့သည်။ အသံသာကွဲတယ် အဓိပ္ပာယ် တူ၏။ အပေါ့အလေး အတိမ်အနက်သာ ကွာသည် ကြပ်ကြပ်ရှုလေ ကြပ်ကြပ်ငြီးငွေ့လေ ဖြစ်လာ၏။

ဤကဲ့သို့ ငြီးငွေ့နေလျှင် ဘာကိုမျှ မတပ်မက်တော့ဘူး၊ သေရမည်ကိုတောင် သဘောကျမိနေ၏။

အဲဒီလို ပျင်းမုန်းငြီးငွေ့နေသောအခါ သပ္ပိတိကတဏှာကို စွန့်သည်။ စက်ဆုပ်ဖွယ်လို့ ထင်လာသည်။ စက်ဆုပ်ဖွယ်ထင်သော ကြောင့် မိမိသူတစ်ပါး၌ တပ်မက်သောရာဂကို စွန့်လိုက်၏။

ရှေးတုန်းက မြတ်စွာဘုရား တရားဟောနေတုန်း အနုတစ်ယောက်ဟာ တရားနာရင်း သောတာပန်ဖြစ်သွားသည်။ သောတာပန်ဖြစ်မှန်း သိကြားမင်းသိတော့ စိတ်ကိုစမ်းခြင်းဖြင့် “အိုသုပ္ပဗုဒ္ဓ-သင့်အနုနာကြီးကို ပျောက်အောင်ကုပေးမယ်၊ရှင်ဘုရင် လုပ်မလား” လို့ မေး၏။

မေးတော့ အနုကလဲ သောတာပန်ဖြစ်ခါစ၊ ယခုလိုလောက ကြီးအပြစ်တွေကို မြင်နေတုန်း ငြီးငွေ့နေတုန်းဖြစ်သောကြောင့် ရှင်ဘုရင်စည်းစိမ်လောက်လေးတဲ့ တာဝန်ကြီးကို ထမ်းရမှာ ကြောက်လန့်စက်ဆုပ်နေ၏။ မလိုချင်ဘူးဆိုပြီး သိကြားမင်းကိုတောင် အပြစ်တင်သတဲ့။ အနု၏ပယ်ခြင်းကား ငြီးငွေ့လွန်းသောကြောင့် ပယ်နိုင်တာ။ ယခုလည်း ဝိပဿနာတရားကို အဆက်မပြတ် အားထုတ်သူများ ဤကဲ့သို့ဖြစ်တတ်ကြသည်။

ဘဝဒိဋ္ဌိပ္ပဟာနံ ဇီဝိတနိကန္တိ ပရိစ္စာဂေါ၊ သဒါယုတ္တပယုတ္တတာ ဝိသုဒ္ဓါ ဇီဝိတာ ဥဿုက္ကပဟာနံ ဝိဂတဘယတာ ခန္တိသောရစ္စ ပဋိ လာဘော၊ အရတိရတိသဟနတာ။

ဘဝဒိဋ္ဌိပ္ပဟာနံ၊ ဘဝသည်မြဲ၏ဟူသော သဿတဒိဋ္ဌိ

အယူကို ပယ်ရခြင်းလည်းတစ်ပါး၊

ဇီဝိတနိကန္တိ ပရိစ္စာဂေါ၊ အသက်၌တပ်သော နိကန္တိကို
စွန့်ခြင်းတစ်ပါး၊

သဒါယုတ္တပယုတ္တတာ၊ အခါခပ်သိမ်း ဘာဝနာနှင့်ယှဉ်
ခြင်းလည်းတစ်ပါး၊

ဝိသုဒ္ဓါဇီဝိတာ၊ စင်ကြယ်သော အသက်မွေးခြင်း ရှိသည်
လည်းတစ်ပါး၊

ဥဿုက္ကပဟာနံ၊ အမှုကြီးငယ်တို့၌ လုံ့လမပြုခြင်းလည်း
တစ်ပါး၊

ဝိဂတဘယတာ၊ ကြောက်လန့်ခြင်းကင်းသည်လည်း
တစ်ပါး၊

ခန္တိသောရစ္စ ပဋိလာဘော၊ သည်းခံခြင်း၊ ကောင်းသော
အမှု၌ မွေ့လျော်ခြင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံသည်လည်းတစ်ပါး၊

အရတိ ရတိသဟနတာ၊ ကုသိုလ်၌ မမွေ့လျော်ခြင်း၊
ကာမဂုဏ်၌မွေ့လျော်ခြင်းတို့ကို နှိမ်နင်းနိုင်ခြင်းလည်းတစ်ပါး၊

ဣတိအယံ၊ ဤသည်ပင်လျှင်၊ အဋ္ဌာနိသံသာ-ရှစ်ပါး
သော အကျိုးတို့တည်း။

ဒိဋ္ဌိပယ်ဖျက်၊ ကိုယ့်အသက်ကို၊ ငဲ့ကွက်မညာ၊ ဘာဝနာတက်
ကြွ၊ အာဇီဝဖြောင့်၊ ကြောင့်ကြပယ်စွန့်၊ ကြောက်ရွံ့မသိ၊ ခန္တိအားဖြည့်၊
တရား မွေ့၏၊ အလေ့သူတော်၊ တရားပျော်လျက်၊ ငါးဖော်အာရုံ၊
ရှေးကပုံလို၊ မခုံမမင်၊ တရားခင်သည်၊ ဘင်္ဂဉာဏ်ရည်ရှစ်မျိုးတည်း။

(ဓမ္မာစရိယဦးဋ္ဌေးလှိုင်ဆောင်ပုဒ်)

ဇာနတော အဟံ ဘိက္ခဝေ ပဿတော အာသဝါနံ ခယံ ဝဒါမိ။
နော အဇာနတော နော အပဿတော။

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၂၃၃

ကိဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဇာနတော ကိံ ပဿတော အာသဝါနံ ခယော
ဟောတိ။

ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်-ပုပ္ဖဝဂ်(ဝါသီဇေသုတ်)

- * ဣတိ ရူပံ၊ ဇာနတော- သက္ကာယဒိဋ္ဌိပြုတ်၊
 - * ဣတိ ရူပဿ သမုဒယော၊ ပဿတော- ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိပြုတ်၊
 - * ဣတိ ရူပဿ အတ္ထင်္ဂမာ၊ ပဿတော- သဿတဒိဋ္ဌိပြုတ်၊
- (ဣတိ ဝေဒနာ-သညာ-သင်္ခါရ-ဝိညာဏံ) (နည်းတူပြီ။)

ရုပ်နာမ်လောက သိမြင်က ပြုတ်ကျသက္ကာယ။
 ဥဒယဗ္ဗယ သိမြင်က ပြုတ်ကျဥစ္ဆေဒ။
 ဘင်္ဂညဏ်မှ သိမြင်က ပြုတ်ကျသဿတ။

ဒိဋ္ဌိပယ်ဖျက်

ဒိဋ္ဌိသည် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ-ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ-သဿတဒိဋ္ဌိလို၊
 သုံးပါး ရှိ၏။ ရူပပရိဂ္ဂဟ၊ နာမပရိဂ္ဂဟ၊ ရုပ်ပဲနာမ်ပဲလိုသိတော့
 သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိကို ပယ်ဖျက်ပြီးသား ဖြစ်သွားသည်။

တရားထိုင်နေရင်းနဲ့ ရှေ့မှာမိမိခန္ဓာကိုယ်တစ်ကိုယ် စပေါ်
 လာတာ သိမြင်သောအခါ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိကိုပယ်ဖျက်ပြီးသား ဖြစ်သွား
 သည်။ မိမိရှေ့က ခန္ဓာကိုယ်တကိုယ်ကိုကြည့်ရင်းကြည့်ရင်း အရိုးစု
 ဖြစ်ပြီး ဖျက်စီးသွားတာမြင်တော့ သဿတဒိဋ္ဌိကို ပယ်ဖျက်ပြီးသား
 ဖြစ်သွားသည်။ ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်မှာပေါ်သမျှ ဤအတိုင်းချည်းပဲ။

ကိုယ်အသက်ကို ငဲ့ကွက်မညာသော အရှင်တိဿ

တရားအားထုတ်ပါများလာတော့ ကိုယ်အသက်ကို သေ

ချင်သေပစေ၊ ဒီဘဝတရားမရလျှင် မဖြစ်ဘူး၊ ကိုယ်နှင့်အသက်ကို မငဲ့ကွက်ဘဲနဲ့ ရက်ရက်စက်စက် အားထုတ်သွားတဲ့အတွက်ကြောင့် ရဟန္တာဖြစ်သွားပုံ သာဓကတစ်ခု တင်ပြပါမည်။

ဒီနေရာတွင် မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ် အဋ္ဌကထာမှာ သာဝတ္ထိပြည်သား စူဠတိဿ၊ မဟာတိဿဆိုတဲ့ ညီအစ်ကို နှစ်ယောက်ရှိသည်။ မဟာတိဿဆိုတဲ့ သူကြွယ်ဟာ ကုဋေ-၄၀ သော ရွှေ၊ ငွေ၊ ဥစ္စာတွေကို ညီဖြစ်သူစူဠတိဿအားစွန့်လွှတ်ပြီး ရဟန်းပြုသွားသည်။ ရဟန်းပြုပြီးနောက် ရွာမရှိသောတောအရပ် တွင် ရဟန်းတရားကို ကြိုးစားအားထုတ်နေပါသည်။

ထိုအခါစူဠတိဿရဲ့ ဇနီးဖြစ်သူ ခယ်မတော်က အရှင် တိဿ သာသနာတော်မှာမပျော်၍ လူထွက်ခဲ့ရင် အမွေခွဲဝေရမည် ကို စိုးရိမ်သောကြောင့်-

“အမောင်ခိုးသားတို့ သွားကြကုန်၊ ထိုတောထဲမှာ တရား အားထုတ်နေတဲ့ အရှင်တိဿကို သတ်ပေးကြပါကုန်” လို့ ပြောဆိုပြီး ငါးရာသော ခိုးသားဓားပြတွေကို စေလွှတ်ပါသည်။

အဲဒီခိုးသားဓားပြတွေလဲ အရှင်တိဿရှိရာ တောထဲသွား ပြီး အရှင်တိဿကို “ဝိုင်း--ဟေ့၊ ဝိုင်း--ဟေ့” ဆိုပြီး ထွက်မပြေး နိုင်အောင် ဝိုင်းထားကြပါသည်။

ဒီအခါ အရှင်တိဿက “အို ဥပါသကာတို့ သင်တို့တတွေ ဘာကြောင့် လာကြပါသလဲ” လို့ မေးမြန်းပြောဆို၏။

ဒီတော့ ခိုးသားဓားပြများက “အရှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့ သည် အရှင်ဘုရားအား သတ်ရန်လာကြတာပါလို့” ဖြေဆိုလျှောက် ထားကြသည်။

ဒီအခါ အရှင်တိဿမထေရ်က “ဥပါသကာတို့၊ ငါပေးတဲ့ အာမခံကိုယူပြီး ငါ့အား ယနေ့တစ်ညဦးမျှ အသက်ချမ်းသာခွင့်ကို

ပေးကြပါကုန်” လို့ မိန့်ကြားတော်မူ၏။

ဒီတော့ခိုးသားဓားပြများက “အို အရှင်ရဟန်း၊ ဒီတောထဲမှာ ဘယ်သူက အရှင်ဘုရားရဲ့ အာမခံသူဖြစ်မှာလဲဘုရား” လို့ ပြောဆို လျှောက်ထားကြပါသည်။

ဒီအခါအရှင်တိဿမထေရ်ဟာ ကျောက်တုံးကြီးတစ်တုံးကို ယူ၍ ပေါင်ရိုးနှစ်ချောင်းကို ရိုက်ချိုးပြီးနောက် “ဥပါသကာတို့ ငါဒီ အရပ်ကနေ ဘယ်ကိုမျှ ထွက်မသွားနိုင်ဘူး၊ ဒီလောက်အာမခံထား တယ်ဆိုရင် သင့်တော်လောက်ပြီလား” လို့ မေးမြန်းပြောဆိုပါသည်။

အဲဒီတော့မှ ခိုးသားဓားပြတွေလဲ အရှင်တိဿအား သနား လဲသနားသွားကြပုံရ၏။ သူ့အရပ်ကနေ ဘယ်ကိုမျှ ထွက်မပြေး နိုင်ဘူးဆိုတာကိုလည်း ယုံကြည်စိတ်ချသွားကြ၏။

ခိုးသားဓားပြများသည် အရှင်တိဿမထေရ်အနီးမှ နောက်သို့ဆုတ်ခွာသွားကြပြီး မနီးမဝေးစင်္ကြံလမ်းဦးတွင် အမှိုက် မီးကို အလင်းရောင်ပြုလုပ်ပြီး နံနက်လင်းအချိန်ကို စောင့်စားရင်း အိပ်စက်နေကြ၏။

အရှင်တိဿမထေရ်လဲ ခိုးသားဓားပြတွေနှင့် ကင်းပြီး ကာယဝိဝေက ဆိတ်ငြိမ်မှုကိုလဲရ၊ ဆင်းရဲအထွေထွေကို ဖြစ်စေ တတ်တဲ့ ပူလောင်နှိပ်စက်တတ်တဲ့ ကိလေသာမကင်းစင်သေးဘဲနဲ့ ဒီအတိုင်းသေသွားရင် ရှေ့ဘဝသစ် ခန္ဓာသစ်တွေဆက်ပြီး ဒီလိုပင် ဆင်းရဲဒုက္ခတွေ ရှည်နေမယ်ဆိုတာကို ပြင်းစွာကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့် တဲ့ သံဝေဂစိတ်တွေလဲ သူ့သန္တာန်မှာဖြစ်ပွားလာသည်။

ဒါနဲ့ ခန္ဓာကိုယ်နှင့် အသက်ကို မငဲ့ကွက်ပဲနဲ့ ရက်ရက်စက် စက် အားထုတ်တာ အာရုံတက်ခါနီးမှာ ရဟန္တာဖြစ်သွား၏။

ဒါကြောင့် ယောဂီတွေလဲ တရားအားထုတ်တဲ့အခါ ခန္ဓာ ကိုယ်နှင့် အသက်ကို မငဲ့ကွက်ပဲနဲ့ ရက်ရက်စက်စက်အားထုတ်ဖို့၊

အချိန်မှန်မှန် ဇွဲရှိရှိ အားထုတ်ဖို့ လိုအပ်ပါသည်။

ဘာဝနာတက်ကြွနှင့် မူဆယ်မြို့ကဦးဘအေး

အေးမေတ္တာထမင်းဆိုင်မှ ကိုအုန်းမောင်၊ မအေးရီတို့တရပ် ပြည်ကိုသွားတဲ့အခါ ဦးဘအေးကို ရန်ကင်းတောင် ရန်ကင်းအေး ငြိမ်းရိပ်သာတရားစခန်းဝင် ယောဂီများအကြောင်း ဖော်ပြထားတဲ့ 'ဓမ္မရသ' စာအုပ်ပေးခဲ့သည်။ စာအုပ်ကိုဖတ်ကြည့်မိသောအခါ တရားအားထုတ်ချင်သည့် စိတ်စေတနာ သဒ္ဓါတရားတွေ ထက် သန်လာ၍ မန္တလေးကိုဆင်းလာပြီး စတုတ္ထအကြိမ်ရက်(၆၀) တရားစခန်းကို ဝင်ရောက်အားထုတ်ခဲ့သည်။ အစပိုင်းတော့ တရားအားထုတ်ရတာ အေးအေးဆေးဆေးပဲ၊ ဝါယောလေပေး လိုက် ထထိုင်လိုက်နဲ့ ဒီလိုနေလာခဲ့၏။

ဒုတိယနည်း ဘုရားဖူးခန်းရောက်လာသောအခါ မမြင်ဘူး မရောက်ဘူးတဲ့ ဘုရားတွေဖူးရ၍ သဒ္ဓါတရားတွေ တအားဖြစ် လာခဲ့၏။ သဒ္ဓါတရားတွေ တအားဖြစ်လာတော့ စေတီပုထိုးတွေ ဘုရားရုပ်ပွားတော်တွေ ကြည်ကြည်လင်လင် ပီပီပြင်ပြင်မြင်ရ ဖူးရ၏။(၇-၁-၂၀၀၅)ည၈-နာရီခွဲလောက်တွင်ဆရာတော်အမိန့် ရှိသည့်အတိုင်း ရန်ကုန်ရွှေတိဂုံစေတီကို အလင်းနိမိတ်လွှတ်၍ ဖူးမြော်ကြည့်ပါသည်။

ရွှေတိဂုံစေတီဘုရားကြီးကို ကောင်းစွာတွေ့ရာ ပထမထိပ် ဆုံးမှစိန်ဖူးတော်ကိုဖူးပါသည်။ နောက် ငှက်မြတ်နားဖူးပြီး အောက် သို့ဆက်ဖူးရာ ခေါင်းလောင်းလေးများတွေ့ရပါသည်။ ခေါင်းလောင်း တစ်လုံးတွင် စာမြင်၍ဖတ်ကြည့်ရာ 'ပဒခေါင်'ဟု ရေးထိုးထားတာ မြင်ရပါသည်။

ငင်းခေါင်းလောင်းလေးများကြားမှ ဘုရားကြီးရွှေပြားပေါ်
တွင် စာများတွေ့ရ၍ သေသေချာချာ ဖတ်ကြည့်မိရာ -

“ဒေါက်တာခင်လေးငယ် -သားများ

ကိုကိုကြီး+ ကိုကိုလတ်+ ကိုကိုလေး

မိသားစုများကောင်းမှု၊

နတ်လူသာဓုခေါ်စေသော်...” ဟု ဖတ်၍ရသည်ကို
ဆရာတော်အား အားရဝမ်းသာစွာ လျှောက်ပြ၏။

ကျောင်းတွင် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော ယောဂီဟောင်း
ဒေါက်တာခင်လေးငယ်ကို မေးကြည့် ရာ ဦးဘအေး ဖတ်ရ
သည်ဆိုသော စာသားများအတိုင်း ရွှေပြားမှာ ရေးထိုး လှူဒါန်းထား
ပါကြောင်း မှန်ကန်သည်ကို ဦးဘအေးအား ဆရာမကြီးကပြန်လည်
ပြောပြ၏။ တရားအားထုတ်ရတာ အင်မတန် ပျော်လာ၏။ အမြဲ
တန်းတက်ကြွနေ၏။ တရားကို ကြိုးစားပြီးထိုင်၏။

ဝိပဿနာရောက်တော့လည်း ရှေ့မှာခန္ဓာကိုယ်တစ်ခု
သူပုံပေါ်လာကာ မီးခိုးငွေ့တွေထွက်ပြီး ခြေထောက်ကနေစ၍
တဖြည်းဖြည်းအပေါ်ကိုတက်ပြီး မီးလောင်တာ အရိုးစုချည်းကျန်
တာကို မြင်ရသည်။ ခန္ဓာရဲ့မမြဲတဲ့သဘော ဆင်းရဲတဲ့သဘော ကိုယ့်
အလိုသို့ မလိုက်တဲ့သဘောကို တွေ့ရ၍ တရားအားထုတ်ရတာ
တက်ကြွနေပါသည်။

အာဇီဝဖြောင့်

တရားထိုင်ပါများလာလျှင် လူကုန်ကူးခြင်း၊ လက်နက်
ကုန်ကူးခြင်း၊ အသားကုန်ကူးခြင်း၊ မူးယစ်ဆေးဝါး၊ အရက်ကုန်ကူး
ခြင်း၊ အဆိပ်ကုန်ကူးခြင်း ဤငါးမျိုးရောင်းဝယ်လုပ်လို့ ဘယ်
လောက်ကြီးပွားကြီးပွား မလုပ်ချင်တော့ဘူး။ ဤငါးမျိုးမလုပ်သော
အခါ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း စင်ကြယ်လာ၏။

ကြောင့်ကြပယ်စွန့်တဲ့ မန္တလေးမြို့ကဦးမြင့်နိုင်

ဦးမြင့်နိုင်လည်း ဓမ္မာစရိယဦးဌေးလှိုင်ရဲ့ တရားတိတ်ခွေများကိုနာယူပြီး တရားအားထုတ်ချင်စိတ် တဖွားဖွားဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။ တတိယအကြိမ် ရက်(၆၀)တရားစခန်းကို ဝင်ရောက်အားထုတ်ဖို့ ကြိုးစားသော်လည်း စီးပွားရေးကိစ္စနဲ့ မအောင်မြင်ခဲ့ဘူး။

စတုတ္ထအကြိမ်ရောက်မှ တရားလာအားထုတ် ခဲ့သည်။ တရားအားထုတ်ခါစ 'အိမ်မှာ ငါမရှိရင် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးအဆင်ပြေမှပြေပါ့မလား၊ တရားကလည်း သမထရော ဝိပဿနာပါ အဆင်ပြေမှ ပြေပါ့မလား' လို့ စိုးရိမ်မှုတွေ ကြောင့်ကြမှုတွေ ဖြစ်လာခဲ့သည်။

တရားအားထုတ်၍ ရက်အတော်ကြာလာသောအခါ လွန်ခဲ့တဲ့ ၂-နှစ်လောက်က အိမ်တစ်လုံးကို ဗေဒင်ယတြာမျိုးစုံနဲ့ ရောင်းပါသည်။ ရောင်းမထွက်ဘူး။

ရန်ကင်းအေးငြိမ်းရိပ်သာကို တရားဝင်အားထုတ်လိုက်မှ မမျှော်လင့်ပဲ ဆုမတောင်းရပဲ အိမ်တလုံးရောင်းထွက်သွားသည်။ ၄၂-သိန်းမြတ်တယ်လို့ ဇနီးသည်က အားရဝမ်းသာနှင့် လာရောက်ပြောပြ၏။

တရားအားထုတ်လိုက်တော့ လောကီစီးပွားရေး လူမှုရေးကလည်း အဆင်ပြေ၏။ သမထရော ဝိပဿနာပါ အမြင်သန်၏။ စိုးရိမ်စရာ ကြောင့်ကြစရာမလိုပဲ ကြောင့်ကြမှုကို ပယ်စွန့်နိုင်၏။

ကြောက်ရွံ့မသိတဲ့ မန္တလေးမြို့ကမခင်မျိုးချစ်

မခင်မျိုးချစ်သည် တတိယအကြိမ်ရက်(၆၀) တရား

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၂၃၉

စခန်းကို ဝင်ရောက်အားထုတ်၏။ တရားအားထုတ်သောအခါ တစ်ယောက်တစ်ခန်းနေရ၍ တစ်ခါမှ တစ်ယောက်ထဲ မနေဖူးလို့ ကြောက်ရွံ့နေ၏။

ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာတော်လမ်းညွှန်တဲ့အတိုင်း တရားမထိုင်မီ မေတ္တာပို့ခြင်း၊ တရားထိုင်ပြီးသောအခါ အမျှဝေခြင်းများကို တရားထိုင်တိုင်း ထိုင်တိုင်းလုပ်လိုက်တော့ ကြောက်ရွံ့တဲ့စိတ်တွေ ပျောက်သွားသည်။ ဘာမှလဲမနောင့်ယှက်၍ မကြောက်ရတော့ဘူး။

ငါ့အဖေအဖေအဖေ! မမြင်ရတဲ့ သတ္တဝါတွေက နံနက်စောစော “ခင်မိုးချစ်ရေ..... ထ” လို့တောင် နှိုးသေးသည်။ ကိုယ့်ကို ဒုက္ခမပေးတဲ့အပြင် မိတ်ဆွေအဖြစ်နဲ့ တရားထိုင်ဖို့ရာ ကူညီကြ၏။ ခင်မိုးချစ်တစ်ယောက် ကြောက်ရွံ့စိတ်မရှိပဲနဲ့ တရားကို ဆက်လက်ကြိုးစားအားထုတ်နိုင်ခဲ့သည်။

ခန္တီအားဖြည့် တရားမွေ့တဲ့ မန္တလေးမြို့က ဦးမြင့်သန်း

ဦးမြင့်သန်းလည်း ရန်ကင်းအေးငြိမ်းရိပ်သာတွင် တရားလာအားထုတ်၏။ တရားအားထုတ်ရတာ၁၀-ရက်လောက်ကြာတော့ နဂိုက ခါးနာဝေဒနာ ပြန်ပေါ်လာသည်။ သွားတာတောင်မှ တောင်ရေနှင့်သွားရ၏။

ငါတော့ 'သေချင်သေသွားပစေ၊ တရားမရလျှင် ရိပ်သာက မပြန်ဘူး' ဆိုပြီး ခါးနာဝေဒနာကိုအရှုံးမပေးပဲ သည်းခံပြီးတရားမှတ်သည်။ ၂-ရက် ၃-ရက်လောက် တောင်ရေနှင့်သွားရသေး၏။ ၄--ရက်မြောက်ရောက်တော့ ခါးနာဝေဒနာ ပျောက်သွား၏။ သွားတဲ့အခါ တောင်ရေမလိုတော့ဘူး။ သမထနှင့်ဝိပဿနာ အလွန်အားကောင်းသည်။

တစ်နေ့သောအခါ သူ့သမီးကြီးနဲ့ မြေးမို့မို့တို့ ကျောင်း
ရောက်လာကြသည်။မြေးမို့မို့၏ ရင်ဘတ်လည်ချောင်း၊ ပါးစပ်တွင်
အဖုများပေါက်နေကြောင်း၊ ရင်ဘတ်မှ အဖုအကျိတ်သည် အလွန်
နာကြောင်း၊ အဆင့်မြင့်စာမေးပွဲ ဖြေရန်ရှိ၍ မေတ္တာပို့ပေးရန် သနား
စဖွယ် လာပြောသည်။

အဲဒီည တရားထိုင်သောအခါတွင် ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာညွှန်
ကြားသည့်အတိုင်း သက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မေတ္တာပို့ခြင်း အမျှ
ဝေခြင်းပြုလုပ်ပြီး မြေးမလေး၏ တိုက်ခန်းသို့ နိမိတ်ပို့လွှတ်လိုက်
သည်။ မြေးမလေး၏အိပ်ရာကို ခေါင်းရင်းမှစပြီး နိမိတ်ဖြင့်ကြည့်
သည်။ နိမိတ်အလင်းတန်းသည် ဦးခေါင်းမှ ခန္ဓာကိုယ်အတွင်း ဝင်
သွား၏။

အံ့ဩစရာကောင်းတာက ပါးစပ်၊ လည်ချောင်းနှင့် ရင်
ဘတ်နေရာများတွင် အနက်အစက်ပျောက်များ တွေ့ရသည်။
ရောဂါဝေဒနာရှိသောနေရာတွင် နိမိတ်ဖြင့် မွေ့လိုက်သောအခါ
ယင်းအနက်အစက်ပျောက်များ ပျောက်ကွယ်သွားပြီး ဖြူဖွေးသွား
၏။ တရားစစ်သောအခါ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာအား ထိုအတိုင်း လျှောက်
ထား၏။

နောက်နေ့တွင် မြေးမလေးထံမှ ရောဂါဝေဒနာပျောက်
ကင်းကြောင်း သတင်းကောင်းလာပို့သည်။

ဤသို့ဖြစ်ရသည်မှာ ခန္တီအားဖြည့် တရားမွေ့တဲ့အတွက်
မိမိ၏ ခါးနာတာလည်းပျောက်၊ မြေးမကလေးရဲ့ ဝေဒနာလည်း
ပျောက်ခြင်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကြောင့်ပဲ
ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ထင်ရှားပါသည်။

ကနိနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၂၄၁

ငါးဖော်အာရုံ ရှေးကပုံလိုမရုံမင်တဲ့
ရန်ကုန်မြို့က ဒေါ်အေးကြိုင်

အမှတ်(၁) စက်မှုဝန်ကြီးဌာနမှ ဒေါ်အေးကြိုင်သည် တရားထဲနေ မမြင့်မြင့်အေးထဲမှ 'ဓမ္မရသ'စာအုပ်ကို ဖတ်ရပြီး တရားအားထုတ်ချင်စိတ် တဖွားဖွားဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ဒါနဲ့ စတုတ္ထအကြိမ် ရက်(၆၀)တရားစခန်းကို လာရောက်အားထုတ်၏။ သမထရော ဝိပဿနာပါ အလွန်ကောင်းသည်။

တရားအားမထုတ်ခင် ရှေးကဆို တိဗ္ဗိ၊ ဗီဒီယို၊စလောင်းတွေနဲ့ အချိန်ကုန်၏။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင် စားသောက်ဆိုင်ထိုင်တာတောင်မှ တိဗ္ဗိ၊ ဗီဒီယိုစလောင်း ရှိတဲ့ဆိုင်မှာထိုင်၏။ မြို့ထဲရွာထဲကမှ ပျော်စရာ၊ ရိပ်သာတွေ တရားစခန်းတွေက ပျင်းစရာတွေထင်ခဲ့သည်။

အခု ရန်ကင်းအေးငြိမ်းရိပ်သာကို (၂)လ တရားအားထုတ်လိုက်တော့ စိတ်တွေပြောင်းသွားသည်။ အာရုံငါးပါးတွေကို ရှေးကလို မခင်တွယ် မမက်မောတော့ဘူး။ ကိုယ်ဖူးချင်တဲ့ ဘုရားအာရုံ ခန္ဓာရဲ့ဖြစ်ပျက်ကိုမြင်တဲ့ တရားအာရုံတွေကိုပဲ ခင်မင်သည်။ တွယ်တာသည်။ တရားနဲ့နေရတာမှ ပျော်တယ်။ တရားကမှ ကိုယ့်ဘဝကိုကယ်မှာ၊ တရားကမှ ကိုယ့်ဘဝကို မြင့်အောင်မြှင့်ပေးမှာ၊ ဒါကြောင့် တရားကိုပဲခင်သည်။ ငါးပါး အာရုံ ကာမဂုဏ်တွေကို ခင်မနေကြနဲ့။

ရေပွက်ပုံဟန် ငါ့ရုပ်နာမ်

သင်္ခါရာ မေ ပုဗ္ဗုဒ္ဓံ၊ ဘိဒ္ဓရေ ဘိဒ္ဓရေ ခဏံ၊
ပဿေတွေဝံ ဘင်္ဂဉာဏံ၊ ဇာတံ တတိယယောဂိနော။
ဣမေ သင်္ခါရာ၊ ဤရုပ်နာမ်နှစ်ပါး သင်္ခါရတရားတို့သည်။
ပုဗ္ဗုဒ္ဓံ၊ ရေအိုင်အထက် မိုးရေပွက်တို့ အပျက်လျင်မြန် ပုံဟန်အတူ

သာလျှင်။ ခဏံ၊ ရုတ်တရက်မျှ တစ်ခဏချင်း။ ဘိဇ္ဇရေ ဘိဇ္ဇရေ၊ အဆက်မပြတ် တပျက်တည်း ပျက်တတ်ကုန်စွာတကား။ ဧဝံ ပဿတော၊ ဤကဲ့သို့လျှင် အပျက်မြင်အောင် ဆင်ခြင်ပွားများ၍ နေသော။ တတိယယောဂိနော၊ တတိယအဆင့် ဉာဏ်ကုန်လွှင့်၍ အသင့်ကြိုးကုတ်အားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘင်္ဂဉာဏံ၊ အဖြစ် တွေပျောက် အပျက်လောက်မျှ မျက်မှောက်မြင်ဟန် ဘင်္ဂဉာဏ် သည်။ ဇာတံ၊ ဒုက္ခခပ်သိမ်း ဝဋ်ဇာတ်ငြိမ်းဖို့ ကိန်းအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်၍လာပေသတည်း။

ဘင်္ဂဉာဏ်ရူ၊ မှတ်ပြုကောင်းဆဲ၊ ဖျဉ်းခနဲနေ၊ ခေါင်းခြေဆီမှ၊
 ဖုံးအုပ်ချလို၊ ညိုညိုဟင်းကြည်၊ ကျဲသည်အာရုံ၊ မှတ်ပုံ ပေါ့ရုံ၊
 တဖန်မှတ်ချက်၊ လွန်ပြန်လျက်မှ၊ ပြတ်ပျက်ပေါ့ကျဲ၊
 ကိုယ်ကောင်လည်းပျောက်၊ မှတ်စိတ်ရောက်လာ၊ ကြည့်တာ
 မမြင်၊ စူးဝင်သည့်နယ်၊ မှတ်ကောင်းလွယ်လည်း၊
 ပျဉ်းဘွယ်တွေ့ဘိ၊ နားနေမိ၏၊ မျက်စိမှန်မဲ့၊ အိပ်လဲမပျော်၊
 မူးသော်မူးလာ၊ နားမှာစိစီမြင်သည်ဟူက၊ ပျက်တွေ့မျှပင်၊
 ကြားစတွင်လည်း၊ ပြတ်စဲရိပ်ရိပ်၊ စိတ်အသိပါ၊
 ကုန်ဆုံးမှာပျက်၊ သိချက်စုံညီ၊ ဤယောဂိအား၊
 မှာထားခြောက်ဒွါ၊ ပေါ်ရာရာကို၊ ရံခါဖြန့်ချင့်၊ မှတ်စေသင့်၏။

(မဟာစည်ဆရာတော် ဦးဇဋိလ ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ)

ဘင်္ဂဉာဏ်ကို ရှုမှတ်နေသောအခါ ခေါင်းမှခြေဖျားထိ ဖျဉ်းခနဲ တစ်ကိုယ်လုံးဖုံးအုပ်ချသလို ဖြစ်တတ်၏။ မှတ်ရတာလည်း ကျဲတဲတဲ ပေါ့တော့တော့ ဖြစ်တတ်၏။ တရားမှတ်နေရင်းနဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ရုပ်တရားကြီးသည် ပျောက်သွား၏။ မှတ်သည့်စိတ် နာမ်တရားလေးကြည့်လိုက်တော့ မမြင် ပျောက်သွား၏။ 'သဗ္ဗေ

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၂၄၇

သင်္ခါရာ အနိစ္စာ'အရ ရုပ်တရားလည်းမမြဲ နာမ်တရားလည်း မမြဲ ပါလား။ ကိုယ်တိုင်ရှုကြည့်မှ သိရမြင်ရ၏။ မှတ်ကောင်းသော်လည်း ပျင်း၍နားနေမိ၏။ မျက်စိမှုန်ခြင်း၊ အိပ်၍မပျော်ခြင်း၊ မူးလာခြင်းများ ဖြစ်တတ်၏။ မကြောက်ပါနှင့်။ တရားဖြုတ်လိုက်လျှင် အကောင်း ဖြစ်သွား၏။ နားထဲမှာ စိစိအသံတွေလည်း ကြားနေရ၏။ ကြားနေ ရတဲ့ ရုပ်တရားနှင့် သောတဝိညာဉ်စိတ်တို့လည်းပျက်စီးသွား၏။ ယောဂီသည် ပေါ်သမျှကို ဖြန့်ကြည့်ပါ။ ဘာမှမတွေ့လျှင် ရင်ချိုင့်ပြန်လာပြီး မှတ်ပါ။

ဘယညဏ်ပွားပုံ

အကြောင်းတရားတွေပျက်၍ သွားသောကြောင့် တရိပ်ရိပ် တဖွဲဖွဲ တသဲသဲအားဖြင့် ပျက်စီး၍နေသော ရုပ်နာမ်တို့သည် ဘေး ကြီးပါတကား၊ ကြောက်စရာကြီးပါတကား။

'အမြဲမရှိ အနိစ္စ- အနိစ္စ- အနိစ္စ' ဟု ပွားပါ။

အကြင်ယောဂီသည် ရုပ်နာမ်ဓမ္မသင်္ခါရတို့၏ ဓယဝယ ဘောဒနိရောဓ ဟုဆိုအပ်သော ပျက်ခြင်းအာရုံကိုသာလျှင် အာရုံ ပြု၍ မှီဝဲခြင်း၊ ပွားများခြင်းဖြင့် အကြိမ်များစွာ ပွားများသည်ကို ပြုလတ်သော် အလုံးစုံသော ယောနိ ဂတိ ဝိညာဏဋ္ဌိတိဟု ဆိုအပ် သော တေဘူမကသင်္ခါရတို့၌ ချမ်းသာစွာအသက်မွေး၍နေရန် တစ်မုဟုတ္တ တစ်ခဏချင်း ချမ်းသာခွင့်ကို မမြင်ရ၍ ကြောက် တတ်သောယောက်ျားသည် ခြင်္သေ့သစ်ကျား သားစားကြူးသော ဘီလူးမ စသည်တို့၏ နေရာကို ရောက်လတ်သကဲ့သို့၊ မိမိ၏ အတိတ်အာရုံ၌ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ ချုပ်ပြီးခြင်း၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ ချုပ်ပြီးခြင်း၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ ချုပ်လတ္တံ့သည်ကို ဧကန်မုချ မြင်ရသည်

ရှိသော် ရပ်တည်မရ မင်းဒဏ်သင့်၍ အသတ်ခိုင်းသော သား
 သုံးယောက်၏မိခင်သည် သုသာန်တစဝယ် သတ်ပြီးသားဖြစ်သော
 သားကြီးကို ရှု၍ ကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ သတ်မည်ဆဲဆဲဖြစ်သော
 သားလတ်ကို ရှု၍ ကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ သတ်လတ္တံ့သော သားငယ်ကို
 ရှု၍ ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်ခြင်းရှိသကဲ့သို့ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊
 ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရတို့၌ လွန်စွာကြောက်ရွံ့တတ်
 သောဉာဏ်သည် ဘယဉာဏ်မည်၏။

ဘယဉာဏ်မှာ၊ ပေါ်သမျှမှတ်(ဖောင်းပိန်တာမှတ်)၊
 ပျောက်ပျက်တတ်ရာ၊ကြောက်၍လာဘိ၊ ဆွေဉာဏ်၊
 တ၊၍တမျိုး၊ တိုး၍ အားငယ်၊ ငိုလွယ်ဝမ်းနည်း၊
 မှတ်နည်းဖြင့်သာ၊ လွန်စေရာ၏၊
 များစွာတွေးရှု၊ ဆင်ခြင်မှုကို၊ မပြုရှောင်ကြည်၊
 တွင်တွင်အားပေး၊ ကြောက်ပြေရေးသာ၊ ဟောပြောပါလော့။
(မဟာစည်ဆရာတော်ဦးစဋီလဆောင်ဝုဒ်လင်္ကာ)

ယောဂီသည် ဘယဉာဏ်ကို မှတ်နေသောအခါ ပေါ်သမျှ
 အကြောင်းအရာတို့သည် ပျောက်ပျက်သွား၍ ကြောက်၍လာ၏။
 ဆွေမျိုးမိဘတွေကို တ၊၍ အားငယ်ဝမ်းနည်း ငိုချင်တဲ့စိတ်တွေ
 ပေါ်ပေါက်လာ၏။ အားငယ်တဲ့စိတ် ငိုချင်တဲ့စိတ်တွေ ပေါ်ပေါက်
 လာတဲ့အခါ မိမိဘယဉာဏ်ကို မှတ်ခြင်းဖြင့်သာ လွန်စေရာ၏။
 ဟိုစဉ်းစားဒီစဉ်းစား ဟိုတွေးဒီတွေးတဲ့စိတ်တွေ ရှောင်ကြဉ်ပါ။

ယောဂီသည် ပါရမီကောင်း၍ နိမိတ်ရှိနေသောကြောင့်
 ခန္ဓာ၏ ဖြစ်ပုံပျက်ပုံကို မျိုးစုံတွေ့ရ၏။ မိမိအိမ်မှာရှိတဲ့ စိန်တွေ
 ရွှေတွေ ငွေတွေထက် အင်မတန်တန်ဖိုးရှိ၏။ ဆက်၍ကြိုးစာ (၁)
 ဤသည်ပင် ဘယဉာဏ်၏သဘောတည်း။

ဘယဉာဏ်နှင့် ဘုတလင်မြို့မှ မဝင်းမာ

မဝင်းမာသည် သမထရောဝိပဿနာပါ ကောင်း၏။ တစ်နေ့သောအခါ ဝိပဿနာတရားထိုင်နေရင်း “အမလေးတော် ကျွန်မခြေထောက်ကြီး ပြတ်သွားပါပြီ လာကြပါအုံး” လို့ အော်ပြီးငို ပြော၏။ ဘေးကယောဂီများလည်း ကြားရ၏။

ဘုန်းကြီးက ယောဂီများ တရားထိုင်-မထိုင် သွားကြည့် ရင်းနဲ့ ငိုသံကြားလို့သွားမေးသည်။ တရားထိုင်တုန်း သူ့ခြေထောက် ပြတ်တာကိုမြင်ရ၍ ကြောက်ပြီးငိုကြောင်း လျှောက်ပါသည်။

တရားထိုင်တုန်းက ကိုယ်လက်အင်္ဂါပြတ်တာကို တွေ့ရ၍ တရားဖြုတ်လိုက်လျှင် အကောင်းပကတိရှိကြောင်း၊ ဘာမှကြောက် စရာမလိုကြောင်း၊ ကိုယ့်မှာနိမိတ်ရှိလို့ ဒီလိုမြင်ရတာသည် စိန်တွေ၊ ရွှေတွေ၊ ငွေတွေထက်အဖိုးတန်ကြောင်းကို ဘုန်းကြီးက ပြောပြလိုက် သည်။ မယုံလျှင် ကိုယ့်ခြေထောက်ကို ကိုယ်ပြန်ကြည့်ဆိုပြီးကြည့် ခိုင်း၏။ သူ့ခြေထောက် ဘာမှမဖြစ်ဘဲ တွေ့ရတော့မှ ဝမ်းသာ သွားသည်။

တရားထိုင်နေရင်း ခြေထောက်များပြတ်သွားတာကို မြင်ရ သောအခါ ခန္ဓာကိုယ်အောက်ပိုင်းတွင် ပြတ်သလား၊ အပေါ်ပိုင်း အလယ်ပိုင်းတွေ ပြတ်သလားလို့ ဖြန့်ကြည့်ပါ။ ဘာမှကြောက်စရာ မလိုပါ။ ဘာမှမတွေ့မှ ပေးထားတဲ့သင်္ခန်းစာအတိုင်း ရင်ချိုင့်ကို စိတ်စိုက်ပြီးမှတ်ပါ။

သည်ပုတ်ထဲက သည်ပဲ (ဘယဉာဏ်)

နိရဒ္ဒါတိတသင်္ခါရာ၊ ပစ္စုပ္ပန္နာ စ ဘိဇ္ဇရေ၊
အနာဂတာ ဘိဇ္ဇိဿန္တိ၊ သဗ္ဗေ ပိ ဘာယိတဗ္ဗကာ။

အတီတေသင်္ခါရာ၊ အတိတ်ဘဝ ရှေးကာလ၌ ဖြစ်ကြ
အများ သင်္ခါရတရားတို့သည်။ နိရုဒ္ဓါ၊ ငါ၏သန္တာန် အဖန်ဖန်ဖြင့်
မှန်မှန်ပျက်ပြုန်း ကုန်ဆုံးကြလေကုန်ပြီ။

ပစ္စုပ္ပန် ၈၊ ယခုလက်ငင်းတွေ့ကြုံ အဖုံဖုံပွား သင်္ခါရ
တရား တို့သည်လည်း။ ဘိဇ္ဇရေ၊ နှမ်းအိုးကင်းထက် နှမ်းတွေကျက်
သို့ ရုတ်တရက်အနေ ချုပ်ပျက်ကြလေကုန်၏။

အနာဂတာ၊ နောက်နောင်ဘဝ နောက်ကာလ၌ ဖြစ်ကြရုံ
သင့် အဆင့်ဆင့်ပွား သင်္ခါရတရားတို့သည်လည်း။ ဘိဇ္ဇိဿန္တိ၊
သည်ပုတ်ထဲက သည်ပဲအနေ ချုပ်ပျောက်ရလေကုန်လတ္တံ့။

သဗ္ဗေ ပိ၊ ယခုရှေ့နောက် ငါ့ထံရောက်လျက် ချုပ်ပျောက်
ပျက်ပြုန်း ရုပ်နာမ်အားလုံးတို့သည်ပင်။ ဘယိတဗ္ဗကာ၊ ကြောက်ဖွယ်
ခမန်း ဘေးဘျမ်းတို့ချည်းပါတကား။

အာဒိနဝဉာဏ်ပွားပုံ

အကြောင်းတရားတွေ ပျက်၍နေသောကြောင့် သူ့အလိုလို
တရိပ်ရိပ် တဖွဲဖွဲ တသဲသဲအားဖြင့် ပျက်စီး၍နေသော ရုပ်နာမ်တို့
သည် အပျက်ကြီးပါတကား၊ ရန်သူကြီးပါတကား။

‘အမြဲမရှိ အနိစ္စ- အနိစ္စ- အနိစ္စ’ ဟုပွားပါ။

ထိုသို့ ရုပ်နာမ်သင်္ခါရတို့၌ ပျက်ခြင်းတည်းဟူသော
ဘေးကို မြင်သည်ဖြစ်၍ အဖန်တလဲလဲ မှီဝဲအပ်သောယောဂီအား
တေဘူမက ဖြစ်သော ယောနိ-ဂတိ-ဝိညာဏဋ္ဌိတိတို့၌
မှီခိုရာပုန်းအောင်းရာ ကိုးကွယ်ရာကို မထင်ခြင်းသည်ဖြစ်ခဲ့၏။
အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူ-

ချမ်းသာစွာအသက်ရှည်လိုသော ကြောက်တတ်သော

ယောက်ျားအား မွေ့လျော်စွာနေလိုသော်လည်း သားရဲသစ်ကျား တို့ထူပြောသော တောအုပ်ကို မဝင်ဝံ့သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မိမိ ဦးခေါင်းကိုဖြတ်တော့အံ့ဟု ချီအပ်သောသန်လျက်ရှိသော ရန်သူကို မြင်သကဲ့သို့လည်းကောင်း ဤယောဂါဝစရသည် ပျက်ခြင်းကိုရှု၍ ကြောက်အပ်သော အဖြစ်ဖြင့် ထင်ကုန်လတ်သော် ထက်ဝန်းကျင် သော တောဘူမကတရားမှ ပြည့်စုံခြင်းကင်းသော၊ သာယာအပ် သည်၏ အဖြစ်ကင်းသော အပြစ်ကိုသာလျှင် အဖန်ဖန်မြင်၏။

ထိုသို့မြင်အပ်သောဉာဏ်သည် ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ အပြစ်ကိုမြင်ရကား အာဒီနဝဉာဏ်မည်၏။

အာဒီနဝဉာဏ်၅-ပါးဝင်အောင် ရုပ္ပားဟန်ကား

ဥပ္ပါဒဉ္စ ပဝတ္တဉ္စ၊ နိမိတ္တံ ဒုက္ခံ ပဿတိ။

အာယူဟနံ ပဋိသန္တိံ ၊ ဉာဏံ အာဒီနဝေ ဣဒံ။

ဥပ္ပါဒဉ္စ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ပဝတ္တဉ္စ၊ ဖြစ်ပွား ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ နိမိတ္တဉ္စ၊ သင်္ခါရနိမိတ်ကိုလည်းကောင်း။ အာယူဟနဉ္စ၊ အားထုတ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ပဋိသန္တိံစ၊ ပဋိသန္ဓေ ကိုလည်းကောင်း။ ဒုက္ခန္တိံ၊ ဒုက္ခဟူ၍။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဣဒံ၊ ဤအမြင်သည်။ အာဒီနဝဉာဏံ၊ အာဒီနဝဉာဏ်မည်၏။

ဟူသော ပဋိသန္တိဒါမင်္ဂ ပါဠိတော်နှင့် ဘဝသစ်၏ လက်မွန် အစ ကလလရေကြည်တည်ခြင်းအစဖြစ်သော ဥပါဒ်သည်လည်း ဇာတိမီး- ဇရာမီး- မရဏမီးဟူသော မီးသုံးပါး၊ ဇာတိဒုက္ခ- ဇရာဒုက္ခ- မရဏဒုက္ခ ဟုဆိုအပ်သော ဒုက္ခသုံးပါး၊ ဇာတိဘေး- ဇရာဘေး- မရဏဘေး ဟုဆိုအပ်သော ဘေးသုံးပါးတို့သည် အမြဲမပြတ် ဖိစီးနှိပ်မက်အပ်သောကြောင့် အပြစ်ကြီးပါတကား၊ ရန်သူကြီးပါတကား။

ဘဝသစ်၏ လက်မွန်အစ ဥပါဒ်မှ အခြားမဲ့ဖြစ်သော အမိ

ဝမ်းတွင်းမှစ၍ မွေးဖွားလာပြီးလျှင် သေသည်ကာလတိုင်အောင် အဆက်ဆက်ဖြစ်၍နေသော ပဝတ္တိရုပ်နာမ်သည်လည်း ဇာတိမီး-
 ဇရာမီး-မရဏမီးဟူသော မီးသုံးပါး၊ ဇာတိဒုက္ခ- ဇရာဒုက္ခ-
 မရဏဒုက္ခ ဟုဆိုအပ်သော ဒုက္ခသုံးပါး၊ ဇာတိဘေး- ဇရာဘေး-
 မရဏဘေး ဟုဆိုအပ်သော ဘေးသုံးပါးတို့သည် အမြဲမပြတ်
 ဖိစီးနှိပ်စက် အပ်သောကြောင့် အပြစ်ကြီးပါတကား၊ ရန်သူကြီး
 ပါတကား။

ရုပ်နာမ်တို့၏ အရိပ် ဦးခေါင်း၊ ခြေလက် အင်္ဂါကြီးငယ်ဟု
 ဆိုအပ်သော ဤခန္ဓာကိုယ်နိမိတ်သည်လည်း ဇာတိမီး- ဇရာမီး-
 မရဏမီးဟူသော မီးသုံးပါး၊ ဇာတိဒုက္ခ- ဇရာဒုက္ခ- မရဏဒုက္ခ
 ဟုဆိုအပ်သော ဒုက္ခသုံးပါး၊ ဇာတိဘေး- ဇရာဘေး- မရဏဘေး
 ဟုဆိုအပ်သော ဘေးသုံးပါးတို့သည် အမြဲမပြတ် ဖိစီးနှိပ်စက်
 အပ်သောကြောင့် အပြစ်ကြီးပါတကား ရန်သူကြီးပါတကား။

နောင်တစ်ဖန် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း၏အကြောင်း ကုသိုလ်
 သင်္ခါရကို အားထုတ်ခြင်းသည်လည်း ဇာတိမီး- ဇရာမီး- မရဏမီး
 ဟုဆိုအပ်သော မီးသုံးပါး၊ ဇာတိဒုက္ခ- ဇရာဒုက္ခ- မရဏဒုက္ခ
 ဟုဆိုအပ်သော ဒုက္ခသုံးပါး၊ ဇာတိဘေး- ဇရာဘေး- မရဏဘေး
 ဟုဆိုအပ်သော ဘေးကြီးသုံးပါးတို့သည် အမြဲမပြတ် ဖိစီးနှိပ်စက်
 အပ်သောကြောင့် အပြစ်ကြီးပါတကား၊ ရန်သူကြီးပါတကား။

နောင်တစ်ဖန်စပ်၍ ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းသည်လည်း
 ဇာတိမီး- ဇရာမီး- မရဏမီး ဟုဆိုအပ်သော မီးသုံးပါး၊ ဇာတိဒုက္ခ-
 ဇရာဒုက္ခ- မရဏဒုက္ခ ဟုဆိုအပ်သော ဒုက္ခသုံးပါး၊ ဇာတိဘေး-
 ဇရာဘေး- မရဏဘေး ဟုဆိုအပ်သော ဘေးကြီးသုံးပါးတို့သည်
 အမြဲမပြတ် ဖိစီးနှိပ်စက်၍နေသောကြောင့် အပြစ်ကြီးပါတကား၊
 ရန်သူကြီးပါတကား ။

ကနိနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၂၉၉

ဤသို့လည်း အာဒီနဝဉာဏ် ၅-ပါးဝင်အောင် မြင်အောင် ရှုဆင်ခြင်အပ်၏။ ရှုဆင်ခြင်ပါလေ ယောဂီအပေါင်း သူတော် ကောင်းတို့။

ဤသို့ အာဒီနဝဉာဏ် ၅-ပါးမြင်အောင်ရှု၍ မြင်ထင်လာ သော ယောဂီတို့သည်-

အနုပ္ပါဒံ အပ္ပဝတ္တံ၊ နိမိတ္တံ သုခန္တိ စ။

အနာယူဟနံ အပ္ပဋိသန္တိံ ၊ ဉာဏံ သန္တိပဒေ ဣဒံ။

အနုပ္ပါဒဉ္စ၊ မဖြစ်ပေါ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ အပ္ပဝတ္တဉ္စ၊ မဖြစ်ပွားခြင်းကိုလည်းကောင်း။ အနိမိတ္တဉ္စ၊ သင်္ခါရနိမိတ်ကင်းခြင်း ကိုလည်းကောင်း။ အနာယူဟနဉ္စ၊ အားမထုတ်ခြင်းကိုလည်း ကောင်း။ အပ္ပဋိသန္တိံစ၊ ပဋိသန္ဓေ မနေခြင်းကိုလည်းကောင်း။ သုခန္တိ၊ ချမ်းသာဟူ၍။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဣဒံ၊ ဤအမြင်သည်။ သန္တိပဒေ ဉာဏံ၊ သန္တိပဒဉာဏ်မည်၏-ဟူသော ပဋိသန္တိဒါမဂ် ပါဠိတော်မြတ် မိန့်အပ်သည်နှင့်အညီ လက်မွန်စ၍ဖြစ်သော ဥပါဒ်မရှိခြင်းသည် ချမ်းသာပါတကား၊ အဆက်ဆက်ပွား၍ ဖြစ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော ပဝတ္တိရုပ်နာမ် မဖြစ်ခြင်းသည် ချမ်းသာပါတကား၊ ရုပ်နာမ်၊ အရိပ် ခန္ဓာကိုယ် နိမိတ်မရှိခြင်းသည် ချမ်းသာပါတကား၊ နောင်တစ်ဖန်ပဋိသန္ဓေနေကြောင်း ကုသိုလ် သင်္ခါရကို အားထုတ်ရာ မရှိခြင်းသည် ချမ်းသာပါတကား၊ နောင်တစ်ဖန် ပဋိသန္ဓေနေရခြင်း မရှိခြင်းသည် ချမ်းသာပါတကား ဤသို့လည်း သန္တိပဒဉာဏ် ၅-ပါးကို ထင်မြင်လာကြကုန်၏။

ထိုအာဒီနဝဉာဏ် ၅-ပါး၊ သန္တိပဒဉာဏ် ၅-ပါးဟုဆိုအပ် သော ၁၀-ပါးသောဉာဏ်တို့ဖြင့် ထင်လာမြင်လာသော လိမ္မာသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်-

ဣဒံ အာဒီနဝေ ဉာဏံ၊ ပဉ္စဋ္ဌာနေသု ဓာယတိ၊

အရှင်ကေလာသ(ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ)

ပဉ္စဋ္ဌာနေ သန္တိပဒေ၊ ဒသညဏေ ပဇာနာတိ၊

ဒိန္နံ ဉာဏာနံ ကုသလတာ၊ နာနာဒိဋ္ဌိသု န ကမ္မတိတိ။

ဣဒံ အာဒိနဝညဏံ၊ ဤအာဒိနဝညဏံသည်။ ပဉ္စသု
ဋ္ဌာနေသု၊ ငါးပါးသောအရာတို့၌။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣဒံ သန္တိပဒ
ညဏံ၊ ဤသန္တိပဒညဏံသည်။ ပဉ္စသု ဋ္ဌာနေသု၊ ငါးပါးသောဋ္ဌာန
တို့၌။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။ အာဒိနဝညဏံ၊ အာဒိနဝညဏံကို။ ပဇာ
နန္တော၊ အပြားအားဖြင့်သိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒသညဏေ၊ ဆယ်ပါး
သောညဏံတို့ကို။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဒိန္နံ ဉာဏာနံ၊ နှစ်ပါးသောညဏံ
တို့ကို။ ကုသလတာ-ကုသလတာယ၊ လိမ္မာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
နာနာဒိဋ္ဌိသု၊ အထူးထူးသောဝါဒတို့၌။ ဝါ၊ အယူဝါဒတို့ကြောင့်။
န ကမ္မတိ၊ မတုန်မလှုပ်။

ဤပဋိသန္ဓိဒါမဂ် ပါဠိတော်နှင့်အညီ အထူးထူးသောအယူ
ဝါဒ အထူးထူးသော ဒိဋ္ဌိတို့ကြောင့် မတုန်မလှုပ်နိုင်ကြကုန်၊ မတုန်
လှုပ်ကြောင်းကိုလည်း သိရှိတော်မူကြပါကုန်။ ဤအာဒိနဝညဏံကို
ထင်မြင်လာရခြင်းသည် ဤဆိုအပ်ပြီးသော အကျိုးတို့ကို ခံစား
ရခြင်းကြောင့် အားထုတ်ချင်ဖွယ်ကောင်းလေစွ၊ ထင်မြင်လာအောင်
လည်း အားထုတ်ကြပါကုန် ပညာရှိအပေါင်း ယောဂီ သူတော်
ကောင်းတို့။

(အင်ချောင်ဆရာတော်၏ စရိယမဂ္ဂပါရဂူ၊ စာ-၅၄၇ မှ)

- * အာဒိနဝ၊ မှတ်ရသွက်သွက်၊ ထူးကောင်းလျက်ပင်၊
- ကောင်းမမြင်လာ၊ ဘယ်ဟာတစ်ခု၊ ကောင်းဟုမထင်၊
- မှတ်မြင်သမျှ၊ မကောင်းကြပေ၊ ဒါတွေမရှိ၊
- လွန်ကောင်း၏ဟု၊ ငြီးငြူပြောတတ်၊ မှတ်စေအပ်၏။
- ယောဂီသည် အာဒိနဝညဏံကို မှတ်နေသောအခါ
- ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်မှာ ပူတာတွေလည်း ပေါ်ပြီး ပျက်စီးသွား၏။

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၂၅၁

အေးတာတွေကလည်း အေးပြီး ပျက်စီးသွား၏။ ရှေ့မှ မိမိခန္ဓာကိုယ် တစ်ကိုယ် ပေါ်လာပြီး ပျက်စီးသွား၏။ ထိုအခါ ယောဂီသည် မိမိ ခန္ဓာကိုယ်ကို အပြစ်မြင်လာ၏။ ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်မှာ ပေါ်သမျှတို့ သည် တစ်ခုမှမကောင်းကြဘူး။ ဒါတွေမရှိလျှင် ကောင်းမှာပဲဟု ငြီးငြူပြောတတ်၏။ ဤသည်ပင် အာဒိနဝဉာဏ်၏ သဘောတည်း။

နိဗ္ဗိန္ဒညဏ်ပွားပုံ

အကြောင်းတရားတွေ ပျက်၍နေသောကြောင့် သူ့အလိုလို တရိပ်ရိပ် တဖွဲဖွဲ တသဲသဲအားဖြင့် ပျက်စီးနေသော ရုပ်နာမ်တို့သည် ပျင်းစရာကြီးပါတကား၊ ငြီးငွေ့စရာကြီးပါတကား။

‘အမြဲမရှိ အနိစ္စ- အနိစ္စ- အနိစ္စ’ ဟုပွားပါ။

ယောဂီသည် ဤသို့အလုံးစုံသော ရုပ်နာမ်ဓမ္မသင်္ခါရတို့၌ ရှေးကံကြောင့် ဖြစ်ခြင်းရှိသော ရုပ်နာမ်အပေါင်းတို့၏ ပေါင်း၍ တည်လာခြင်း အစရှိသောအဖြစ်တို့ကို မြင်သည်ရှိသော် တေဘူ မကဖြစ်သော ယောနိဂတိ စသည်တို့၌ ပျက်စီးခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သော သင်္ခါရတရားအပေါင်း၌ လွန်စွာငြီးငွေ့သော နိဗ္ဗိဒါဉာဏ် အဖြစ်သို့ ရောက်၏။

အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူ-

ဟင်္သာကုံးသောင်းတို့၏အရှင် ဓတရဋ္ဌ ရွှေဟင်္သာမင်း သည် စက်ဆုပ်အပ်သော ဒွန်းစဏ္ဍားရွာ တံခါးဝ၌ ခဏမျှမပျော် ခုနစ်ဖော်သော ရေအိုင်၌သာလျှင် နှစ်ခြိုက်မွေ့လျော် ပျော်နိုင်ဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ တောသုံးတောင်ကိုအစိုးရသော ခြင်္သေ့မင်း ကို နောင်သွင်း၍ ထားဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ကိုယ်လုံးကျွတ် ဖြူစင်သော ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းကို ပြည်တွင်း၌ဝစ္စာကျွေး၍ မွေးမြူထား ပါသော်လည်း တစ်ခဏမျှ မပျော်ဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း-

ထို့အတူ ရွှေဟင်္သာမင်း စသည်တို့နှင့်တူသော ယောဂီ သည်လည်း တေဘူမကသင်္ခါရတို့၌ လွန်စွာငြီးငွေ့လှ၍ လက္ခဏာ ရေးတို့ဖြင့် အေးမြငြိမ်းချမ်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို ဧကန်ကောင်းရှိုင်း သက်ဝင်ပျော်ရှာဘိ၏။

(ယောဂီပါရဂူ၊ ၈-၃၃၂)

နိဗ္ဗိဒါမှာ၊ ရှင်းကားပြတ်သား၊ မှတ်ကောင်းငြားလည်း၊ စိတ်ထဲ
ရွံ့မှန်း၊ နှစ်လုံးမရွှင်၊ ပျင်းခြောက်ပင်ဆို၊ မမှတ်လိုပဲ၊ နေလဲမရ၊
ငြီးငွေ့လှသား၊ စကားမဆို၊ မတွေ့လိုလူ၊ အချို့မူကား၊
ဉာဏ်သုံးပါးမှ၊ တစ်ပါးနှစ်ပါး၊ ပြောတတ်ငြား၍၊
ချို့ကားသာမန်၊ ထူးဟန်မပြု၊မှတ်ရကောင်းပေ၊ ထူးထွေမဖက်၊
တိုးတက်မရှိ၊ သိမ်မွေ့ဘိကံ၊မှတ်ဟုံလျင်မြန်၊
ပြောနေဟန်ရှု၊ နှိုင်းချိန်မှုမှာ၊ အားငယ်ကာနေ၊ သိမ်မွေ့လေ၍၊
နည်းနေစကား၊ များနှင့်မရော၊ ရှေ့ကျော်ပြောက၊
ရောက်ပြီးဆလော့။

(မဟာစည်ဆရာတော် ဦးစဋီလ ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ)

ယောဂီသည် နိဗ္ဗိန္ဒုဉာဏ်ကို မှတ်နေသောအခါ စိတ်ထဲက မိမိကိုယ်ကို ရွံ့မှန်းလာ၏။ မှတ်နေရခြင်းသည် နှလုံးမရွှင်ဘူး၊ ပျင်းခြောက်ခြောက်ဖြစ်လာ၏။ မမှတ်မိလိုလည်း မဖြစ် ငြီးငွေ့နေ၏။ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် စကားမပြောလိုဘူး။ မတွေ့လိုဘူး။ ဘာမှအထူးအထွေ မတွေ့သော်လည်း မိမိတရားကို မိမိမှတ်ပါ။ မှတ်ပါများလျှင် စိတ်ကလေးသည် အားငယ်လာ၍ သိမ်မွေ့လာ၏။ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် ရောရော နှောနှော မနေချင်ပါ။ စကားမပြောချင်ပါ။ စကားနည်း၍ တရားမြဲသွား၏။ ဤသည်ပင် နိဗ္ဗိန္ဒုဉာဏ်၏သဘောတည်း။

နိဗ္ဗိန္ဒညထံနှင့်

ရန်ကုန်မြို့ကပါမောက္ခတစ်ဦး

တခါတုန်းက ပါမောက္ခတစ်ဦး ရိပ်သာလာပြီး တရားအား ထုတ်သည်။ တရားမှတ်နေရင်းနဲ့ ပျင်းတာငြီးငွေ့တာ ရိပ်သာမှာ မနေချင်လောက်အောင် ပျင်းလာတာနဲ့ နံနက်စောစော-နာရီ လောက်မှာ ကိုယ့်အထုပ်ကလေးဆွဲပြီး ရိပ်သာကလူတွေမထသေးခင် ထွက်လာခဲ့သည်။

ကားမှတ်တိုင်ရောက်တော့ ကားစောင့်ရင်းနဲ့ အချိန်နှမြောလို့ တရားမှတ်နေလိုက်သောအခါ ပျင်းတဲ့စိတ် ငြီးငွေ့တဲ့ စိတ်တွေ ပျောက်ပြီး တရားက မှတ်လို့ကောင်းနေ၏။ တရားကိုပဲ မှတ်ချင်စိတ် တဖွားဖွားဖြစ်ပေါ်လာပြီး ကားကလည်းမလာသေးတာနဲ့ ရိပ်သာထဲ ပြန်ဝင်၍ ကိုယ့်နေရာကို ပြန်နေလိုက်သည်။ သူ့ရဲ့ ကုသိုလ်ပါရမီ အထုံရှိနေတော့ အဖျက်စိတ်ဝင်လာပေမယ့်လည်း နှလုံးသွင်း မှန်ကန်မှုကြောင့် တရားဆက်ရှုနိုင်တာလို့ ဆိုရမှာ ဖြစ်သည်။

ဥပမာ။ ။ လူတစ်ယောက်ဟာ တစ်နေ့ထမင်းသုံးထပ် ပုံမှန် အချိန်မှန်စားတယ်ဆိုရင် ထမင်းဆာဆာ မဆာဆာ ထမင်းစားချိန်ကျ စားသလို၊ တရားအားထုတ်တဲ့ ယောဂီဟာလည်း ပျင်းပျင်း မပျင်းပျင်း ငြီးငွေ့ငွေ့ မငွေ့ငွေ့ ပျော်ပျော် မပျော်ပျော်၊ မမှတ်ချင် မှတ်ချင်၊ တရားမှတ်ချိန်ကျ မှတ်ပါ၊ ဇွဲမလျှော့ပါနဲ့၊ မှတ်ပါ! များလျှင် ပျင်းတဲ့စိတ်၊ ငြီးငွေ့တဲ့စိတ်တွေကို လွန်သွားပါသည်။ ယောဂီရဲ့ဝီရိယနဲ့ သတိတရားက နိုင်သွားပါသည်။

မုဋ္ဌိတုကဗျတာဉာဏ်

အကြောင်းတရားတွေ ပျက်၍နေသောကြောင့် သူ့အလိုလို တရိပ်ရိပ် တဖွဲဖွဲ တသဲသဲအားဖြင့် ပျက်စီး၍နေသော ရုပ်နာမ်တို့မှ လွတ်ပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ဖဲသွားရပါမူကား ကောင်းလေစွ။

‘အမြဲမရှိ အနိစ္စ- အနိစ္စ- အနိစ္စ’ ဟုပွားပါ။

(ဤဉာဏ်ကို နိဗ္ဗာန်ဝင်တံခါးမကြီးဖြစ်၍ ပထမသင်္ခါရပေက္ခာ ဟု ခေါ်သည်။)

ဤသို့ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်ဖြင့် အလုံးစုံသော တောဘူမကသင်္ခါရ ဟုဆိုအပ်သော ယောနိ၊ ဂတိစသည်တို့၌ အလွန်ငြီးငွေ့ခြင်းရှိသော ယောဂီအား ထိုတောဘူမကတရားတို့တွင် တစ်ခုသောရုပ်တရား၊ နာမ်တရား၌လည်း ငြိတွယ်ခြင်းမရှိ၊ အလုံးစုံသော တောဘူမက သင်္ခါရ တရားအပေါင်းမှ လွတ်လိုခြင်း ထွက်မြောက်လိုခြင်းဖြစ်၏။ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူ-

ကွန်မိသောငါး၊ မြွေဖမ်းအပ်သောဖား စသည်တို့၌ လွန်စွာ လွတ်လိုကုန်သကဲ့သို့တည်း။

(ယောဂီပါရု)

မုဋ္ဌိတုကဗျ၊ ပိုးကောင်ရွနယ်၊ ပုရွက်တွယ်သို့၊ ကိုယ်ဝယ်အုံမှ၊ ရှာကမတွေ့၊ ဟိုရွှေဒီပြောင်း၊ နေမကောင်းပေ၊ စိတ်နေကျဉ်း ကျပ်၊ ပြေးလိုတတ်ပေါ့၊ မပျော်ခန်းတွင်၊ ယားချင် စူးအောင့်၊ ဝမ်းပူတောင့်ကာ၊ သွားချင်ပါဆတ်၊ မှတ်ကြာကြာ၊ တဖြာကိုယ်ပျောက်၊ သိစိတ်ရောက်လျက်၊ ဖျဉ်းဖျဉ်းတက်လာ၊ စိတ်မှာသိမ်မွေ့၊ ပျောက်ပျက်တွေ့ရ၊ သင်္ခါရနယ်၊ ဘုံသုံးသွယ်မှ၊ လွတ်လိုလှ၏။

(မဟာစည်ဆရာတော် ဦးဓဋိလ ဆောင်ပုဒ်)

ကန့်နည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၂၅၅

ယောဂီသည် မုဋ္ဌိတုကမျတဘူဏ်ကို မှတ်နေသောအခါ ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်မှာ ပုရွက်ဆိတ်များ တက်သကဲ့သို့ ရွတရွတ တက်တတ် တွယ်တတ်၏။ ယောဂီသည် သည်းမခံနိုင်လျှင် လက်နှင့်ကိုင်ကြည့်မိ၏။ တကယ်တမ်းကိုင်ကြည့် ရှာကြည့်တော့ မတွေ့ရပေ။ တရားမှတ်နေခြင်းသည် စိတ်တွေကျဉ်းကျပ်၏။ နေရာထိုင်ရ မှတ်ရသော်လည်း မပျော်ပါ။ ရိပ်သာမှထွက်ပြေး ချင်တဲ့စိတ်တွေ ပေါ်လာ၏။ ဟိုနေရာက ယားလိုက် ဒီနေရာ ကယားလိုက် အပ်နှင့်ထိုးလိုက်သလို စူးခနဲအောင့်၏။ ဝမ်းထဲ ကလည်း ပူလာ၏။ ထသွားချင်တဲ့စိတ်တွေပေါ်လာ၏။ မိမိတရား ကို ကြာကြာလေးမှတ်ပေးလိုက်ပါ။

တရားမှတ်နေသောအခါ ခန္ဓာကိုယ် ရုပ်တရားကြီးသည် ပျောက် သွား၏။ သိတဲ့စိတ်မှတ် သိစိတ်နာမ်တရားလည်း ဖျဉ်းဖျဉ်းနှင့်

တက်လာကာ စိတ်မှာသိမ်မွေ့ပြီး ပျောက်သွား၏။ မဟာသမုဒ္ဒရာ ထဲက ရေတစ်ဖွန်းကို သောက်ကြည့်ပါ။ ရေတစ်ဖွန်းသည် ငန်လျှင် သမုဒ္ဒရာ တစ်စင်းလုံးရှိ ရေများသည် အငန်ကြီးဖြစ်သလို တစ်ခုသောရုပ်တရားသည် မမြဲဘူးဆိုလျှင် အလုံးစုံသောရုပ်တရား တို့သည် မမြဲဘူး။ တစ်ခုသောနာမ်တရားသည် မမြဲဘူးဆိုလျှင် အလုံးစုံသော နာမ်တရားတို့သည် မမြဲဘူး။

ဒါကြောင့် ဘုရားရှင်က 'ဧကဿ ဓမ္မဿ ၊ တစ်ခုသော တရား၏။ အနိစ္စာ၊ အမြဲမရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒိဋ္ဌာ၊ မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့မြင်ရသည် ရှိသော်။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရတရားတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ အမြဲမရှိပါကုန်'ဟု ဟောတော်မူ၏။

ကွန်မိသောငါးသည် ကွန်မှလွတ်ဖို့ရာ အလိုရှိသလို

ယောဂီသည် ကာမဘုံ ရူပဘုံ အရူပဘုံ ဟုဆိုအပ်သော ဘုံသုံးပါးမှ လွတ်လိုခြင်းသည် မုဇ္ဈိတုကမျတာဉာဏ်၏ သဘောတည်း။

မုဇ္ဈိတုကမျတာဉာဏ်နှင့် မန္တလေးမြို့ကဦးညွန့်စံ

ဦးညွန့်စံသည် ၁၃၆၅-ခုနှစ်၊ နတ်တော်-ပြာသိုလတွင် ဒုတိယအကြိမ် ရက်(၆၀)တရားစခန်း တရားလာအားထုတ်သည်။ တရားထိုင်နေတုန်း မျက်နှာရှေ့၌ ရွှတရွှတတွေ ပုရွက်ဆိတ်တက် လာသလိုဖြစ်လာသည်။ တကယ့်ပုရွက်ဆိတ် တွယ်နေတယ် တက်နေတယ်ထင်ပြီး မနေနိုင် သည်းမခံနိုင်တော့ လက်နဲ့ကိုင် ကြည့်မိသောအခါ ဘာမှမတွေ့ရဘူး။

ဒါနဲ့ တရားစစ်တော့ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာကို ပြောပြသည်။ ဆရာက ရွှတရွှတပုရွက်ဆိတ်တွယ်သလို တက်သလိုဖြစ်သောအခါ သည်းခံမှတ်ဖို့ မုဇ္ဈိတုကမျတာဉာဏ်ရဲ့ အကြောင်းကိုရှင်းပြမှသာ လျှင် သဘောကျဝမ်းသာသွား၏။ ယောဂီတိုင်းနီးပါး ဒီသဘော လေးတွေ မကြာခဏ တွေ့တတ်ကြပါသည်။ မနေနိုင်မထိုင်နိုင်လို့ ခန္ဓာကိုယ်လှုပ်ရှားလိုက်တဲ့အခါ အမှတ်သတိကို မလွတ်ဖို့လို ပါသည်။ အဲဒါ အဓိကပါပဲ။

သံသရာမှလွတ်ထွက်လိုဟန် မုဇ္ဈိတုကမျတာဉာဏ်

ဘယတော ပဋ္ဌာနေနေဝ၊ အာဒီနဝံ စ ဇာနတော၊
နိဗ္ဗိန္ဒတော သင်္ခါရေသု၊ ဇာတာ မုဇ္ဈိတုကမျတာ။

သင်္ခါရေသု၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါး သင်္ခါရတရားနှစ်ပါးတို့၌။

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၂၇

ဘယတော ပဋ္ဌာနေနေဝ၊ ကြောက်ဘွယ်ခမန်း ဘေးဘျမ်းဟု စေ့ငှ
ဆင်ခြင် ထင်မြင်နေခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ အာဒိနဝံ၊ ပြော၍မကုန်
ပြစ်မျိုးစုံကို။ ဇာနတောစ၊ သိမြင်သောဉာဏ် ထက်သန်သောသူ
လည်းဖြစ်ပေထသော။

ယောဂီနော၊ ငါးကြိမ်ခြောက်ကြိမ် ဉာဏ်ဝရဖိန်ဖြင့် အရှိန်
ထက်မြက် ဆက်လက်အားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ မုဉ္ဇိတုကမ္ပတာ၊
မုဉ္ဇိတုကမ္ပတာဉာဏ်သည်။ ဇာတာ၊ ဒုက္ခခပ်သိမ်း ဝဋ်ဇာတ်ငြိမ်းဖို့
ကိန်းအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်၍ လာပေသတည်း။

ပဋိသင်္ခါဉာဏ်

ရှေ့က (ဥဒယဗ္ဗယ၊ ဘင်္ဂ၊ ဘယ၊ အာဒိနဝ၊ နိဗ္ဗိန္ဒ၊ မုဉ္ဇိတု
ကမ္ပတာ)တို့ကို အဖန်ဖန် ပြန်လည်သုံးသပ် ရှုပွားရသောဉာဏ်

(က) ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်

အကြောင်းတရားတွေ ဖြစ်ပျက်၍နေသောကြောင့် သူ့
အလိုလို တရိပ်ရိပ် တဖွဲဖွဲ တသဲသဲအားဖြင့် ဖြစ်ပျက်၍နေသော
ရုပ်နာမ်တို့သည်-

အမြဲမရှိ အနိစ္စ- အနိစ္စ- အနိစ္စ။

(ခ) ဘင်္ဂဉာဏ်

အကြောင်းတရားတွေ ပျက်၍နေသောကြောင့် သူ့အလိုလို
တရိပ်ရိပ် တဖွဲဖွဲ တသဲသဲအားဖြင့် ဖြစ်ပျက်၍နေသော ရုပ်နာမ်
တို့သည်-

အမြဲမရှိ အနိစ္စ- အနိစ္စ- အနိစ္စ။

(ဂ) ဘယညဏ်

အကြောင်းတရားတွေ ပျက်၍နေသောကြောင့် သူ့အလိုလို တရိပ်ရိပ် တဖွဲဖွဲ တသဲသဲအားဖြင့် ဖြစ်ပျက်၍နေသော ရုပ်နာမ် တို့သည် ဘေးကြီးပါတကား၊ ကြောက်စရာကြီးပါတကား-
အမြဲမရှိ အနိစ္စ- အနိစ္စ- အနိစ္စ။

(ဃ) အာဒိနဝညဏ်

အကြောင်းတရားတွေ ပျက်၍နေသောကြောင့် သူ့အလိုလို တရိပ်ရိပ် တဖွဲဖွဲ တသဲသဲအားဖြင့် ဖြစ်ပျက်၍နေသော ရုပ်နာမ် တို့သည် အပြစ်ကြီးပါတကား၊ ရန်သူကြီးပါတကား။
အမြဲမရှိ အနိစ္စ- အနိစ္စ- အနိစ္စ။

(င) နိဗ္ဗိန္ဒညဏ်

အကြောင်းတရားတွေ ပျက်၍နေသောကြောင့် သူ့အလိုလို တရိပ်ရိပ် တဖွဲဖွဲ တသဲသဲအားဖြင့် ဖြစ်ပျက်၍နေသော ရုပ်နာမ် တို့သည် ပျင်းစရာကြီးပါတကား၊ ငြီးငွေ့စရာကြီးပါတကား။
အမြဲမရှိ အနိစ္စ- အနိစ္စ- အနိစ္စ။

(စ) မုဒ္ဓိတုကမျတာညဏ်

အကြောင်းတရားတွေ ပျက်၍နေသောကြောင့် သူ့အလိုလို

ကနိနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၂၉

တရိပ်ရိပ် တဖွဲဖွဲ တသဲသဲအားဖြင့် ဖြစ်ပျက်၍နေသော ရုပ်နာမ် တို့မှ လွတ်ပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ဖဲသွားရပါမူကောင်းလေစွ။

အမြဲမရှိ အနိစ္စ- အနိစ္စ- အနိစ္စ ဟုပွားပါ။

ယောဂီသည် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ၊ အသုဘတို့ဖြင့် သင်္ခါရ တရားတို့ကို အားနည်းအောင်ပြု၍ ရှုအပ်၏။

အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူ ငါးဆောင်းအုပ်သော ယောကျ်ား သည် အဆောတလျင် ရေ၌ဆောင်းကိုလွတ်၍ အုပ်သည်ရှိသော် မြွေနဂါးကိုအုပ်မိလျက် ငါးဟုထင်မှတ်၍ လက်ဖြင့် ဆောင်းဝမှ ထုတ်၍ မြွေနဂါးမှန်းသိ၍ ငြီးငွေ့ကြောက်ရွံ့ရကား ထိုမြွေနဂါးဘေး မှ လွတ်လိုလှ၍ မိမိ၏ထိပ်ထက်၌ ခေါင်းပေါ်၌ နှစ်ပတ်သုံးပတ် လည်စေ၍ မြွေနဂါးကိုစွန့်ပစ်ပြီးလျှင် ကမ်းသို့တက်၍ မြွေနဂါး ဘေးမှ လွတ်ငြိ၊ လွတ်ပြီကဟု မိမိလာလမ်းကို ကြည့်ရှုလျက် တည်တံ့သကဲ့သို့တည်း။

ဤဥပမာ၌ မြွေနဂါးကို ငါးဟုထင်မှတ်သကဲ့သို့ ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်၏ ငါ့ရုပ်၊ ငါ့နာမ်ဟု မှတ်ခြင်းကို ဥပမာ-ဥပမေယျယှဉ် ရမည်။ လည်ကိုကိုင်၍ ကြည့်ရှုသောအခါ မြွေနဂါးမှန်းသိမြင် သကဲ့သို့ ရုပ်နာမ်ဓမ္မတို့၏ မမြဲခြင်း ဆင်းရဲနိပ်စက်ခြင်း ကိုယ်မဟုတ် ခြင်း ရှုသကဲ့သို့ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၊ ဘင်္ဂဉာဏ်၌ ဥပမေယျယှဉ်ရမည်။

မြွေနဂါးကို ကြောက်သကဲ့သို့ ရုပ်နာမ်ကိုကြောက်ခြင်း၊
ဘယဉာဏ်၊
မြွေနဂါး၏ အပြစ်ကိုမြင်သကဲ့သို့ ရုပ်နာမ်၏အပြစ်ကို

မြင်သော အာဒိနဝဉာဏ်၊

မြွေနဂါးကို ငြီးငွေ့သကဲ့သို့ ရုပ်နာမ်ကို ငြီးငွေ့ခြင်း နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်၊

မြွေနဂါးကို 'သွားရောလဟဲ့'ဆိုပြီး လွတ်ပစ်လိုက်သကဲ့ သို့ ရုပ်နာမ်ဓမ္မသင်္ခါရမှ လွတ်လိုတာ၊ ကာမဘုံ၊ ရူပဘုံ၊ အရူပဘုံ၊ ဟုဆိုအပ်သော ဘုံသုံးပါးမှ လွတ်လိုတာ မုဉ္ဇိတုကဗျတာဉာဏ်၊

မြွေနဂါးကို မိမိဦးခေါင်းပေါ်တင်ပြီး အားနည်းအောင် နှစ်ပတ်သုံးပတ်လည်စေသကဲ့သို့ ရုပ်နာမ်ဓမ္မတွေအားနည်းအောင် တရားမှတ်နေတာ ပဋိသင်္ခါဉာဏ် ဥပမာယှဉ်ရမည်။

(ထောဂီပါရဂူ၊ ၈-၃၃၅)

ပဋိသင်္ခါ၊ ဉာဏ်အရာကား၊ လေးလာခြေလက်၊ ကြားချက်အသံ၊ ကျယ်လာဟန်ထင်၊ ကိုယ်တွင်ပေါ်အောက်၊ မီး၌ရောက်သို့၊ ဝမ်းလျှောက်လဲပူ၊ ရင်ပူတင်းကြပ်၊ လေထိုးတက်လာ၊ ဝေဒနာများ၊ မှတ်သားမခံ၊ အပျောက်မြန်တူး၊ အားပေးဦးလော့။

(မဟာစည်ဆရာတော် ဦးစဋိလ ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ)

ပဋိသင်္ခါဉာဏ်ကို မှတ်နေသောအခါ ခြေတွေလည်းလေး လာ၏။ မီးအိုးကင်းထဲနှမ်းတွေလှော်သလို တဖြောက်ဖြောက်နှင့် ခန္ဓာ၏ ဖြစ်ပုံပျက်ပုံများ ကျယ်ကျယ်လောင်လောင်ကြားနေရ၏။ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးသည် မီးအောက်ရောက်နေသကဲ့သို့ ဝမ်းထဲက လည်းပူ ရင်ထဲကလည်းပူ တစ်ကိုယ်လုံးပူလောင်လာ၏။ စိတ်ကို လည်း ရှင်ဝမ္မာမြဲမြဲဟား။ ရုပ်ကိုလည်း ဖင်မြဲမြဲထားပြီး ဟစ်ကိုယ်လုံး မီးလောင်ကျွမ်းသည်အထိ သည်းခံပြီးမှတ်ပါ။ ခြေလျှော့ပါနဲ့။ လေတွေကလည်း ထိုးတက်လာ၏ ဝေဒနာတွေအားလည်း အမှတ်မခံ

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၂၆၀

အကြည့်မခဲ ချက်ချင်း တမ်းပျက်သွား၏။ ဤသည်ပင် ပဋိသင်္ခါ ဉာဏ်၏သဘောတည်း။

အထူးမှတ်တမ်းချက်။ ။ အချို့သောယောဂီများ ဝိပဿနာရှုသော အခါ တစ်ကိုယ်လုံးမီးလောင်သလို တဟုန်းဟုန်းနှင့် မီးသံများကြားရ အောင်ဖြစ်လာတတ်သည်။ မဖြစ်စဖူးဖြစ်၍ ကြောက်တတ်သည်။ မကြောက်လေနှင့်။ သဘာဝကြောင့် တရားထူးကြီး ဖြစ်လာသည်။ မဖျက်လေနှင့်။ ပို၍ရှုလျှင် မဂ်များကျသွားတတ်သည်။

- + အနိစ္စဆင်ခြင် ချုပ်ပျက်မြင် ကြည်လင်သဒ္ဓါပွားရသည်။
- + ဒုက္ခဆင်ခြင် ဘေးကြီးမြင် စိတ်တွင်ငြိမ်းအေးလာရသည်။
- + အနတ္တဆင်ခြင် သုညထင် ဉာဏ်ပညာတွေတိုးရသည်။
- + တရားမမြင် ဘုရားရှင် မြင်ရသည်မမည်။
- + တရားမြင်မှ ဘဝင်ကျ ဘဝအမြင်ရှင်းတော့သည်။

(ဓမ္မာစရိယဦးဌေးလှိုင်လင်္ကာ)

သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ် ခြောက်ဉာဏ်ပေါင်းပွားနည်း

၁။ အကြောင်းတရားတွေ ပျက်၍နေသောကြောင့် သူ့အလိုလို တရိပ်ရိပ် တဖွဲဖွဲ တသဲသဲအားဖြင့် ဖြစ်ပျက်၍နေသော မချစ်မမုန်း နှလုံးမမူ လျစ်လျူရှုအပ်သော ရုပ်နာမ်တို့သည် ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း နှိပ်စက်၍နေသောကြောင့် အလွန်တရာမှ ဆင်းရဲလှပါ တကား၊ ဒုက္ခ--- ဒုက္ခ။

၂။ အကြောင်းတရားတွေ ပျက်၍နေသောကြောင့် သူ့အလိုလို တရိပ်ရိပ် တဖွဲဖွဲ တသဲသဲအားဖြင့် ပျက်စီး၍နေသော

မချစ်မမုန်း နှလုံးမမူ လျစ်လျူရှုအပ်သော ရုပ်နာမ်တို့သည် အမြဲ
မရှိ၊ အနိစ္စ--- အနိစ္စ။

၃။ အကြောင်းတရားတွေ ပျက်၍နေသောကြောင့် သူ့
အလိုလို တရိပ်ရိပ် တဖွဲဖွဲ တသဲသဲအားဖြင့် လျစ်လျူရှုအပ်သော
ကြောက်စရာကောင်းသော ရုပ်နာမ်တို့သည် အမြဲမရှိ အနိစ္စ---
အနိစ္စ။

၄။ အကြောင်းတရားတွေ သူ့ အလိုလို တရိပ်ရိပ် တဖွဲဖွဲ
တသဲသဲအားဖြင့် လျစ်လျူရှုအပ်သော အပြစ်ကြီးသော ရုပ်နာမ်တို့
သည် အမြဲမရှိ အနိစ္စ--- အနိစ္စ။

၅။ အကြောင်းတရားတွေ သူ့အလိုလို တရိပ်ရိပ် တဖွဲဖွဲ
တသဲသဲအားဖြင့် လျစ်လျူရှုအပ်သော ပျင်းရိငြီးငွေ့စရာကောင်း
သော ရုပ်နာမ်တို့သည် အမြဲမရှိ အနိစ္စ--- အနိစ္စ။

၆။ အကြောင်းတရားတွေ သူ့အလိုလို တရိပ်ရိပ် တဖွဲဖွဲ
တသဲသဲအားဖြင့် လျစ်လျူရှုအပ်သော၊ လွတ်ငြိမ်းပါမူ ကောင်း
သော၊ ဖဲသွားရပါမူ ကောင်းသော ရုပ်နာမ်တို့သည် အမြဲမရှိ အနိစ္စ-
-- အနိစ္စ။

ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း နှိပ်စက်၍နေသောကြောင့် အလွန်
တရာမှ ဆင်းရဲလှပါတကား၊ ဒုက္ခ--- ဒုက္ခ။

ငါ့ကိုယ်မဟုတ် သုဉ်း၍နေပါတကား၊ အနှစ်သာရမရှိ
အလိုမလိုက် အစိုးမရ ကိုယ်မဟုတ် အနတ္တ--- အနတ္တ။

သင်္ခါရဝေက္ခာဏှထံ (အတိုချုပ်ပွားနည်း)

အကြောင်းတရားတွေ ပျက်၍နေသောကြောင့် သူ့အလိုလို
တရိပ်ရိပ် တဖွဲဖွဲ တသဲသဲအားဖြင့် ပျက်စီး၍နေသော မချစ်မမုန်း

ကနိနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၂၆၃

နှလုံးမမူ လျစ်လျူရှုအပ်သော ရုပ်နာမ်တို့သည် ငါ့ကိုယ်မဟုတ်
သုဉ်း၍နေပါတကား။ ငါ့ဥစ္စာမဟုတ် သုဉ်း၍နေပါတကား။

အမြဲမရှိ အနိစ္စ--- အနိစ္စ။

ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း နိပ်စက်၍နေသောကြောင့် အလွန်
တရာမှ ဆင်းရဲလှပါတကား။ ဒုက္ခ--- ဒုက္ခ။

အနှစ်သာရမရှိ အလိုမလိုက် အစိုးမရ ကိုယ်မဟုတ်
အနတ္တ--- အနတ္တ--- အနတ္တဟုပွားပါ။

သင်္ခါရပေက်၊ အာရုံဖြစ်လာ၊ မဇ္ဈတ္တာသွင်း၊ ပျော်ပျင်းကင်းစွာ၊
မှတ်ရသက်သာ၊ ဝေဒနာရှင်း၊ မှတ်နေရင်းလည်း၊ အာရုံနည်း
လျက်၊ အမှတ်ဘက်သာ(ဖောင်းပိန်ဘက်သာ)၊ စုဝေးလာကြ၊
ဖြန့်မရတတ်၊ လေးငါးမှတ်နောက်၊ သိမ်မွေ့ရောက်၏၊ ကြောင့်
ကြမလို့၊ သူ့လိုလိုမှတ်၊ စိတ်ဓာတ်အပြင်၊ ပို့စမ်းလျှင်လဲ၊
မထွက်ပဲနေ၊ အမှတ်ပျောက်သေး(ဖောင်းပိန်ပျောက်သေး)၊
သိကလေးကျန်၊ တဖန်မှတ်တုံး၊ တံကိုယ်လုံးစိမ့်၊
ဖျဉ်းဖျဉ်းငြိမ့်လျက်၊ အားတက်ပျော်ရွှင်၊ မှတ်ကောင်းလျှင်ကား၊
အားရကျေနပ်၊ နားနေတတ်၏၊ ကျေနပ်ရွှင်ပျ၊ သင်္ခါရသာ၊
ပျက်တာလဲမြင်၊ မနားချင်နှင့်၊ လမ်းစဉ်မဆုံး၊ ကြိုးစားအုံးပြော၊
သွက်တုံးမှာပဲ၊ ဆတ်ခနဲလစ်၊ ဆက်မှတ်ဖြစ်ကြောင်း၊
မှတ်ကောင်းအိပ်ပျော်၊ နိုးသော်တမှတ်၊ အိပ်လတ်မှတ်ဖြစ်၊
သတိဖြစ်စေ၊ ဉာဏ်အားတွေသန်၊ ရှုမှတ်ပြန်သော်၊
မြန်ဆန်မှတ်သေး၊ ရုန်းကြွပြေးပြန်၊ ကောင်းလာဟန်ထင်၊
လျှောကျချင်၏၊ ကိုယ်တွင်ဖိန့်ဖိန့်၊ သိမ့်သိမ့်ငြိမ့်လာ၊
မျက်စိမှလက်၊ တချက်ချက်လစ်၊ ဉာဏ်ရင့်ဖြစ်လာ၊
ဉာဏ်တိုင်းမှာပင်၊ မြဲဖြစ်ချင်တတ်၊ မတတ်လတ်မူ၊

အနားယူကာ၊ အိပ်စေပါ၍၊ ဆက်သာမှတ်စေ၊
တိုးတက်ပေလိမ့်။

(မဟာစည်ဆရာတော် ဦးဇဋိလ ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ)

သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်ကို ရင်ချိုင့်စိတ်စိုက်ပြီး မှတ်နေသော
အခါ ယောဂီသည် ပျော်သည်လည်းမဟုတ် ပျင်းသည်လည်းမဟုတ်
နှစ်ပါးလုံးကင်းရှင်း၍ အလယ်အလတ်ဖြစ်နေ၏။ မှတ်နေခြင်း
သည် သက်သက်သာသာရှိ၏။ ဝေဒနာလည်း မတွေ့ရပါ။
တွေ့တဲ့ဝေဒနာကလည်း ဘာကြောင့်နာတယ်ဆိုတာ ရှင်းရှင်းလင်း
လင်း သိမြင်နေရ၏။

စိတ်ကလည်း အပြင်မထွက်တော့ပါ။ တစ်ကိုယ်လုံး
တဖျဉ်းဖျဉ်း တစိမ့်စိမ့် တငြိမ့်ငြိမ့်နှင့် မှတ်ကောင်းနေ၏။ မှတ်ရ
တာပျော်ရွှင်နေ၏။ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရတရားတို့၏ ပျက်ခြင်းကို
လည်း မြင်ရသည်။ လမ်းစဉ်မဆုံးသေး၍ ဆက်ကြိုးစားရမည်။
တစ်ခါတစ်ရံ တရားမှတ်နေရင်းနဲ့ အိပ်ပျော်သွား၏။ နိုးလာသော
အခါ သတိပညာအားကောင်း၍ ဥပေက္ခာသဘော မှတ်ပြီးသားဖြစ်
နေ၏။ ဤသည်ပင် သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်၏သဘောတည်း။

သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ် (၃) ပါး

- ၁။ ကြောက်တာလဲမဟုတ်၊ နှစ်သက်တာလဲမဟုတ် နှစ်မျိုး
လုံးကင်းရှင်းနေခြင်း။
- ၂။ ဆင်းရဲတာလဲမဟုတ်၊ ချမ်းသာတာလဲမဟုတ်၊ အတူတူ
ညီမျှနေခြင်း။
- ၃။ ကြောင့်ကြစိုက်ပြီး မှတ်စရာမလို သူ့အလိုမှတ်နေခြင်း။

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၂၅

‘ကြောက်၊နှစ်သက်ခြင်း၊ လွန်ကင်းရှင်း၍၊
ဆင်းရဲချမ်းသာ၊ တူညီလာ၏၊
လွန်စွာကြောင့်ကြ၊ မပြုရ၊
ညီမျှဂုဏ်သုံးပါး။’

တနည်းသင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ် (၃) ပါး

- ၁။ မိမိရဲ့ စိတ်ကလေး ရင်ချိုင့်မှာ ကြာရှည်တည်နေခြင်း။
 - ၂။ မိမိရဲ့ စိတ်ကလေး ရင်ချိုင့်မှာ တည်ပြီးသိမ်မွေ့နေခြင်း။
 - ၃။ မိမိရဲ့ စိတ်ကလေး ရင်ချိုင့်ကနေ ဘယ်မှမရွေ့ခြင်း။
- ကြာရှည်တည်လေ၊ တည်နေသိမ်မွေ့၊
မရွေ့အာရုံ၊ သုံးပါးဂုဏ်၊ ပြည့်စုံသင်္ခါရာ။

လျစ်လျူရှုဟန် သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်

မုစ္ဆိတုံ ကာမတောယေဝ၊ ပဋိသင်္ခါယ ဇာနတော၊
သင်္ခါရပေက္ခာနာမံ ဉာဏံ၊ ဇာတံ နဝမ ယောဂီဇနာ။
မုစ္ဆိတုံ၊ သင်္ခါရဝပင်း လွတ်မြောက်ခြင်းငှာ။ ကာမတော
ယေဝ၊ မျှော်လင့်ငံစား လိုလားခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ ပဋိသင်္ခါယ၊
နိစ္စသုခ အတ္တကင်းစင် သိမြင်လျက်ရှိသော။ နဝမယောဂီဇနာ၊ နဝမ
အဆင့် ဉာဏ်ကုန်လွင့်၍ အသင့်ကြီးမားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်
၏။ သင်္ခါရပေက္ခာနာမံ ဉာဏံ၊ အကြောင်းမဖက် မနှစ်သက်ပဲ
ပစ်စလက်ခတ်ဟု လျစ်လျူရှုသောဉာဏ်သည်။ ဇာတံ၊ ဒုက္ခခပ်သိမ်း
ဝဋ်ဇာတ်ငြိမ်းဖို့ ကိန်းအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်၍လာပေသဟည်း။

ယောဂီသည် တရားမှတ်နေရင်း ပူသော ဆူသော ဝေဒနာ
တို့သည် တညီတညွတ်တည်းပင် တိုး၍တိုး၍လာ၏။ ထိုသို့တိုးလာ
သော်လည်း သည်းခံပြီးမှတ်။ ပူအားကြီး၍သာ တစ်ကိုယ်လုံးမှ

အပူ အခိုးတွေမှုတ်၍ပန်းပြီး မိမိကိုယ်ကို လောင်မြိုက်၍ လောင်မြိုက်၍ နေသကဲ့သို့ ဖြစ်လာတော့၏။

ဘယ်လိုပင် လောင်မြိုက်နေနေ သည်းခံပြီးတော့မှတ်၊ ဤအခါ၌ စိတ်သည် တောင်တောင်မြောက်မြောက် ဟိုဟိုဒီဒီ မကြံဆ မတွေးတောတော့ပေ၊ စိတ်၏ပြေးလွှားခြင်း မဖြစ်တော့ပေ၊ စွဲမြဲစွာ ဧကဂ္ဂတာစိတ်မျိုးဖြစ်လျက် ရှု၍နေလေတော့၏။ ပူသော ဝေဒနာ ပြင်းပြသောဝေဒနာကား တစ်ကိုယ်လုံး ညီမျှသွား၍ ခံသာ၏။ ဝေဒနပေက္ခာ ဖြစ်၍နေသေး၏။

ဤကဲ့သို့ သင်္ခါရကို ဥပေက္ခာစိတ်နှင့် ရှုနေသောအခါ စိတ်၏ရွေ့လျားခြင်း ပြောင်းသွားခြင်းမရှိပဲ တခြားဘာကိုမျှ မတွေးပဲ ဖြစ်ချင်သလိုဖြစ်နေပါစေ၊ အမှတ်တမဲ့ကြည့်နေသကဲ့သို့ စွဲစွဲမြဲမြဲ ရှုနေတာကိုပင် သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ် ဟုခေါ်သည်။

‘ရုပ်နာမ်ခန္ဓာဟူသော သင်္ခါရလောကကြီးကို နိစ္စ သုခ အတ္တ စသည်မှ ကင်းဆိတ်သောအားဖြင့် ကြည့်ရှုထင်မြင်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် အရိယာမဂ်ကိုရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရတော့မည်ဖြစ်ရကား သေမင်းနိုင်ငံကို လွန်မြောက်ခြင်းသည်ဖြစ်၏’ဟု ဆိုလိုသည်။

ဤသို့ ရုပ်နာမ်သင်္ခါရတို့၏ ‘ရူပံ အတ္တေန ဝါ သုညံ’ ဤသို့စသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် သုညအဖြစ်ကို သိမ်းဆည်းကြည့်ရှုသည် ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ ‘ရူပံ အနိစ္စတော’ ဤသို့ စသည်ဖြင့် အနိစ္စစသောအဖြစ်ကို ကြည့်ရှု သိမ်းဆည်းသည် ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ ရုပ်နာမ်သင်္ခါရတို့၏ အပြစ်ဒေါသ အာဒိနဝတို့ကို လွန်မင်းစွာထင်မြင်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှေးအဖို့ သမ္မသနဉာဏ်၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်နှစ်သက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဘင်္ဂဉာဏ်၊ ဘယဉာဏ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ကြောက်ခြင်း ထိတ်လန့်ခြင်းတို့ကိုလည်းကောင်း

ကန့်နည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၂၆၇

ပယ်စွန့်၍ ရုပ်နာမ်သင်္ခါရတို့၌ မစောင်းငြိမ်ငြိမ် အလေးတူချိန်သော ချိန်ခွင်လျှာကဲ့သို့ ဤမှာဘက် ထိုမှာဘက်သို့ မပိုမသာ မထွက်မပြု၊ လျစ်လျူရှုသော ဉာဏ်ဖြင့်သာလျှင် တည်လေတော့၏။

ထိုသင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်သည် သင်္ခါရတို့၏ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း ဥဒယဗ္ဗယကိုလည်းကောင်း၊ သတ္တ ဇီဝ အတ္တ စသည်မှ ဆိတ်ခြင်း သုညတုစ္ဆရိတ္တကိုလည်းကောင်း ဤသို့စသော အပြစ်ဒေါသ အာဒိနဝတို့ကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုသော်လည်း လျစ်လျူအားဖြင့်သာ ရှုလေ၏။

လျစ်လျူရှုပုံကိုပြခြင်း

အကြင်ယောက်ျားသည် မိမိမယား၌ ဖောက်ပြန်သော အပြစ်ဒေါသ အာဒိနဝကို မမြင်မိ ရှေးအဖို့၌ အလွန်ပင်ချစ်ခင်မြတ်နိုး၏။

ထိုယောက်ျားသည် နောက်အဖို့၌ မိမိမယား၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း အပြစ်ဒေါသ အာဒိနဝကိုမြင်၍ အမျက်ထွက်၏။ ပြင်းစွာသော နှလုံးမသာယာခြင်းဖြစ်၏။

ထိုယောက်ျားသည် တစ်ပါးသော အခါ၌ ထိုမိန်းမ၏ ဖောက်ပြန်သော အမူအရာကို မြင်ပြန်၍ ထိုမိန်းမမှ လွတ်ကင်းလိုသည်ဖြစ်၍ ထိုမိန်းမကို စွန့်ပစ်ကွာရှင်း လေ၏။ ထိုမိန်းမကို ငါ၏မယားဟူ၍ တဏှာ-မာန-ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်း မမှတ်ထင်တော့ပြီ၊ ဤသို့ စိတ်ကိုဆုံးဖြတ်လေ၏။

ဤသို့မယားဟူ၍ အမှတ်မရှိ ကွာရှင်းပြီးသည်မှ စ၍ ထိုမိန်းမ၏ဖောက်ပြန်သော အမူအရာကို မြင်ပြန်သော်လည်း အမျက်မထွက် နှလုံးမသာယာခြင်းလည်း မရှိ၊ လျစ်လျူရှု၍သာ နေလေ၏။

ထို့အတူ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှေးအဖို့ဉာဏ်တို့ဖြင့်

ရုပ်နာမ်သင်္ခါရတို့၏ ဖောက်ပြန်သော အပြစ်ဒေါသ အာဒိနဝကို မြင်၏။ မုစ္ဆိတုကမ္ပတာဉာဏ်ဖြင့် အလုံးစုံသော ရုပ်နာမ်သင်္ခါရတို့မှ လွတ်ကင်းလို ကွာရှင်းလို စွန့်ပစ်လို၏။

ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏ်ဖြင့် ထိုအလုံးစုံသော ရုပ်နာမ် သင်္ခါရတို့ကို စွန့်ပစ်ကွာရှင်းလေ၏။ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် စွဲလမ်းခြင်း မရှိတော့ပြီဟူ၍ စိတ်ကိုဆုံးဖြတ်၏။ စွန့်ပစ်ကွာရှင်း ပြီးနောက် သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်ဖြင့် ထိုအလုံးစုံသော ရုပ်နာမ်သင်္ခါရ တို့ကို စွန့်ပစ်ကွာရှင်းလေ၏။ တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် စွဲလမ်းခြင်း မရှိတော့ပြီဟူ၍ စိတ်ကိုဆုံးဖြတ်၏။

စွန့်ပစ်ကွာရှင်းပြီးနောက် သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်ဖြင့် ထိုရုပ် နာမ်ခန္ဓာသင်္ခါရတို့၏ ရင့်ရော်အိုမင်း သေကျေပျက်စီးခြင်း ဇရာ၊ မရဏတို့ဖြင့် ဖောက်ပြန်သော အနိစ္စအခြင်းအရာအာကာရ၊ ဆင်းရဲ ခြင်း ဒုက္ခအခြင်းအရာ အာကာရ၊ အစိုးမရသော အနတ္တအခြင်း အရာ အာကာရတို့ကို ကြည့်ရှုသော်လည်း ရှေးအဘို့ဉာဏ်တို့ကဲ့သို့ မကြည့်မရှုမှု၍ လျစ်လျူ ဥပေက္ခာအားဖြင့်သာ ရှုသော ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည် အလုံးစုံသော ဘုံဘဝ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာသင်္ခါရတို့၌ တွန့်လိပ်လျက် နောက်သို့ ဆုတ်နစ်ပြန်လည်၏။ မပျော် မမွေ့လျော် သောအားဖြင့် မပြေးဝင်၊ ထိုအလုံးစုံသော ဘုံဘဝ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ သင်္ခါရတို့သည် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင် ဉာဏ်အား ထင်လေ၏။ စက်ဆုပ်ဖွယ် ငြီးငွေ့ဖွယ် စွန့်ပစ်ဖွယ် သင်္ခါရုပ်နာမ်တွေ ပါတကားဟု လျစ်လျူအားဖြင့်သာရှုသော သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ် ဖြစ်၏။

ထိုသင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် အလုံးစုံသော သင်္ခါရတရားတို့သည် ပူပန်ခပ်သိမ်းနှင့် ကမ္ဘာဖြစ်၍ မငြိမ်းမအေး မချမ်းသာသော အသန္တိသဘောသာတည်း၊ ပူပန်

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၂၆၉

ခပ်သိမ်းမှ ကင်းဆိတ်ငြိမ်းခြင်းသည်သာလျှင် အေးမြချမ်းမြေ့ ငြိမ်းချမ်းသော သန္တိသဘောဖြစ်သည်ဟု နိဗ္ဗာန်ကို ငြိမ်းချမ်း အေးမြသော အားဖြင့်ရှုလေ။”

(အင်ချောင်ဆရာတော်၏ စရိယမဂ္ဂပါရဂူကျမ်း၊ ၄၁-၅၆၉မှ)

အနိစ္စတရားနှင့် ဧကဓမ္မဿဝနိယမထေရ်

မြတ်စွာဘုရားက အပါဒါန်ပါဠိတော်မှာ ကမ္ဘာတစ်သိန်းထက် ပဒုမုတ္တရဘုရားရှင်သည် ပွင့်၏။ ရဟန်းတစ်ပါးသည် ပဒုမုတ္တရဘုရားရှင်ထံမှ သစ္စာလေးပါးတရားကို နာကြားသည်။ ရုပ်နာမ်ဓမ္မတွေရဲ့ မမြဲတဲ့အနိစ္စသည်ကို သင်ယူပြီး ကျောင်းပြန်သွား၏။

နောက်ဆုံးသေခါနီးလတ်သော် ကြားနာခဲ့သော သူတော်ကောင်းတရားကို အောက်မေ့၏။

ထိုသူတော်ကောင်းတရားကို အောက်မေ့အမှတ်ရသော ကုသိုလ်ကံ စေတနာတို့ကြောင့် ကမ္ဘာသုံးသောင်းတို့ပတ်လုံး နတ်ပြည်၌ မွေ့လျော်ရ၏။ ငါးဆယ့်တစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် နတ်မင်း၊ အဖြစ်ကိုရ၏။ နှစ်ဆယ့်တစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် စကြာဝတေးမင်းလည်း ဖြစ်ခဲ့၏။ ပဒေသရာဇ်မင်း၊ ဧကရာဇ်မင်း၊ သူဌေးဘဝတွေ မရေမတွက်နိုင်အောင် ဖြစ်လာခဲ့၏။

မြတ်စွာဘုရားထံမှ-

‘အနိစ္စဝတ သင်္ခါရာ၊ ဥပ္ပါဒါဝယဓမ္မိနော၊

ဥပ္ပဗ္ဗိတွာ နိရဇ္ဈန္တိ၊ တေသံ ဝူပသမော သုခေါ။’

ဟူသောဂါထာကို ကြားနာရသည်နှင့်တပြိုင်နက် ရှေးက အနိစ္စသည်ကို အောက်မေ့၍ တစ်ထိုင်တည်း၌ ရဟန္တာဖြစ်ကာ ဧကဓမ္မဿဝနိယမထေရ် ဟုခေါ်တွင်သည်။

အနုလောမဉ္ဇထံပွားပုံ

၁။ အကြောင်းတရားတွေ သူ့အလိုလို ဖြစ်ပျက်၍သွားသော ကြောင့် တရိပ်ရိပ် တဖွဲဖွဲ တသံသံအားဖြင့် ဖြစ်ပျက်နေသော မချစ် မမုန်း နှလုံးမမူ လျစ်လျူရှုအပ်သော ရုပ်နာမ်တို့သည် ငါတို့ မဟုတ် သုဉ်း၍နေပါတကား၊ အနှစ်သာရမရှိ အလိုသို့မလိုက် အစိုးမရ ကိုယ်မဟုတ် အနတ္တ အနတ္တ အနတ္တ။

၂။ အကြောင်းတရားတွေ သူ့အလိုလို ဖြစ်ပျက်၍သွားသော ကြောင့် တရိပ်ရိပ် တဖွဲဖွဲ တသံသံအားဖြင့် ဖြစ်ပျက်နေသော မချစ် မမုန်း နှလုံးမမူ လျစ်လျူရှုအပ်သော ရုပ်နာမ်တို့သည် ငါတို့ မဟုတ် သုဉ်း၍နေပါတကား၊ အနှစ်သာရမရှိ အလိုသို့မလိုက် အစိုးမရ ကိုယ်မဟုတ် အနတ္တ အနတ္တ အနတ္တ။

၃။ အကြောင်းတရားတွေ သူ့အလိုလို ဖြစ်ပျက်၍သွားသော ကြောင့် တရိပ်ရိပ် တဖွဲဖွဲ တသံသံအားဖြင့် ဖြစ်ပျက်နေသော မချစ် မမုန်း နှလုံးမမူ လျစ်လျူရှုအပ်သော ဘေးကြီးဖြစ်သော ကြောက် စရာကောင်းသော ရုပ်နာမ်တို့သည် ငါတို့မဟုတ် သုဉ်း၍နေပါ တကား၊ ငါ့ဥစ္စာမဟုတ် သုဉ်း၍နေပါတကား၊ အနှစ်သာရမရှိ အလို သို့မလိုက် အစိုးမရ ကိုယ်မဟုတ် အနတ္တ အနတ္တ အနတ္တ။

၄။ အကြောင်းတရားတွေ သူ့အလိုလို ဖြစ်ပျက်၍သွားသော ကြောင့် တရိပ်ရိပ် တဖွဲဖွဲ တသံသံအားဖြင့် ဖြစ်ပျက်နေသော မချစ် မမုန်း နှလုံးမမူ လျစ်လျူရှုအပ်သော အပြစ်ကြီးဖြစ်သော ရန်သူ

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၂၇၁

ကြီးဖြစ်သော ရုပ်နာမ်တို့သည် ငါတို့မဟုတ် သုံး၍နေပါတကား၊
ငါ့ဥစ္စာမဟုတ် သုံး၍နေပါတကား၊ အနှစ်သာရမရှိ အလိုသို့မလိုက်
အစိုးမရ ကိုယ်မဟုတ် အနတ္တ အနတ္တ အနတ္တ။

၅။ အကြောင်းတရားတွေ သူ့အလိုလို ဖြစ်ပျက်၍
သွားသောကြောင့် တရိပ်ရိပ် တဖွဲဖွဲ တသံသံအားဖြင့် ဖြစ်ပျက်
နေသော မချစ် မမုန်း နှလုံးမမူ လျစ်လျူရှုအပ်သော ပျင်းစရာ
ကောင်းသော ငြီးငွေ့စရာကောင်းသော ရုပ်နာမ်တို့သည် ငါတို့
မဟုတ် သုံး၍ နေပါတကား၊ ငါ့ဥစ္စာမဟုတ် သုံး၍နေပါတကား၊
အနှစ်သာရမရှိ အလိုသို့မလိုက် အစိုးမရ ကိုယ်မဟုတ် အနတ္တ
အနတ္တ အနတ္တ။

၆။ အကြောင်းတရားတွေ သူ့အလိုလို ဖြစ်ပျက်၍
သွားသောကြောင့် တရိပ်ရိပ် တဖွဲဖွဲ တသံသံအားဖြင့် ဖြစ်ပျက်
နေသော မချစ် မမုန်း နှလုံးမမူ လျစ်လျူရှုအပ်သော၊ လွတ်ပါမူ
ကောင်းသော လွတ်ငြိမ်းပါမူ ကောင်းသော၊ ဖဲသွားရပါမူ
ကောင်းသော ရုပ်နာမ် တို့သည် ငါတို့မဟုတ် သုံး၍နေပါတကား၊
အနှစ်သာရမရှိ အလို သို့မလိုက် အစိုးမရ ကိုယ်မဟုတ် အနတ္တ
အနတ္တ အနတ္တ။

နုလောမာဒိ၊ မှတ်သိစိတ်မြန်၊ ပျောက်ပျက်ဟန်ထင်၊ ကုန်ဆုံးမြင်
ဆဲ၊ မမြဲအနိစ္စ၊ ဆင်းရဲမျှသာ၊ မခံသာခြင်း၊ နှစ်သက်ကင်း
ကြောင်း၊ မကောင်းဒုက္ခ၊ စိုးမရပေါင်း၊ ငါကောင်းမဟုတ်၊ သဘော
ထုတ်ဆို၊ လိုလိုဖြတ်တတ်၊ အနတ္တထား၊ တပါးပါးကို၊ ပြောပြ
ဆိုလျက်၊ နှစ်သုံးချက်ပြေ၊ လွန်၍ဖြစ်စေ၊ မှတ်ကောင်းတွေ့တွင်၊
ပါဝင်သည့်ဉာဏ်၊ ဝုဋ္ဌာနန်သုံး၊ (ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာဉာဏ်)

၇.၂ ကနိနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း

နောက်ဆုံးမှတ်ချက်၊ ပတ်သက် ဉာဏ်ပြော၊ အနုလောမ၊
 (၁၂၊ အနုလောမဉာဏ်) မှတ်ပြတ်ကျလာ၊ ချုပ်ငြိမ်းရာဝင်၊
 စတွင်ဂေါတြဘူ၊ (၁၃၊ ဂေါတြဘူဉာဏ်) ချုပ်မူလယ်က၊
 ခဏတည်မဂ်၊ (၁၄၊ မဂ်ဉာဏ်) ချုပ်လျက်နောက်ဆုံး၊
 သိမူလုံးဖိုလ်၊ (၁၅၊ ဖိုလ်ဉာဏ်) တဖန်ထိုမှ၊ သတိရလျက်၊
 ဆင်ခြင်ချက်ဉာဏ်၊ ပစ္စဝေက္ခဏ်ဖြင့်၊ (၁၆၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်)
 သိမှန်ကုန်ပြုတ်၊ ငြိမ်းချုပ်လုံးစုံ၊ မှတ်ရပ်ကုန်တယ်၊
 ရေဝယ်မြှုပ်လား၊ မေသွားသလို၊ အိပ်ပျော်လိုပဲ၊ တိခနဲပြတ်၊
 မှတ်စိတ်အာရုံ၊ ကုန်ပုံပြောမြဲ၊ ချို့လဲနောင်ခါ၊ ငါ့မှာ လောဘ၊
 ဒေါသ-မောဟ၊ မကုန်ပါသေး၊ ဆက်မှတ်ပေမည်၊
 အားထုတ်မည်ဟု၊ ကြောင့်ကြမှုဖြင့်၊ ကြွင်းစုကိလေ၊
 ဆင်ခြင်လေသည်၊ ဉာဏ်ရေဆယ့်ခြောက် အမြွက်တည်း။

(မဟာစည်ဆရာတော် ဦးဇဋီလ ဆောင်စဉ်လင်္ကာ)

အနုလောမဉာဏ်= မဂ်အားလျော်သော ဉာဏ်တည်း။ ၎င်း
 ဉာဏ်ဆယ်ပါးကို လောကီဉာဏ် ဆယ်ပါးလို့လည်း ခေါ်တယ်။
လောကုတ္တရာဉာဏ်ကား- (၁) ဂေါတြဘူဉာဏ်၊ (၂)
 မဂ်ဉာဏ်၊ (၃) ဖိုလ်ဉာဏ်၊ (၄) ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်၊ ပေါင်းသော်
 ဉာဏ်စဉ် ၁၄-ပါးလို့ခေါ်ပါသည်။ (ယောဂိပါရဂူ၊ ၈-၁၄၈)

အထက်ပါဉာဏ်စဉ်တွေကို အသီးအခြား တစ်ပါးစီလိုက်
 ပြုနေဖို့မလိုဘူး၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကိုသာလျှင် အားထုတ်ကြွင်း
 သော ဉာဏ်တွေအလိုလို ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။

လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးက “ဘင်္ဂဉာဏ်သာအရေး
 ဦးဆုံးဉာဏ်ဖြစ်သည်။ ဘင်္ဂဉာဏ်ကို နာနာပွားရမည်”ဟု မိန့်တော်
 ပြခဲ့ပါသည်။ သမ္မသနဉာဏ်၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၊ ဘင်္ဂဉာဏ်သုံးပါး
 ပြင် ပြားငြားသော်လည်း သုံးသပ်ဆင်ခြင် ပွားများရာမှာ အနုအရင့်

သာကွဲပါတယ်။ အကြောင်းမထူးပါ။

ဒါကြောင့် ငါတို့ကျေးဇူးရှင် ကနိဆရာတော်ဘုရားကြီးက 'ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကို နန်းထိုင်သည်ဟု ခေါ်သည်။ အရေးအကြီးဆုံး ဉာဏ်ဟုဆိုသည့် ဘယဉာဏ် အစရှိသော အထက်အထက်ဉာဏ် များကို တထီးတနန်းရှုနေဖွယ် အထူး အားထုတ်နေဖွယ်မဟုတ်၊ အားထုတ်ရင်းဖြစ်ပေါ်လာလို့ 'ပေါ်ဉာဏ်၊ ထင်ဉာဏ်' လို့ မိန့်တော် မူပါခဲ့ပါသည်။

မဂ္ဂင်ဖောင်နှင့်သွားမှ နိဗ္ဗာန်ရောက်နိုင်ပုံ

မည်သူမဆို ဒုက္ခကိုမခံစားချင်ကြဘူး၊ ဒုက္ခမခံစားချင်လို့ ဒုက္ခ၏လွတ်ရာလွတ်ကြောင်း အားထုတ်ကြသလားဆိုတော့ အား ထုတ်ဖို့ဝေးစွ၊ စိတ်မျှမကူးကြဘူး။ ဒုက္ခမဖြစ်မှု၊ ဒုက္ခချုပ်ငြိမ်းမှုက လည်း လောကအဆုံး ဟိုမှာဘက်ကမ်းကို ရောက်မှချုပ်ငြိမ်းမယ်၊ ဒုက္ခကုန်ကြမယ်၊ လောကအဆုံး ဟိုမှာဘက်ကမ်းသို့ ရောက်ကြ ရန်မှာလည်း ဈာန်ယာဉ်၊ ခြေယာဉ်၊ လှေယာဉ်၊ လှည်းယာဉ်တွေ စီးပြီးသွားလို့ ရောက်တာမျိုးမဟုတ်။

ရှေးကဇောတိတဿဆိုတဲ့ ဈာန်ရရသေ့တစ်ယောက်ဟာ ဈာန်ယာဉ်စီးပြီးသွားတာ အလွန်မြန်၏။ ဘယ်လောက်မြန်သလဲ ဆိုရင် မြားပစ်ကောင်းသော လေးသမားသည် ထန်းပင်ရိပ်ကို ပစ်လွှတ်လိုက်လျှင် ၎င်းထန်းပင်ရိပ် ဖောက်ထွင်းသွားသော အခိုက်လောက်မှာ နာရီအားဖြင့်ဆိုမူ နာရီသံဒက်ခနဲ အတွင်း လောက်တွင် ဈာန်ယာဉ်ဖြင့် လောက၏အဆုံးသွားတာ စကြာဝဠာ တစ်ခုကို ပတ်မိအောင်သွားနိုင်၏။

ဘယ်လောက်မြန်သလဲ၊ တစ်နာရီလောက်များသွားရင်

၂၇၄ ကန့်နည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း

အများကြီး ရောက်သွားမှာပေါ့လေ။ ဤကဲ့သို့အလွန်လျင်မြန်သော
ဈာန်ယာဉ်ဖြင့်သွားလိုက်တာဟာ အိပ်လဲမအိပ်ဘူးတဲ့၊ ထိုင်လဲမထိုင်
ဘူးတဲ့၊ ရပ်လဲရပ်မနေဘူးတဲ့၊ လောက၏အဆုံး ရောက်ချင်လို့
သွားလိုက်တာ အနှစ်တစ်ရာသွားမိသော်လည်း မရောက်ဘဲနှင့်
တစ်ပါးသောစကြာဝဠာအကြားသွားပြီး သေဆုံးပျက်စီးရ၏။

ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက-

ဂမနေန န ပတ္တဗ္ဗော၊ လောကဿန္တော ကုဒါစနံ၊
န စ အပ္ပတွာ လောကန္တံ၊ ဒုက္ခာ အတ္ထိ ပမောစနံ-
လို့ဟောတော်မူပါသည်။

အာဂုသော၊ ငါ့ရှင်ရောဟိတဿ၊ လောကဿ၊ လောက၏။
အန္တော၊ အဆုံးဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်ကို။ ဂမနေန၊ ဈာန်ယာဉ်၊ လှေယာဉ်၊
လှည်းယာဉ်၊ ဆင်ယာဉ်၊ မြင်းယာဉ်စသည်ဖြင့် သွားသဖြင့်။ ကုဒါ
စနံ၊ ဘယ်အခါမှ။ နပတ္တဗ္ဗော၊ မရောက်နိုင်။ လောကန္တံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။
အပ္ပတွာ၊ မရောက်ပဲ။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ။ ပမောစနံ၊ လွတ်
ခြင်းမည်သည်။ န စ အတ္ထိ၊ ရှိလဲမရှိ။

ရှင်တော်မြတ်ဘုရားဟောလိုရင်းမှာ ဘယ်လောက်မြန်တဲ့
ယာဉ်ဖြင့်သွားသွား ရောက်မှာမဟုတ်ဘူးတဲ့။ လောကမဆုံးသမျှ
ဒုက္ခတရားတွေရဲ့ လက်တွင်းကလည်း မလွတ်။ အကယ်၍ ဒုက္ခ
အပေါင်းမှ လွတ်လိုမှ မဂွင်ရှစ်ပါးတည်းဟူသော ဖောင်ယာဉ်ကြီး
မ်းပြီး သမာဓိ-ဝိပဿနာတရားတွေကို ထူထောင်ပါ။ 'သမာဓိတော
သထာဘူတံ ဇာနာတိ' လို့ လာရှိတဲ့အတိုင်း သမာဓိအား
းကောင်းလျှင် ဝိပဿနာရှုမှတ်မှုတိုးတက်လာမှာပဲ။

ဝိပဿနာရှုနည်း ပိုင်နိုင်စွာရလျှင် အချိန်အားလပ်ခွင့်
၂တိုင်းရတိုင်း ရှုသွားမည်ဆိုရင် မုချ ဤဘဝတွင် လောက၏

ကနီနည်း သမထ-ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ၂၇၅

သို့ ရောက်နိုင်မှာပဲ။

ဒီခေတ်မှာဖြင့် မရောက်နိုင်ပါဘူးလို့ အယူရှိရင် ဘုရားဟော မယုံရာကျလိမ့်မယ်၊ ဘုရားဟောမယုံလျှင် ထိုသူ လောက၏ အဆုံးရောက်နိုင်ရန် ဘဝဆက်တိုင်းဆက်တိုင်း ခဲယဉ်းလှ၏။

ရှင်တော်မြတ်ဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခါနီးမှာ တရားမဆိတ်၊ ကျင့်ကြံအားထုတ်သူမဆိတ်က ငါ့သာသနာ အရိယာမဆိတ်သွင်းကြောင်း သုဘဒ်ပရိဗိုဇ်ကြီးကို နောက်ဆုံးပိတ် ဆုံးမခဲ့ပါသည်။

ရဟန္တာတို့မဆိတ်သွင်း

ဣမေ စ သုဘဒ္ဒ ဘိက္ခု သမ္မာ ဝိဟရေယျံ၊

အသုညော လောကော အရဟန္တေဟိ အဿ။

သုဘဒ္ဒ၊ ဟယ်သုဘဒ္ဒ။ ဣမေ ဘိက္ခု။ ဤရဟန်းတို့သည်။ သမ္မာ၊ ဖြောင့်မှန်စွာ။ ဝိဟရေယျံ၊ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်၍ နေကုန်ငြားအံ။ လောကော၊ လောကသည်။ အရဟန္တေဟိ၊ ရဟန္တာတို့မှ။ အသုညော၊ မဆိတ်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။

(ဒီဃ-၂၊ ၁၂၅၊ ၅-၁၈၁)

လောကီစည်းစိမ်ဖြစ်တဲ့ ရွှေငွေအလိုရှိပါမူ ရွှေငွေကိုရရာ ရကြောင်းရှာဖွေမှ လုပ်မှသာလျှင် ရွှေငွေရနိုင်ပါသည်။ အလိုလို လက်တွင်းသို့ ရောက်လာမည်မဟုတ်။ စာတတ်လိုသောသူသည် ထိုထိုပိဋကတ်နှင့် ဆိုင်ရာကျမ်းတို့ကို သင်အံလေ့ကျက်မှသာလျှင် စာတတ်ပါမယ်။ အလိုအလျောက် ပါးစပ်တွင်း လာရောက်မည် မဟုတ်ပါ။

ဘုရားကြီးဆရာတော် လက်ထက်က တောထွက်ဦးရင်ကြီး ဝမ်းပါးရှိသည်၊ ၎င်းဦးရင်ကြီးဟာ အလွန်စာတတ်ချင်ပါသတဲ့၊ စာတတ်ချင်သော်လည်း စာတော့မသင်ပါ၊ အိပ်ရာကနီးတဲ့အခါ

တွေတွေဝေဝေနှင့်သမ်းပြီး လက်မောင်းကြီးမြှောက်ပြီး 'ငါ့နယ် ဘုရားကြီးဆရာတော်လို စာတတ်ချင်လိုက်တာနော်' လို့ နေ့တိုင်း ညည်းညူတောင့်တကာနေ၏။

အဲဒီလို တောင့်တနေလို့လည်း စာတတ်တာမျိုးမဟုတ်ဘူး။ ထိုဥပမာအတူပင် ဆင်းရဲမှလွတ်ချင်ပါဘိ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုရောက်ချင်ပါဘိ ဟု တောင့်တနေလို့ ရလိမ့်မည်မဟုတ်။ နိဗ္ဗာန်ရရာကြောင်းဖြစ်တဲ့ ရုပ်နာမ်အဖြစ်အပျက်ကို သိမှ မြင်မှ ရှုမှ ပွားမှ အားထုတ်မှသာလျှင် ရလိမ့်မည်လို့ ဆိုတော်မူပါသည်။

ဇာနတော ဟံ ဘိက္ခဝေ ပဿတော အာသဝါနံ ခယံ ဝဒါမိ၊
နော အဇာနတော အပဿတော။

ဘိက္ခဝေ၊ သံသရာဘေးကို ရှုလေ့ရှိကုန်သော ယောဂီ အပေါင်းတို့။ ဇာနတော၊ ရုပ်နာမ်အဖြစ်ပျက်ကို (စာသိမဟုတ်) ဘာဝနာမယဉာဏ်ဖြင့် ဧကန်သိသောသူအား။ ပဿတော၊ မြင်သောသူအား။ အာသဝါနံ၊ ကာမာသဝ- ဘဝါသဝ- ဒိဋ္ဌာသဝ- အဝိဇ္ဇာသဝ တည်းဟူသော အာသဝတို့၏။ ခယံ၊ ကုန်ခြင်းကို။ အဟံ ဝဒါမိ၊ သင်တို့ဆရာ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။ အဇာနတော၊ မသိမမြင်သောသူအား။ အာသဝါနံ၊ အာသဝတို့၏။ ခယံ၊ ကုန်ခြင်းကို။ နော အဟံ ဝဒါမိ၊ ငါဘုရား မဟော။

(နိဗ္ဗာန်ရလိုမှု နိဗ္ဗာန်ရရာကြောင်း အားထုတ်မှ ရကြလိမ့်မည်။)

**တရားကျင့်သူများအတွက်
ရှေးကပညာရှင်ရေးသားခဲ့သော
ပြန်ခါနီးမှာတမ်း**

တရားကျင့်လတ်၊ ယောဂီမြတ်တို့၊ သိမှတ်ဖို့ရာ၊ အချက်
မှာကား၊ မြတ်စွာဗုဒ္ဓ၊ သုံးလူ့ဘ၏၊ ဓမ္မရသာ၊ ရတနာသည်၊
လွန်စွာမျိုးမှန်၊ အဖိုးတန်၏။

မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်၊ အမြန်ရောက်လို၊ ယောဂီပျိုတို့၊ ဝန်တို
နည်းပါး၊ သဒ္ဓါများလျက်၊ စကားမပေါ၊ သဘောစဉ်ဖြူ၊ ငြူစူ
ကင်းကွာ၊ အဘိဇ္ဈာဖြင့်၊ မဝါမကြား၊ မပလွှားပဲ၊ တရားသက်ဝင်၊
အပြစ်စင်အောင်၊ ဆင်ခြင်တိုင်းထွာ၊ နေကြရာ၏။

လေ့လာတရား၊ မထင်ရှားပဲ၊ လူများရှေ့မှာ၊ ပါပိစ္ဆာဖြင့်၊
ကြွားဝါလေပင့်၊ ဘဝမြင့်လျက်၊ လာဘ်ပွင့်စေကြောင်း၊ မပြော
ကောင်းရှင့်။

ကံကောင်းထောက်ပံ့၊ ပါရမီရင့်၍၊ ထိုက်သင့်သလောက်၊
အမြင်ပေါက်လည်း၊ စိန်ကျောက်ပမာ၊ လျှို့ဝှက်စွာဖြင့်၊ ပြောရာ
ပြောသင့်၊ အခါခွင့်နှင့်၊ ပြောသင့်သူသာ၊ ပြောကြားရာ၏။
မြတ်စွာသေဋ္ဌ်နှင့်၊ တရားမင်းက၊ သားရင်းတို့ကို၊ သနားပို၍၊
မဂ်ဖိုလ်အနီး၊ အထင်ကြီးအောင်၊ ရိတီးယားတား၊ ငါ့ချစ်သားတို့၊
ဝါကြွားလစ်ခြွေ၊ မပြောလေနှင့်၊ အဖေဗုဒ္ဓ၊ စက်ဆုပ်လှဟု၊ ဝိနယ
ပညတ်၊ သတိချတ်ဖို့၊ သိမှတ်စေရန်၊ မိန့်တော်ပြန်သည်၊ ဂေဖန်
အကျယ် သိလေတည်း။

**ကနီနည်း
ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကျမ်း ပြီး၏။**

- ◉ ဘုရားဖူးရန် အကျင့်မှန် ဧကန်ကျင့်သင့်သည်။
 - ◉ ရောဂါကင်းရန် အကျင့်မှန် ဧကန်ကျင့်သင့်သည်။
 - ◉ နိဗ္ဗာန်ရရန် အကျင့်မှန် ဧကန်ကျင့်သင့်သည်။
 - ◉ သတ္တဝါခပင်း ဘေးရန်ကင်း လက်ငင်းချမ်းသာ
ကြပါစေ။
 - ◉ သတ္တဝါခပ်သိမ်း တရားကိန်း အေးငြိမ်းကြပါစေ။
- ဣဒံ မေ ပုညံ ဗောဓိညထဿ ဝဇ္ဇယော ဟောတု။**
ဤကုသိုလ် အဖို့ဘာဂကို စာဖတ်သူအပေါင်းတို့အား

အမျှ-အမျှ-အမျှ

ပေးဝေငှပါ၏။

အရှင်ကေလာသ

ရန်ကင်းအေးငြိမ်းရိပ်သာ

ရန်ကင်းတောင်ခြေ ဝုသိမ်ကြီးမြို့နယ် ဓမ္မဗျူဟာတိုင်း။

❧ ၀၂-၅၇၂၅၃၇

**ဖူးမြင်ရသူ ကြည့်ရှုရသူများ
စာရင်းချုပ်**

၁၃၆၅-ခုနှစ်

ရန်ကင်းအေးငြိမ်းရိပ်သာ တရားစခန်း

ဖွင့်ချိန်မှစ၍

၁၃၆၈-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလပြည့်ကျော် ၁၄- ရက်

နေ့အထိ

တာဝတိံသာစုဋ္ဌာမထိစေတီဖူးရသူ - ၄၀၉ ဦး

ဗြဟ္မဒုပြည်ဒုဿစေတီ ဖူးရသူ - ၃၉၁ ဦး

လမ်းညွှန်

မောင်းထောင်မြေစင်းတောရကျောင်း

မောင်းထောင်ရွာ

ဘုတလင်မြို့နယ်၊ မုံရွာမြို့။

အိတ်ချိန်ဖုန်း: ၀၇၁- ၂၃၂၆၃ (လိုင်းခွဲ-၅၅၄)

၀၇၁- ၂၃၂၆၄ (")

၀၇၁- ၂၃၂၆၅ (")

မုံရွာမြို့ကိုရောက်လျှင် ပေပင်ကျောင်းနား၌ မောင်းထောင်
မုံရွာသွားသောကားကိုစီးပါ။ ယွန်းဆက်ကျောင်း ဆင်းချင်တယ်
ဟုပြောပါ။ ယွန်းဆက်ကျောင်းရောက်တော့ ဆရာတော်က
မြေစင်းတောရကျောင်းသို့သွားဖို့ ညွှန်ကြားပါလိမ့်မည်။

ရန်ကင်းအေးငြိမ်းရိပ်သာ

ပုသိမ်ကြီးမြို့နယ်

မန္တလေးတိုင်း။

☎ ၀၂-၅၇၂၅၃

မန္တလေး ၂၅/၈၃-လမ်းထောင့်မှ အမှတ် (၅) အပြာကိုစီး။

မြသီတာပဲလှော်ဖိုဆင်း၊ ရိပ်သာဆိုင်းဘုတ်တွေ့ရ၏။

ရိပ်သာဆိုင်းဘုတ် လမ်းညွှန်အတိုင်းလာက

ရန်ကင်းအေးငြိမ်းရိပ်သာ တွေ့ရ၏။

Aggrato
Sampadakkam
Sri Lanka

26
Sri Lanka
Sri Lanka